zouden kunnen gevoegt worden. Daar onze Verzameling tans schier alles inhoud wat van belang is, en tot de Staatkundige kwestie behoort, *of de Vereenigde Provintien verpligt zyn, om de Guarantie die uit het Wener Tractaat van* 1731 *ontsprruit te voldoen, ofschoon het Weener Hof van zyn kant aan dezelve niet voldaan heeft.* Over dat gewigtige onderwerp handelen dan deze Stukken, die hunne eigene waardigheit in hun zelven hebben, en geene harsenschimmen van deezen of geenen byzonderen Staatkundigen zyn, die uit Partydigheit of Onkunde de dingen anders bybrengen als ze zyn, of uit belang zoodanig verwarren en verdraaien datze onkennelyk worden.

Deeze Stukken kunnen dus een denkbeeld geven van de wezentlyke gevoelens van onze Hooggeroemde en Lofwaarde Regenten, op wien gantsch Europa zedert zoo lang het oog gehad heeft, om te weten wat zyde door hen gekozen zoude wor-

den: in 't kort wy vleien ons dat tot heden niets volkomer in 't licht gekomen is, en dat de Liefhebbers van ons Vaderlant, zoo tegenswoordige als toekomende, onze Verzameling met vermaak en genoegen in hunne Boek vertrekken plaatzen zullen, als een der zekerste bewyzen van de zaken dezes tyds.

REGISTER
DER
STUKKEN,
VERVAT IN DEEZE
VERZAMELING.

STUK-

STUKKEN

Behorende tot opheldering van de voorgaande, en als bylagen hier aangevoegt.

EINDE DER STUKKEN.

BRIEF

BRIEF

VAN HUN

EDEL GROOT MOGENDE DE STATEN VAN DE PROVINTIE VAN UTRECHT AAN HUNNE HOOGMOGENDE DE HEEREN STATEN GENERAAL.

In dato 8 *Jannuary* 1743.

HOOG MOGENDE HEEREN.

Y hebben wel ontfangen de Brieven die uwe H. M. ons op verscheide tyden geschreven hebben, door welke Uw H. M. ons kennis geven van de herhaalde instantien, gedaan door de Koningin van Hongaryen, om van den Staat, in nakoming van des zelfs Verbintenis, vervat in de accessie in het Weener-Tractaat van 't Jaar 1731. den onderstant tegens haare Vyanden te vorderen. Wy hebben, insgelyks ontfangen den Brief van Uw H. M. van 8 December laatsleden, door den welken Uw H. M. ons aandringen 1. om tot het onderstand van 't eerste Jaar te consenteren, en ons aandeel in de 840.000. Guldens te contribueren, overeenkomstig met het geene de meeste Provintien gedaan hadden: 2, Om na het Voorbeeld van Hollant en Zeelant te willen consenteren in den voor-

slag

ſlag van 30 Auguſtus laaſtleden ſtrekkende om noch 1600 000. Guldens aan de gezegde Koninginne te betalen; en ten 3., om, op de requiſitie van dezelve Vorſtinne, van haar met alle Magt by te ſpringen, te beſluiten, tot het geene de goede trouwe vordert, en 't geen wy denken zouden 't beſt over een te komen met den dienſt, de zekerheit, en het welzyn van de Republyk.

Wy, en zouden niet nagelaten hebben om op de bovengenoemde Brieven te antwoorden, waare het niet dat wy daar in door twee redenen waaren belet, en ons antwoort opgehouden was geworden. De eerſte is dat wy ons altoos gevleid hebben, dat de verſcheide inſtantien, welke wy door onze Gedeputeerden in de Vergadering van Uw H. M. van tyd tot tyd hebben laten doen, ſedert den eerſten Vyandlyken inval van den Koning van Pruiſſen, in de Erfſtaten van de bovengenoemde Koningin, op dat de Agreſſeurs op een vrindelyke wyze wierden aangemaant om van hun voornemen afteſtaan, en om de geconfedereerdens te doen beſluiten tot het bedenken van de middelen en wegen, die bekwaam mogten zyn om de ſtrydende Partyen te bevredigen, en deezen Staat van de rechtmatige vreeze, van zich in eenen gevaarlyken Oorlog ingewikkeld te zien, te ontheffen, de uitwerking gehad zouden hebben die wy 'er van verlangden. De tweede reede, is, dat wy in het onderzoeken van de acceſſie in het Weener Tractaat zwarigheden gevonden hebben, die ons tot noch beletten om onze toeſtemming tot het verzochte Secours te geven.

Wy zullen niet weder herhalen, 't geen wy in den onzen van den 4 Auguſtes laatſtleden gemeld hebben, denkende dat wy ons in denzelven duidelyk verklaart hebben; te weten, dat onze Deliberatien, ſedert de dood van den laaſt overleden Keizer, niets anders als de behouding van den Vreeden voor dezen Staat bedoelt hebben; zynde onze Gedeputeerden wel expreſſelyk gelaſt geweeſt, om zorgvuldig alles te vermyden dat eenigen argwaan, of rechmatige rede tot offenſie zouden

den kunnen strekken aan Mogentheden, die vrinden zyn van dezen Staat. Wy zullen niet verder in die stoffe inkomen, en wy vinden het nodig om ons wegens de nootzakelykheit en de nuttigheit van zulk een gedrag uit te laten, om dat wy ons verzekert houden, dat al wie maar een regt denkbeeld heeft van den waren toestant onzer Republyk, zoo ten aanzien van zyne Geallieeerden van buiten, als van des zelfs gesteltheit van binnen, volkomen zullen overtuigt zyn dat den Oorlog geen andere dan verderflyke gevolgen kan hebben, en de volslage ruine van deeze Republyk na zich moet slepen, en dat niets deszelfs waggelenden Staat stutten kan, als de onderhouding van de rust.

Daarom gaan wy over tot de tweede rede die ons antwoort opgehouden heeft, wy willen wel vooraf verklaren dat wy altoos van gedachten geweest zyn, en noch zyn, dat de Republyk gehouden is, om heiliglyk zyne Tractaten met andere Mogentheden aangegaan te onderhouden, en dat de goede Trouwe niet toelaat, dat den Staat aan zyne kant daar in in gebreke blyve.

Maar H. M. H. wy zyn niet minder verzekert, dat gelyk de Republyk verpligt is om zyne verbintenisse na te komen, dat zoo ook de andere Mogentheden niet min gehouden zyn om de hunnen in agt te nemen; en dat wanneer die andere Mogentheden de eerste zyn om ingebreke te blyven; schoon het in hunne Magt is om te voldoen aan het geene bedongen was, naar dezelve daar meermalen toe aangemaant zyn geworden, men met geen den minsten schyn van reden, de Republyk verplichten kan om punctueelyk nate komen, 't geene waar toe zy zich van haar kant verplicht had.

Op dien gront regel, ons te binnen brengende het gepasseerde in 1732. geheugt het ons zeer wel dat tien jaren lang rechtmatige en onophoudelyke vertoogen gedaan zyn, tegens de aanstelling van een Vaart uit Oostende op de Indien, als volkomen strydig met de Tractaten van Munster, dat het

het Tractaat van Barriere, geheel vruchteloos was gebleven, en de Republyk eindelyk dien onrechtmatigen handel niet konde doen ophouden, als met het intreden in het Weener Tractaat; door welk Tractaat de Overledene Keizer mede beloofde om de Oost-Friesze zaak af te doen; twee zeer wezentlyke en gewichtige Artykelen, dewyl het niet af doen dezer grieven den Staat de zekerheit benomen heeft die hy van dien kant hebben moest, en dat de aanstelling van een Commercie op de Indien niet alleen strydig was met de genoemde Tractaten, die de Keizer gehouden was na te komen, maar zelfs in den hoogste graad verderfelyk voor de Commercie dezer Provintien; een handel die deeze Republyk groote schade aangebragt heeft, daar het nooit te denken was dat zulks aan dezelve gebeuren zoude van wegens een Vorst voor wiens welzyn en belangen zy haar in eenen zoo bloedigen en kostbaren Oorlog zelfs boven haare kragten in gewikkeld had. Kon zy na dat alles zulken loon verwachten?

Wy staan toe dat men gedeeltelyk aan het eerste dezer Artykelen voldaan heeft, maar wy houden ons voor verzekert dat niemant zal kunnen ontkennen, dat het laatste Artykel in dien staat is daar het toen in was.

Het is waar dat het Wener Hof de Vaart op Oost Indien heeft doen ophouden, maar nooit is het Octrooi dat den 29 December 1722. door den overleden Keizer gegeven is, wezentlyk ingetrokken geworden.

Wy zullen hier niet onderzoeken of die Compagnie noch in wezen, en alleen in plaats verandert is; wy zullen alleen zeggen dat de enkele opschorting van de Vaart van Oostende op de Indien, niet kan aangemerkt worden als eene volkomene Vernietiging van de geoctroieerde Compagnie, volgens het eigentlyke oogmerk Uwer H. M.

Het schynt ons toe dat zoo het Wener Hof ooit geneigt was geweest om ter goeder trouwe aan den waren zin van het Tractaat te voldoen. Het dan formeelyk het Octroy moest vernietigt hebben daar

wy

wy van spreken, door eene opentlyke Afkondiging in al de Oostenrykſche Nederlanden het geene tot deezen dag noch niet geſchied is.

Wat het Artykel van Oostfrieslant aangaat, daar ontrent kan het Wener Hof niet ontkennen dat 'er in geenderlei wyze aan voldaan is, en dat al de inſtantien, ten dien einde gedaan, zonder eenige vrucht gebleven zyn; een zaak die van te meer gewigt is, om dat, dewyl de Keizerlyke Kroon tans in een ander Huis is overgegaan, het nu buiten de magt van het Wener Hof is, om een verzuim van die aangelegenheit goed te maken.

Uw H. M. hebben niet nagelaten, om van tyd tot tyd, op die twee Artykelen aan te dringen, zonder daar mede iets anders te vorderen, als dat men aan het eene gedeeltelyk en aan het anderen in 't geheel niet voldaan heeft, zonder dat het Wener Hof onzes wetens eenige gewichtige verſchoning bygebraght heeft, of heeft kunnen bybrengen, ſchoon het wel in des zelfs vermogen was om door de daad te betonen dat het ernſtelyk wenſchte om zyne verplichtingen na te komen, daar toe zoo menigmaal aangemaand zynde door Uwe H. M. Waar uit men nootzakelyk beſluiten moet, dat het aan den wil en niet aan de magt ontbroken heeft 't geen mede ligtelyk zoude kunnen bewezen worden, indien wy tot een onderzoek van het Traktaat van Barriere wilden overgaan, van 't welke de zoo heiliglyk vaſtgeſtelde voorwaardens, tot noch toe zeer gebrekkelyk nagekomen zyn.

Als wy dit alles met oplettenheit overwegen, als wy indenken dat de gevallen van verbintenis die het Wener Hof belooft had na te komen, Jaren vroeger in wezen geweeſt zyn als het geval door het welke de Republyk verbonden is, dat dat Hof nochtans in gebreken is gebleven ten aanzien van dat Wener Tractaat, en het geene Uw H. M. in het zelve deed accederen, zo bekennen wy vryelyk dat wy niet begrypen, hoe den Staat zoude gehouden kunnen zyn in het geene zy in het gemelde Traktaat belooft heeft; of men moeſt veronderſtellen dat de Vorſten die verbinteniſſen met

de Republyk aangaan aan dezelven niet gehouden zyn, terwyl de Republyk het al zoude zyn, en dat de goede trouw ten regel dienen moet voor de eene der contracterende partyen, terwyl de andere 'er zich van ontslaan zoude kunnen in de Tractaten welkers verplichtingen, over en weder zyn. Zoo dan, dewyl de eene der partyen zoo groflyk in het nakomen zyner verbinteniſſen gefaalt heeft, ſchoon het in deſzelfs vermogen was, en ſchoon het 'er verſcheide malen toe aangemaant is geworden, zoo begrypen wy niet onder wat ſchyn van billykheit men de andere zoude kunnen verplichten om de zyne na te komen.

Wy ſtemmen toe dat de behouding van het Huis van Ooſtenryk voor den Staat van belang is: maar wy ſtellen niet min zeker dat het geven van een Secours in Troepen zeer verderflyk zou moeten zyn voor deeze Republyk, dewyl dezelve daar door Mogenheden ontruſten zoude, aan welkers Vrintſchap haar veel gelegen lecht; en dat met zich te ontblooten van een merkelyk deel van Haar vermogen, zy haar zoude blootſtellen voor het ongenoegen van verſcheide magtige Vorſten, die met de Koningin in Oorlog zyn.

Daarom zyn wy van gevoelen dat men geen beter middel zoude kunnen te werk ſtellen, als dat der interceſſien, en der Negotiatien, met te trachten om het Ooſtenrykſche Huis te behouden door middel van Tractaten welke een einde zullen maken van de verwoeſtingen die de Oorlog in het Ryk veroorzaakt.

Ten minſten dunkt ons dat dat het middel is daar men van wegens den Staat mede moeſt beginnen, en wanneer, tegens alle hoop, de goede Offitien die men zoude kunnen aanwenden om tot zoo heilzaam een oogmerk te komen, den gewensten uitſlag niet en hadden, het dan noch tyts genoeg zoude zyn om te ſamen te bedenken wat meer nodig zoude zyn om gedaan te worden tot handhaving van het Huis van Ooſtenryk, en tot herſtelling van den vreede.

In tuſſchen kunnen wy niet nalaten om aan H. H.

H. M. in confideratie te geven, of in deeze omstandigheden waar in men zoo hooglyk van de goede trouw opgeeft, het niet van de uiterste nootzakelykheit zoude zyn om de Provintien te vermanen tot het dadelyk volbrengen hunner verpligtingen aan de Unie; en voor al die onder de Provintien die zoo grootelyks in gebreeke blyven om het getal der troepen van hunne repartitie voltallig te houden, dewyl wy begrypen dat de verplichtingen, waar in de Provintien onderling omtrent elkanderen zyn, om tot de algemeene zekerheit, en de verdediging van ons lieve Vaderlant toetebrengen ten minsten zoo grooten zoo verplichtend zyn als die welke wy hebben mogen met de Vorsten met welken wy ons Verbonden hebben.

Wy schroomen niet om te zeggen dat wy een afgryzen hebben van het denkbeeld van een' Oorlog daar de Republyk in zoude kunnen ingewikkeld worden, dewelke onnoemlyke Sommen zoude komen te kosten, en die gevoert zoude worden, niet volgens 't geene ieder Lit gehouden is te leveren, maar alleen na het goed-dunken van eenige onder dezelven, die, hoewel zy tot het onderhouden van zeker aantal troepen hun consent gegeven hebben, niet minder na hunne zinnelykheit te werk gaan, en een veel kleinder getal in dienst houden als waar op zy in den ordinairen Staat van Oorlog bekent staan.

Wy wenschen vieriglyk dat Uw H. M. ernstelyk die zaak wilden overwegen, en Middelen vinden om de Provintien in hunnen pligt te houden, die 'er in nalatig zyn, op dat een iegelyk vervulle, en na kome 't geene waar toe de goede trouwe, en hunne toestemming hen verplichten.

Getekent de Staten van de
Provintie Utrecht.

H. V. NELLESTYN.

En lager door order de
genoemde geparapeert
Staten Utrecht.

F. DE MILAN DE VISCONTI

8 Jann. 1743.

EXTRACT UIT HET REGISTER DER RESOLUTIEN VAN HUNNE EDELMOGENDE DE STATEN DER PROVINTIE UTRECHT.

Donderdag den 7 January 1743.

OP den gedaanen voorslag is goed gevonden om aan de Heeren Gedeputeerde in de Generaliteit te schryven, dat Hun Edelmogende niet weten wat uitwerking hunne missive in dato 8 aan H. H. M. geadresseert, gehad heeft, en wat indruk de consideratien daar in vervat op de Vereenigde Leden gehad hebben, zy in den tegenswoordigen tyd noch zeer nodig oordelen, dat de Heren Gediputeerden op de Vergadering H. H. M. instantien doen, en vrindelyk verzoeken, en ter zelver tyd ernstig aandringen, dat de redenen en Motiven in gemelde Missive vervat mogen onderzocht, en overwogen worden. Hunne Edelmogende volstrekt van gedachten zynde dat de behoudenis van dezen Staat enkelyk afhangt, van het behouden van vreede met des zelfs Bontgenoten door het zorgvuldig vermyden van het gene hen zoude kunnen reden van misnoegen geven.

Hun Edelmogende denken dat men niet te oplettend zyn kan in het aankweken en onderhouden der vrindschap met al de Vorsten by welken de Republyk eenig belang te menageren heeft: maar dat zulks met omzichtigheit geschieden moet, op dat zy niet zodanig schynen geattacheert aan deezen of genen Vorst, dat een ander 'er agterdenken uit opvatten kan. Zoo ooit deeze aanmerking van eenig gewicht geweest is, zoo ze is ze tegenwoordig tydig, in een tyt dat men zoo veel moeite aanwend om den Staat over te halen tot het concurreren in Mezures die tegens een' Staat genomen worden, van welken zoo veel Hun Edelmogende bekent is, deezen Staat sedert langen tyd geen redenen tot klagen ontfangen heeft.

Het

Het geene al die bewegingen veroorzaakt heeft; is, het Tractaat van 1732. en de Garantie die 'er in gestepuleert is. Hun Edelmogende willen niet meer in eenige discusie komen van het geen zoude kunnen Gealligeert worden voor of tegens de Validiteit van die verbintenis ontrent het Oostenrykſche Huis. Men heeft 'er iets van gezegt in de bovengenoemde Missive van den 8 deezer en Hun Edelmogende willen noch wel toestemmen, dat ongezien alle verbintenis; de behouding van dat Huis het belang van den Staat is, maar zy denken ook dat des zelfs behoudenis niets anders moet gezocht worden als door middelen die den Staat niet bloot stellen aan opgemeene gevaren en ongevallen.

Gevolgelyk zyn Hun Edelmogende, volstrekt van advys, dat eer men eenige resolutie neemt ten aanzien van het Secours voor de Koningin van Hongaryen, het eerst voeglyk zoude zyn te zien of 'er geen vriendelyke tussenkomingen plaats konden hebben, en te sonderen waar in de eisschen en pretentien van haare Majesteit bestaan; en waar mede zy zoude willen genoegen nemen.

Het is verwondering waardig dat men tot noch dien wegh niet ingeslagen is, om de strydende Mogentheden te bevredigen, te meer dewyl volgens den inhoud van het Tractaat van 1726. op het welke men zoo kragtig insteert, men door dat middel had moeten beginnen. Zonder langer op die consideratie te blyven staan, hoopen hunne Edelmogende dat als die consideratie in overweging zal genomen zyn, zy den indruk maken zal die zy op de vereende Leden hebben moet.

Voor het tegenswoordige vinden Hunne Edelmogende zich gehouden om uit eige beweging te verklaren, dat zy niet willen gehouden zyn om te verantwoorden, de kwaade gevolgen die te vrezen zyn, uit alle verbinteniſſen die hier tegen zyn, en van al de mezures die de rust van den Staat kunnen ontroeren. Zy vinden hen tot hun eige gerustheit gedwongen, om op de plegtigste wyze te pro-

testeren in het aanzien van't Geheel-al en voor deeze en de Nakomende tyd.

En zal een Extract van deeze Rezolutie per Missive gezonden worden aan de Heren Gedeputeerde in de Vergadering der Staten Generaal om hen te strekken tot instructie dat men de zaken by Staten Generaal door alle mogelyke instantien daar henen schikken zal dat niet alleen de Quotas van de andere Provintien in de Sommen van 840.000. en 1.600.000. gulden alle geconsenteert, en dadelyk voldaan worden, nemende de eerste dier Sommen voor het Secours van het eerste Jaar, en de tweede voor het tweede of laast voorledene Jaar; maar ook, ingevalle de zaken door geen accommodement afgedaan worden dat voor dit lopende Jaar, een Secours gegeven zal worden, niet in gelt, maar in een Corps Troepen, welkers getal met de belang hebbende Mogenheden moet beraamt worden; waar van men kennis geven moet zoo aan de Koningin van Hongaryen, als aan den Koning van Engelant, die aan H. H. M. heeft doen verklaren besloten te hebben aan zyne Verbintenissen te voldoen, en de Koningin met al zyne kragten by te springen en dat men ten dien einde in overweging moet nemen met de Ministers van die Mogenheden om te adviseren welke andere Mogenheden meer moeten genood worden tot het ondersteunen van gezegde Koningin, en welke Maatregelen en Middelen de nuttigste en nodigste zouden zyn om 'er hen toe te disposeren: en dat ter zelver tyt, ten aanzien van het gebruiken der Troepen van den Staat, men zodanige Maatregelen neme en zulke schikkinge make, dat men alle omzichtigheden en mogelyke voorzorgen gebruikt om den Oorlog van de Frontieren dezer Reblyk te verwyderen.

Dat in het overeenstemmen met de Gallieerden men de hant houden zal, om voor te komen dat deeze Republyk niet boven des zelfs vermogen belast werde en dat het getal Troepen die zy tot Secours geven zal het getal van 20.000. Man voor 't

tegens-

tegenswoordige niet te boven ga, een vyfde deel in Kavallery of Dragonders.

En dat men ter zelver tyt de Middelen onderzoeke die zouden kunnen dienen om den Vreede te herstellen, zoo spoedig als immers mogelyk zyn zal, met de voorwaardens te ontwerpen die dienen zouden kunnen tot dat einde en die men zou moeten zien te verkrygen om te voldoen aan de verbintenissen die de Republyk aangegaan heeft.

Door de zes Provintien *ad referendum* genomen.

EXTRACT UIT DE RESOLUTIEN VAN HUN EDELMOGENDE DE STATEN VAN HOLLAND EN WEST-FRIESLAND.

Zaturdag den 2 February 1743.

BY herhaling gedelibereert zynde over de Missive van H. H. M. van 8 December, verzeld van eene Memorie, dien zelven dag, door den Heer Baron de Reischach Extraordinair Envoye van de Koningin van Hongaryen gepresenteert, ingelast in de Nouvelles van den tweede der voorledene: en byzonderlyk over het 3 point daar in vervat, betreffende het verzoek van een grooter Secours, overeenkomende met de Verbintenissen, en daar op geresolveert zynde, op zulk een wyze als 'er kennis van gegeven is geworden aan de S. G. door de Heren Gedeputeerden dezer Provintie, zoo is goed gevonden, en gearresteert dat aangenoemde S. G. als advys dezer Provintie zal overgebragt worden.

Dat hunne Edel en Groot Mogende rypelyk overwogen hebbende dat de goede trouw en het belang van de Republyk vorderen dat den Staat de verbintenissen die ten voordeele van de Koningin van Hongaryen aangegaan zyn vervulle, en zich op een gerezolveerde wyze verklaare, en vervol-

gens met de Koningin van Hongaryen en Bohemen, en met den Koning van Engeland, die met den Overleden Keizer de zelve verbintenissen als de Republyk aangegaan heeft, gelykerhant te werk te gaan en te overleggen welk het kragtdadigste en tevens het voorzichtigste middel zoude zyn voor den Staat om aan zyne Verbintenissen te voldoen.

Dat Hun Edel Grootmogende op dien grond, het Tractaat van 1732 geexamineert hebbende, gevonden hebben, dat dat Tractaat van den Staat vordert eerst een Secours van vyf duizend Man, en vervolgens een grooter waar over men over een zoude komen, en eindelyk den bystant met al vermogen.

Dat van een andere zyde Hun Edel Grootmogende reets den 24 Juny 1741. toegestaan hebben in een Secours van vyf duizend Man, gereduceert in 840.000. Guldens, volgens de begrooting in het Tractaat gemaakt, het welke nochtans de keus van Geld of Troepen niet laat aan den genen die het geeft, maar aan den genen die aangevallen word en bystant vordert; zynde het aandeel 't welk deze Provintie in gemelde Somme geven moet voldaan in het begin dezes Jaars.

Dat den 28 Augustus laatstleden Hun Edel Grootmogende geconsenteert hebben, by wyze van augmentatie van Secours in een Somma van 1.600.000. Guldens, wrar van zy provisioneel kennis gegeven hebben den 30 der zelver Maant, aan Staten Generaal, verzoekende teffens de Gedeputeerden om het consent hunner Provintien te willen inbrengen, met eene die consenten door reële fournissementen te bewaarheden; 't welk alleen gevolgt is geworden van een consent van de Heeren van Zelant. Hoewel de Provintie van Holland voor haar aandeel in die Somme van 1600.000. Guldens op 't Comptoir Generaal van de Unie doed betalen 840.000., ingevolge van de belofte die 'er van gevonden word in het geen Hun Edel Grootmogende hebben laten proposeren op den 14 December laatstleden door Hunne Gedeputeerden, met de betuiging dat hun Edel Grootmogende

gende gereed waren, om het overige van haar aandeel in gemelde Som van 1600.000. te voldoen zoo gaauw de Leden de consenten voor hunnen Provintien zullen ingebragt hebben.

Missive van de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, den 6 February 1743.

EDELE MOGENDE HEEREN, BYZONDERE GOEDE VRIENDEN, NAGEBUUREN, ENDE BONDGENOOTEN,

HEt sterfval van den laast overleden Keyzer Karel den zesden, die te gelyk was het laatste Mans oir van het Huys van Oostenryk, voorgevallen in October van het Jaar 1640. heeft Haar Hoog Mog. aanstonds bekommeringe gegeven voor de gevolgen daar uyt te dugten, en op de eerste ingekome tyding van het zelven aan de Heeren Staaten van de Respective Provintien, den 31 October van het gemelde Jaar, bewoogen te schryven, om deze niet alleen van dat Evenement kennisse te geven, maar ook te doen denken op meerder voorziening, *zoo tot Defensie van de Republicq*, *als om in cas van nood te konnen voldoen aan de bekende Engagementen*, en de uytkomst heeft niet lang daarna al doen zien, en vervolgens meer en meer doen blyken, dat die opgevatte bekommering gansch niet ongefondeert is geweest.

De Koninginne van Hongaryen en Bohemen Erfdogter en alleen Erfgenaam van alle de Ryken, Landen en Bezittingen van Hooggemelden Keyzer, is niet lange gebleeven in eene geruste possessie van haar Erfdeel maar *daar in gestoort door meerder aanvallen als men zelfs hadde konnen voorzien, en aangetast van verscheide kanten, en door verscheide Vorsten, welke zeer verscheide pretensien hebben gemaakt*, maar egter hoe zeer hare pretensien tegen elkan-

deren ſcheepen aan te loopen, zyn voorgekomen als vereenigt, om door haare magt, *en van de geene Welke de baren ook daar toe hebben willen leenen*, haar Majeſteit van het grootſte gedeelten van hare bezittingen te ontzetten.

Het is UEd. Mog. bekend, dat de Hooggemelte Koninginne daar op al den 17 November 1740. van den aanval toen tegen Haar begonnen kenniſſe heeft doen geven aan Haar Hoog Mog, door den Secretaris *Haltoy*, die Haare zaken waarnam, *reclamerende hulpe van den Staat volgens de Engagementen vervat in de Conventie in het Jaar 1732. aangegaan*, by welke de Staat aan het Tractaat, in't voorige Jaar 1731. tuſſchen den Keyzer en den Koning van Groot Brittanjen te Weenen geteekend, is geaccordeerd en *zig als Contracterende partye van het zelven geſtelt heeft*, *en dat die inſtantien meenigmaal daar na*, *zoo door Brieven van Hare Majeſteit*, *als door Memorien van Hare Miniſtres*, *zyn herhaalt en op het ſterkſte gepreſſeert*, *zoo als nog laaſt is gedaan door de Memorie* den 8 *December laaſt leden door den Heer Baron van Reyſchach Extraordinaris Envoyé van Hare Majeſteit overgegeven aan Haar Hoog. Mog.* die dezelve by Miſſive aan de Heeren Staaten van de Reſpective Provintien hebben gezonden, met verzoek van *endelyk eenmaal daar op te rezolveeren*, *als gemeld is in de voorſz. Miſſive.* Wy hebben volgens dat verzoek ſerieuſelyk op dit werk, *welker importantie*, *ons zeer op het harte legt*, gedelibereert, en na alles rypelyk te hebben overwogen, de Heeren onze Gedeputeerden gelaſt, *ter Generaliteyt in te brengen ons advys vervat in onze Reſolutie van den 2de dezer*, welke door de Heeren UEd: Mog. Gedeputeerde zynde overgenomen, wy vaſt ſtellen, dat ter kenniſſe van UEd: Mog: reeds zal zyn gebragt, en die ten overvloede hier nevens gevoegt is.

Maar wy hebben om de *groote aangelegentheyd* van de zaken en om den ſpoedt welke wy oordeelen dat noodig is, om tot eene Reſolutie te komen, gemeent dienſtig te zyn, dat wy aan UEd: Mog: en aan de Heeren Staaten van de andere

dere Provintien, onze gezamentlyke Bondgenooten, wat breeder openinge gaven van de redenen en Motiven, die ons (na alles te hebben gepondereert) doen komen tot de voorsz. Resolutie, en wy wenschen te gelyk, dat het een middel moge wezen om de Bondgenooten te brengen tot die *Harmonie en eenigheyd van sentimenten, welke wy aanzien als den grootsten steun van de Republicq, en die wy daarom met alle vermogen trachten te recultiveeren*, dog met innerlyk hartzeer; *merken niet zoo volkomen zeedert eenige tyd te zyn, en ook voornamentlyk, op deze delicate en importante materie, als wy van harten wenschen en voor den dienst van de Republicq noodzakelyk rekenen, en met het uytterste empressement verlangen herstelt, en op vaste gronden bevestigt te zien, hoe eerder hoe beter.*

Onze Resolutie wyst van zelf aan dat de *Gronden*, waar op dezelve berust, zyn de *goede trouwe*, in het nakomen van de aangegane Engagementen, en het *belang* van de Republicq, twee gronden, welke wy begrypen niet tegen gesprooken te konnen worden, en dat het derhalven alleen daarop aankomt, of dezelve wel zyn van *applicatie* gemaakt.

Wy oordeelen daarom dat het in het gemeen geene adstructie noodig heeft, dat de goede trouwe vordert de voldoening van de aangegane Engagementen, en meenen dat het ten aanzien van de Koninginne van Hongaryen te minder bedenken kan hebben, *om dat Haar Hoog Mog. reeds Hare Resolutie van den 4de November* 1740. *zulks aan Hare Majesteit hebben toegezegd, en nader verzekert by Haare Missive van den* 24 *April* 1741. *en zelf geen zwarigheyd hebben gemaakt, het zelve te insinueeren aan den Koning van Pruyssen by Hare Missive van den* 24 *November* 1740. dienende tot antwoord op die van zyne Majesteit, by welke hy kennisse geeft van zyne Resolutie om, tot bekominge van zyne Majesteyts Pretentien, in Silesien te Marcheeren.

Het komt ons niet minder klaar voor, dat het belang van de Republicq vordert de voldoening

van die Engagementen: maar de beyde by ons gelegde gronden van de goede trouwe en van de belangen van de Republicq hebben zoo veel gemeenschap met elkanderen en zyn zoo zeer aan een geschakelt, dat wy de redenen, waarom de eene en de andere van applicatie is, op de jegenwoordige Deliberatie, zullende voorbrengen in redites zouden moeten vervallen, indien wy van yder grond apart zouden spreeken, en, *om dat te ëvitteren zullen wy dezelve combineeren.*

Maar alvoorens daar toe te treeden, moeten wy een woord spreken van de twyfeling die wy hebben gevonden „ in de Missive van de Heeren Sta„ ten van Utregt, aan Haar Hoog. Mog. van den „ 8de January laastleden en daar na gevolde Re„ solutie van den 17de daar aan volgende ter Ver„ gadering van Haar Hoog. Mog. ontfangen en „ ingebragt den 9de en 21ste van dezelve maand. Wy konnen niet wel beseffen, hoe zoodanige twyffeling nu kan worden geoppert, na *dat het geval meer als twee jaren geleden heeft geëxteert*, en voor al, „ na dat door Haar Hoog: Mog. zyn gedaan „ de hier voren reeds gemelde toezegginge, ver„ zekering en insinuatie, waar in notoirlyk de er„ kentenisse van het subsisteeren der engamenten „ legt opgeslooten. *Niets ligter als men prætexten wil zoeken, dan chicanes te vinden, om dan zyn mede Contractant, wyl de zaken nooit zoo effen gaan dat'er niets te reprocheeren zoude wezen, eenige Contraventie of gebrek in het nakomen der Tractaten te verwyten.* Maar wy meenen met veel regt te mogen twyfelen, of het gehandelt is na de goede trouwe, als men dat opzoekt als het op de prœstatie aankomt, en *wel een geval, daar het op niet minder als op het geheele verderf aankomt*, „ zonder dat te voren die „ Contraventien aan de Gallieerden zyn voorge„ houden zoodanig dat men by manquement van „ het redres derzelve heeft gedeclareert te begry„ pen, dat de Obligatie uit het Tractaat niet lan„ ger konde subsisteeren, *en wy zien niet dat indien zoodanige handelinge word gehouden, ooit op eenig Tractaat te rekenen is.*

Wy moeten'er byvoegen dat de twee voorname pointen, waar op de twyfeling principalyk wordt gebouwt, ons niet toeschynen van de evidentie en klaarheyd, als voor al tot eene zoo gewigtige allegatie zouden worden gerequireert: Want het eerste, dat gehaalt is uyt het niet intrekken van het Octroy van de Oost-Indische Compagnie, en het niet publiceeren van die intrekking, vinden wy niet gefundeert in het Tractaat, *welk geen woord van die intrekking spreekt*; en wy vinden zelfs niet, dat door den *Staat daar toe by den Keizer is geinsteert*, twee zaken die bewezen zouden moeten worden, eer men dat als eene contraventie aan het Tractaat zoude mogen allegeeren, en het niet voldoen aan de Declaratie door den Keyzer te gelyk by het sluyten van het Tractaat ten aanzien van de zaken van Oost Vriesland gedaan, welk het tweede is, is wel eene wezentlyke allegatie, maar daar op is te considereeren, *dat die Declaratie eygentlyk geen deel maakt van het Tractaat*, en dat die zulks niet heeft konnen wezen ,, uyt de natuur der zaken, ,, wyl het Tractaat is gemaakt met den Keyzer als ,, Heer en bezitter van de Koninkryken, Landen ,, en Staaten, die onder zyne Regeering waren, ,, en het Patrimonie van het Huys van Oostenryk ,, uitmaken, en de Declaratie is gegeven door den ,, Keyzer in Qualiteyt van Keyzer en Opper Regter in de zaken van het Duytsche Ryk, in welke Regterlyke Qualiteyt niet wel een Tractaat ,, konde gemaakt worden, waarom ook in dat Declaratoir niet word gevonden, eene Clausule, ,, dat dezelve als een ingredient van het Tractaat ,, zoude moeten worden gehouden; gelyk doorgaans word gevoegt by Declaratien die by het ,, sluiten van een Tractaat worden gegeven.

Ook zoude noodig zyn dat men uyt het manquement van die voldoening het Tractaat willende verbreeken, alvoorens zig daar op hadde gedeclareert en vernomen welke redenen tot verschooning van dien wierden by gebragt, eer men van eene kant alleen, het besluyt van het vernietigen van Tractaat, dat dan geheel zoude moeten vervallen,

zoo wel het geen tot voordeel van den een als van den anderen daar by was bedongen, konde of mogte opmaaken.

Als nu hier by word gevoegt het belang van de Republicq in het behoud van 't Huys van Oostenryk, welk de Heeren Staten van Utrecht erkennen, meenen wy ons te mogen flatteren dat die twyfeling geheel aan een zyde zal worden gesteldt. Want, zoo het niet is uit hoofde van een Engagement, maar enkel uyt belang en dus uyt vryen wille, dat den Staat interest toond te nemen, in dat behoud, is het zeeker dat grootelyks moet vermeerdert worden de offensie aan andere Mogentheden, welke de Heeren Staten van Utrecht met de uyterste scrupule willen vermeiden, en die reëel word, wanneer de Republicq eygenwillig handelt, maar tegen alle reden zoude worden opgevat, wanneer de Republicq, gelyk eerlyke en Cordate Regenten betaamt, hare Engagementen, die daar en boven met haar belang verknocht zyn, ter goeder trouwe voldoet, en zoo 'er nog eenige hezitatie mogt overblyven, vertrouwen wy dat die zal worden weggenomen door de redenen, welke wy moeten allegeeren om te toonen, dat de goede trouwe, in het nakomen van de Engagementen en het belang van de Republicq by de deliberatie in onze resolutie vervat, te regte zyn geallegeert, en welke ook ten deele daar toe konnen dienen.

Wy zullen dan van deze digressie afscheiden, na alleen te hebben geremarqueert, dat de Heeren Staten van Utrecht in dit begrip ten eenemaal zyn singulier; dewyl de Heeren Staten van Gelderland, welke gedagt zouden konden worden, uyt hare Resolutie van den 22 November 1741. den 3 January 1742. ter Generalititeyt iugebragt, daar heen te hellen; genoegzaam getoont hebben van gedagten verandert te zyn, door de betaaling in 't Jaar 1742. by twee quartieren gedaan op her eerste Jaer secours in gelde aan de Koninginne, en de Heeren Staten van de andere Provintien in dat secours of reëlyk haare quote opgebragt, of daarin consent ge-

drage, en dus getoont hebben het Engagement van de Republicq te erkennen. De redenen en motiven welke ons hebben geperſuadeert; dat de goede trouwe, en het belang van de Republicq vorderen zodanige Reſolutie, als by ons is genomen, zyn de volgende.

Dat de Republicq magtige Naburen hebbende, tegen welke zig op haar zelve, en zonder hulpe van Geallieerden niet beſtand is, als die ter eeniger tyd tegen haar eene quade wille mogte hebben, haare Engagementen niet kan laten varen zonder te irriteeren die Mogentheden, welke door het niet vervullen der Engagementen in verlegentheyd worden gelaten, en die welke dezelve Engagementen ter zelver tyd en te gelyk hebben gecontracteert, zig tot de vervulling bereyd toonen en op de concurrentie van de Republicq aandringen, en zonder aan dezelve Mogentheden regtmatige rede te geven om ook de Republicq te laten in verlegentheyd als dezelve van hare kant genoodzaakt mogte zyn te reclameeren, de Engagementen ten haren behoeven aangegaan. Eene Conſideratien, welke te meerder opmerking verdient om dat de Republicq in zoodanig onverhoopt geval niet alleen zoude geraken in het uyterſte gevaar, by de non-præſtatie van de voor haarbedongen hulpe, maar zelfs by eene langwylige deliberatie daar over, en by het uytſtel, van die hulpe geheel overhoop zoude kunnen worden geworpen, immers zoo verre dat de zaken naderhand niet dan zeer bezwaarlyk te redden zouden zyn: het welk zoo begreepen moet zyn by den Staat, als die by meer als een Tractaat expresſelyk heeft bedongen dat de hulpe aan haar aanſtonts gepreſteert zoude moeten worden, zelf zonder aftewagten het verloop van den tyd tot het aanwenden van goede Officien voor al by die Tractaten vaſtgeſteld, dog van welke goede Officien voor af aan te wenden in het Tr. van 1732. waar over nu de queſtie is, niet eens gemelt wort.

Dat indien dit Tractaat van het Jaar 1732. door de Republicq niet word nagekomen in eene zoo importante gelegentheyd, daar het op het behoud

of

of ondergang van het Huys van Oostenryk aankomt, zeer zal worden verzwakt, om niet meer te zeggen, het regt van de Republicq om te kunnen reclameeren de stipulatien by het zelve tot haar voordeel gemaakt, gelyk zyn de Generale Guarantien van alle de Possessien en Regten van de Republicq, als mede de abolitie van de vaart uyt de Oostenrykse Nederlanden op de Indiën, welke ten grooten deele de Republicq heeft doen Resolveeren tot de accessie aan het Tractaat in het Jaar 1725 te Hanover gemaakt, waar door dezelve in de volgende Jaren is geraakt in groot gevaar van te vervallen in een Oorlog, en genootzaakt, tot extraordinaris onkosten door vermeedering van hare Militie als andersints.

Dat het ook zeer te apprehenderen zoude zyn, of het dan by de Reciproque Non-executie van het Tractaat van 1732. alleen zoude blyven, dan of ook daar uyt zoude worden gepretendeert een ongehoudenheyd aan andere vroegere Tractaten en dus van al het gene by dezelve ten behoeven van de Republicq is bedongen.

Dat geheel zal verlooren worden de reputatie van goede trouwe in het nakomen van hare Engagementen welke de Republicq hadde verkreegen; en dat daar door eene veragting zal vallen op de Republicq, niet alleen by die Mogentheden, aan welke de ontrouwe nu zal schaden, maar zelf, by die, welke nu daar in haar voordeel vinden, als met 'er daat door het omcingelen van de Frontieren van den Staat, zoo door eigen Troupes als door die van andere ten dien einde in soldye genomen, of door zware Subsidien geengageert, klaarlyk hebben doen blyken haar begrip dat de Republicq, en door haar belang en door hare Engagementen die Wareldkundig zyn, verpligt en gehouden was de zaken van het Huys van Oostenryk zig aan te trekken, en het verderf welk het zelven beschooren wierd met geene onverschillige oogen konde aanzien, en dat by gevolge de Republicq zal worden geconsidereert als een Staat, met welke

ke, geen Engagementen konnen werden gecontracteert.

Het is dog zeker dat Engagementen eene serieuse en rype deliberatie verdienen, eer dezelve worden opgenomen en aangegaan, dat het dan de tyd is om te examineeren welke daar van kunnen zyn de gevolgen, en welke offensie door de Executie aan andere zoude konnen worden gegeven, en zig te bepalen of men getrooft is zig aan dat alles te onderwerpen, maar dat dezelve zynde gecontracteert, en het Cas van de vervulling exteerende, de questie niet meer is of dezelve moeten worden nagekomen, wyl de obligatie daar legt en het Consent tot het aangaan derzelve tot een noodzakelyk gevolg moet hebben, de nakoming van het gestipuleerde, en de vervulling der gedane beloften; alzoo eene deliberatie over het nakomen, of niet nakomen derzelve als het cas exteert, in effecte daar heen zoude loopen, om te bepalen of men getrouw of ontrouw zoude zyn aan het gegeven woord, welk de Republyk verbind en by gevolge, want anders was 'er niets reël, de Conscientie van yder Lid van de Regering Ja van een yder Regent in het byzonder.

Dat indien men nagaat het geval welk jegenwoordig exteert, zelf zonder aanschouw te nemen op de Engagementen, het belang en de behoudenisse van de Republicq niet toelaten het werk met indifferentie te tracteeren maar vorderen, dat het serieuselyk in agt genomen en wel gade geslagen worde.

Het oogmerk tog, waar mede de nog duurende Troubles begonnen zyn, komt geen ander voor, als om het Huys van Oostenryk te vernietigen, immers zoo veel doenlyk te verzwakken, en zoo klein te maken dat het, met zig tegen de Formidable Nabuurschap van Turkven te voorzien, zoo veel te doen hebbe, dat het zig met de verdere zaken van Europa niet kan bemoeien, en niet in staat zy hare andere bezittingen met kragt te souteneeren, maar genoodzaakt die aan de

de goede trouwe van hare Nabuuren over te laten.

Indien dit voornemen mogte gelukken, gelyk dat al zeer naby is geweest, en zonder een wonderwerk geschеenen heeft, niet te zullen kunnen worden verhindert, moet daar van het gevolg zyn dat een magtig Ryk ontslagen word van een Rivale magt, die zedert langen tyd veel heeft gecontribueert om ver uytziende desseinen, als er door het zelve gesmeedt zyn geweest, tegen te gaan en te wederhouden, en die nog daar toe in staat zoude wezen, gelyk blykt uyt de groote en ongemeene efforten, welke het Huys van Oostenryk in de twee laast verloope Jaren heeft aangewend, en nog aanwend om zig zonder hulp van elders, tegen zoo grooten magt, als tegen haar geëmployeert is, te verweeren; en dat het gemelte magtig Ryk, weder diergelyke ondernemingen eens willende tenteeren, die Mogentheyd niet in haar weg zal vinden, en bezwaarlyk gestuyt, en van het Overheerschen van een groot deel van Europa belet zal kunnen worden, door de Combinatie van andere mindere Magten van welke het zeer te dugten is dat het als dan zoude weten door verscheide middelen eenige in hare partye te brengen, en andere in een activiteit te houden.

De Oostenrykse Nederlanden welke een gedeelte maken van de bezittingen van het Huys van Oostenryk, doen de zoo even gemaakte Reflexien van een byzonder aanbelang zyn voor de Republicq, die zedert haar établissement door de Vreede van Munster, deze Nederlanden heeft aangezien als haar voormuur en al het geen daar van afgescheurt en Overheert is geworden, heeft aangemerkt, als een vermindering van hare veiligheid en zekerheid, en die op dezelve gronden by de laatste te Utregt gesloote Vreedens Tractaten en by het daarna te Antwerpen gesloote Tractaat van Barriere niet alleen heeft bedongen, dat deze Nederlanden aan haar moesten dienen voor een Barriere, maar specialyk dat dezelve zullen zyn
en

en blyven een eenig onverdeelbaar, onvervreemdelyk, en onveranderlyk Domeyn, het welk nooit van de Staaten van het Huys van Oostenryk in Duytsland gesepareert is geweest.

Dit geeft een klaar bewys, dat men doen begrepen heeft, dat de Oostenrykse Nederlanden op zig hen zelven aan de Republicq niet kunnen geven de nodige gerustheyd en verzekerdheid, indien de zelve niet gevoegt waren by de andere Landen van het Huys van Oostenryk, en door de magt van het zelve konnen worden beschermt en ondersteunt.

Dat nodig requisiet zoude geheel vervallen, indien het Huys van Oostenryk van een groot gedeelte van hare Landen wierde ontzet, en zoo veel onmagtiger gemaakt, dat het niet langer in staat zoude zyn een zoo verre van hare andere staaten afgescheyden Land te beschermen, en de Republicq van dat soutien ontbloot, zoude op hare eyge bescherminge en op die van de Oostenrykse Nederlanden te zaamen moeten alleen attentie gebruiken, daar toe altoos eene groote en hare kragten verre te boven gaande Militie onderhouden, en zoude zelf daar door in verre na niet kunnen repareeren de verzwakking, welke de onmagt van den Eigenaar, of Eigenaresse der Oostenrykse Nederlanden haar zoude moeten toebrengen.

Men zoude zelf mogelyk niet te verre gaan, als men onderstelde dat het Huys van Oostenryk zig alsdan niet zoude laten gelegen leggen aan de Nederlanden: Immers het schynt zoo begreepen by haar Hoog: Mog: in eene Missive den 31 Mey 1715. over de handeling tot maken van het Tractaat van Barriere, aan de Provintien geschreven, en 't welke wel verdient, om meerder Consideratien daar in vervat op de jegenwoordige deliberatie zeer applicabel, eens te worden gelezen, waar by dezelve betuygen, alles wel geconsidereert, te begrypen, dat de Nederlanden nergens toe konnen dienen aan den Keyzer, als om Groot Brittanie en dezen Staat, aan welke de Nederlanden zoo na paalen als die ver af leggen van de anderen Staten van

den

den Keyzer, aan zig te verbinden, en te houden in zyn interest.

Het zoude ook niet verre gezogt zyn, indien men onderstelde dat het Huys van Oostenryk in zoodanig geval, om van na by eenige vergrooting van hare bezittingen te verkrygen, gaarn van de Nederlanden afstand zoude doen ten behoeve van eene Mogentheyd, die lang getoont heeft het oog daarop te hebben en best in staat zoude zyn de begrooting bovengemeld te procureeren; waardoor de Republicq eens klap zoude ontzet worden van dien voormuur, en vallen in eene immediate Magtige Nabuurschap, 't welke te ontgaan zedert omtrent eene geheele Eeuw haar voornaam werk is geweest, en dus geraken, in een gedurig eminent gevaar en gestadige onzekerheyd.

Indien in tegendeel de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, schoon door den Staat niet geholpen, het geluk mogte hebben den magtigen aanval tegen haar gedaan af te weeren, en over hare aanvallers te triumpheren, is het zeer te apprehendeeren dat dat Hof niet zou vergeten dat het in zyne grootste benaudheyd en baarblykelyk gevaar, van zyn' ondergang door de Republicq is geabandonneert, en zonder hulpe, welke het uyt hoofde der Tractaten zig geregtigt reekent te vorderen, is gelaten, dat het zig ook niet langer zal houden gebonden aan de naarkoming der Tractaten, en niet alleen niet gereed zal zyn zyne hulpe te presteeren aan de Republicq, maar alle gelegentheden zal waarnemen om dezelve te chagrineeren, en hare belangen te dwarsboomen; voor al daar het begrypt, dat niet alleen 't stil zitten van de Republicq aan het zelve doet ontbeeren die hulpe, welke het van haar verschuldigt rekent, maar dat haar voorbeeld andere moet wederhouden, en dus aan de Koninginne een meerder hulpe van elders beletten.

Uyt het eene en andere moet volgen, dat, welke keer de zaken ook mogen nemen, de uytkomst altoos schadelyk, ja, pernicieus, zal moeten wezen voor

voor de Republyk, indien dezelve het werk blyft aanzien, en alles aan zyn beloop overlaat, zonder zig daar mede eenigzints te bemoeiën, even als of zy daar in geen belang hadden, en door geene Engagementen tot hulp en assistentie aan het Huis van Oostenryk verbonden was.

Als wy by deze gelegenheid hebben nagegaan wat 'er al in de twee laast verloopene Jaren hier te Lande gepasseert, en door den Staat in dit gewrigt van zaken gedaan is, hebben wy bevonden dat wel in het begin der troubles, en namelyk in de eerste dagen van de Maand February 1741. is begonnen een vertrouwd overleg en concert met de Minister van Groot Brittannien, die een en het zelve Engagement nevens de Republyk met het Huys van Oostenryk heeft aangegaan, en dat daar van op den 1ste Maart een Raport ter vergaderinge van haar Hoog Mog: is uytgebragt; maar dat aanstonds tusschen de Bondgenooten Discrepantie is ontstaan, en door eenige gesustineert, dat alvooren ietwes te beginnen, een overleg en concert behoorde te worden gemaakt, met, en Communicatie van alles gegeven, aan het Hof van Vrankryk, welk bekend was nog weinig Jaren te vooren een sterk Engagement ten behoeven van het Huis van Oostenryk op zig te hebben genomen, maar dat reeds occasie gaf om te apprehendeeren andere desseinen, die daar na zyn gebleeken.

Dat om, zoo veel mogelyk was, de zaaken met Eenigheid en Harmonie te termineeren, zoo verre toegegeven heeft moeten worden, dat de intentie van de Republyk tot hulpe voor het Huis van Oostenryk zeer zwak buiten 's Lands heeft moeten voorkomen, en dat groote aanleiding is gegeven aan de geene die desseinen hadden tegen het Huis van Oostenryk om te kunnen denken, dat zy de Republyk zouden kunnen houden buiten alle activiteit.

Dat door deze discrepantie van sentimenten, op het vooren aangetogen Rapport van den 1 Maart niet eerder als op den 20 en 24 April 1741. is gerezolveert, en dus tot de Executie van dien de Or-

dres zyn afgezonden, wanneer dezelve door de ondertusſen voorgevalle verandering van zaaken niet meer zoo tydig en naar de omſtandigheden geſchikt waren.

Dat vervolgens op den 9 Juny 1741. aan haar Hoog Mog: ingekomen zynde een Miſſive van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, dienende tot antwoord op die van haar Hoog Mog: van den 24 April daar te voren, en tendeerende ten eynden haar Hoog Mog: hare gedaane beloften wilden volvoeren, en metter daat ten eerſten tot uytvoer brengen, dezelve door de Heeren haar Hoog Mog: Gedeputeerden wel is geëxamineert geworden, en daarover den 27 van dezelve maand Juny een Rapport uitgebracht, maar dat dezelve diſcrepantie heeft belet dat daar op eenige Reſolutie is genomen, ſchoon haar Hoog Mog: daar over met aanmaning van ſpoedig te reſolveeren hebben geſchreven aan de Heeren Staten van alle de Provintien, uytgenomen aan ons, wyl de Heeren onze Gedeputeerde aanſtonds verklaart hebben zig met dat Rapport te conformeeren, en dat dus de voorſz. Miſſive van Hooggemelte haar Majeſteit onbeantwoord is gebleeven tot hier toe.

Dat kort daar na van wegens het Hof van Vrankryk, dog alleen onder de hand, inſinuatien zynde gedaan om den Staat te brengen tot het vragen van, of eene negotiatie te entameeren over, een Neutraliteit, zulx wederom aanleiding heeft gegeven tot diſcrepantie, wyl eenige Provintien daar aan het oor wilden leenen en andere met ons begreepen dat alle Negotiatie, die tegen de Engagementen van de Republyk zouden aanloopen, moeſten worden geëviteert.

De Oorlogs preparatien in het Jaar 1741. gemaakt, het Engagement van verſcheide Prinſen en van hare Troepen tegens het Huys van Ooſtenryk, het trekken van Legers over den Rhyn, het ontſtaan van een' Oorlog in het Noorden, waar door van daar alle hulpe voor het Huys van Ooſtenryk wierde afgeſnede, en het plaatſen van een Leger op de Frontieren van de Republyk, waardoor

de-

dezelve wierde blemmert om de Koninginne te assisteeren, hebben ter dier tyd deze begrippen niet kunnen veranderen, en zedert dien tyd zyn nog gebleeke de Spaansche ondernemingen op de Staten van het Huis van Oostenryk in Italien, en de Faciliteiten en behulpselen, welke Spanien daar toe heeft genoten.

Wy meenen ook aan die Discrepantien van sentimenten te moeten toeschryven, dat al het geen is gedaan om de Republyk te brengen in een beter postuur van defensie, en in staat te stellen om aan hare Engagementen te kunnen voldoen, zóo langdurige deliberatie is onderhevig geweest, dat het niet heeft gedaan dat effect, welk men daar van had kunnen hoopen en verwagten.

Buitenslands heeft daar door geen indruk kunnen worden gegeven, dat de zake aan de Republyk ernst was, de overtuiging van welke anderzints, naar alle waarschynlykheid, vele desseinen zouden hebben wederhouden, zonder dat de Republyk zoude hebben behoeven, of hare Troupes te Emploieeren, of meerder onkosten te supporteeren: in tegendeel heeft het gegeven eene idée van discrepantie, door welke de gene, die groote desseinen hebben gesmeed, zig hebben geflatteert, ja niet ontzien zig daar op opentlyk te beroemen; dat zy gerust konden zyn en volle staat maken op de inactiviteit van de Republyk.

Bewyzen van deze langzaamheid der deliberatien zyn onder andere de Augmentatien van de Militie geresolveert in de Jaren 1741. en 1742. Welke eerst tot Conclusie zyn gebragt geweest, wanneer dezelve reeds moesten zyn geëffectueert geweest, en wanneer de beste tyd tot de aanwerving verloopen was, alzoo de Resolutien daar toe zyn genomen den 4 April 1741. en 23 Maart 1742. en welker laaste nog niet voltrokken is, waar van wel ten deele oorzaak is de moeielykheid die gevonden is, om geformeerde Corpsen te bekomen, en welke door de irresolutheid van de Republyk zeer is vergroot, maar welk gebrek ook is toe te schryven aan de weinige iever die betoond word

 tot

tot deze zaken schoon met eenparige bewilliging van alle de Provintien vast gesteld.

Dit heeft ook plaats ontrent de Petitien gedaan tot de zaken van de Zee tot voorziening van de Magazynen en tot verbetering van de fortificatien in het Jaar 1741, welke by gebrek van eenige consenten of door de ongaafheyd van andere nog niet tot Conclusie zyn gebragt, veel min af betaald. Het is ook gebleeken uit de deliberatie om een gedeelte van de Troupes, die met groote kosten op de been gebragt zyn en onderhouden worden, in staat te stellen om te kunnen marcheeren en dienen, daar, en zoo als het de nood, of den dienst van het Land zouden requireeren, en uyt de acteroschementen en aanteekeningen te vinden op haar Hoog Mogende Resolutie daar toe den 14 July 1742. genomen, schoon de kosten daar toe nodig uyt een reeds geconsenteert fonds, gelyk bleek in diergelyk geval meer te zyn geschied, gevonden konde worden, en nog meer uit de Petitie (*) den 3 September daar aan volgende gedaan tot het vinden van de kosten om die Troupes effectivelyk te kunnen by een trekken, op welke weinig Reflexie is genomen, schoon ter dier tyd apparentien scheenen aan te duiden dat de Nederlanden in den Oorlog ingewikkelt stonden te worden: het welk voorgegaan zynde zoude hebben moeten gebeuren op een tyd, als de Republyk, schoon op eene ongewone wys gewapent, niet in staat zoude zyn geweest, wat 'er ook in hare Nabuurschap gebeurt mogte wezen, een Corps by een trekken.

Een gevolg van de discrepantie der sentimenten is geweest, dat, terwyl het Huis van Oostenryk zoo geweldig nu ruim twee jaren lang is aangevallen, op den oever van hare ruine is gebragt geweest, door een onvoorzien geluk zig weder heeft opgebeurt, en, dog niet zonder een groot verlies van Landen, de handen wat ruimer gekregen heeft, maar weder in meerder engte en onzekerheid gebragt is van de kant der Republyk, die zoo sterke Engagementen met dat Huis heeft aangegaan, en zoo

(*) *Te vinden hier agter onder No. 1.*

zoo veel belang heeft in het behoud van de Magt van het zelven, niet anders is gedaan als in de voorzomer van het jaar 1741. eene dehortatie aan den Koning van Pruissen, die den eersten aanval gedaan, maar ook in het voorleden Jaar de eerste de Vreede en Vriendschap met het zelven herstelt heeft; en in de zomer van het voorleden Jaar, en vervolgens de betaaling van de Quotes van de Provintien van Holland, Zeeland, Vriesland en Overyssel en van het Landschap Drenthe, en van de aandeelen in die van de Provintie van Gelderderland van de Quartieren van Nymegen en Zutphen de 840 duizent guldens voor een jaar secours van 5000 Man in gelde gereduceert, en onlangs van een somme 480 duisent gulden in mindering van onze Quote voor 't tweede Jaar, waar voor wy nevens de Heeren Staaten van Zeeland 1600 duyzent gulden hebben geconsenteert, dog zoo veel wy weten is by even gemelde Provintie als nog geene betaling daar op gedaan, ook niet door UE: Mog: op twee Jaren, waar in dezelve tegen 840 duyzent gulden yder Jaar hebben geconsenteert, en dat zedert den 24 April 1741. op geene brieven van de Koninginne die 'er een heeft geschreven aan haar Hoog Mog: den 29 Mey 1741. waar van reeds hier vooren is gemeld, en eene tweede den 27 January 1742. Nog op eenige Memorien door hare Ministers aan haar Hoog Mog. overgegeven die menigvuldig zyn, eenig antwoord is gegeven nog eenig verder vertrouwelyk overleg en Concert gemaakt met de Ministers van den Koning van Groot Brittannien mede Contractant van het Tractaat van 1732. die aan haar Hoog Mog. heeft doen verklaren dat hy gereet, en geresolveert is aan zyne Engagementen te voldoen.

Als wy dit alles hebben overwogen en rypelyk geconsidereert, hebben wy gemeent dat de Republyk, die zoo groot belang heeft in de uitkomst der zaken, niet langer kan blyven in eene volkome inactiviteit, en aanzien dat alles zonder hare kennisse worde beschikt, en dat zelf hare eigen belangen buiten haar worden behan-

 delt,

delt, waar uit niet anders als schade en nadeel te wagten is, zoo als daar van reeds een levendig voorbeeld gevonden word in het Vredens Tractaat den 28 July 1742 te Berlyn geslooten.

Wy oordeelen dat niet te verwagten, ja zelfs niet te vergen is, dat aan den Staat vertrouwelyk opening van alles zal worden gegeven of eenig overleg met haar gemaakt, zoo lang zy zelve geene partye heeft genomen en van haar kant daar van eenige opening kan geven, dat veel minder gewagt kan worden, dat de Republyk zig niet meer met de zaken bemoeiende, zal worden geadmitteert tot eenig wezentlyk deel in de Negotiatien, die mogten volgen, en nog minder dat zy daar in zal kunnen geven eenig gewigt aan hare belangen die veelvuldig zyn, zoo door Hare Situatie als door de uitgestrektheid van Hare Zeevaart en Commercie, zonder welke de Republyk niet kan staande blyven, of dat daar voor buiten Haar zorge gedragen zal worden, en dat dus de groote kosten, welke de Republyk door het vermeerderen van Hare Troupes als andersints, heeft gedaan en aangewend, van geen nut of voordeel zullen zyn, maar zonder vrugt gedragen worden, het welk de goede ingezetenen lastig zoude vallen, en geen goed effect zoude kunnen voortbrengen.

Wy hebben derhalven gemeent, dat eindelyk eene partye gekoozen, en eenPlan vastgesteld moet worden, naar het welk men begrypt de zaken te moeten dirigeeren, en dat daar door moet worden voorgekomen dat niet de de Republicq by andere Mogentheden geheel verachtelyk worde, en gesloten buiten alle onderhandelingen, en vervolgens onbequaam gemaakt om te bevorderen hare belangen; ja zelfs om te beschermen hare zekerheid en veiligheid, welke zy niet genoegzaam heeft in zig zelven, en waar toe zy nodig heeft Geallieerde, op welke ze reekenen kan, welke ze niet zal vinden, indien ze zig aan hare Engagementen, en wel in een geval, waar in haar groot belang zoo zeer verseert, komt te ontrekken. Als wy ons be-

bepalen tot vervulling van de Engagementen, en het daar door involgen van de goede trouwe, en onze afkeer toonen van ontrouwe, welke wy verzekert zyn dat den zegen van God Almagtig over de Republyk, van welke alles afhangt, niet kan verwekken, meenen wy egter dat die voldoening moet gedaan worden met alle voorzigtigheid, verre van roekeloos te willen loopen tot een' Oorlog, een kwaad dat wy zoo zeer, als iemand der Bondgenooten kan doen, apprehendeeren, en ten uiterſten ſchadelyk agten voor een Republyk, en voor al voor de Onze, welke door Scheepvaart, en Commercie moet worden ſtaande gehouden. Maar wy meenen ook dat wel gelet moet worden dat te blyven zitten in eene volkome inactiviteit in omſtandigheden als de jegenwoordige, geen middel is om een Oorlog voor te komen, maar veel eer een middel om de Republyk te brengen in het gevaar van, ſchoon mogelyk met eenig uytſtel, haar in den Oorlog te doen vallen op zodanigen tyd, wanneer dezelve wel onvermydelyk, maar te gelyk ten alleruyterſten gevaarlyk, zoude wezen, als die magten welke de Geallieerde zouden moeten zyn, en de Republyk helpen, ten deele verzwakt, ten deele overhoop geworpen zouden zyn, en alle door het gehouden gedrag van de Republyk van haar gealieneert.

Wy hebben ook geconſidereerd, dat het voor de Republyk onmogelyk is voor te komen geprecipiteerde raadſlagen van anderen, welke door hare gevolgen den Staat in een Oorlog zoude kunnen inwikkelen, zoo lang de Republyk geſlooten is buyten het overleg, waar toe ze zekerlyk niet zal worden geadmitteert, eer ze zig zelven heeft gedermineert wat ze tot voldoening van hare Engagemanten, kan en zal doen, en daar van opening doed.

Wy hebben wel in bedenken genomen, of het ſecours door de Republyk aan de Koninginne te geven niet zoude konnen of behoeven te worden geſchikt in Geld, gelyk tot hier toe is gedaan, maar wy hebben begrepen, dat, en het

Tractaat en het belang van den Staat, vorderen dat het secours bestaa in een Corps Troupes. Dat het Tractaat zulks requireert is uyt den inhoud en het geheel Context vandien klaar, en zoo men 'er eenige twyffel over zoude maaken, moet die ten eerste worden weggenomen, als men let dat by het tweede Artikel van de accessie van den Staat, van de drie contracterende partyen, de Keyzer alleen heeft bedongen de Keuze, om het secours te mogen vorderen of in Troupes, of in Scheepen, of in Geld, en dat de Republyk daar tegen weder heeft bedongen dat zy nooit gehouden zoude weezen Troupes naar Italien, of Hongaryen, en de Landen buyten het Ryk aan Hongaryen grenzende, te zenden, maar zoude kunnen volstaan, met Scheepen, of Geld in plaats te geven naar de keuze, die daarvan aan de Keizer gelaten is, welke twee bedingen, en vooral het laatste, geheel zonder zin of nutteloos zoude zyn, indien de tot hulp verplichte Geallieerde in zyne keuze hadde geld te geven, of daar mede konde volstaan, wyl alsdan de Republyk niet noodig zoude hebben gehad te maken het voorgemeld beding, welke zy by hare accessie duidelyk heeft gestipuleert.

En de keuze, welke de Koninginne mag doen, volgens het evengemeld speciaal beding, is al lang gebleeken door de instantien, welke zy heeft laten doen uitdrukkelyk om een secours in Troupen, zoo als nog daarop geinsteerd word by de laatste Memorie den 8 December 1742. door den Heer Baron van Reyschach, hare Majesteits Extraordinaris Envoyé aan hare Hoog: Mog: overgegeven, waarby zy zig refereert tot een vorige overgegeven van den 21 February 1742. by welke zulx al klaarlyk was gevordert, gelyk mede is gedaan door eene vroegere van den 10 January, die weder relatif is, tot eene mondelinge instantie, te vinden in Haar Hoog: Mog: Secrete Notulen van den 5 December 1741. wanneer de Koninginne, dog alleen mondeling, zwarigheid vindende het in geschrifte te laten doen, dede declareeren, dat

ze

te om geld benoodigt zynde zig zoude genoegen met het secours in geld tot den laatsten April 1742, zonder præjuditie van het gene hare Majesteit volgens het Tractaat verder te eisschen heeft.

Dat het belang van den Staat het secours vordert, niet in geld maar in Troupes, oordeelen wy, om dat als men tegen de instantien en keuze door de Koninginne gedaan, geld tot secours aan haar zoude willen obtrudeeren, wel zoude dienen, hoewel zonder grond, te worden gesustineert dat het in de keuze was van den helper of geld te geven of Troupes; en om dat zoodanige sustenuë zoude aanlopen tegen het Intrest van de Republyk welke indienze genootzaakt wierde, uit hoofde van dit, of zelf van een ander Tractaat van hare Geallieerde secours te vragen, weinig geholpen zoude wezen door assistentie van geld, als zy daar voor of geheel niet, of niet met die vaardigheid, welke de nood vorderde, Troupen konde bekomen, die zy tot hare bescherming en afwering van een vyandelyken aanval abzoluit nodig hadde: gelyk dat meermalen kan gebeuren, zoo als de Republyk nog in dezen tyd zelve ondervind.

Om dat het veel meer effect doet voor de Geallieerde, die volgens de goede trouwe en het eigen belang geholpen moet worden, dat het geschiede door Troupes als door geld, dewyl het veel groter blyk geeft aan anderen, die moogelyk in twyfel staan partye te kiezen en zig te Declareeren, dat de Republyk zig de zaaken van de Koninginne nadrukkelyk aantrekt; en hoe beter het effect is, dat door het Secours word uitgevrogt, hoe eerder'er kans is om uit de noodzake van het secours te presteren te geraaken, welk een voornaam point is, en daarom zeer te wenschen en bygevolge te bevorderen.

Om dat het voor de Republyk zoude zyn een dubbelde en groote last, te gelyk te geven Secours in Geld, welk dan naar het secours, welk de omstandigheden volgens det Tractaat vorderen, en gereekent op 20.000 man in onze Resolutie ge-

 melt,

melt, eene vry groote somme zoude bedragen; en te gelyk te zyn gechargeert met het onderhoud van hare vermeerderde Troupes, welke leedig zoude blyven, en zig niet bequaam maken tot haar werk ter zelver tyd, als de Republyk geld uitgaf om een groot getal andere te doen ageeren, van welke vordering in het metier van den Oorlog het niet zeeker zoude zyn dat de Republyk, als zy het ongeluk mogte hebben van in die noodwendigheyd te vervallen, ter eeniger tyd zoude kunnen profiteeren; en om dat een dubbelde last geenzints convenieert aan de bezwaarde Finantien van onze, en van de meeste der andere Provintien.

Het is wel waar dat wy tot hier toe alleen hebben geconsenteert gehad, in, en geadviseert voor, een secours in geld: maar de verandering der Circumstantien is daar van de ware rede: de eerste deliberatie op een subsidie of secours in geld is voorgekomen door het Rappórt van de Heeren Haar Hoog Mog: Gedeputeerden, gedaan den 17 Juny 1741, wanneer de tweede Augmentatie van 's Lands Militie, geresolveert den 4 April daar te voren, nog gecompleteerd wierde en niet voltrokken was, wanneer het niet wel doenlyk was het getal van vyf duyzent Man, waar op het toen alleen aanquam, daar uyt te nemen, en de voorzigtigheit heeft kort daar na verboden te denken op het verzenden van de Troupes van den Staat, daar een Leger digt aan de Frontieren stond, dat eerst in Augustus van het voorleden Jaar is wechgetrokken; een reede zoo gewigtig dat de Geallieerden zelve niet gedagt konde worden daar aan niet te zullen defereeren, ten zy te gelyk andere mesures genomen hadde kunnen worden, om die bedenkelykheyd wech te nemen, en de consenten en betaling van dat eerste Secours zyn zoo langzaam geweest, dat op verder Secours niet gedagt heeft kunnen worden als in het einde van de even gemelde Maand Augustus, wanneer het Saisoen te verre verloopen was om te konnen denken dat een Secours in Troupes zoo

ras

zas gereed zoude zyn, dat het een verre weg heen gezonde konde worden en nog zyn, daar het moeste ageeren, op een tyd, die het zoude toelaten.

Het is ook eene geheele andere zake in het begin te zien, waar de zaken zullen heen loopen, als na verloop van tyd, wanneer dezelve blyken nog niet een haastig einde te beloove, en niet geheel desperaat staan, te blyven, flucteren zonder aan den inhoud der Engagementen precieselyk te voldoen, waarom het jegenwoordig geheel niet Oirbaar schynt, de Koninginne omtrent de Natuur van het Secours, waar op zy insteert, te tragten te promoveeren van gedagten te veranderen, en zig met de Redemtie in gelden te genoegen; wel min om het aan Hare Majesteit tegen hare willen op te dringen.

Het is by ons wel in deliberatie geweest of niet het Secours in gelden voor de Koninginne, om dat ze Troupes genoeg zoude kunnen krygen, als zy die maar zoude kunnen betalen, en voor de Republyk, om dat se minder offensie zoude geven, dienstiger zoude wezen, maar deze stelling heeft wel eenigen schyn in den eersten opslag, dog wel ingezien zynde kan dezelve niet worden aangenomen, want het is geenzints zeker dat voor geld altoos Troupes te bekomen zyn, en de ondervinding heeft het tegendeel geleert, ook is die combinatie van redenen zeer contradictoir, zoo dog iets offensie geeft, moet het zyn te helpen op de meest dienstige wyze: maar wie kan of mag beter oordeelen van 't geen de Koninginne dienstig is als hare Majesteit zelve, die zig op het Tractaat fundeert, en wat zal men al zeggen van de offensie, en hoe zal men die vermyden, als die word opgenomen, hoe dat ook het Secours worde gepræsteert; en mag men uyt hoofde van die offensie hæziteeren, als men werd aangesproken tot voldoening van Engagementen, die niet onbekend zyn aan de geenen die de offenzie zoude moeten opneemen, en die niet konnen-

men ignoreeren dat dezelve niet nieuw zyn, maar Jaren geleden gecontracteert: en zoude men niet mogen vast stellen dat om de goede trouwe, die niet behoord te wankelen, te obſerveren, en te gelyk alle offenſie, zoo veel het mogelyk is, te vermyden, de veiligſte partie is aan den Letter der Engagementen te voldoen, en kan men ligt vreezen, dat daar door offenſie kan worden verklaart te zyn gegeven aan die geene, die dezelve Engagementen uyt welker voldoeninge de offenſie zoude opgevat worden, naderhand hebben aangenomen, en daar uit, zoo veel bekend is, onder de eige verpligting zouden leggen ten behoeve van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen.

Wy hebben wyders onze gedagten mede ſerieuſelyk al voor eenigen tyd daar op laten gaan, of niet door vriendelyke intercesſie by wege van Negotiatie en door minnelyke interpoſitie het werk te vereffenen getenteert behoord te worden, waar toe de Heeren Staten van Utrecht in de Misſive en Reſolutie van den 8 en 17. Jan. reeds vooren aangehaalt, zig geinclineert toonen, en zelf daar toe allegueren den teneur van 't Tractaat van 1731. (*) volgens welk daar mede een begin zoude moeten zyn gemaakt, dog welke Allegatie wy geloven abuſif te wezen, alzoo wy daar van in het Tractaat geene melding altoos hebben kunnen vinden.

Gelyk dit werk zeer wenſchelyk en het oogmerk zeer heilzaam is, is het ons ook voorgekomen dat het niet door het gebruiken van verkeerde of ontydige middelen moeſte worden veragtert en moeielyker gemaakt: en dat voor al wel gelet moeſte worden dat de Republyk door het aanwenden van Officien niet hare eigene belangen, welke ook geënclaveert zyn, gelyk bevoren is aangewezen met de belangen van hare Geallieerden, tot welker hulpe zy zig heeft geëngageert, mogten prejudicieeren en nadeel aan dezelve toebrengen.

Het

(*) *Hier voren Pag. 1.*

Het is ons daarom zeer bedenkelyk voorgekomen dat de Republyk, alleen op zig zelve en zonder overleg met hare Gealiieerden eenige passen omtrent dit werk zoude doen, en of de Republyk wel magtig genoeg is om dit alleen te onderneemen.

Maar als wy wat nader gereflecteert hebben op de jegenwoordige Circumstantien van tyden en zaken, is het ons klaar voorgekomen aan de eene kant, dat de Officien door de Republyk aan te bieden wel met graagheyd zouden worden aangenomen door die, welker oogmerk tegen het Huys van Oostenryk is gerigt: Maar met geen ander inzigt, als om door die weg de Republyk te blyven houden buiten alle activiteit en te wederhouden van de voldoeninge der Engagementen, in welke zy weten dat de Republyk staat met het Huys van Oostenryk, en verder om ook andere Mogentheden zoodanig voorbeeld van de Republicq te doen volgen, of wel dezelve te doen wanhopen dat het Huys van Oostenryk zal kunnen staande blyven, en daar door aan te zetten om enkel te tragten ook voor haar eenige portie in den afval van dat Huys te erlangen: en dus zoude aan dien kant het but van het aannemen der officien van de Republyk wel zyn het bevorderen van een Vreede, maar op Conditien, welke het groot oogmerk, waarmede het werk is begonnen, om de magt van het Huys van Oostenryk, zoo veel maar doenlyk zal zyn, te verkleinen, meest zouden overeenkomen, en welke even daarom by een noodzakelyk gevolg aan de belangen, ja aan de Veiligheid en zekerheid, van de Republyk zouden contrarieren.

Aan de andere kant is het ons niet minder klaar voorgekomen dat de goede officien van de Republyk, zoo lang dezelve zig niet heeft bepaalt tot het geven van een dadelyk secours, niet voor aangenaam zullen gehouden, maar verworpen moeten worden door de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, en door die van hare Geallieerde,

welke

welke bereid en geresolveert zyn aan hare Engagementen te voldoen, en welke het behoud van het Huys van Oostenryk aanzien, als een gedeelte van het haare, en het verlies van haare onafhankelykheid en vryheid, en van die van een groot deel van Europa houden als een gevolg, een weinig vroeger of later van het verlies van de magt van het Huys van Oostenryk, en dus zullen even dezelve motiven, die de Officien van de Republyk aan hare partyen aangenaam doen zyn en haar verlangen naar dezelve al lang hebben doen toonen, dezelve aan de Koninginne en aan haare Geallieerde onaangenaam maken en geenzints doen admitteeren.

Het is dog gewis, dat de Koninginne volgens den inhoud van het Tractaat, zoude allegeeren dat aan haar na verloop van twee maanden na dat van de ontfange belediging aan haar Hoog Mog: kennisse heeft gegeven, de gestipuleerde secoursen hadden moeten zyn gepresteert, dat, indien men goede Officien hadde willen aanwenden, die twee maanden daar toe geëmploieert moesten zyn geweest, en dat 'er altans niet twee maanden, maar meer als twee jaren verloopen zyn, na dat zy die kennisse gegeven en de gestipuleerde secoursen te reclameeren begonnen heeft, en dat derhalven eerst en voor al die secoursen aan haar moeten gepresteert, en dat zy daarom niet kan toelaten, dat de Republyk welke zy als Geallieerde aan haar verbonde rekent, zoo als zoude kunnen doen eene Neutrale Mogendheid, dien het werk niet aangong, zig zoude bemoeyen met hare zaken, en, in plaats van dadelyk te presteeren het gestipuleert secours, doen passen, welke hare Majest. zal begrypen aan hare zaken en belang, van het grootste nadeel en de uiterste prejudicie te wezen.

Haare Majest. zoude daar toe het eyge begryp van de Republycq konnen allegeeren, wanneer deselve niet lang na het sluiten van het Tractaat van 1732. zig bevond in eene omstandigheyd,

welke

welke haar hadde kunnen noodzaken om het fecours voor haar te vergen, en tot bewys bybrengen de Missive den 2de April 1733. door haar Hoog Mog: aan hare Majest. Heer Vader den Keyzer, roemrugtiger gedagtenisse, geschreeven, welker inhoud in de Notulen van dien dag gezien kan worden.

Dies hebben wy begrepen, dat wel de Vreede, zoo ras doenlyk moeste worden bevordert, maar dat de Republyk daar toe eerst in staat zal wezen, als zy zig heeft bepaalt en geresolveert hoe zy de Koninginne dadelyk zal helpen en secoureeren.

Deze zyn Ed. Mog. Heeren de voornaamste redenen en motiven, welke ons hebben bewogen om te nemen de Resolutie van den tweden dezer Maand, (*) waar van een affchrift hier nevens gaat, en die ons na eene rype en aandagtige overweging van deze importante materie zoo solide zyn voorgekomen, dat wy gemeent hebben die aan UEd. Mog. te moeten confidentelyk mede deelen; in die vaste verwagting, dat het geen wy zoo rondborstig hebben geëxpliceert behoorlyk zal worden gemenageert, en belet zal worden te komen ter kennisse van andere als van die welke tot de Hooge Regeering van de Republicq behooren, en in die hope dat dezelve zullen kunnen dienen om de sentimenten van de Bondgenoten te vereenigen, en dat ten spoedigsten op dit important werk een heilzaame en na de omstandigheden der tyden en zaken geschikte Rezolutie by Haar Hoog Mog: genomen zal worden, waar toe wy verzoeken, dat UEd. Mog: cordatelyk het hare gelieven te contribueren, en waar toe wy Godt Almagtig bidden, de deliberatien van UEd. Mog: van de andere Bondgenoten te zegenen, en aan de Republyk te schenken den Geest van Eenigheid tot aankweeking en bevestiging van een volmaakte harmonie onder de Bontgenooten, welke meer als ietwes anders bedwaam is aan haar Rezolutien den meesten nadruk, klem en

(*) *Te vinden pag.* 11.

en gewigt by te zetten, op dat alles door des Heeren onverdiende genadigen zegen mogen ſtrekken tot behoud en welzyn van de Republyk en van hare Vryheid, en van den zuiveren Godtsdienſt in dezelve niet alleen voor ons en onze waare Bondgenooten, maar voor onzer allerlaatſte Nakomelingen. Waar mede &c.

Hage den
6 *Feb.* 1742.

Onder ſtond

De Staten van Holland
en Weſtvriesland.

Antwoord van de Heeren Staten van Utrecht / den 28 Maart 1743.

EDELE GR. MOG. HEEREN,

Wy hebben wel ontfangen UEd.Groot Mo: Missive van den 6 February laatstleden, waar by UED. Groot Mog: ons omstandig hebben gelieven berigt te geven van de Redenen, welke UEd. Groot Mog: hebben gepermoveert tot het nemen van de Resolutie van den 2 dierzelver Maand, waar van UEd: Groot Mog: ons Copie hebben toegezonden.

Alvorens ter beantwoordinge van dezelve over te gaan, betuigen wy met alle oprechtigheid onze verplichtinge over de confidentie, en rondborstige verklaringe door UED. Groot Mog: in de Missive gedaan, dezelve aanmerkende voor een bewys van aanhoudende Vriendschap, ten hoogsten pryssselyk, en ten uiterften noodzakelyk tusschen Bondgenoten, die zoo naauw met den anderen vereenigt zyn.

Wy verwagten ook het UEd. Groot Mog: niet te zullen verveelen, dat wy openhertig UEd. Groot Mog: vertonen, de redenen waar op onze Resolutien, sedert het afsterven van Keyzer Karel den Zesde genomen, en ter Vergaderinge van haar Hoog Mog: van tyt tot tyt ingebragt, steunen, ende Gronden waarop dezelve gebouwt zyn, in hope dat UEd. Groot Mog: zullen worden geconvinceert ons eenigste doelwit te zyn geweest het waare belang van onze Republicq, zoo veel in ons vermogen mogte zyn, te bevorderen.

Wy erkennen dat haar Hoog Mog: wysselyk volgens Haar gewoonen yver ten dienste van het

Vaderland, kort na het overlyden van Keizer Karel de Zesde, haar bekommeringe aan de Bondgenooten hebben te kennen gegeven, over de gevolgen die daar uit te dugten waren.

En vermits wy wel voorzagen dat door dit sterfval nieuwe Troubles in Europa zouden ontstaan, zoo hebben wy met de uiterste Applicatie onze gedagten laten gaan over 't geene den Staat in die Critique tyds omstandigheid te doen stond, en alles naauwkeurig overwogen hebbende, hebben wy begrepen dat het waare belang van den Staat noodzakelyk vorderde, dat zyn den vrede behield, en ten dien einde zorgvuldig eviteerde alle 't geen wezentlyke offensie aan haare geallieerden zoude konnen geven: Als mede, dat de Republyk veilig wierde gestelt tegen alle vyandlyke insultes, en dat daar toe hare krysmagt vermeerdert en de Frontier-steeden in behoorlyken staat van defensie gebragt moesten worden.

En als UEd. Groot Mog: gelieven na te zien de Resolutien die door ons, zedert dat fataal evenement, ter Vergaderinge van Haar Hoog Mog: zyn ingebragt, verwagten wy van UEd. Groot Mog: billykheid, dat UEd. Groot Mog: zullen moeten avouëren, dat wy niet gewagt hebben, maar van de eersten zyn geweest, die de Augmentatie van 's lands Militie hebben voorgestelt.

Met dien zelven yver, tot behoud voor 't welzyn van de Rupublyk, hebben wy ook aanstonts, zoo als de vermeerderingen van 's Lands Troupen by Haar Hoog Mog: waren vastgestelt, dezelve werkstellig gemaakt, en op de bestemde Tyd in gereedheid gebragt, dog onze meeninge is nooit geweest die Troupen te laten gebruiken ten dienst van een der Mogentheden, in openbaren Oorlog zynde, of daar mede vyandlyk dezen of genen Vorst, zonder wettige reden, daar toe te hebben gegeven, op het lyf te vallen, of den Oorlog aan te doen, maar om den Staat veilig te stellen tegen alle vyandlyke aanvallen, die d'een of d'ander

dere Vorst zoude pogen te doen, gelyk wy ons in 't breede daar op verklaard hebben in onze Missive aan Haar Hoog Mog: den 4 Augusti 1742 geschreven.

Wy hebben ook met de vereiste oplettenheid geëxamineert de Missive, door de Koninginne van Hungaryen en Bohemen aan haar Hoog Mog: geschreven, als mede de Memorien door hare Ministres van tyd tot tyd overgegeven, waar in door hoogst gedagte Majesteit den Staat word aangemaand, tot het præsteren van hulpe, ingevolge hare accessie aan het Tractaat te Wenen in den Jaare 1731 gesloten; en vorders met de uiterste attentie 't zelve Tractaat nader ingezien, en vervolgens nagegaan, hoe en op wat wyze, door den Overleden Keyzer Karel de Zesde, aan het Tractaat was voldaen: op dat wy dus in staat zonden gestelt zyn, om een regtmatig besluyt te maken over de gehoudenisse van de Republicq aan het gemelde Tractaat, niet door opgezogte prætexten en chicanes, maar volgens alle rechten, de gezonde reeden, en het waare belang van den Staat.

Om evenwel ondertusschen deze Zaak, die ons zo important voor kwam, en waar uit wy geen goede gevolgen voorzagen, niet op zyn beloop te laten, en te tonen dat het behoud van het Huys van Oostenryk ons ter harten ging, hebben wy in het begin der onlusten en eerste invasie van een gedeelte der Erflanden van de Koninginne van Hongarien en Bohemen onze Gedeputeerden ter Vergaderinge van haar Hoog Mog: gelast, om voor ons sentiment, 't zy in de secrete besoignes, 't zy ter Tafel van haar Hoog Mog: in te brengen, dat den Staat op de aller kragtigste, dog teffens Vriendelykste wyze, den Aggresseur moeste dehorteren van zyne Vyandlyke entreprises, en dat men den Koning van Vrankryk, moest kennisse geven van deze Resolutie.

Dit laatste noodzakelyk oordeelende op dat den Staat zoude konnen worden geinformeert van de

desseinen van die kroon, en hoe zy begreep te zullen voldoen aan haar beloofde guarantie van de Pragmagtique Sanctie: dewyl ons toen niet gebleken is, dat het Fransche Hof occasie zou hebben gegeven om te apprehenderen andere desseinen die daar na zyn gebleken, waar van UEd. Groot Mog. gelieven te melden.

Dog deze Resolutie geen ingang vindende by alle de Bondgenoten, hebben wy haast vernomen, het dessein te zyn alleen met Engeland, en met seclusie van Vrankryk over deze Materie te confereren, en hebben daar uit als mede uit 't geen in 't vervolg is gebeurt, omtrent het weigeren van in een Negotiatie met Vrankryk te komen over eene Neutraliteit, begrepen, schoon men voorgaf afkerig te zyn van een' Oorlog, dat men nochtans den wegh open wilde houden om in 't vervolg in een openbaren Oorlog met die kroon te konnen komen.

Wy betuigen opregtelyk, als wy herdenken den vorigen Oorlog, met veroveringen van zoo veel Landen, sterke Steden en Plaatzen, en met overwinningen van zoo veel roemrugtige Veldslagen gevoerd, en nog aan de wrange vrugten UEd. Groot Mog. al te wel bekend om hier te detailleren, die den Staat daar van heeft genoten, en als Wy agt geven op den waren toestand van onze Republicq, zoo als zy thans zich bevind, het ons voor te komen dat 'er niets verderflyker voor den Staat is, en niets dat eerder haar' ondergang en geheele omverwerpingen verhaasten zal, kan uitgedagt worden, al het uitvoeren van een' Oorlog, buiten de uiterste noodzakelykheid

En hebben wy daarom onze Gedeputeerden ter vergaderinge van haar Hoog Mog van tyd tot tyd gelast zorge te dragen, dat geen wettige redenen van Offensie wierden gegeven aan Vorsten, met welke den Staat in Vreede leefde, en zorgvuldig te eviteeren, alle gelegendheden, waar door den Staat in Oorlog zonde konnen geraken, en dat zy vorder zoude insteeren, dat de Republicq behoor-

de bedagt te zyn op middelen waar door de in oorlog zynde partyen bevredigt, de rust in Europa hersteld, en de vrede voor den Staat behouden wierden.

Op deze gronden hebben wy onze Resolutien gebouwt en betuygen, dat het ons ten uyterste smert te moeten ondervinden dat de zoo menigmaal gereitireerde instantien, om dat groot oogmerk te bereiken, vrugteloos zyn geweest, en dat by haar Hoog Mog. geen besoigne tot bevordering van eene algemeene Pacificatie is gehouden.

Waaromme wy hebben geoordeeld ons nader te moeten expliceren, en aan haar Hoog Mog. tot rescriptie op eenige voorige Missives te moeten bekend maken, de ware redenen, waarom wy ons tot nog toe niet hadden verklaard op de gehoudenisse van den Staat, om dadelyk de Koninginne van Hogaryen en Bohemen te assisteeren: verder declaratoir, dat wy vermeinen 'er geen beter wegh toe te konnen worden ingeslagen, dan door vriendelyke intercessie, by wege van negotiatie te tragten de Algemeene Rust in Europa te herstellen, en door middel van Tractaten de hoogst gedagte Koninginne te doen behouden hare bezittingen. Immers dat dit het eerste moeste zyn, waar mede den Staat moeste beginnen en wanneer onverhoopt de goede Officien die den Staat, ter bereikinge van dat heilzaam oogmerk zal aanwenden, de gewenste uitwerkinge niet mogten hebben, men dan in een gemeen overleg moest nemen, wat vorder gedaan diende te worden tot Conservatie van het Huys van Oostenryk, en tot herstellinge van de gemene Rust.

Wy hebben tot reden van de vertraginge Onzer rescriptie bygebragt, voor eerst dat wy ons hadden geflatteert van een goede uitwerking te zullen zyn geweest verscheide instantien, door onze Gedeputeerden ter vergaderinge van Haar Hoog Mog. van tyde tot tyt gedaan, ter uitwerkinge van een Vrede tusschen de in Oorlog zynde Mo-

genheden, op dat den Staat gerust gestelt zoude zyn geworden, van niet in eene gevaarlyken Oorlog te worden ingewikkelt. En ten tweede, om dat ons in het examineren van de accessie van den Staat aan het Weener Tractaat en in het nagaan der Conduites zedert die tydt door den overleden Keizer Karel de Zesde gehouden, eenige zwarigheden waren voorgekomen, die ons wederhielden, om ons Consent te dragen in het verzogte Secours, welke zwarigheden wy aldaar breeder hebben uitgedrukt, en bestaan in het niet presteeren van het geene de overleden Keizer by dat Tractaat aan de Republyk hadde toegezegd.

En wy hebben tot ons leedwezen gezien dat die Missive mede de gewenste uitwerkingen niet heeft gehad maar in tegendeel ondervonden, dat het UEd. Groot Mog. den 2 February laastleden behaagt heeft UEd Groot Mog. Gedeputeerden ter Vergaderinge van haar Hoog Mog. te gelasten, het daar heen te dirigeeren, dat by alle de Provincien worde geconsenteert en dadelyk zonder uitstel afbetaalt 840 duizent guldens voor het secours van het eerste Jaar, en 1600 duizent guldens voor het secours van het tweede of verlope Jaar, en dat voor het lopende Jaar worden gegeven, in dien de zaken niet tot een Accomodement mogten komen, een secours in Troupen Van welke Resolutie UEd. Groot Mog. ons Copye hebben toegezonden, en eene Missive waar by UEd. Gr. Mog. ons openinge geven van de Redenen en Motiven welke UEd. Groot Mog. hebben gepermoveert tot het nemen van die Resolutie. (*)

Wy hebben niet gemanqueerd, met de uiterste attentie dezelve te leezen, te herlezen, en de bewyzen ter Stavinge van UEd. Groot Mog. sentiment in zoo een nette en wel geschikte ordre by gebragt, te pondereren, en te overwegen, zoo om dat wy nevens UEd. Groot Mog. begrypen, dat de zaak van d'uiterste importantie is, als mede om dat wy het met UEd. Groot Mog. eens zyn, wensche-

(*) Te vinden hier voren pag. 11.

schelyk te wezen, dat de Provintien, op dit gewigtig point eens gezind waren, vermids de eenigheid der Sentimenten van de Bondgenoten als de grootste steun der Republicq moet aangemerkt worden.

Doch hoe zeer wy van dit laaste ten vollen overtuigt zyn, zoo konnen wy egter niet verbergen, dat de by gebragte redenen ons zoo solide niet te zyn voorgekomen, dat daar door onze Twyffelinge zoude zyn wechgenomen, en wy bewogen worden, om van ons voorig sentiment, vervat in de voorgemelde Missive, te konnen afgaan.

UEd. Groot Mog. gelieven ons tegen te werpen, datonze Twyffelinge te laat geoppert worden, dewyl door haar Hoog Mog. reeds toezeggingen, verzekeringen, en insinuatien zyn gedaan aan de Koninginne van Hongarien en Bohemen, waar in opgesloten leggen de erkentenisse van het subsisteren der Engagementen, en voorts dat dezelve niet van die evidentie en klaarheid is, die tot zoo eene gewigtige allegatie word gerequireert, Vermits, belangende d'Oost Indische Compagnie niet is gestipuleert de intrekinge van het Octroy, en wat betreft de wechneminge der Grieven van d'Oost-Friesche standen, zulks niet by het Tractaat zelfs, maar door den Keizer, niet als bezitter van verscheide Koninkryken, Staten en Landen, maar als Opperregter van het Ryk, by een declaratie, welke geen deel maakt van het Tractaat, is belooft en toegezegt.

De redenen, waarom onze Twyffeling niet eerder te voorschyn is gekomen, zyn zoo even van ons aangehaald, te weten om dat wy ons gevleid hadden, met die hope dat de middelen tot het het uitwerken van eene generale Pacificatie zouden by de hand genomen zyn.

Wy begrypen ook niet hoe met eenig Fundament ons kan tegengeworpen worden de toezegginge, door haar Hoog Mog. aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen by Missive

 van

van den 24 April 1741. gedaan, want indien UEd. Groot Mog. gelieven na te zien de secrete Notulen van dien dagh, als mede van den 20 April, zullen UEd. Groot Mog. bemerken, dat onze Gedeputeerden ter Vergaderinge van haar HoogMog zig met den inhoud van de Missive, en ook met het Rapport den 20 te voren gedaan, waar by het afzenden van die Missive was vastgestelt, niet hebben geconformeert, en zelfs op het nadrukkelykste daar tegen geprotesteert, met duidelyke verklaringen van onschuldig te zyn aan alle de kwade, en voor den Staat pernicieuse gevolgen, die daar uit by vervolg van tyd zullen komen te resulteeren, welke gehoude Conduite van onze Gedeputeerden door ons zyn geapprobeert en gelaudert om te betogen dat onze twyffelinge niet te laat geoppert is: hebbende wy moeten zien dat by haar Hoog Mog. tegen de expresse protestatie van onze Gedeputeerdende Coclusie is genomen: Een zaak waar over wy ons ten hoogsten beklaagen, en die zedert eenigen tyd, in verscheide Notable gevallen tot ons leedwezen is gebeurt.

Waar by wy nog moeten voegen dat UEd. Gr. Mog uit het Rapport van hare Gedeputeerden ter Vergaderinge van Haar Hoog Mog. hebben konnen weten, dat wy lang in die twyffelinge zyn geweest, dewyl dezelve meer dan eens door onze Gedeputeerden in de Secrete besoignes is geavanceert.

Wy avoueren dat in het Tractaat van Weenen niet woordelyk is bedongen de intrekking van het Octroy, maar stellen teffens vast, UEd. Gr. Mog. niet te zullen ontkennen, dat het ware oogmerk van haar Hoog Mog. is geweest uit te werken een geheele vernietinge van de Compagnie, en dat een opschortiuge of ophoudinge van die Vaart op de Indiën geene voldoeninge is aan het gestipuleerde. En zulks moeten Wy onder andere besluiten uit de eige woorden die UEd Gr. Mog.

Mog. in Missive, waar mede UEd. Groot Mog. ons hebben gelieven te honoreren, gebruiken, wanneer UEd. Groot Mog. gelieven te stellen, dat boven de Generale Garantie van alle de Possessien en Regten van de Republicq *de abolitie van de Vaart uit de Oostenrykse Nederlanden op de Indien*, ten grootsten deele de Republicq heeft doen resolveeren tot de accessie aan het Tractaat van Hanover gemaakt in het Jaar 1725 waar by UEd. Groot Mog. hadden konnen voegen, dat onder de redenen die den staat in 't vervolg hebben gepermoveert te accederen aan het Tractaat van Seville van 't Jaar 1729. de voornaamste geweest is de abolitie van de gemelte vaart..

Is nu een *Abolitie* of eene ten eenemale vernietige te wege gebragt, zoo lang het Octroy, waar door de Compagnie haar bestaan gekregen hadde, niet is ingetrokken? moeste die Compagnie niet op dezelve wyze worden gedissolveert, als zy den anderen was gebragt volgens de bekende regel *Unumquodque dissolvitur modo quo Colligatum est.*

Wy zullen ons hier niet vorder inlaten nog aantonen op hoe veelvuldige wyzen men getragt heeft het gestipuleerde op dat subjet te eluderen en vrugteloos te maken, en die ongeoorloofde Vaart gaande te houden; Het afzenden van meer dan twee Scheepen, welke by het Tractaat voor een Reize, en niet meerder, toegestaan waren, na de Indien te varen, en binnen 29 Maanden te huis komen, door gemelde Compagnie of ten minsten voor hare rekeninge 't zy uit de Nederlanden, 't zy van andere Plaatsen, en welke te Cadix of andere Havens zyn geretourneert, waar van gewag gemaakt word in de Resolutien van Haar Groot Mog. van 19 November 1732. en den 13 April 1736. kan daar van getuigen.

En proberen deze Resolutien alle mede de Eigewoorden van het rescript van den overleden

Keizer in den Jare 1737. aan de Aarts-Hertoginne Gouvernante, waar van men thans gebruik tragt te maken om te proberen, dat de Keizer de Oost-Indische Vaart heeft vernietigt, dat den Staat over dese Contraventien aan het Hof van Wenen zich heeft beklaagt, doch zonder succes.

Wat het twede aangaat, te weten, de niet afdoeninge van de Grieve der Oost-Friesche stenden, daaromtrent gelieven UEd. Groot Mog. te remarqueren, dat, die in het Tractaat zelfs niet is bedongen, maar dat de Declaratie des Keizers daar van alleen spreekt, en dat die Declaratie eigentlyk geen deel maakt van het Tractaat en dat ook in dat Declaratoir, niet word gevonden een Clausule, dat dezelve als een Ingredient van het Tractaat zoude moeten gevonden worden.

Het heeft ons ten uitersten gesurpreneert deze periode in UEd. Groot Mogende Missive te vinden dewyl wy daar uit vernomen hebben, dat UEd. Groot Mogende dissentieren van de sentimenten van Haar Hoog Mogende, vervat by hare Resolutie van den 5 September 1740 die de voorgemelde declaratie uitdrukkelyk noemen, *een ingredient van het Tractaat van Wenen, welke een Conditie uitlevert, die aan Haar Hoog Mog: moet gepræsteert worden.*

Welke declaratie op dezelve dag, op welke wegens de Republicq de accessie aan 't Wener Tractaat is geteekent, gedaan, den overleden Keizer ververpligt heeft te præsteeren 't geen hy by dezelve hadde belooft, dat nu de Keizer daar aan niet voldaan heeft, maar in tegendeel afgeweken is van 't geen aan Haar Hoog Mog. hadde belooft, niet tegenstaande de yverige intercessie en gereitereerde aanmaningen van den Staat, ten behoeve van den zoo genaamde Renitenten kan consteren uit de evengemelde Resolutie van haar Hoog Mog. van den 5 September 1740. en die van den 11 Juny 1738: en andere meer: ja zelfs is het zoo voorgekomen, dat den Staat vernemende hare in-

stan-

ſtantien niet alleen vrugteloos, maar onaangenaam aan het Weener Hof, ja zelfs nadeelig aan de ongelukkigen Renitenten te zyn, in 't vervolg de asſiſtentie en voorſpraak van andere Vorſten heeft moeten employeren: Een zaak al te wel bekend aan UEd. Groot Mogende dan dat zy nadere Adſtructie zouden nodig hebbe.

Uit dit gededuceerde komt het ons Evident voor, dat de Keizer niet heeft voldaan aan zyn engagementen, vervat by het Weenet Tractaat, ſchoon daar toe verpligt was, en het in zyn magt en facultelt was, om 't geen op zich hadde genomen, aan de Republicq wezentlyk te praeſteren; En konnen wy derhalven niet klaar bezeffen hoe den Staat met eenig regt kan worden geobligeert; om aan haar kant de toegezeide en beloofde Guarantie volgens de gronden in onze meergemelde Misſive gezegt en die wy hier niet zullen repeteren, geſtant te doen: alleenlyk hier maar by voegende 't geen wy vinden by den grooten Hugo de Groot, in zyn Boek de jure Belli & Pacis lib. 2. cap. xv. §. xv. *ſi pars una fœdus violaverit poterit altera à foedere diſcedere.*

En als wy eens wilden aan het Tractaat van Barriere van 't jaar 1715. en de nadere Conventie van 't Jaar 1718. tusſchen den Overleden Keizer en den Staat geſloten, wat zoude men niet een reext van Contraventien konnen optellen, die met veragtinge van alle inſtantien door den Staat gedaan, gedurig zyn gepleegt? en welke haar proberen, dat het Weener Hof aan hare engagementen niet heeft voldaan.

Dit hebben wy geoordeelt kortelyk op UEd. Gr. Mog. digresſie te moeten zeggen, willende ons hier niet verder op elargeren, verwagtende ons hier niet verder op elargeren, verwagtende van UEd. Gr. Mog: beproefde Æquiteit, dat UEd. Gr. Mog. ons niet zullen willen verdenken

ken als of onze handel niet ware te goeder trouwe.

Uit dit alles vermeinen wy, dat met relatie tot den Staat van geen applicatie kunnen zyn alle de raisonnementen over het houden van de goede trouwe, dewyl wy zoo wel als UEd: Gr. Mog. ten hoogsten gepersuadert zyn dat den Staat nooit tegen de goede trouwe moet aangaan, maar in alle deele die houden, en dat niet allen den Staat, maar yder Regent, ja yder Christen verpligt is, zoo het maar eenigzins in zyn vermogen is, zyn gegeven woord en belofte gestant te doen: En dat men geen zegen van den Almagtigen God kan verwagten indien men aan dien schuldigen pligt niet voldoet: en erkennen wy geerne, indien den overledenen Keizer hadden voldaan aan de wezentlyke poinčten, welke den Staat bewogen hebben, om te accederen aan het Weener Tractaat, dat den Staat verpligt zoude zyn de vereiste hulpe te presteren, indien, zonder haar eigen verderf te verhaasten daar toe in staat zoude bevonden worden.

En dus vervallen, ons bedunkens, alle de ongegronde vrezen, dat den staat door het niet præsteren van Secours zoude irriteren die Mogentheden, welke terzelver tyd en gelyk hebbende gecontračteert, zich tot de vervullinge bereid toonen, en op de Concurrentie van de Republicq aandringen, vermits die Mogentheden niet verseeren in het zelfde geval, waar in den Staat zich bevind, en niet konnen voorgeven, dat het Weener Hof ten haren opzichte in gebreke gebleven is, te voldoen, 't geen voor haar gestipuleert was.

Ook konnen wy niet zien, dat den Staat hier door zal verliezen haar agtinge die zy tot nog toe by andere Vorsten gehad heeft, wegens haar goede trouwe in handelingen; vermits wy niet begrypen hoe den Staat hare agtinge en ontzag by vreemde Vorsten kan behouden indien zy die Vorsten, met welken zy in Verbonden en Alliantien

is

is getreden, de Tractaten laat onderhouden zoo als die het zullen goedvinden, en zonder van haar te kunnen verkrygen voldoeninge van 't geen zy aangenomen hebben, haar zelven maar alleen verpligt erkent, om van haar kant het gestipuleerde te vervullen.

Die komt ons voor het regte middel om den Staat in de uiterste veragtinge te brengen, by hare Geallieerden, dewyl die zich dan weinig zullen bemoeyen met het gene zy volgens de Tractaten verschuldigt zyn, den Staat te præsteeren, en alleen maar voor haar eigen belang zorgen, verzekert zynde, dat indien zy het te kwaad mogten krygen, schoon zy door haar eigen schuld, buiten eenige noodzakelykheid, ja dikwils tegen de vriendelyke dehortatie van den Staat, zich in zwarigheden hebben ingewikkelt, die zy hadden konnen ontgaan, en de oorzaak van alle hare desastres en onmagt zyn, dat zy egter door den Staat ondersteunt en geholpen zullen worden, kan zulk een ongevoeligheid overeengebragt worden met het ware belang van den Staat?

Op 't geen UEd. Groot Mog. vorder te gelieven avanceren wegens de Oostenrykse Nederlanderlanden, te weten, dat het Huis van Oostenstenryk ontbloot wordende, van een groot gedeelte harer landen, minder in staat zal zyn om die te beschermen, en dat men mogelyk niet te verre zoude gaan, als men onderstelde, datze zich als dan niet zoude laten gelegen leggen aan de Nederlanden, ja zelfs afstant daar van doen aan een ander Mogendheid, en dat dus den Staat zoude ontzet worden van haar Voormuur en Barriere, konnen wy niet voorbygaan te remarqueren, dat de overleden Keizer nooit behoorlyke zorge gedragen heeft voor de Conservatie van de Nederlanden, en dat onder andere wezendlyke gebreken aan het Tractaat van Barriere, geene van de minste is geweest, dat het bepaalde, en ge-

gestipuleerde getal van Militie, ter noodige bescherminge van die landen, door den Keizer niet is onderhouden, zoo dat de Repubyk niet zoo zeer aan het Huis van Oostenryk, als wel aan de goede trouwe van een andere Mogentheid moet danken, dat deze Voormuur haar niet al over lang is ontnomen.

Hier mede verbeelden wy ons het wezentlyke van UEd. Groot Mog. Missive te hebben beantwoord, en moeten 'er alleen maar byvoegen dat ingeval de Republicq verklaart gehouden te zyn hare engagementen te voldoen, zy notoir ook verpligt is alle die geene, die de Koninginne van Hongarien en Bohemen in hare staten aantasten, den Oorlog te declareren en derhalven den Oorlog voor den Staat onvermydelyk is, welke ons bedunkens, ten uitersten ruineus en verderfelyk moet zyn, en geen gevolgen waar door het ware belang van den Staat zal bevordert worden, kan hebben, maar in tegendeel een gansche omkeeringe van zaken, en eene onuitsprekelyke elende en rampen zal veroorzaken: En schromen wy niet rondborstig te verklaren, dat wy vermeinen dat onze Republicq, die haar bestaan van een bloeijende Commercie en Navigatie hebben moet, niets heilzamer te konnen zyn, dan het behoud van de Vrede, dewyl nog geblust om een anders Staten te verkrygen, en daar mede het gebied van de Republyk te vergroten, nog ydele Ambitie, om onder andere Volkeren voor strydbare en manhaftige te passeren, waar door dikwyls Koningen en Vorsten aangeport worden, om een heldhaftigen naam te verkrygen, en voor andere Alexanders en Cæsars aangezien te worden, den Staat moet vervoeren, om zoo veel onschuldig Christen bloed te doen vergieten en veeler haarer goede ingezetenen tot den bedelzak te brengen: en stemmen wy ten eenemaal toe het zeggen van den beroemden Grotius Jure Belli & Paris Lib. 2. Cap. 21. §. 9. *Bellum est res tam horrenda ut eam nisi summa necessitas*

tas humanam facere nequeat. Zoo dat ons bedunkens, de Republicq nooit dan in de uiterste noodzakelykheid, tot den Oorlog komen moet, welke niet zien 'er thans te zyn, om redenen te voren van ons bygebragt.

Ja zelfs zoude het by ons zeer zyne Consideratie verdienen, of het de Republyk, zoo als zy thans geconstitueert is, wel mogelyk zoude zyn, om met een Corps van 20.000 Man de Koninginne van Hongarien en Bohemen te hulpe te komen, al stelde men al, als incontestabel de gehoudenisse van de Republyk, volgens de Accessie aan het Weener Tractaat, tot de Garantie harer Staten: En of derhalven by weigeringe van dat secours den Staat zoude konnen gezegt worden de goede trouwe niet na te komen, want de grootste en eerste verpligtinge, die op de Regenten legt, en welke zy nooit, zonder zig aan ontrouw aan hare eige Onderdanen die zig onder Haar beschuttinge hebben begeven, schuldig te maken, mogen verzuimen, is *salus populi*, hare eige Onderdanen te beschermen van alle geweld, en te bezorgen de geruste bezittingen harer goederen, en wanneer zy aangemaant worden hare Geaillieerden wiens Staten vyandlyk worden geinvadeert, volgens het voorschrift van gemaakte Tractaten en Alliantien by te staan, konnen zy zulks zonder ontrouw te begaan weigeren, indien zy klaar konnen demonstreren, dat door het præsteren van die hulpe zy magtige Vyanden zoude verwekken, die haren staat ontbloot van genoegzame defensie zouden om verre werpen.

Nademaal eerst het welzyn onzer eige Ingesetenen, en dan die der Geaillieerden moet bezorgt worden, dewyl alle toezeggingen, en beloften van te hulpe te zullen komen, niet anders konnen verstaan worden, als onder een stilzwygend beding, indien daar door niet de eige Ingezetenen wezentlyk worden benadeelt, en haar bederf, ja ondergang van den Staat word verhaast: Immers

van

zoo begrypt het de zeer geleerde Heer Puffendorf de Jure Nat. & Gent. Lib. 8. cap. 6. §. 14. & cap. 9. §. 5.

Als wy dese Generale remarque eens wilden overbrengen op onzen Staat, zoo als die thans zich bevind, zoo met relatie tot hare Constitutie van binnen als met betrekkinge tot hare Geaillieerden en Nabuuren van buiten, wat zoude zig niet een overvloedige stoffe opdoen, om aan te toonen, dat het den Staat wilze staande blyven, en niet hare totale ruine op den hals halen, ondoenlyk, ja onmogelyk is om te pæsteren, 't geen de Koninginne van Hongarien en Bohemen zoo sterk urgeert: Dog wy zullen dit liever aan UED. Groot Moog. eige bedenkingen overlaten, dewyl yder Regent, die maar eeniger oplettentheid heeft, ten vollen daar van moet overtuigt zyn, en de insinuatie die de Koning van Pruissen, door zyn Minister den Grave van Podewils aan den Staat heeft laten doen, van zig nevens andere Voorname Stenden te zullen oponeeren tegen het inkomen van Vreemde Troupes in het Ryk, overvloedig de onmogelykheid probeert.

Wy moeten hier nog byvoegen, dat den Koning van Vrankryk regtveerdige reden van de uiterste indignatie tegen den Staat en van beklag, dat den Staat niet ter goeder trouwe met zyne Maiesteit handelt, zal gegeven worden, indien zoo een Considerabel Corps Troupen van de Republicq overgelaten wordende, ter dispositie van de Koninginne van Hongarien en Bohemen, Hare Majesteit de faculteit zoude hebben, om die te employeren, niet alleen tegen de Krygsmagt van Vrankryk, maar zelfs tot invasie zyner Staten. Hoe zal deze handelwyze konnen overeen gebragt worden, met de klare en duidelyke verzekeringen, die Haar Hog. Mog. by Resolutie van den 19 December 1741. en 28 Maart 1742. aan den Kroon van Vrankryk hebben gedaan, waar by Haar Hoog Mog. verklaren, *Dat de vermeerderinge van*

de

de Militie aan Niemant, veel min dan Vrankryk eenige ombrage kan geven, als die alleen beeft tot voorwerp haar eigen securiteit en veiligheid, en dat Haar Hoog Mog. zoo verre geëloigneert zyn van eenige dispositie tot een' Generalen Oorlog met Vrankryk, en niet te konnen beseffen wat aanleidinge zoude konnen gegeven hebben om haar daar van te verdenken; Dat de opregte intentie van Haar Hoog Mog. en haare hartige wenschen zyn dat zy 't geluk mogen hebben, dat de Vreede, Vriendschap en Alliantie tusschen zyn Aller-Kristelykste Majesteit en haar Hoog Mog. langdurig ja Eeuwigdurig mogen zyn, en dat zy van haar kant voornemens zyn, op allerley wyze, die haar doenlyk zal weezen daar tot te contribueeren, en hopen, dat zyne Majesteit insgelyks zyne affectie voor den Staat zal continueeren, en haar niet willen verdagt houden van zaken, die ten eenemaal tegen haar intentie stryden, en tot welker verdenkinge, zy door haar conduite geen aanleidinge geven; met verdere verzekeringe: *Dat haar Hoog Mog. zig niet door eenige propositien daar van zullen laten aftrekken.* Hoe zullen deze conduiten met de goede trouwe konnen bestaan.

Als wy dit alles aandagtig overweegen, vinden wy ons meerder en meerder gesterkt in ons vorig gevoelen, te weten, dat den Staat alle gelegentheden zorgvuldig moet vermeiden, waar door zy in een' Oorlog zouden konnen worden ingewikkelt, en dat derhalven de Regenten van ons Lieve Vaderland niets heilzamer konnen uitwerken dan al haar ernst en yver te besteden tot het uitvinden van Middelen, waar door een generale Pacificatie worde bevordert: En dat hoe eerder hoe liever hier van kennisse worde gegeven, aan den Koning van Engeland, als meede aan den Koning van Pruissen, die zig daar toe genegen verklaard; en dat de Concurrentie van die Magtige Vorsten daar toe worde verzogt.

Het koomt ons voor, dat den Staat aan de Koninginne van Hongarien en Bohemen geen ster-

ker preuves van hare affectie en behartiginge harer belangens kan geven, dan wanneer zy haar vermogens inspant, om door middel van Negotiatien te helpen effectueren dat hare Majesteit de Vreede op eerlyke Voorwaarden verkrygt, en dus in eene geruste possessie harer Koningryken en Staten worde gesteld, en die het best voor hoogstgedagte Majesteit en het veiligste voor den Staat is.

Zie daar Ed. Groot Mog. Heeren vry Rondborstig en openhartig voor UEd. Groot Mog. open gelegt de gronden, waar op wy alle onze Resolutien sedert het afsterven van Keizer Karel de Zesde, hebben gebouwt, en de redenen waarom wy niet konnen verklaren dat de Republyk verpligt zoude zyn de Koninginne dadelyk te secoureren, en dus ons niet konnen conformeren met UED. Groot Mog. Resolutie van den 2 Febr. laastleden, (*) in billyke verwagtinge dat UED. Groot Mog. zullen overtuigt worden ons eenigste oogmerk en doelwit te zyn, het ware belang van den Staat, zoo veel in ons vermogen is te behartigen en tot dien einde, den Oorlog voor te komen en de Vrede, waar by onze dierbare panden, Godtsdienst en Vryheid konnen blyven, te behouden.

Wy bidden God Almagtig, dat het hem behage, door zyn Geest de harten van UEd. Gr. Mog. en aller Regenten van ons Lieve Vaderland zodanig te verligten en te bestieren, dat wy alle eensgesind mogen Resolveren en vaststellen, 't geen meest ter Verheerlykinge en Uitbreidinge van zyne Goddelyke Naam en Eer, en ten meesten nutte en wezentlyk welzyn van onze Republyk strekken kan: waar mede

Edele Groot Mogende Heeren byzondere goede Vrienden Nageburen, en Bondgenoten, bevelen wy UEd. Groot Mog. in de protectie van God Almagtig, die wy bidden dezelve te conserveren in

(*) Te vinden op pag. 11.

in goede en voorspoedige Regeringe. Geschreven tot Utrecht den 28 Maart 1742.

(was geprarapheert)

H. V. Nellestein.

(*Lager stond*)

Uwer Ed. Groot Mog. zeer goede Vrienden De Staten nan den Lande van Utregt.

Ter ordonnantie van dezelve

(*was getekend*)

G. F. de Milan Visconti.

Aanspraak der Heeren Gedeputeerden, aan de Heeren van Noorth: den 7. January 1743.

EDELE GROOT ACHTBAARE HEEREN.

DE geweldige aanval, die het Huis van Oostenryk seedert de dood van den laast overleedenen Keizer, van meer dan eene kant in deszelfs Staaten in Duitschtland, en elders, geleeden heeft, en nog continueert te lyden, is oorzaak geweest, dat al kort na het overlyden van hoogstgedagte Zyne Majesteit, door, en van wegens de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, zeer ernstige instantien by haar Hoog Mog. zyn gedaan, die sedert, en zulks geduurende den loop van genoegzaam twee volle jaaren, menigvuldige malen, en zelfs noch onlangs, op de yverigste en pressantste wyze zyn herhaalt en vernieuwt, om te genieten de voldoeninge van de engagementen, waar in H. H. M. in den jaare 1732. door deszelfs accesfie aan 't Tractaat van Weenen, met betrekkinge tot dat Huis getreeden zyn, om te erlangen de præstatie van het secours daar by gestipuleert. Haar H: Mog. en byzonder de Heeren Staaten van Holland en West-Vriesland onze hooge Committenten, en onder de Leeden derzelver Vergaderinge, composeerende U Ed: Gr: Agtb: zelve, zyn zoo zeer overtuigt geweest, van de gehoudenis en verplig-

pligtingen van den Staat, om aan die haar Engagementen te voldoen, dat zy geen zwarigheid hebben gemaakt daar van toezeggingen te doen, aan haare Majesteit de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, na het overlyden van zyn Keizerlyke Majt., by haar H: Mog. Resolutie van den 4 Dec. 1740. genomen, conform die van haar Ed: Groot Mog. van den 3 daar te vooren: zulks meede te insinneeren aan den Koning van Pruissen by het antwoord door haar H: Mog. den 24 Dec. 1740. geschreven, op zyn Majesteits Missive, houdende notificatie van deszelfs Resolutie, om tot bekoomingen van deszelfs prætensien, in Silesien te marcheeren, conform haar Ed. Gr. Mog. Resolutie van den 23 December, en by haar H. Mog. Missive van den 24 April 1741. zulks noch nader aan hoogstgedagte Koninginne verzekerende, conform haar Ed. Gr Mog. Resolutie van den 11. Feb. daar te vooren, alles met concurrentie van UEd. Gr. Mog genomen.

Dit begrip, en deeze dispositie en resolutheid van den Staat is ook oorzaak geweest, dat al korts na het overlyden van den Keizer, gelyk de voorzigtigheid, en de natuur van de zaak kwam te vereischen, is gedelibereert, over het werkstellig maken van *het geen konde dienen*, (om de eige woorden van haar Ed. Gr. Mog. Resolutie van den 23 Decb: 1730, meede met concurrentie van U Ed. Gr. Achtb. genoomen, te gebruiken): *en noodig was om den Staat te stellen in meer zekerheid en beter postuur van defensie, en bekwamer te maken om des noods te konnnen voldoen aan hare engagementen*: maar een ongelukkige discrepantie van sentimenten, eenige tyd daar na ontstaan, en zedert na het toeschyndt, overgeslagen, tot byna alles, wat tot deeze materie betrekkelyk is, heeft occasie gegeven, dat alle het geene gedaan is, om de Republyk in staat te stellen, aan zoo ongemeene langwylige deliberatien is onderheevig geweest, dat het niet heeft gedaan het effect, dat men

 daar

daar van hadde konnen hoopen en verwagten; als buiten 's Lands geen indruk hebbende konnen geven, dat de zaak by de Republyk ernst was; waar door anderfints na waarfchynelykheid veele desseinen wederhouden zouden hebben konnen worden, en dat in tegendeel de tydt van twee volle jaaren, is verloopen, zonder dat van de zyde van de Republyk, die zoo sterke engagementen met het Huis van Oostenryk heeft aangenomen, en op zich genomen, en de vervullinge daar van toegezegt hadde ietwes anders gedaan is, als in den beginne van den Zomer van 't jaar 1741 eene dehortatie aan den Koning van Pruissen, die wel den eersten aanval tegens dat Huis gedaan, maar ook de eerste de Vreede en Vriendschap met het zelve in 't jaar 1742 herstelt heeft, volgens haar H: Mog. Resolutien van den 20 en 24 April 1741 en seedert weinige maanden, de betalinge van de quotes van deeze Provintien, en van die van Zeeland, Vriesland en Over-Yssel, en van het aandeel van de Quartieren van Nimweegen en Zutphen, en die van Gelderland, in 84.000 gls:, zynde het beloop van 't secours in gelde voor een jaar voor 5000 Mannen, by het Tractaat van 1732 voor het eerste begin gestipuleert, en nog onlangs, volgens haar Ed. Gr. Mog. Resolutie van den 11. Febr. 1742, van weegens deeze Provintie alleen nog 84.000 gls: in minderinge van deszelfs quotes, voor het tweede jaar subsidie of secours, en zonder dat wyders zeedert den 24 April des jaars 1741 ietwes van wegens de Republyk is geantwoord, op de Brieven van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, van den 29 Mai 1741 en 27 Jan: 1742, noch op menigvuldige Memorien van haare Ministers nog eenig vertrouwelyk finaal concert gehouden is met de Ministers van den Koning van Groot-Britannien, meede contractant van het Tractaat van 1732, die aan den Staat heeft doen denuntieeren, dat hy gereed en geresolveert was aan die engagementen te voldoen;

ondertusschen dat het Huis van Oostenryk geweldiger, als in den beginne aangevallen, en op den oever van zyne Ruine gebragt is geweest, en wel weder by een onvoorzien geluk, zich opgebeurt, en, hoewel niet zonder verlies van Landen, de handen wat ruimer gekreegen heeft, maar nu weer in meer engte en onzeekerheid gebracht is. Ed: Gr: Agtb. Heeren, dezen toestant van zaken door de Leden van de Ed: Gr. Mog. Vergaderinge, niet zonder bekommeringen aanschouwt, en met aandagt overwoogen zynde, hebben dezelven geoordeelt dat de zaaken niet langer op dien voet konden gaan, dat de Republyk niet langer in onzekerheid, en inactiviteit konde blyven fluctueeren, zonder zich aan de uiterste gevaaren en zware gevolgen bloot te stellen; de goede trouwe te breeken, en haar eigen belangen te verwaarloozen: en dat derhalven de zaken in den grond in gezien, de sentimenten met openhartigheid, en een geest van harmonie, en toegeventheid geuit, en een party gekoozen, en een Plan gemaakt diende te worden, naar het welke men begrypt de zaken te moeten derigeren, en met dat oogmerk, door Commissarissen van haar Gr. Mog. uitgebragt zynde, de twee rapporten van den 9. Nov: laastleden (*) aan U Ed. Gr. Agtb. bekent hebben, haar Ed. Gr. Mog. immers 17 Leden van dezelver Vergaderingen, de gronden waar op die rapporten steunden, bevonden zoo solide, dat zy zich eenparig met die rapporten, onder zekere verschikkingen by de Heeren van Amsterdam, den (**) 15. Decb. laastleeden voorgeslaagen, hebben geconformeert. Doch het ongeluk hebbende gewilt, dat U Ed. Groot Agtb. nevens de Heeren van den Brielle, evenwel op onderscheiden gron-

(*) Deeze rapporten zyn hier agter aan gevoegt onder No. 2. en 3.
(**) Te vinden agter onder No. 4.

den, van het eenpaarig advys van de 17 andere Leden, discrepeeren, ende dat de devoiren, die de Heeren derzelver Gedeputeerden op het verzoek van de Vergaderinge successivelyk hebben aangewend, niet hebben gehadt het effect, dat daar van was verwagt en gehoopt; om de Heeren haare Principaalen te promoveeren, om zich te voegen met het sentiment van alle de andere Leden der Vergaderinge: En haar Ed: Gr: Mog. nogtans begrypende, dat een eenparige Resolutie aen een zoo importante zaak als deze, een groot gewigt zoude byzetten; zoo hebben haar Ed: Gr: Mog. om tot bereikinge van zoo een goed oogmerk, niets onbeproefd te laten, gemeend gebruik te moeten maken van het middel van bezendinge aan twee discrepeerende Steeden. Een middel 't geen in even zoo gelukkige tyden, van een vrye Staats Regeeringe als wy thans beleven, te meermalen en altoos, zoo veel ons bekend is, met succes is gebruykt geweest, het welk dies te meer hoop heeft doen scheppen, dat ook ditmaal het zelve niet vrugteloos zal wezen, en hebben haar Ed: Gr: Mog. derhalven ons, aan U Ed: Gr: Agtb. afgezondert en gecommitteerd, om te tragten door mondelinge deductie van redenen, U Ed: Gr: Agtb: te persuadeeren, tot het concurreren met de andere Leden, om een eenparige Resolutie op de voorgemelde importante Rapporten te neemen, en daar door de zaaken meer klem en gewigt by te zetten. Om dan aan haar Ed: Gr: Mog. intentie te voldoen, zoo gelieven U Ed: Gr: Agtb: te considereeren, dat de gronden, waar op die rapporten berusten, zyn de engagementen, welke den Staat op zich heeft genomen, by de accessie ven het Tractaat van Weenen in den jaare 1732, en dat de goede trouwe, en het belang van de Republyk beide vorderen, dat den Staat aan die engagementen voldoe, en zich daar op resolut verklaare. Wat de engagementen aangaat, die den Staat op zich genoomen heeft

heeft, het is evident uit het eerste en tweede Art. van het Tractaat van Weenen, dat die bestaan in een dubbelde guarantie van, en belofte, om het Huis van Oostenryk, te mainteneeren, by haare possessien, en de Pragmatique Sanctie of ordre van successie in dat Huis vastgesteldt. En dewyl by die Articulen wel vastgesteldt was, dat de beloofde guarantie, met alle magt zoude worden gepræsteerd; maar over de wyze op welke zulks zoude moeten geschieden, niet specialyk was voorzien, zoo is daar over particulierlyk by het tweede Articul van de accessie van den Staat (dat notabel is) woordelyk naader geconvenieert: „Dat zoo dikwyls het geval van de „eene of de andere guarantie mogte komen te „exteeren, den Staat gehouden zoude zyn, voor „het eerste terstond, en binnen den tydt van „twee maanden, na de gedaane requisitie, te geven een secours van 4000 Man Infanterie, en „1000 Paarden; zoo nogtans, dat, indien het „secours wierde gerequireert, in Italien of Hongaryen, in de Staten, buiten het Keizerryk „geleegen, aan den Keizer de Faculteit en keuse „wierde gelaten, om van den Staat te vorderen, of Oorlog of Transport Scheepen; of „Geld, zonder dat den Staat gehouden zoude „zyn, aldaar Troupen te zenden; en dat indien den Keizer, of zyne Erfgenaamen, of „Successeuren, ook in andere Staaten of Ryken, „van Oorlog Transport-Scheepen, of van Geld„subsidien liever wilden voorzien zyn, het gene „aan zyne keuse gelaten wierd, in dat geval, de „geeischte Scheepen en gelden aan hem zoude „werden gegeven, naar de evolutie van het secours in Troupen, by het Tractaat vastgesteldt: „Maar wanneer het voorgemelde secours aan de „presente nood niet mogte suffisant zyn; dat „als dan de contracteerende partyen, over het „toebrengen van meer secours, zonder uitstel, „zouden convenieeren, en gehouden zyn om

 „de

„ den Vyandelyken aanval af te keeren , en aan de „ beledigde party te bezorgen, satisfactie en reparatie, en volkomen securiteit, het geval zulks „ vereischende, den Geallieerde met allen magt „ by te staan, en den Oorlog aan den Aggresseur „ te verklaaren". Dat het geval van beide de guarantien, die den Staat op zich genomen heeft, is komen te exteeren, door den Vyandelyken aanval, in de Staaten en Landen van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, in Duytschland, en door de geweldige oppositie tegens het regt van Successie, by de *Pragmatique Sanctie* vastgesteld, is zoo wereldkundig, dat het geen nader bewys behoeft; dat de eerste requisitie van het secours die gedaan is, geen twee maanden alleen; maar twee jaaren geleden is, is meede bekent: zoo als insgelyks evident is, dat het secours in dit geval, moet worden gepræsteert, niet in geldt, maar in Troupen, en dat al overlang den Vyandelyken aanval, en de nood, daar door aan de Koninginne van Hongaryen en Boheemen toegebragt, zoo groot is geweest, dat het eerste secours van 5000 Mannen niet suffisant is, gelyk ook zulks reeds by haar Ed: Gr: Mog. met concurrentie van U Ed: Gr: Agtb: zoodanig is begreepen, wanneer by resolutie van den 24 January 1741, geconsenteert zynde in een somme van 81. 000 gls. zynde het secours van mannen in gelde gereduceert, voor het eerste by nadere Resolutie van den 28 Aug, A: P: by vermeerdering concent is gedraagen in een somme van 1600.000 gls. voor het secours van het tweede jaar: zoo dat hier in de boven gemelde rapporten, allezints haare justificatie komen te vinden, terwyl ook teffens daar uit is te zien de voorzichtige wyze, op welke daar by voorgeslagen word, het secours voor het aanstaande jaar, Indien de zaken niet tot een accomodement mogte komen, te geven in Troupen, zoo met het getal niet hoger te nemen, als van 20. 000 mannen, schoon de verpligtingen,

en

en misschien niet zonder reden, gesustineerd worden verder te gaan, als omtrent het Emplooy der Troupen en andere præcautien meer. Dat nu de goede trouwe, en het belang van de Republyk beide vorderen, dat den Staat aan de gemelde engagementen voldoe, zulks heeft ten aanzien van de goede trouwe geen breede adstructie noodig; als zynde uyt de natuur der zaaken; klaar en evident, en daar by notoir, dat de Engagementen van de Republyk, de conscientie van ieder lidt, en van ieder Regent in 't byzonder hen verbinden; en dat de ontrouwe den Zeegen van Godt Almagtig, van welke alles afhangt, over de Republyk niet kan verwekken; maar boven al is dit buyten bedenken: als de Republyk, naar dat het *casus foederis* heeft geëxteert, en de voldoeninge van de engagementen, van haar gevraagt is, haare gehoudenis, en verpligtinge daar toe erkent, en de vervullinge van dien toegezegt heeft, gelyk gebeurt, en uyt de hier voorens reeds geciteerde Resolutie gebleeken is, en wat het belang van de Republyk betreft, het is niet minder klaar, dat het zelve meede vordert, dat ten aanzien van de Koninginne van Hongaryen en Boheemen de engagementen, die den Staat heeft op zich genoomen, worden gepræsteert; want gelyk het zeeker is, dat de Republyk magtige nabuuren heeft, tegens welke zy op haar zelven, en zonder hulpe van Geaillieerden niet bestant is, als die t'eeniger tydt, tegens haar een kwaade wille mogten hebben: zoo is het even zeker dat de Republyk haare engagementen niet kan laaten vaaren, zonder die Mogentheeden, welke door het niet vervullen der Engagementen in verlegentheid worden gelaaten, en welke in het zelve engagement zynde, zich tot de vervullinge bereidt toonen, en op de concurrentie van de Republyk aan dringen, te irriteeren, en aan dezelve regtmatige redenen te geven om ook de Republyk, als dezelve de Engagementen ten

haaren

haaren behoeven gecontracteert, genoodzaakt mogten zyn te reclameeren, te laaten in verlegentheid; des te meerder opmerking verdient, om dat de Republyk in zodanig onverhoopt geval, niet alleen in het uyterste gevaar zoude geraken, by de non præstatie van de door haar bedongene hulpe; maar zelfs by eene te lange deliberatie daar over, en by uitstel van die hulp, gevaar zouden lopen, van zoo ver over hoop te worden geworpen, dat de zaken naderhand of niet of zeer bezwaarlyk te redden zouden zyn. Daar en boven in dien het Tractaat van 1732. door den Staat in een zoo importante aangelegentheid, daar het op 't behoud of den ondergang van het Huys van Oostenryk aankomt, niet word naagekomen, zoo word ook zeer verzwakt het regt van de Republyk, om zoodanige importante stipulatien, als by het zelve Tractaat tot haar voordeel zyn gemaakt, te kunnen reclameeren. Ook zyn de zaaken in het tegenwoordige geval zoo gesteldt, dat zelfs zonder aanschou te neemen, op de engagementen, het belang en behoudenisse van den Staat vorderen, dat het werk niet met indifferentie maar serieuselyk in agt genoomen worden.

Want niemand kan ontkennen, dat een van de importante belangen van de Republyk, is, de conservatie van de Oostenryksche Nederlanden tot haar voormuur en Barriere, gelyk zy volgens Tractaten daar toe dienen moeten; dat die Nederlanden daar toe met het vereischte effect, niet dienen konnen, zoo zy niet gevoegt zyn by de andere Landen van het Huis van Oostenryk, en de door de Magt van het zelve konnen worden beschermt, gelyk ze daarom, en met dat oogmerk by de Tractaaten, daar aan voor altoos zyn gehegt, en geaffecteert, en dat by gevolg die voormuuren en Barriere aan den Staat zouden worden onnut, immers van weinig oft geen belang; indien het Huys van Oostenryk van zyne Landen in Duitschland, voor een groot ge-
deelte

deelte ontzet, en tot zo verre onmagtiger gemaakt mogte worden, als het geen tot een noodzaakelyk gevolg zoude hebben, dat het niet in staat zoude wezen, een zoo verre van haare Staaten, afgezondert Land, te beschermen: en dat de Republyk van dat soutien ontbloot, genoodzaakt zoude wezen, op haare bescherminge te meer attent te zyn, daar toe altoos, een groote en haare kragten te bovengaande krygsmagt te onderhouden, en daar door zelfs niet te konnen goedmaaken de verzwakkinge, die den onmagt van den Bezitter van haare Voormuur oft Barrière, haar zoude toebrengen. En indien in tegendeel de Koninginne van Hongaryen en Boheemen het geluk heeft, van den Magtigen aanval, die tegen haar gedaan word, te konnen afweeren, en over haare Vyanden komt te triumphéeren, zoo is zeer te apprehendeeren, dat dat Hof niet zal vergeeten, hoe het geabandonneert en zonder hulpe gelaaten is geworden, in haare grootste benaauwtheid, zich meede niet langer gebonden zal reekenen aan de naarkominge der Tractaaten; en niet gereed zal zyn, haare hulpe te præsteeren niet alleen; maar alle gelegentheeden zal waarneemen, om de Republyk welke zy zich beklaagt, dat niet alleen door irresolutie, haar die hulpe heeft onthouden, die zy meent bevoegt en geregtigt te weezen, om te moogen vorderen; maar ook andere door haar voorbeeldt daar van heeft wederhouden, te chagrineeren, en haare belangens te dwarsboomen. Zoo dat wat keer de zaaken moogen neemen, de uitkomst, altoos pernicieus zal moeten zyn voor de Republyk, indien dezelve zich vergenoegt het werk aan te zien, en alles op zyn beloop te laten, zonder zich daar meede te bemoeien, even als of daar in geen belang hadde, en alzoo of zy door geene engagementen gebonden was. U Edele Groot Agtbaare (om dit hier nog by te voegen) hebben getoont, de bevordering van de Vreede te ver-

verlangen. Het is een pryſſelyk oogmerk, zeer overeenkomend met de belangen van den Staat; en ook den wenſch en 't verlangen van alle de Leeden van haar Ed: Gr: Mo: Vergaderinge. Maar het kan de Republyk niet onverſchillig zyn, hoe die bevordert word, zoo als de belangen van de Staaten van haare Geallieerdens, zoo wel als haare verbintenisſen zouden vereiſſchen, zonder dat den Staat aan haare Engagementen, door het præſteeren van het belooft Secours koome te voldoen: want zonder dat kan daar aan geen klem bygezet worden, en zonder dat zoude den Staat geen gehoor krygen by de Koninginne van Hongaryen ende Boheemen, die niet zal toegelaaten, dat de Republyk, welke zy als geallieert aan haar verbonden agt, zig als een Neutraale Mogentheid, die het werk niet aangaat, met haare Zaaken zoude bemoeien, en in plaats van een dadelyk Secours, zouden doen, paſſen, welke haare Majeſteit zal begrypen, aan haare Zaaken en belangen nadeelig en præiudiciabel te zyn: Zoo dat het eigen oogmerk van U Ed: Gr: Agtb: vordert, dat zy zig voegen by het ſentiment van haar meede Leeden. Wy zouden U Ed, Gr: Ach: Heeren op dit ſtuk nog andere importente reflexien hier konnen byvoegen; maar om niet te lang te wezen: en om dat het ook Zaaken zyn, die bekwamer zyn tot mondelinge Conferentien, zullen wy die tegenwoordig ſpaaren. Dit dan zyn onder anderen de Redenen, die de Zeventien Leden hebben gemoveert, om zich te conformeeren met de uitgebragte Rapporten, onder de bovengemelde verſchikkingen: zoo dienen nu noch beantwoordt te worden, de reedenen, die voor het contraire ſentiment, van U Ed: Gr: Achtb: ter vergaderinge van haar Ed: Gr: Mogende voorgedraagen zyn.

Wy hebben dien aangaande geremarqueert, dat U Ed: Gr. Agtb: erkennen, dat het intreſt en beang van den Staat meede brengt, het Huys van

Oos-

Oostenryk in haare possessien te maintineeren; maar twyffelen of den Staat gehouden is, de Guarantie by het Tractaat van Weenen gestipuleert, te præsteeren, dan niet; wat de gemelde erkentenisse belangt, die is aan haar Ed: Gr: Mo: zeer aangenaam geweest, dewyl U Ed: Gr: Agtb: dus in dat stuk eens zynde, met de andere Leeden, het alleen aankomt op de middelen, hoe dat Huys te mainteeren: waaromtrent het eenparig sentement van Zeventien Leden niet nalaat voor te koomen van gewigt te weezen, maar wy hebben redenen om te twyffelen, of U Ed: Gr: Achtb: dat intrest en belang in die kragt en uytgestrektheidt wel hebben begreepen, als hier bevoorens door ons voorgesteldt is, en niet zoude konnen uytgebragt worden, om dat wy vertrouwen, dat in dat geval U Ed: Gr: Achtb: daar uyt een ruimer conclusie zoude hebben getrokken, overeen komende met het sentiment der andere Leeden, gelyk wy zulks by nadre overweegingen van het gededuceerde, op dat stuk als noch hoopen, en verwagten. Edoch voor zoo veel U Ed: Gr: Achtb: twyffeling aangaat, of den Staat gehouden is aan het Tractaat van Weenen, of niet: Wy konnen niet ontvynzen, dat zulks aan haar Ed: Gr: Mog: vreemd is voorgekoomen; en moeten daar op zeggen, voor eerst, dat zoo U Ed: Gr: Achtb: de gehoudenis van dat Tractaat niet erkennen, zy ook die niet tegenspreeken, en dat men bygevolg mag veronderstellen *de Question An?* op dat point over te wezen, zonderling wyl dit gebeurt, na dat in de besoignes, waar uit de meergemelden rapporten zyn gesprooten, die geheugenis, van wegens U Ed: Gr: Agtb: zeer sterk is tegengesprooken, maar zoo solidelyk is beantwoort: gelyk des noods noch naader zoude konnen geschieden, als het daar op aan mogte koomen: dat men reeden heeft om te vertrouwen, dat zulks veel heeft gecontribueert, waar om thans die quæstie daar gelaaten word:

maar

maar ten anderen geven wy aan U Ed: Gr: Agtb: in overweeginge, of het wel gepermitteert is te twyffelen over de gehoudenis aan een Tractaat, wanneer dat gereclameert, ende de præstatie van dien gevordert word; en of men zich daar op niet moet determineeren, te meer om dat niet alleen de deliberatien daar overgaan, en alle de andere Agtien Leden, zich voor de gehoudenis hebben gedetermineert en verklaart; maar om dat van de gehoudenis of ongehoudenis dependeert, den reegel, van het geene men doen, of laaten moet, in die deliberatie, die andersints, wanneer men de verbintenissen aan een zyde zet, arbitair word; en ten derden komt het ons onbegrypelyk voor, hoe dat U Ed: Gr: Agtb: aan die gehoudenis thans twyffelen konnen, daar zy reeds hebben geconcurreert met alle de Leden van haar Ed: Gr: Mog. Vergaderinge niet alleen, maar van de geheele Republyk; na dat het *Casus fœderis* geexisteert en het Tractaat gereclameert was, de gehoudenisse daar aan te erkennen, en de præstatie van dien te zeggen, gelyk te vooren meer als eens reeds aangewezen is, met de aangetoogene resolutie, behalven dat ook het secours in geldt, waar toe U Ed: Gr: Achb: mede hebben geconcurreert, consent te draagen, op geen ander fondament, als op de gehoudenisse aan dat Tractaat is gegeven, gelyk de Resolutien kunnen uitwyzen. Wy hebben wyders aangemerkt, dat U Ed: Gr: Agtb: van sentimenten zyn dat men geen secours, en inzonderheit niet van 20. 000 mannen, waar uyt U Ed: Gr: Agtb: zeggen, te begrypen, dat een Oorlog teegens den Staat, ligtelyk zoude konnen spruyten, behoort vast te stellen, voor en al eer men van de Konninge van Hongaryen en Bohemen geinformeert is, op wat voet haare Majesteit genegen is, zich met den Keizer en zyne Geallieerders te bevredigen: maar wy moeten de vryheid nemen U Ed: Gr:

Agtb:

Agtb: hier op te illicideeren, dat hier geen deliberatie is over het beginnen van een' Oorlog; in welk geval zulke voorafgaande concerten en overleggingen te pas komen, als waar op U Ed. Gr: Agtb: oogen; en waar meede overeenkomt het geciteerde exempel van de groote Alliantie die geslooten wierd, om een offensiven Oorlog te beginnen, en waar in by gevolge, zeer natuurlyk was, dat voor af wierdt geconcerteert; hoe ieder der Geallieerden, zich zoude moeten gedragen, om tot een gefixeerd oogmerk te komen, en wat het einde zoude wezen; maar dedeliberatie gaat hier alleen over het geven van Hulp-Troepen, in gevolge van een defensief Tractaat: in welk geval, zulke præalable overleggingen, gantsch niet te pas komen; en de reden daar van zyn klaar, om dat het Tractaat zelfs uitwyst, wat het einde daar van wezen moet, namentlyk de præstatie van het geene in de verbintenisse opgeslooten legt, en het welke te gelyk aanwyst de Conditien, die men by het maaken van een Vreede, voor zyne Geallieerdens moet bedingen: al wat daar buiten zoude moogen gaan ofte gevergt worden, is men niet schuldig te præsteeren; zoo dat den regel hier in te vinden is, die men zoekt, en zoo men egter zoude mogen meenen, eenige nadere informatie ofte explicatie noodig te hebben, zoo gelieven U Ed. Gr. Agtb. te Considereren, dat die niet gevergt kan worden, voor dat den Staat zich heeft gedetermineert, zoo om dat het Tractaat daar van niet meld, als om dat de Koninginne van Hongaryen en Bohemen zekerlyk zich daar op niet zal expliceeren, voor dat de Republyk zich heeft verklaart, dadelyk het secours te zullen præsteren, niet te wagten nog te vergen zynde, dat aan de Staat vertrouwelyke openinge van alles worde gegeven, ofte overleg met haar gemaakt, zoo lange hy zelfs geen party heeft genoomen, en daar van aan haare zyde eenige openinge kan geeven, zynde daar en

boven nog aan te merken, dat voor zoo verre op dit point in redelykheid iets te vergen is, zulks reeds vervat is in de voorgeslaage verschikkingen van de meergemelde rapporten, als daar by voorgeslagen zynde; dat in het te houden overleg met de Geallieërden, te gelyk zullen worden in overleg genoomen, de middelen, welke zullen konnen dienen, om zoo spoedig als het geobtineert kan worden, de rust te herstellen, en de Conditien te beraamen, welke daar toe bekwaam zullen wezen; en welke men zal moeten tragten te bekomen, tot voldoeninge van de engagementen, welke de Republyk heeft aangegaan. En voor zoo veel by U Ed. Gr. Agtb. gemeent is, dat het wat præcipant mogte voorkomen, dat den Staat een secours van 20.000 Mannen zoude vast stellen, voor en al eer daar over tusschen den Koning van Engelandt, en de Koninginne van Hongaryen en den Staat, nader geconvenieert zoude zyn; zoo gelieven U Ed. Gr. Agtb. te reflecteeren, dat het secours van 5000 Mannen absolut moet worden gepræsteert, zonder dat daar over eenige nadere conventie noodig is; maar dat het waar is, dat al dat secours zal worden vermeerdert, tot een grooter getal van Manschap, als dan over dat meerdere moet worden geconvenieert, het geene ook de intentie is van het rapport; maar als daar over moet en zal worden gehandelt, zoo is immers te gelyk zeker, dat den Staat zich eerst voor zich zelven moet fixeeren, wat getal hy van de zyne zal geven, want zonder dat kan niet gehandelt worden, zynde niet noodig te convenieeren over de proportie van het secours, tussen den Koning van Engelandt en den Staat, om dat die proportie reeds by het Tractaat is gereguleert, waar by men zich niet kwalyk zal bevinden, en daarom best is te volgen: want men zoude gantsch niet wel beraden zyn, zoo men het secours wilde reguleeren van den Staat na het secours van Engelandt reeds gepræsteert, ofte dadelyk in gereedheid heeft,

heeft, gelyk daar van nadere openinge zoude konnen worden gedaan, en waarom ook in het rapport, zo als het is verschikt, die percautie is gebruikt, om in overleg met de Geallieerden, het daar heen te dirigeeren, dat de Republyk niet boven haare forces werde beswaart, en dat het getal van Troupen voor als nog niet hooger genoomen ofte gevergt worde, als van 20.000 Man, en daar onder een vyfde Cavallerie ofte Dragonders, zynde de proportie in het Tractaat vastgestelt. Eindelyk zyn U Ed. Gr. Agtb. in opinien, zoo als het ons is voorgekomen, dat het secours door den Staat behoorde te worden gegeven in Geld; maar niet in Troupen: waar tegens dezelve gelieve te Considereeren, dat dit aanloopt tegens den Letter van het Tractaat, die het secours van Troupen requireert! laatende wel de keure van Troupen ofte geld; dog niet aan den Staat, maar aan den Koninginne van Hongaryen en Bohemen, en gelyk vervolgens de verpligtinge op den Staat legt, om het secours te geeven in Troupen, zonder dat den Staat daar van zig dispenseeren kan, zoo zal het ook meer effect doen als enkel geld, en meer klem geeven aan de zaaken van de Geallieerden die men alzoo bewyst als eigen te maken, en meer aan te trekken, dat niet alleen de pligt is van een getrouw Geallieerden, maar ook het middel om zoo veel eer zyn engagement te hebben voldaan, 't geen voor den Staat van veel Consideratie is, en daar en boven zoude het voor den Staat wezen, een dubbelde last, wanneer zy haare Troupen zoo merkelyk hebbende vermeerdert, om haare engagementen te konnen voldoen, in plaats van daar van gebruik te maken, haare engagementen zoude voldoen in geld, daar 's Lands Finantien, om de waarheid te zeggen 'er niet na gesteldt zyn, U Ed. Gr. Agtb. hebben ook daar voor niet anders weten te allegeeren, als redenen van Convenientie, maar behalven dat zo een notable rede van nonconvenientie daar tee-

 gens

gens is geavanceert, zo is hier de vraage niet wat best convenieert, maar wat gepræsteert moet worden, volgens het Tractaat, en waar toe den Staat verbonden is, in welke geval alleen de Letter van het Engagement, maar geen reedenen van Convenientie te passe komt. Ook konnen wy niet zien, dat de reedenen van Convenientie die gegeeven zyn, zeer proef houden, want voor zoo veel gemeent is, dat een secours in Troupen, offensie zouden konnen geeven aan Vrankryk, en occasie tot een rupture met die Kroon; zoo de wille goed is, kan het natuurlyker wyze, geen zodanige offensie geeven: want het secours in Troupen zal niet gegeeven worden uit vryer en onbedwongene wille, maar uit verpligting in voldoeninge van Engagementen, die lang voor den aanval van het Huis van Oostenryk hebben gesubsisteert. Die lang voor die tyd, aan de Kroon van Vrankryk bekent zyn geweest, die in alle de verzeekeringe, die geduurende deeze Troublen, aan die Kroon door den Staat gegeeven zyn, altoos, gelyk de goede trouwe eischte, voorbehouden zyn, en de Republyk zal niet anders doen, als het geene Vrankryk zelfs zegt te doen: Namentlyk tot vervullinge van de gemaakte verbonden en Engagementen Hulp Troupen te geven aan haare Geallieerdens, en zoo de wille kwaad is, kan het geeven van secours in Troupee 'er niet aan toe brengen: en zoo de vrees daar voor, ofte voor een rupture, den Staat zoude moeten wederhouden, aan haare Engagementen te voldoen, zoo als die zeggen, zoo zal den Staat vervallen in een absolute dependentie, en geenen Vryen Staat meer genaamd konnen worden: Geen Mogentheeden zullen ooit met haar meer konnen ofte willen handelen, en den Staat, die zonder Vrienden en Geallieerden niet bestaan kan, zal de zelve niet vinden, en dus aan zich zelven gelaten worden, 't geen een toestand is, waar voor alle goede Patriotten en Liefhebbers van de Vryheid,

daar

daar wy U Ed. Gr. Agtb. met de uiterste vergenoegingen ten hoogsten voor kennen, met schrik en bevingen door aangedaan moeten worden; ook moeten zulke zwaarigheeden, voor dat de Engagementen gemaakt worden, in overweeging genomen; maar de Engagementen gemaakt zynde, zonder schroom geëxecuteert worden, zoo nochtans dat het gepaart gaa met voorzichtigheid, gelyk in deeze gebruikt is, zonder rukeloos tot een Oorlog té loopen, het geene een kwaad is, dat alle de Leeden van haar Ed. Gr. Mog: Vergaderinge zoo zeer, als U Ed. Gr. Agtb. konnen doen apprehendeeren, en wy ook kunnen verzeekeren, verre van haar intentie te weezen; maar U Ed. Gr. Agt. dienen ook daar benevens te letten, dat het vallen in een Oorlog, door een volkoomen inactiviteit in omstamdigheden als de jegenwoordige, niet werd geprevenieerd; maar eerder, schoon met uitstel van weinig tydt, mogelyk voor de Republyk gepræpareert, teegens zoodanigen tydt, wanneer dezelve wel onvermydelyk, maar te gelyk ten uitersten gevaarlyk zoude weezen, als die geene, welke de Geallieerde zouden moeten zyn, ten deelen verzwakt, ten deelen overhoop geworpen zoude wezen, en dat het ook niet mogelyk is voor de Republyk gerecipiteerde raadslaagen van anderen, welke den Staat door haare gevolgen in den Oorlog zoude konnen wikkelen, voor te koomen, zoo lange de Republyk geslooten is, uit het overleg, waar in zy niet kan pretendeeren geadmitteert te worden, zoo lang zy zich zelven niet heeft gedetermineert, wat zy tot voldoeningen aan haare Engagementen kan en zal doen. Voor zoo verre nu wyders ook by U Ed. Gr. Agtb. bedenken is gedraagen op het emploi der Troupen, en dat daar door den Oorlog op de Frontieren van den Staat zoude konnen gebragt worden, zoo is reeds daar tegens by het rapport voorzichtelyk voorzien, en zal nader te passe koomen, in het overleg, dat met de Geallieerden zal

 wer-

werden gehouden, zynde ook de zorge van U Ed. Gr. Agtb. om geen Troepen nodeloos te fatigueeren, pryſſelyk, maar die moet zoo verre niet gaan, dat men ze in 't geheel niet zoude durven gebruiken, het waare in tegendeel te wenſchen dat de Troupen van den Staat wat meer aan de fatiguen gewend waren, het geen zonder ze te gebruiken niet zyn kan, en voor zoo verre U Ed. Gr Agtb. ook reflectie hebben gemaakt, op zeekeren redoutablen Natuur van den Staat, en de vrees die zy daar uit opvatten, om een zoo Conſiderabel Corps Troupen van de Frontieren van den Staat te éloigneeren: wy weeten niet of, en in hoe verre, die vrees gefondeert is, zoo zoude dit bewyzen, dat de Staat altoos, zelfs in Vreedens tydt, niet alleen zoo veel; maar nog veel meer Troepen in dienſt moet houden, als zy thans heeft, 't geen zekerlyk boven haare kragten zouden gaan, ofte dat het dies te meer noodig is, dat de Republyk aan haare Engagementen naar de Letter voldoe, om haare Vrienden en Geallieerdens dies te meer aan haar te verbinden, en in zoodaanig een onverhoopt geval, van haar de noodige hulpe en aſſiſtentie te erlangen die zy niet vinden zal, zoo zy zich haare Engagementen onttrekt, konnende wy voor het overige niet wel overeenbrengen, de bedenkingen van U Ed. Gr. Agtb., of de Staat wel zoo veel Troepen zouden konnen miſſen, met derzelver voorige intentie, die met zoo veel yver geſtrekt heeft, om de derde augmentatie, die den Staat van haare Militie onlangs gedaan heeft, te wederhouden, als onnoodig zynde, gelyk het toen begrepen wierd.

Dit zyn de redenen Ed. Gr. Agtb. Heeren, die wy gemeent hebben tot intentie van haar Ed. Gr. Mog. aan U Ed. Gr. Agtb. te moeten deduceeren, en voordraagen; wy zouden gelyk reeds gezegt is noch andere eſſentieele reedenen en motiven, konnen daar by voegen, en verzoeken daarom, dat zoo onverhooptelyk noch

eenig-

eenige hesitatien overgebleven mogten zyn, U Ed. Gr. Agtb. eenige Heeren uit het midden van derzelver vergaderinge, gelieven te Committeeren, om met ons treeden in Conferentie, ten einde om die redenen, die gegeven zyn, en nog gegeeven zullen konnen worden, nader te kunnen eclairsisseren: Wy twyffelen niet als alle die redenen die gegeven zyn behoorlyk, en met U Ed. Gr. Agtb. gewoone attentie zullen zyn overwoogen, ofte U Ed. Gr. Agtb. zullen zich laten overhaalen, om te accedeeren aan het sentiment van de andere Zeventien Leeden, immers wy hoopen en verzoeken het op het vriendelykste en ernstigste, in den naam van haar Ed.Gr.Mog.Agtb. verwagtende daar op U Gr. Agtb. favorable Resolutie, maar zoo teegens alle hoop en verwagting alle deeze redenen niet bekwaam mogten zyn om U Ed.Gr.Agtb. volkomentlyk te persuadeeren, zoo verzoeken wy, dat U Ed. Gr. Agtb. daar toe gelieven te koomen, uit Consideratie en liefde voor de eenigheid en goede harmonie onder de Leeden, die de Ziele is van alle Staatsvergaderingen, en welke niet bewaart kan worden indien geene toegeventheid voor elkanders sentimenten, en voor een zoo groote meerderheit plaatze heeft. Wy verzoeken het ook om de importantie van de zaak, en om dat eenparige Rezolutie daarontrent van groot gewigt zyn, en een merkelyken kragt daar aan byzetten zoude, 't is boven dien een zaak, die alle de Leeden van het Lichaam eeven zeer raakt, en daar de zekerheid, de veiligheid en het welvaaren van het lieve Vaderland van afhangt; niemand kan twyffelen, ofte de Zeventien Leeden hebbenze rypelyk overwoogen, geen van dezelve kan verdagt gehouden worden door eenige particuliere vuës ofte interest bewoogen te zyn, en het is minder apparent, dat Zeventien Leeden erreeren als twee: Wy bidden ten dien einde God Almagtig, dat hy U Ed. Gr. Agtb. Perzoonen, Regeeringen en deliberatien, byzonderlyk op dit

 stuk

ſtuk wil Zeegenen, en U Ed. Gr. Agtb. inſpireeren den geeſt van eenigheid; om zich te vereenigen, met de ſentimenten van haare meedeleden in de Vergaderinge van haar Ed. Gr. Mog., op dat alzoo blyken mooge, dat de ſpreuke, *Eendragt maakt Magt*, die de Republyk zoo lange, en met zoo veel roem gevoert heeft in deeze bekommerlyke tyden, nog in haar volle kragt gebleeven is.

Aldus by monde geproponeert, en in geſchrifte overgegeeven, aan de Heeren Burgermeeſteren en Oud Raden der Stadt Dordrecht, in derzelver Vergaderinge den 7. Jan. 1743.

(En was geteekent)

J. H. VAN WASSENAAR.

JOHANNIS STAAL.

JACOB GILLIS.

JACOB LYCOCHTON HOOG CAMER.

Kar-

Antwoord van de Heeren van Dorth in Jan: 1743.

EDELE GROOTMOGENDE HEEREN.

DE Heeren Gedeputeerden der Stadt Dordregt hebben uit naam, en van weegen de Heeren Haare Principaalen voorgedraagen, dat, wanneer derzelver Principaalen hebben agt gegeeven op 't gepasseerde in den laasten Oorlog, en hoe dat de Staat na 't winnen van zoo veele Veldslagen, 't inneemen van zoo veel Steeden, en het veroveren van zoo veele Sterktens, door zeeker toeval genoodzaakt is geweest, vrede te maaken, op conditien veel minder als dezelve eenige iaaren te vooren binnen Geertruidenberg zouden hebben konnen bedingen, zoo willen dezelven zeer gaarne bekennen, dat zy altyd van gedagten zyn geweest, en nog zyn, dat voor den Staat niets gevaarlyker en ruineuser kan zyn dan een Oorlog, en dat dezelve niet als door de uiterste nood geperst, moet aangevangen worden, te meer, als daar by geconsidereert word, hoe dat door de boven gemelde langduurigen en bloedigen Oorlog, de finantien van den Staat in 't algemeen, en van deeze Provintien in 't particulier, zoodanig is geabimeert, dat dezelve nu na een Vreede van dertig jaren, langer als 't ooit onze Voorvaderen heeft moogen ge-

beuren, niet alleen niet heeft konnen hersteld, of eenige verligtinge aan de Ingezeetenen van deze Provintie toegebragt worden, maar dat alle extraordinairen lasten, die men voor deezen in tydt van Oorlog, gewoon was te heffen, nu en dan, in tydt van Vreede, genoegzaam ordinair zyn geworden, men zwyge dat geduurende deeze Vreede de finantien door het negotieeren van zoo veele millioenen zeer sterk is bezwaart, ja zelfs dat men bedagt heeft moeten wezen, op het introduceeren van nieuwe middelen.

Dat de Heeren haare Principaalen daarom altyd gemeend hebben, dat men zich van alle Alliantien, waar uit een Oorlog voor den Staat zoude konnen resulteeren, zoo veel mogelyk moest onthouden, dat het om die redenen is geweest, dat dezelve zo veel zwarigheit hebben gemaakt in den Jaare 1732. om te accedeeren aan 't Tractaat, tussen wylen Keizer Karel de VI. en zyne Majesteit van Groot Brittannien, op den 16 Maart 1731 te Weenen geslooten, en dat zy, hoe wel tot haar leedweezen, maar al te veel voorzien hebben, de zwarigheid die daar uit zoude konnen resulteeren, tot singulariteit gebragt zynde, zoo om te voldoen aan de inclinatie van die Leeden, die by de Oost-Indische Compagnie meest geinteresseert waren, als om te conserveeren de goede harmoinie tussen de Leden van haar Ed: Gr: Mog. Vergaderinge, eindelyk, na veele instantien, in de boven gemelde accessie hebben geconsenteert.

Dat de Heeren haare Principaalen volhardende in dat begrip in den jaare 1739. ten tyde, wanneer by occasie van den Oorlog tusschen de Hoven van Engeland en Spanjen ontstaan, gedelibereert wierd, over het augmenteeren van 's Lands Militie, en het equipeeren van eenige Scheepen van Oorlog geinsteert hebben, als dat den Staat door goede Officien zoude tragten den Oorlog tussen die twee strydende Mogentheden te doen eindigen, om

al-

alzo te prévenieren dat de vlamme des Oorlogs door het een of het ander toeval niet tot den Staat zoude overslaan, en dat den Staat weegens begaane depredatien dezelve redenen van klagten hebbende als de Kroon van Engeland tegens de Kroon van Spanjen daar door occasie zoude hebben, om, indien zy 't geluk had van in haar goede Officien te reussеeren, voor de Commercie van haere Onderdanen zorg te dragen, en alzoo te precaveeren, dat by het maken van een Tractaat tussen die twee Mogentheden, den Staat door haere moderate conduite, die dezelve ten opzichte van den Koning van Spanjen kwam te houden in haar Commercie, geen nadeel kwame te lyden, een zaak, waar omtrent de Heeren haere Principaalen geen particuliere vuës konden hebben, dewyl het aan ieder genoeg bekent is, dat haare ingezetenen, geen Commercie op de Colonien van den Staat dryven; maar dewelke haar evenwel voorkomt van die essentie te zyn, dat men daar op geen agt genoeg kan geeven, zynde het wereldkundig genoeg, wat de Commercie van de Ingezeetenen van de Republyk, zynde het eenigste middel geweest, waar door den Staat groot geworden is, en by welkers verval dezelve niet zal konnen bestaen, zoude komen te lyden, indien de Vaart op de Colonien gestremt wierd, en in tegendeel van wat profyt het voor deszelfs Ingezetenen is, wanneer de Commercie aldaar komt te floreren; dog dat de Heeren haare Principaalen ook te gelyk met leedwezen moeten bekennen, dat wat meenigvuldige instantien tot het præsteeren van goede Officien van tyd tot tyd van weegen dezelve zyn gedaan, het zelve nooit is geweest van den smaak van de andere Leden.

Dat wanneer door de schielyke dood van Keizer Karel de VI, en de onverwagte invasie van den Koning van Pruissen in Silesien noodzakelyk geoordeelt wierd 's Lands militie te vermeerderen,

de

de Heeren haare Principaalen geen zwarigheid hebben gemaakt, ten eerste tot de tweede augmentatie haar toestemminge te geven.

Dat, wat de derde augmentatie betreft, de Heeren haare Principaalen zeer gaarne willen avoueeren, dat dezelven daer omtrent meerder difficulteiten hebben gemaakt, en zoo zeer niet gepenetreert waren van het gevaar, waer in die Leden, die zoo zeer insteerden op die augmentatie alleenlyk, (zoo als dezelve zich geliefden te expliceeren) tot securiteit van den Staat, en om dezelve in beter postuur van defensie te brengen, meenden dat de Republyk was, dat een magtig Corps vreemde Troupen niet verre, zoo niet tegens de Frontieren van den Staat zich verzameld had; maar dat de Heeren haare Principaelen meenden gegronde redenen te hebben, waarom dezelve van gedagten waren, dat die Troupen niet tegens de Republyk geschikt waaren, zoo om de verzeekeringen, die zyn Alder Christelykste Majesteit door deszelfs Ministers heeft laten doen, en waarop haar Hoog Mog. by Resolutie van den 19 December 1741 betuigt hebben, zich te hebben verlaaten, als, om dat indien die Troepen tegens den Staat waren geschikt geweest, dezelven aldaar zoo stil niet zouden hebben blyven leggen, tot dat dezelve met meerder Troupen zouden zyn voorzien, en haar Frontier-steeden beter bezorgt zoude hebben bevonden, en dat men van een ander magtig Nabuur niets te vreezen had, dewyl die toen ter tydt in een' Oorlog, verre van haere Frontieren geengageert was; maar dat zulks de eenigste reden niet is geweest, waarom de Heeren haare Principaalen zich tegens de gemelde augmentatie hebben aangekant; doch dat dezelve hebben gemeend, dat, eer dat men de militie zoo sterk augmenteerde, men behoorde vast te stellen een fonds, waar uit dezelve zoude konnen onderhouden worden, om dat als de Leden de meergemelde augmen-

men-

mentatie toen ter tyd noodzakelyk oordeelde, de Heeren haere Principaalen met de Heeren van Amsterdam daar omtrent singulier zynde, eindelyk op de instantien van andere Leden, en om al wederom te conserveeren de goede harmonie en eenigheid onder de Leden, van welkers noodzakelykheid, zy zoo wel als een Lid overtuigt zyn, van haar sentiment zyn afgegaan, en in de derde augmentatie hebben geconsenteert.

Dat de Heeren haare Principaalen verder haere deference wel hebben willen toonen voor het sentiment van de Leden, als dezelve hebben konnen goedvinden by meerderheid ter conclusie te brengen de ordres aan eenige Troupen te geeven, van zich marschvaardig te houden, wanneer zy op het verzoek van de Leden de aanteekeninge, die zy tegens de conclusie hadden laaten doen, na zich hebben laaten neemen.

Dat de Heeren haere Principaalen zeer gaarne willen bekennen, dat het aan haar gehapert heeft, dat de Petitie by den Raad van Staaten in de maand September, laastleeden gedaan, tot de behoeftens van een Veldleger niet ter conclusie is gebragt, niet dat de Heeren haare Principaalen, zoo zeer zoude geweest zyn teegens het formeeren van een Campement, wanneer het saisoen des jaars zulks permitteerde, maar om dat zy gepersuadeert waren, dat de Troupen komende uit haar Guarnisoenen, en by gevolg geen fatigue gewoon, in zoo een verre geavanceert saisoen geen Campement konden betrekken, zonder dezelve aan haar totale ruine bloot te stellen, het welk zy meenden, dat buiten noodzakelykheid diende vermyt te worden, en dat het aan de Heeren haare Principaalen tot een singuliere satisfactie heeft verstrekt, van onder de hand te hooren (dewyle zy niet weeten of zulks ter Vergaderinge van haer Ed: Gr. Mog. is gecommuniceert geworden) dat de Generaals Personen, wanneer die van den Raed van Staaten daer op gehoort zyn, daer omtrent

met

met haar van een en dezelve gedagten zyn geweest.

Dat de Heere haare Principaalen ziende hoe weinig ingressie haare instantien van tydt tot gedaan, ten einde het werk van de Vreede eens by de handt genoomen mogte worden, rede hadden gehadt, en ook eindelyk genecessiteert zyn geworden, op den 2. November laastleeden, door de Heeren haare Gedeputeerdens een Propositie te laaten doen, „ ten einde in een besoigne mogte worden over„ legt, wat, en op wat wyze weegens den Staat „ behoorde te worden gedaan, tot bevorderinge „ van den vreede, en om voor te koomen, dat „ by het sluyten van dien, zonder kennisse van „ Staat, de Republyk geen nadeel wierde toege„ bragt aan desselfs Zeevaart, Koophandel en Be„ zittingen", dat het ongeluk heeft gewild, dat zulks al wederom het gewenschte succes niet heeft gehadt, en dat op den 9 November daar aan volgende een rapport op haere propositie is uitgebragt dat alvorens eenige passen tot de Vrede te doen, de Republyk moest declareren haar engagementen te zullen voldoen, en gereslveert zyn de zelve dadelyk te praesteeren, dat het daar by niet is gebleven; maar dat dien zelven dag nog een ander rapport is uytgebragt, waer by onder anderen de Republyk verklaarde te zullen voldoen aan de Engagementen, ten behoeve van het Huis van Oostenryk op zich genoomen, en men zoude vaststellen een secours van Troepen, en dat wel ten minsten van 20. 000 mannen.

Dat het bovengemelde(*)Rapport in alle zyn deelen niet zynde van de approbatie van sommige Leeden, de Heeren van Amsterdam op den 15. Dec: hadden voorgeslaagen een Conciliator;(**)dog dat de Heere haere Principaalen meende gegronde redenen te hebben, waarom dezelven zich noch met het gemelde rapport, noch met het voorgeslaa-

(*) Te vinden hier agter No. 4.
(**) Te vinden hier agter No. 5.

ſlagene conciliator konden formeeren, en om dat men in een zaak als deeze, waar in het behoudt of verderf van het Vaderland met al wat in het zelve dierbaar is, miſſchien kan afhangen, met de uiterſte circonſpectie moeſt te werk gaan, die redenen in geſchrift hebben doen ſtellen, en dezelven by Reſolutie (**) van den 21. Dec: Jongſtleeden geapprobeert, en haare Heeren Gedeputeerden gelaſt daer van ter Vergaderinge van haer Ed: Gr: Mog: opening te geeven, zoo als zulks ook daags daar aan geſchiedde.

Dat de Heeren haare Principaalen met de uiterſte ſurpriſe hebben gehoord, zoo draa haare Reſolutie ter Vergaderinge van haar Ed: Gr: Mo: geleezen was, zonder dat op de zelve de vereiſchte attentie wierd gemaakt, daar zy even wel meenden, dat in de zelve zaken waren vervat, haare reflexie meriteerende, haer Ed: Gr: Mo:, ofte wel 17. Leeden van dien hebben konnen goedvinden met zoo veel præcipitantie aen haer een bezending te decerneeren, zynde een middel, wel voortyts onder een eeven gelukkige Regeeringe als deeze gebruykt; maer evenwel in de tydt van 40 Jaren, dat deeze Regeeringe geſubſiſteert heeft, niet gepractiſeert, en dat dezelve niet tegenſtaande de oppoſitie (***) van de Heeren van den Briel, en van de Heeren haare Principaalen, zyn voortgang heeft moeten hebben, gelyk als ook de Heeren haare Principaalen dan ook geen zwaarigheid hebben gemaakt, de Heeren Haer Ed: Gr: Mo: Gecommitteerden in haare Vergaderinge de verzogte audientie te geeven, en het geene welgemelde Heeren aldaar hebben gelieven te proponeeren, in geſchrift over te neemen, om daar over te delibereeren.

Dat de Heeren haare Principaalen nodig geagt hebben dit te præmitteeren om alzoo te toonen

(**) Hier achter te vinden No. 6.
(***) Hier agter onder No. 7. en 8.

nen dat dezelve bereidt zyn aan haar Ed. Gr: Mo: en des noods zelfs aan de geheele Wereld rekenschap te geven van haar doen, en van de redenen, waarom zy genoodzaakt zyn geweest somtyds van haer meede Leeden te moeten discrepeeren, zynde verder in Staat, om al het genomineerde behoorlyk met Resolutien, daar toe relatif te verificeren.

Dat de Heeren haere Principaalen het geproponeerde van de Ed: Gr. Mo: Heeren Gecommitteerdens met de uiterste exactitude (zonder eenige drift oft passie, die in een onderzoek van die natuur als deeze diend vermydt te worden; en by gevolg ongepreoccupeert :) hebben geëxamineerd; maar dat zy tot haar leedweezen zeggen moeten, dat het zelve haer niet heeft konnen persuadeeren, en dat zy daarom het ligt van haare conscientie (zoo als het eerlyke Regenten betaamt) moetende volgen, genoodzaakt zyn, hoe wel ongaarne, by haare Resolutie van den 21 Dec: van het voorleede Jaar, hier nevens gevoegt, te persisteeren, want schoon de Heeren haare Principaalen gaarn willen bekennen, en met zeer veel genoegen die justitie aen de Heeren haar Ed: Gr: Mo: Gecommitteerdens bereid zyn te doen, dat al wat voor de gehoudentheid van den Staat aan het zogenaamde Tractaat van Weenen kan gezegt oft uitgedagt worden, het zelve zeer net en accuraat in de propositie die welgemelde Heere hebben gelieven over te geeven, is nedergesteldt.

En schoon dat de Heeren haare Principaalen ook van begrip zyn geweest, dat daar voor wel zoude konnen geallieert worden, gelyk als zy ook by meergemelde Resolutie van den 21 Dec: laastleeden zich hebben geëxpliceert, dat zy egter te gelyk betuigt hebben, en nog betuigen moeten, dat daaromtrent misschien veel tegen zoude kunnen gevoegt worden, inzonderheidt,

als

als men eens komt natezien het gepasseerde sedert den Jaare 1732, en nu daar van een woord moetende spreeken, om niet alles op te haalen, het geene by de Heeren Staaten van Gelderland by haar Resolutie van den 22. December 1741. is ter neergesteldt; zoo geven de Heeren haare Principaalen in bedenken of een Tractaat als dit, niet is een Tractaat *ultro atroquo*, *obligator*; en oft een van de partyen willende uyt hoofden van dat Tractaat oft Contract ageeren, des noods niet gehouden is aan te toonen, dat 'er van zyn kant aan dat Tractaat voldaan is: Dit zoo zynde, gelyk de Heeren haare Principaalen vertrouwen, dat zulks niet tegengesprooken zal worden, dewyl zy anders des noods nader zoude konnen adstrueeren, verzoeken zy; dat de Leeden eens gelieven na te gaan wat de Republic by dat Tractaat bedongen heeft, en het zal blyken dat het zelve bestaan heeft.

Eerstelyk is de vernietiginge van de Vaart en Commercie op de Oostindien en ten *anderen in de afdoeninge van de zaken van Oost-Vriesland*, conform de declaratie van wylen zyne Keizerlyke Majesteit, die door de accessie van deeze Republyk aan dat Tractaat een gedeelte van dezelve is geworden.

Dat de Heeren Haare Principaalen nu wel eens willen gevraagt hebben, of men met een gerust gemoet zoude konnen verklaaren, dat aan een *van deze twee pointen* door wylen zyne Keyzerlyke Majesteit voldaan is, want wat het *Eerste* belangt, zoo is het zeeker, dat zoo lang het Octroy by wylen den Keizer aan de Oostindische Compagnie verleent, niet ingetrokken (gelyk als op den huidigen dag nog niet geschied is) men niet zeggen kan die geaboleert te zyn, of de vaart en Commercie op de Oostindien door de zelve gedaan, vernietigt en men laat staan, dat ieder Schip, dat boven het getal van twee by dat Tractaat gestipuleert, door de Oostendische Compagnie, het zy direct uyt de Nederlanden, het zy van andere Plaatzen na Oostindien gezonden is, uytleevert en notoire contraventie tegen het Tractaat: en wat het *tweede* con-

cerneert, te weeten de afdoeninge van de zaken van Ooſt-Vrieſland.

Het kan aan ieder Regent niet onbekent zyn, dat daar omtrent door wylen den Keizer niets gedaan is, en die zaken niet alleen in de zelven ſtand gebleeven, maar in erger geraakt zyn, als voor de meergemelde Declaratie; vermits de Kroon nu uit het Huis van Ooſtenryk in dat van Beieren gebragt is, gelyk de Heeren Staaten van Utrecht by haar Miſſive van den 9 Jannuary van dit loopende Jaar aan haar Ho: Mo: geſchreeven, zeer ſolide hebben aangetoont.

Dat de Heeren haare Principaalen nagezien hebbende het Tractaat van 1731. bevonden hebben, dat het in zich behielde een vernieuwinge van alle voorgaande Alliantien en Tractaaten, waar uit natuurlyk volgt, dat de contracterende partyen gehouden zyn, aan niet een; maar aan alle de ſubſiſteerende Tractaaten te voldoen, en dat een van de partyen met geen fondament der anderen kan uitgeven tot præſtatie van het eene Tractaat zoo lang 'er wettige klagten zyn, dat hy van zyne zyde aan die geſtipuleerde Tractaten niet volkoomen heeft voldaan, dat wanneer de Heeren haare Principalen dit nu eens koomen over te brengen tot het cas ſubject, het alsdan immers zeer klaar zal conſteeren, als dat hier in al weederom door wylen den Keizer niet voldaan is, want wie kan onbekent zyn de menigvuldige contraventien, die door wylen den Keizer en zyne Miniſters tegens het Tractaat van *Barriere* gepleegt zyn? en waar omtrent den Staat, ſchoon dikwyls haar regtvaardige redenen van klagten ingebragt heeft, geen ſatisfactie heeft konnen erlangen: Dat de Heeren haare Principaalen, dewyl de Regiſters zoo van deeze Provintie, als van haar Hoog Mog: daar van vol zyn, dezelve om alle langwyligheid zoo veel mogelyk te vermeiden, niet zullen ophaalen.

Dat de Heeren haare Principaalen zeer gaarne erkennen geconcurreert te hebben in de Reſolutie van haar Ed: Gr: Mog: van den 3 Nov. 1740. waar by men aan de Koninginne van Hongaryen en Bohee-

heemen toezegginge zoude doen, dat de Republyk aan haar Engagementen zoude voldoen, gelyk ook in de Resolutie van den 23. Dec: van het zelve Jaar, waar by zulks aan den Koning van Pruyssen zoude geintinueert worden, als meede in de Resolutie van den 11 Feb: 1741. waar by men zulks nader aan hoogstgedagte Koninginne zoude verzeekeren, alle nader in Generaliteits Resolutien geconverteert, en breeder in de propositie van de Heeren haar Ed: Gr: Mog: Gecommitteerdens vermeldt, en dat bygevolg daar teegens zoude konnen geobjecteert worden, dat men gebruik van die contraventien had moeten maken voor het neemen van die Resolutien; maar dat de Heeren haare Principaalen vermeenen, dat die objectien niet te pas zullen koomen, wanneer men in staat is om aan te toonen, dat na de dood van Keizer Karel de VI., ja zelfs na de aangehaalde Resolutien van haar Ed: Gr: Mog: en van haar Ho: Mog: twee notable conventien teegens het meergemelde Tractaat van 1732. door de Koninginne van Hongaryen en Boheemen zelfs zyn gepleegt, namentlyk de offerte van een gedeelte van de Nederlanden aan den Koning van Pruissen, en het afstaan van geheel Silesien aan dien Koning, zonder daar van eenige kennisse te geeven aan de Republyk.

Wat het eerste belangt, dat de Nederlanden volgens de Tractaaten blyven aan het Huis van Oostenryk, zal geen breede adstructie noodig hebben, te meer dewyl de Heeren haar Ed: Gr: M: Gecommitteerdens by haar propositie ook van het zelve begrip zyn, om alzoo te dienen tot een Voormuur en Barriere van de Republyk; indien nu de geheele Oostenryksche Nederlanden, zoo als het Huis van Oostenryk dezelve bezit, volgens de Tractaat aan dat Huis verbonden en geaffecteert zyn, zoodanig dat dezelve daar van niet moogen worden veralieneert; hoe kan dan hoogstged: Koninginne een gedeelte daar van aan zyn Maj: van Pruissen offereeren, zonder te be-

gaan een notoire contraventie tegens de Tractaaten.

Dat wat de Cessie van Silesien betreft, dat het een zeekere waarheid is, dat wanneer Mogentheeden met den anderen aangaan defensive Tractaaten tot bescherminge van wederzyds bezittingen, zeekerlyk by ieder der Contractanten reguard genoomen word op de forces en kragten van die geenen, met welke zy een defensive Alliantie zullen aangaan, derhalven die haare bezittingen, waar door zy zouden verzwakt worden, en minder haar eigen Land zoude konnen defendeeren, of minder assistentie aan haare Geallieerden zoude konnen geeven, niet moogen verminderen of veraliëneeren, zonder te contravenieeren aan de Tractaaten, en dat by gevolg de Koninginne van Hongaryen den afstand van Silesien zynde, zoo een notabel gedeelte van de Nalaatenschap van Wylen den Keizer, aan den Koning van Pruissen, niet heeft moogen doen, zonder daar van kennisse te geeven aan den Staat, en dat in tyds gelegentheid, wanneer hoogstgedagte Koninginne de Republyk zoo sterk presseerde, tot Secours, en dat *omnibus viribus*: dat de Heere haare Principaalen hebben goedgedagt dit te allegeeren, niet zoo zeer om daar uit op te maken de gehoudentheidt of nietgehoudentheidt van de Republyk aan 't Tractaat van Weenen; maar om te toonen dat het evenwel een zaak is, niet ten eenemaal buiten speculatie.

Dat de Heeren haare Principaalen ondertussen geen reeden zien, waarom den Staat gehouden zoude zyn zich meerder nu als voordeezen op het Tractaat zelfs te behoeven te verklaren, nadien zulks by het onderstellen van de twee eerste secourssen, beide in geld, niet geschied is; maar daar en boven, dat zy meenen dat den dienst van het Land, en het welzyn van 't gemeen, zynde de hoogste wet, waarna men zyne behandelingen moet rigten, absolut vorderen, dat zulks niet geschiede: want zoo dra zich den Staat eens verklaart heeft

aan

aan het Tractaat van Weenen gehouden te zyn; zoo is het zeeker dat ten eersten van den Staat kan gevordert worden, den Oorlog teegens de Vyanden van de Koninginne te declareeren, en dat men niet behoeft te twyffelen, of dat geschiede zoude, blykt, om dat het zelve reeds voor elf maanden door den Minister van hoogstgedagte Koninginne verzogt is, en dat het dan meer zwarigheid inne zal hebben, zulks te refuseeren, wanneer de Republyk zich daar omtrent resolut zal hebben verklaard.

Dat de Heeren haare Principaalen op het ernstigsten de Leeden verzoeken, een serieuselyk te willen overweegen, en wat gevaar het lieve Vaderland zal gebracht worden, wanneer men ontbloot van Geld zynde, het voornaamste waar door een Oorlog gevoert moet worden; genoodzaakt zal zyn te Oorlogen, teegens zulke magtige Nabuuren, als het zelve heeft, en dat dezelve zich gelieven te binnen te brengen, hoe dat in den laasten Oorlog, ook ten faveurse van het Huis van Oostenryk, de Republyk is geruineert geworden, zonder dat dezelve daar voor juist te groote belooninge heeft wechgedragen.

Dat de Heeren haare Principaalen niet konnen begrypen de zwarigheid dit sommige Leeden hebben, om aan de Koninginne van Hongaryen te verzoeken, Communicatie van de Propositen van Vreede, haar door den Keizer en hunne Geallieerdens geoffereerdt, waar van deszelfs Minister den Heer Baron van Reischach in zyn Memorie aan Haar Ho: Mo: op den 8. Dec: 1742. gepresenteert, komt te spreeken, dewyl daar uyt zoude konnen blyken, of aan haar Maj: niet waren gedaan zoodanige voorslagen van Vreede, dat men met het grootste regt zoude konnen sustineeren, dat den Staat niet gehouden was haar Guarantie te præsteeren.

Dat de Heeren haare Principaalen meenen, dat daarom te minder noodzakelyk is, dat men zich omtrent de gehoudentheidt van het meergemelde

Tractaat explieeere, om dat alle de Leeden daar omtrent eens zyn, dat het intereſt en het belang van den Staat mede brengt: ſchoon het Tractaat van 1732. niet ſubſiſteerde: het Huis van Oostenryk in haar poſſeſſie te helpen maintineeren; te weeten, *in zoo verre het zelve, zonder den Staat in 't uiterſte gevaar te brengen, kan geſchieden*, het geen ook de intentie van haar Ho: Mog: By haar Reſolutie van den 20. April 1741. ſchynd geweeſt te zyn, wanneer daar gezegt word, *zoo verre het doenlyk, en voor de Koninginne dienſtig zal werden bevonden.*

Dat Heeren haare Principaalen in zoo verre de *Quæſtia An* over zyn, daar uit, als meede uit het geaviſeerde van de Heeren Gedeputeerdens in de beſoignes, daar men gewoon is, *ton quam conſilium Principis* te adviſeeren; zonder reflexie te maken op de Heeren Principaalen te willen halen, dat zy van gedagten zyn, dat men aan het meergem: Tractaat gehouden is, komt haar (onder verbeeteringe) voor wat verre getrokken te zyn; Dat de Heeren haare Principaalen zoo zeer voor de goede trouwe zyn, als een Lid van haar Ed: Gr: Mog: Vergaderinge, en niet weeten, dat zy door haare conduites occaſie hebben gegeven van by iemand over ontrouw verdagt te zyn, en daarom ook niet konnen denken, dat de menigvuldige herhaalinge en inſinuatie van die goede trouw ter haaren reſpecte in de meergem: propoſitie geallegeert word, te meer, als men zal gelieven na te gaan haar gehouden gedrag ſedert de dood van Keizer Karel de zesde, waar uit haar geneigtheidt om het Huis van Ooſtenryk na vermoogen te ſecondeeren, ten vollen conſteeren zal: want wanneer het den Koning van Pruiſſen behaagt heeft een invaſie in Sileſien te doen; zoo is het aan alle Leeden bekent, dat zy daar op zich reſolut, en miſſchien reſoluter als een Lid hebben verklaart, dat in de de beſoignes haare Heeren Gedeputeerde de eerſte zyn geweeſt, die geadviſeert hebben, om een Secours van Geld aan haare Maj: van Hongaryen te geven.

Dat

Dat de Heeren haare Principaalen ten eersten geconsenteert hebben in het eerste secours in Geldt van 840.000. Gl. dat zy niet alleen geen zwarigheid hebben gemaakt, om ook zulks te doen in het tweede secours van 1.600.000. Guldens, maar zelfs voor twee Millioenen hebben geavisseert, en daar en boven geconsenteert, dat de Hollandsche quote in het eerste secours, en van gelyke sommen in het tweede secours zoude worden betaalt, zonder af te wagten de consenten van de andere Provintien; doch het welk men uit singuliere consideratien voor het Huis van Oostenryk over het Hooft heeft willen zien.

Dat wanneer hoogstged: Koninginne door haar Ministers van haar Ed: Gr: Mog: heeft verzogt, om onder de betaalinge te moogen hebben 30. stukken metaal Kanon van de kalibre van 24 pond, met deszelfs toebehooren, zoo hebben haar Heeren Gedeputeerden, wetende de aangeboorne inclinatie van de Heeren haare Principaalen voor het Huis van Oostenryk geadviseert, dezelve aan haar Maj: te willen vereeren; doch het is een waarheid dat zulks van andere Leeden is verworpen.

Dat de Heeren haar Principaalen vermeenen by haar meergem: Resolutie van den 21. Dec. wederom nieuwe blyken te hebben gegeven, hoe zeer haar het behoud van het Huis van Oostenryk ter harten gaat, als zy haar Heeren Gedeputeerdens gequalificeert hebben, om te mogen consenteeren in zoodanig secours van Geld, en dus ongelimiteert, als de Leeden met den anderen zouden goedvinden.

Dat de Heeren haare Principaalen gepersuadeert zyn, dat hier uit genoeg zal blyken, dat zy niet van intentie zyn, het werk aan te zien, en alles op zyn beloop te laten, zonder zich daar mede te bemoeïen.

Dat de Heeren haare Principaalen om eenmaal tot de wortel toe uit te roeïen de préjugées die men tegens haar opgevat schynd te hebben, als Mannen van Eer betuigen, dat het haar gantsch

niet indifferent is, hoe het met het Huis van Oostenryk en de Oostenrykſche Nederlanden gaat, en dat zy tot ſoutien van het zelve, en om het zelve te maintineeren, by haare bezittingen, gaarn en met zoo veel cordaatheit, als een Lid, in alle maatregelen, die de Leeden met malkanderen zullen goedvinden, willen treden, *zoo verre het zelve kan geſchieden zonder der Staat in het uiterſte gevaar te brengen*; want al was men noch door zoo veel Tractaten verbonden, al had men noch zoo veel redenen om iemand by te ſtaan, de defenſie *ſui ipſiuſt* moet boven al gaan, en men kan die niet verwaarloozen, zonder zich onverantwoordelyk aan Godt en Menſchen en vooral aan zyne Onderdanen te ſtellen.

Dat de Heeren Haare Principaalen uit de propoſitie van de Heeren haar Ed: Gr: Mog: Gecommitteerdens hebben geremarqueerd, dat zy van gedagten zyn, dat het ſecours van 20.000. Mannen behoord vaſtgeſtelt te worden, voor en al eer men aan de Koniginne van Hongaryen zoude konnen afvragen de condities, waar op die Vorſtinne geneegen zoude zyn met den Keizer en zyne Geallieerders de Vreede te maken, dat de Heeren haare Principaalen verzoeken, dat daar omtrent geconſidereert mag worden, dat wanneer het ſecours eens vaſtgeſtelt is, het te dugten is, dat hoogſtged: Koninginne zich dan minder als nu zal expliceeren, dewyl het wel meerder gebeurt is, dat Hoven de Republyken cajoleeren, zoo lange tot dat dezelve haar oogmerken bereikt hebben; maar dezelve eens verkreegen hebbende, dat zy als dan niet veel na dezelve omzien: wanneer dat daar en boven de Republyk zich eens zal verklaart hebben, dat de Staat aan het Tractaat gehouden is, die Princes alsdan misſchien meerder zal willen bedingen, als de Staat aan haar door haar hulp kan bezorgen: Het is waar, men zegt, dat al wat buiten het Tractaat gaat, is men niet ſchuldig te doen, dat de Heeren haare Principaalen zulks ook wel weten: maar zeer twyffelen of de Leeden, die tans zoo veel

mena-

menagement voor haar Majesteit van Hongaryen gebruiken, dat zy zwarigheid maken, om, dewyl dezelve nu zoo zeer om hulpe presseert, af te vragen, tot wat einde en op wat voet hoogstged: Koniginne genegen is, de Vreede te doen herleven, geen meerder inconvenientien zullen vinden, om de Trouppen van de Republicq verder, als den inhoud van het Tractaat medebrengt, gebruikt wordende, te huis te roepen; waar door haare Maj: buiten alle twyffel alsdan meer offensie zal gegeven worden.

Dat het aan haare Heeren Principaalen voorkomt, dies te noodzakelyker te zyn, dat de conditiën aan de Koninginne van Hongaryen worden afgevraagt, om te prévenieeren, dat het Tractaat van Weenen buiten allen twyffel een defensif Tractaat zynde, niet verandert worden in een offensif. Daar en boven komt het interest van de Republyk en het belang van 't gemeen te vorderen, dat zulks geschied dewyl de Koninginne van Hongaryen verklaarde, met haare bezittinge te vrede te zyn, zynde alleen het *Casus fœderis* (zoo men aan het Tractaat gehouden is) de Republyk in staat gesteld word, om haar best te doen, om zulks by den Keizer en deszelfs Geallieerdens, door middel van Negociatie uit te werken, met resolute verklaaringe, dat den Staat anders gehouden zoude zyn haar guarantie te præsteeren, zynde genoegsaam een zaak buiten exempel, dat men een Oorlog zal beginnen, of een secours, waar uit een Oorlog kan volgen, zal vaststellen, voor en al eer, dat men getenteert heeft door minnelyke wegen het einde van het werk te vinden, en alzoo de vreede te bevestigen, of indien zy gebroken is dezelve te herstellen.

Dat wanneer de Heeren haare Principaalen al eens komen toe te geven, dat 'er op den Staat de verpligtinge legt, om de guarantie, by het Tractaat van Weenen gestipuleert, te præsteeren, zoo zyn zy met de Heeren haar Ed: Gr: Mog. Gecommitteerdens eens, dat het eerste se-

 cours

cours van 5000 man, te weeten 4000 Voetknegten en 1000 Ruiters, absolut moet worden gepræsteert; dog dat zy willen verhoopen, dat wel gemelde Heeren niet kwaalyk zullen duiden, wanneer zy moeten zeggen, dat zy daar in met haar Ed: Gr: Mog: niet eens konnen worden, dat, wanneer 'er een grooter secours, dan het eerste gerequireerd word, men over de propositie van het secours tussen den Koning van Engeland en den Staat, niet nader zoude behoeven te conveniëeren, om dat die proportie by het Tractaat, en wel particulierlyk by het 2de Articul van het zelve wel heeft gevonden, dat den Koning van Engeland op zich genoomen heeft voor het eerste secours 8000 Voetknegten, en 4000 Ruiters te geven; dog dat men in het zelve geen woordt vind, waar by zyn Maj: zich zoude verobligeert hebben, om ingevalle 'er meerder secours moest gegeven worden, dezelve proportie te houden, gelyk als de Heeren hebben gelieven te allegueeren.

Dat de Heeren haare Principaalen ook geen reeden konnen zien, waarom men alvorens zo een groot secours moest vaststellen, voor dat men weet, of hoogstgedagte Koninginne met geen minder zal te vreeden zyn. Want voor het eerste jaar een secours van 5.000 man in Geld, voor het tweede jaar van omtrent 10.000 man, in gelyk Geld; nu een secours van 20 000 man, zoo dat by verdubbeling in het vervolg moet geschieden, zoo verzoeken wy alleen maar premissie, om te moogen vraagen waar het Geld van daan zal koomen.

Dat, wat het geven van secours in Geld betreft, wel gemelde Heeren in haar propositie gelieven te zeggen, dat zulks aanloopt tegens de letter van 't Tractaat. Dat de Heeren haare Principaalen wel willen bekennen, dat dezelve geen redenen zien, waarom men nu een ander weg zoude inslaan, als nu tot tweemaal geschied is, en gelyk dat te noteeren is, ook door zyne Majesteit van Groot Brittannien is gepractiseert geworden, is het doen niet tegens het Tractaat geweest, of heeft de

Ko-

Koninginne van Hongaryen toen geen zwarigheid gemaakt om het Geld aanteneemen, zoo is het, oft nu ook niet tegens het Tractaat, oft zy twyffelen niet, oft haare Majesteit zal nu ook wel het Geld willen aanneemen. Dog wat de zaake zelfs betreft, zoo willen zy gaarne toegeeven, dat volgens het Tractaat, het eerste secours absolut in manschap zoude moeten bestaan; maar daar word ook bygevoegt, dat in dien dat secours niet genoeg mogte zyn, dat als dan de contracteerende partyen over grooter secours zouden convenieeren, zonder dat daar by gezegt wordt, of het zelve in Troupen zoude moeten bestaan, zynde te noteeren, dat in het Tractaat zelfs niet staat *Copia Auxiliaris*, ofte de hulptroepen, gelyk als in propositie staat vermeld; maar *suppetia*, het geene zoo wel hulp in Geld als in Trouppen te kennen geeft, waar uit by een wettig gevolg kan gehaalt worden, dat indien het zelve in het Tractaat zelfs niet word uitgedrukt, het evident is, dat doen zulks ter keure van de geene, die het secours præsteeren moet, om zulks te doen na zyn conventie. Daarenboven, dat al was het by het Tractaat al gestipuleerd, Troupen, zoo is het notoir, dat men niet altydt stiptelyk de woorden der Tractaaten moet, en kan, volgen; maar dat men voornaamentlyk de omstandigheeden en tyden moet inzien, gelyk Grotius de Jure B. en P. ons leert in §. 27. van het 27. Capittel van het 2. Boek, alwaar hy zegt, *quia non credendus est quisquam ad magnum suum ..... se voluisse obligere*, welke reguel hy wel expresselyk confirmeert met een exempel in allen deelen applicabel op het cas waar inne men tegenwoordig verzeert, *bi verbis*; *Sic qui auxilium foederati promisit, excurabitur quam diu ipse domi periclitatus*; *in quantum copius babet*. Daar van zyn zeer klaar, om dat die geene, welke een Tractaat tot het zenden van hulp Troepen hebben aangegaan, gereekent worden, *ex naturâ rei de se exceptio æquitatis* daar te hebben bygedaan, *voor zoo verre zodanig een engagement niet stry-*

lig

dig is met de welstand van de Republyk, welke exceptie zyn grondslag heeft in de *natura constitute regiminis*.

Dat de Heeren haare Principaalen dan voor haar hoogste wet houdende, het welzyn van het gemeen om de reedenen by haar Resolutie van den 21 Dec: (*) Gealligeert, meenen dat een secours in Geld in plaatze van Troupen behoord vastgesteld te worden: want wat betreft de dubbelde last, die daar uit zoude resulteeren van haare Troupen te moeten onderhouden, en dan secours in Geld te geeven, zoo moeten de Heeren haare Principaalen pryzen den yver die meergemelde Heeren in haare propositie toonen tot welzyn van de finantien, daar niet genoeg in deeze tyds omstandigheid voor gezorgt kan worden, en die schoon dezelve in zoo een slegte staat is, nu wederom in de bezorging van dezen, men mag dat baptizeeren, zoo men wil, schynt te zullen moeten draagen; maar dat even wel twyffelen, of hier in wel de regte menage te vinden is., voor al als men een considereert, gelyk al de Heeren van den Briele by haare Resolutie van den 25. Dec: (†) des voorleeden jaars, zeer wel hebben gezegt, *wat een zoodanig Corps Troupen van* 20.000. *man, alvoorens bet in staat zoude zyn, om ten dienste van de Koninginne te ageeren, voornamentlyk als bet geëmploieert wierd, als de intentie schynt te zyn*, geëloigneert van de Frontieren van den Staat, een considerable somme van Penningen boven haare gewoone Soldye extraordinaire zouden kosten, zoo om het zelve mobil te maaken, als om het zelve in vreemde Landen te onderhouden, men laat staan als wanneer het zelve ongelukkig genoeg was, om door de gewoone gevolgen van den Oorlog te worden geruineert, wat onkosten het niet zoude zyn het zelve weder in staat te brengen, te meer, daar zoo een Corps zoude gegeeven worden aan een Vorstinne, en na plaatzen, daar gelyk men weet, van alles gebrek is.

Dat de Heere haare Principaalen zynde vrye Hol-

(*) *Hier agter* N°. 6.

(†) *Hier agter* N°. 8.

Hollanders geboören, Menschen aan geen vreemde de Mogentheid ter Wereld, hoe genaamt, subjecte zyn, en dat zy God bidden, dat hy daar voor den Staat en haar bewaaren zal; maar dat zy evenwel meenen, dat een Republicq zoo veel mogelyk is, alle redenen, om offensie aan magtige Mogentheeden te geeven moet vermyden, en dat het geven van Geld geen offensie aan de Kroon van Vrankryk gegeeven heeft, en het onzeeker is, of zulks geschieden zal, wanneer men troepen geeft, dewyle men daar door de zaak van de Koniginne, gelyk als de Heeren haar Ed: Gr: Mo: Gecommitteerdens zelfs koomen te zeggen, als eigen maakt. Dat wanneer men een Tractaat aangaat, men daar in eens is, dat voor het aanvangen van het zelve, alles nauwkeurig dient gewikt en gewoogen te worden, oft het intrest van den Staat en het belang van het gemeen vorderen, dat het zelve aangegaan word; maar dat even wel naderhand zoo veel verandering in de Wereldsche zaaken (gelyk als het ondermaansche, een altoos duurende de veranderinge onderworpen is, ja de veranderinge zelve is) kunnen gebeuren, dat men onmogelyk zyn stipulatien na de Letter kan voldoen, want wanneer men eens blyft by het Traktaat van Weenen, had men wanner men het Traktaat aanging, konnen denken, dat wylen Keizer zich in een Oorlog, en dat als het gepermitteerd is te zeggen, zonder noodzakelykheid voor den Kooning Poolen, waar uyt den Turkschen Oorlog gevolgt is, zoude ingewikkeld hebben, waar door de magt van zyn Huis veel vermindert is: zoude men hebben gedagt, dat zoo veel Mogetheden als de *Pragmatique Sancto geguarandeert* hebben zelfs het Huys van Oostenryk zouden beoorloogt hebben? Heeft men konnen voorzien, dat de Keizerinne van Rusland, het zy door den Oorlog van Zweeden, het zy door andere toevallen, zou verhindert worden haar guarantie te præsteeren? zoo dat de Heere Haare Principaalen vermeenen dat het niet altyd doorgaat, dat de gemaakte engagementen altyd zonder schroom moeten geëxecuteerdworden.

Dat

Dat de Heeren haare Principaalen gaarne willen bekennen, dat zy niet konnen begrypen, hoe de Republyk kan gezegt worden haare Geallieerden te verlaaten, ofte in een inactiviteit te vervallen, wanneer men dezelve met zoo een considérabele somme Gelds (misschien al boven vermooge) komt te assisteeren. Dat wat de reflexie betreft, die de Heeren haar Principaalen gemaakt hebben op zekeren redoutablen Natuur zy in bedenken geeven, of dat wel zonder reeden geschied is, als men komt considereeren, dat dezelve nu in vreede zynde, zoo veel, zoo niet meer Trouppen op de been houd, als geduurende den Oorlog: dat de Heeren haare Principaalen schrikken en beeven, wanneer zy gedenken aan het gepasseerde in het jaar 1672., hoe dat toen twee magten, waar van een zeer nauw aan den Staat geallieerd was, samen spanden, om zich meester van de Republyk te maaken, om alzoo den Staat van haare bezittingen te berooven, de diergekogte Vryheid onder de voeten te treden, en de dierbaare Godsdienst uyt te roeïen, en hoe wynig het gehapert heeft of het hadde die Magten gelukt, en wat zouden dan de goede ingezeetenen van den Staat zeggen; wanneer zulks eens wederom kwam te gebeuren (dat Godt genadiglyk verhoeden wil) en men door het verre wechzenden van Troupen, buiten staat was, om nodig ordres op defensie van het Land te stellen, en men mag vraagen, wie zou in deze tyds omstandigheeden den Staat door haare Troupen redden konnen?

Dat de Heeren haare Principaalen bevoorens gezegt hebben, waarom zy meenen dat 'er meer reedenen van vrees is, als ten tyde van de derde augmentatie, dog dat zy ook verzoeken, permissie om te moogen remarqueeren, dat, zoo lang als de Resolutie tot het reeruteeren van de deficeerende 7.000 man, nu nog onlangs genoomen, niet werkstellig gemaakt is, en haar vervullige niet verkreegen heeft, den Staat met het verleenen van een secours van 20 000 man, 7.000 man minder tot haare defensie zoude konnen gebruiken als voor de derde augmentatie.

Dat

" Dat het point van het vaststellen van secours in Troupen, by haare Heeren Principaalen zoo zwaar weegt, dat zy daar van niet af konnen scheiden, voor en al eer aan de Leden in bedenken te geven, dat, wat van de Oostenryksche Nederlanden, zynde de Voormuur en Barriere van den Staat, indien dezelve zonder Troupen gelaaten wierden, aan die geene, die dezelve eerst komt te occupeeren worden zou, en of 'er niet al Mogentheden in Europa zyn, die van die occasie zouden tragten te profiteeren: Het is bekent, dat de Troupen van hoogstgedagte Koninginne uyt de Nederlanden reeds gemarcheert, of actueelyk in marsch zyn na het Luxemburgsche; Het is mede bekent, dat de Koning van Engeland de passage voor zyne Troupen uit de Nederlanden na het Duitsche Ryk, door de Steeden Naamen en Mastricht heeft laaten verzoeken; en dat, schoon die marsch voor eenigen tyd is opgeschort, niet te twyffelen is of dezelve zal zyn' voortgang hebben.

De Heeren haare Principalen dan wel eens willen gevraagt hebben, of het niet onverantwoordelyk zoude zyn, indien de Troupen van den Staat niet de Oostenrykische Nederlanden kwamen te bezetten, en dat zy zig beroepen op de kundigheit van alle Generaals Perzoonen, of men zulks kan doen met de tegenwoordige Troupen van den Staat, zonder zyn eigen bezettingen te negligeeren, wanneer daar eerst een secours van 20.000 Mannen af zal moeten gaan.

Dat de Heeren haare Principaalen met de uiterste vergenoeginge hebben gehoord door de Heeren haar Ed: Gr: Mog: Gecommitteerdens de groote afkeer, die de Zeventien Leeden betuigen tegen den Oorlog te hebben, waar aan zy derhalven niet twyffelen; maar dat zoo zynde, dat men dan ook by het vaststellen en verleenen van het secours, de noodigen præcautien moeten neemen, dat den Oorlog daar door niet op den hals gehaald worden, en dat als dan de Leeden aan malkanren, en hoogstgedagte Koninginne aan de Republyk de nodige verzekeringen behooren te geeven, dat de Trou-

pen

pen van den Staat niet met die van andere Mogentheeden zullen conjungeeren, om daar mede tegens de Geallieerdens van de Republyk offensief te ageren, en dat by gevolg dezelve niet geëmploïeert zullen worden, nog om Vrankryk uit de Nederlanden te attacqueeren, nog uit het Luxemburgsche om Lotharingen te tragten te reoccupeeren, nog om eenige andere Conquesten te doen, tot dedommagement voor hoogst gedagte Koninginne, als waar door niet defensief; maar offensif zoude geageert worden, en waar uit noodzakelyk een Oorlog voor de Republyk zou spruiten en waar toe den staat absolut is verpligt.

Dat de Heeren haare Principaalen al wederom niet konnen afzyn van de Leeden op het ernstigste te verzoeken, dat het werk van de Vreede eens by de hand genomen worde, dat daar over de concert gegaan word met zyne Majesteit van Gr: Britt: en den Koning van Pruissen, welke Maj: daar toe onlangs schynt aanleidinge gegeeven te hebben, om dat alzoo daar door het vuur des Oorlogs mag worden uitgeblust, het onschuldig vergieten van zoo veel Christen bloed voorgekomen, de Vreede in Europa herstelt, den Staat uit de ongerustheid, waar in eenige jaaren geweest is, en de Republyk præfereerde den Olyftak des Vreedens boven het gekrys der wapenen, daar door goede Officien de Vreede aan Europa te hebben gegeeven, een zaak waarlyk geboorne vrye Nederlanders betamende.

Dat haar Heeren Principaalen vermeenen, dat zoo ooit het nu de regte tydt is, om daar toe te arbeiden, dewyl de strydende Mogentheeden op den anderen nog geen Conquesten van belang hebben gemaakt, en het zelve veel difficielder zal worden, wanneer zulks mogte komen te gebeuren, dat den Staat ook nu meer ingressie zal vinden by den Keizer en deszelfs Geallieerden als dan wanneer den Staat tegens dezelve party zal gekoozen hebben, en dat het met de Koninginne van Hongaryen na alle apparentie wel zal gaan, als de Koning van Engeland daar toe zal gelieven te coopereeren.

Dat

Dat het aan de Heeren haare Principaalen ten uiterſten leed doet te moeten deviceren van het ſentiment van de andere Leeden, dat zy al zoo zeer geperſuadeert zyn, als een Lid van de noodzakelykheid die 'er is, dat by een Regeeringe al deeze, de goede hermonie en eenigheit worden geconſerveert, dat zy daar toe niet alleen alles zullen tragten te contribueeren; maar door haar voorbeeld ook anderen daar toe zoeken op te wekken; dog dat zy evenwel verzoeken in een zaak als deeze, waar van, na haar gedagten, het behoud oft verderf van de Republyk afhangt, gepermitteert mag zyn te diſcreeperen, dat zy wel weeten dat het préjugé tegens haar ſentiment moet zyn, om dat Zeventien andere Leeden zulks anders begrypen; maar dat zy evenwel meinen, dat ook geconſidereert dient te worden, hoe veel Bondgenooten voor haar ſentiment zyn, daarenbooven, dat het wel meer gebeurd is, dat een Lid het beeter begrepen heeft, als alle de andere Leeden, dat daar van notabele voorbeelden in de Regiſters te vinden zyn, en dat zy gaarne willen bekennen, dat men eens de behoudenis van de Vryheid, en eens de conſervatie van den Vreede, aan de ſtandvaſtigheid van de Regeeringe der Stad Amſterdam verſchuldigt is.

Dat de Heeren haare Principaalen om te toonen, dat zy wel alle mogelyke condecendence, te weeten zoo verre zulks met een geruſt gemoet kan geſchieden, geperſuadeert zynde, dat het de Leeden ook niet verder zullen gebruiken, geen zwarigheid hebben gemaakt, om haar Heeren Commiſſariſſen op haar opprobatie te authoriſeeren, om met de Heeren haar Ed: Gr: Mo: Gecommitteerdens in een conferentie de zaaken te ſchikken, zoo, dat aan wederzydſche intentie namentlyk de behoudenis van het Huis van Ooſtenryk, zonder zich in een gevaarlyken Oorlog in te wikkelen, voldaan wierde, dog dat zulks by manquement dat welgemelte Heren geen authoriſatie daar toe hadden, niet heeft konnen gelukken, dat zy hopen dat de Leden niet kwalyk zullen neemen, dat

zy om te doen zien haar empressement, het welk zy hebben, om het werk met harmonie en eenparigheid, zoo noodzakelyk in een zaak van diergelyke natuur als deeze, te vinden, by deeze haare propositie doen de volgende voorslag, die zy verzoeken dat geëxamineert mag worden.

Dat zonder zich te determineeren over de gehoudentheid oft ongehoudentheid van den Staat aan het Tractaat van Weenen van 1732 men zal vastſtellen dat aan de Koniginne van Hongaryen en Boheemen zal worden gegeeven een Corps van 20.000 man, om daar mede, na dien de Engelsche, Hessische en Hannoversche Troupen, met die van hooftgedagte Koninginne van Hongaryen en Boheemen uyt de Nederlanden staan te trekken, dezelve Nederlanden te bezetten, en niet te zullen moogen gebruikt worden om den Koning van Vrankryk of andere Geallieerden van den Staat, in haar Landen oft bezettingen te gaan attaqueeren, of op een ander manier offensif te ageeren.

Dat men daarenboven een Corps vreemde Troupen van 6 à 7000 man, zynde het defect van den laaste augmentatie in Duitschland, voor haare Majesteit zal negocieeren, om in het Ryk tot desselfs hulpe te worden gebruikt, en om de menage te betragten, dat men als dan zal afzien van de laast gearresteerde Recruteeringe, en indien die Troepen niet te bekoomen mogten zyn, dat men als dan een equivalent aan Geld zal geeven.

Dat de Heeren Haare Principaalen verwagten, dat dit voorgeslagene anciliatoir de Goedkeuring van de Leeden zal wegdraagen; doch in dien onverhooptelyk zulks niet mogte geschieden, dat zy als dan verzoeken, dat de Leeden andere voorslagen tot concliatie gelieven te doen, en betuigen tot faciliteeringe van dien, alle mogelyke inschikkelykheid te zullen tragten toe te brengen, en indien de Leden daar inne Zwarigheid mogten vinden, dat zy in dat geval, het zelve verzoek koomen te doen aan den Raad-Pensionaris deezer Provintie, als Minister van de Vergaderin-

deringe, en zynde den Neutraalſten in deezen, dat zy niet twyffelen, ofte dien Heere zal volgens deſzelfs gewoone dexteriteit en Capaciteit zoodanige voorſlaagen doen, waar door de discrepeerende ſentimententen geconcilieert en de goede zaak bevordert word.

Waar toe zy bidden dat God Almagtig zyn zeegen wil geeven.

PROTEST

Wegens de Stadt Dordrecht ter Vergadering van haar Ed. Groot Mog. de Heeren Staten van Holland en West-Vriesland, op den 27sten February 1743. overgegeven tegens het concluderen van de Resolutie van den 2den February bevorens, rakende het geven van secours van 20.000 Man aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, by 17 Leden ter hoogstgemelde Vergaderingen genomen.

DE Heeren Gedeputeerden der Stadt Dordrecht hebben ter vergadering voorgedragen, dat, wanneer zy aan de Heeren hare Principalen hebben rapport gedaan van het gepasseerde ter Vergadering van Haar Ed. Groot Mog. op 't laatste reces, en daar onder, dat de Heer Raad Pensionaris op den 2den dezer lopende Maand had goedgevonden met 17. Leden te Concludeeren 't secreet Rapport (*), rakende de buytenlansche zaken op den 9 November van 't voorledene Jaar uitgebracht met 't Conciliatoir van Amsterdam (†) daar op volgende; breeder in de Registers van Haar Ed. Gr. Mog. Gedeputeerde geinsereert niet tegenstaande de Oppositie van Haar Heren Gedeputeerden, en van de Heeren Gedeputeerde der Stad Brielle (§), zy niet alleen het geluk hebben gehad, dat de Heere hare Principalen de Protestatie, die zy tegens het nemen van de bovengemelde Conclusie hebben gedaan, hebben geapprobeert, maar ook haar Heeren Gedeputeerden expresselyk belast, op nieuw daar tegen op het kragtigste te protesteeren, als zynde door 17 Leeden,

(*) *Hier agter No.* 4.
(†) *Hier agter No.* 5.
(§) *Hier agter No.* 7. 8. 9.

den, tegens de Ordre en Reglementen van de Vergadering en bygevolg tegens de form van de Regering genomen, houdende derhalven dezelve voor nul en van geener waarde.

Dog alvorens zulks nader te demonstreeren, moeten de Heeren hare Principalen præmitteren, dat wanneer zy agt gegeven hebben op het gepasseerde in den laatsten Oorlog, en hoe dat den Staat na het winnen van zoo veel Veldslagen, 't innemen van zoo veel Steden, en't veroveren van zoo veel Sterktens, door zeker toeval genecessiteert is geweest vreede te maken, op Conditien veel minder als dezelve eenige jaren te voren binnen Geertruidenberg zoude hebben konnen bedingen, zy zeer geerne willen bekennen, dat altyd van gedagten geweest zyn en nog zyn, dat voor den Staat niet gevaarlyker ofte ruineuzer kan zyn dan een oorlog, en dat dezelve niet, als door de uiterste nood geperst, moet aangevangen worden; te meer als daarby geconsidereert word, hoe dat door de bovengemelde langduurige eu bloedige Oorlog, de finantien van den Staat in't algemeen, en van deze Provintie in't byzonder, zoodanig geabimeert is geworden, dat dezelve na een vrede van dertig jaren, langer als 't ooit onze voorvaderen heeft mogen gebeuren, niet alleen niet heeft kunnen hersteld, ofte eenige verlichting aan de Ingezetenen van deze Provintie toegebragt worden, maar dat alle extraordinaire lasten, die men voor deze in tyden van Oorlog gewoon was te heffen, nu en dan, in tyd van de Vrede, genoegzaam ordinair zyn geworden, men zwyge dat geduurende deze vrede de finantie door het negotieeren van zeer veel Millioenen zeer sterk is bezwaardt, ja zelfs dat men bedagt heeft moeten zyn op't introduceeren van nieuwe middelen.

Dat de Heeren hare Principalen daarom altyd gemeint hebben, dat men zig van alle Alliantien, waar uit een Oorlog voor den Staat zoude kunnen resulteeren, zoo veel mogelyk moest onthouden: Dat het om die reden is geweest, dat zy in den Jare 1732, zoo veel difficulteiten hebben gemaakt

 om

om te accedeeren aan't Tractaat, tusschen Wyle Keizer Karel de zesde en zyn Majesteit van Groot Brittanjen op den 16 Maart 1731. te Weenen geslooten; en dat zy (hoewel tot haar leedwezen:) maar al te wel voorzien hebben de zwarigheden, die daar uyt zouden kunnen resulteeren, tot zingulariteit gebragt zynde, zoo om te voldoen aan die inclinatie van die Leeden die by de Oost-Indische Compagnie meest geinteresseert waren als om te conserveeren de goede Harmonie tusschen de Leden van Haar Ed. Groot Mog. Vergadering, eindelyk na veele instantien in de bovengemelde accessie hebben geconsenteert.

Dat de Heeren Hare Principalen altyd volhardende in dat begryp, in den Jaare 1739. ten tyde wanneer, by occasie van den Oorlog tusschen de Kronen van Engeland en Spanje ontstaan, gedelibereerd wierd over het augmenteeren van s'Lands Militie, en 't equipeeren van eenige Schepen van Oorlog geinsteerr hebben, als dat den Staat door goede Officien zoude tragten den Oorlog tusschen die twee strydende Mogentheden te doen eindigen, om alzoo te prævenieren, dat de vlamme des Oorlogs door 't een of 't ander toeval niet tot deze Republyk zoude overslaan en dat de Republyk, wegens begane depredatien, dezelve redenen van klagten hebbende als de Kroon van Engeland tegens den Koning van Spanjen, daar door occasie zoude hebben, om indien zy het geluk had van in haar goede Officien te reusseeren, voor de Commercie van haar Onderdanen zorg te dragen, en alzo te præcaveeren, dat by't maken van een Tractaat tusschen de twee Mogentheden, den Staat door hare moderate conduite die dezelve ten opzigte van den Koning van Spanjen kwam te houden; in haar Commercie geen nadeel kwam te lyden; een zaak, waaromtrent de Heeren hare Principalen geen particuliere vues konde hebben, dewyl 't aan ieder een genoeg bekent is, dat haar Ingezetenen geen Commercie op Colonien van den Staat dryven, maar dewelke haar evenwel voorkomt van die essentie te zyn, dat

men

men daarop geen acht genoeg kan geven, te weten zynde dat de ondervinding maar al te laat zal leeren, wat de Commercien van de Ingezetenen van van de Republyk, zynde het eenigste middel geweest, waar door dezelve groot geworden is, en by welkers verval dezelve niet zal kunnen bestaan, zal komen te lyden indien by manquement van tydige voorzieninge iets fatals aan het Eyland Curacao mogte overkomen, dog dat de Heeren hare Principalen ook te gelyk met Leedwezen moeten bekennen, dat, wat menigvuldige instantien tot 't præsteren van goede Officien van tyd tot tyd van wegens dezelve zyn gedaan 't zelve geen ingressie by haar mede Leeden heeft gevonden.

Dat wanneer door de schielyke dood van Keizer Carel de zesde; en de onverwagte invasie van den Koning van Pryssen in in Silesien geoordeelt wierd noodzakelyk te zyn s'Land Militie te vermeerderen de Heeren hare Principalen niet gedifficulteert hebben ten eersten haar toestemming daar toe te geven.

Dat de Heeren hare Principalen zeer gaarne willen avoueeren, dat dezelve omtrent de derde Augmentatie meerder difficulteiten hebben gemaakt, en zoo zeer niet gepenetreert zyn geweest van 't gevaar, waarin die Leden, die zoo sterk op die Augmentatie insteerden, alleenlyk (zoo als dezelve zig toen ter tyd geliefde te expliceeren) tot securiteit van den Staat, en om dezelve in beter postuur van defensie te brengen meenden dat de Republyk was; want dat het wel de waarheit is, dat magtig Corps vreemde Troupes niet verre van, zoo niet tegens de Frontieren van den Staat zig verzamelt had, maar dat zy meenden gegronde redenen te hebben om te mogen denken, dat die Troupes tegens de Republyk niet geschikt waren, zoo om de verzekeringen by zyn aller Christelykste Majesteit door deszelfs Ministers gedaan, waar op Haar Hoog Mog. by Resolutie van den 19 December 1741. betuygt hebben zig te hebben verlaten, als om dat, indien die Troupes te-

 gens

gens den Staat waren geschikt geweest, dezelve aldaar zoo stil niet zouden hebben blyven leggen, tot de Republyk van meerder Troupes zoude zyn voorzien geweest, en haar Frontier Steden in beter staat van defensie zouden zyn gebragt geworden, maar dat men met dezelve de Republyk ten eersten op 't Lyf zoude zyn gevallen om alzoo te profiteeren van de eerste confusie, waar in dezelve zig notoirlyk zoude hebben bevonden, en dat men van een ander Magtig Nabuur niets te vreezen had, dewyl die toen ter tyd in een Oorlog, verre van hare Frontieren geëloigneert geangageert was, dog dat dit eenigste reden niet is geweest, waarom de Heeren hare Principalen zig tegens de gemelde Augmentatie hebben aangekant, want, dat haar heeft wederhouden de vrees, die zy hadden opgevat, dat wanneer men van die Troupes zoude zyn voorzien, men alsdan zodanig gebruik van die Troupes zoude willen maken, als zy tot haar smertelyk leedwezen zien, dat, nu geschied, en voor welkers gevolgen zy niet konnen ontveinzen bedugt te zyn daar en boven hebben dezelve gemeend, dat, eer dat men de Militie zoo sterk Augmenteerde men behoorde vast te stellen een fonds, waar uyt dezelve zoude kunden onderhouden worden, om dat als de Leeden de meergemelte Augmentatie toen ter tyd noodzakelyk oordeelden, alleenlyk tot de defensie van den Staat, en om dezelve in beter postuur van defensie te brengen, de Heeren hare Principalen vreesden, dat dezelve altyd noodzakelyk zoude blyven, ten minsten zoo lang als de nabuuren van den Staat zouden goetvinden zoo een groot aantal van Militie op de been te houden, en indien daar toe geen noodig fonds wierd vastgesteldt, het te dugten was dat de finantie van deze Provintie, zoo veel manschap boven haar vermogen moetende onderhouden, door geduurige negotiatien zoo veel zoude komen te lyden, dat dezelve byna onherstelbaar zoude worden, zoo dat men op het laatste veel werk zoude hebben om de noodige fondsen te vinden tot betaling der verschuldigde inte-

te,

gereffen, en dat haar vrees niet ten eenemaal ongegrond is geweeſt, blykt, dewyl van de negen Millioenen die nog geen twee jaren geleden genegocieert zyn, bereyds over de ſes Millioenen zoo wegens de bovengemelde Augmentie der Militie, Subſidien aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, als anderſints uitgegeven zyn, dat daar tegens wel is voorzien met het formeeren van een Quohier, om daar na een perſoneele taxatie te konnen heffen; 't welk zy hopen, dat aan de intentie van alle de Leden zal voldoen, dog dat niet tegenſtaande alle die redenen die voor haar ſentiment militeerden, de Heeren hare Principalen met de Heeren van Amſterdam daar omtrent ſingulier zynde, egter eindelyk op de veelvuldige inſtantien van de andere Leden, en om al wederom te conſerveeren de goede Harmonie en eenigheid onder haar mede Leden, van welker noodzakelykheid zy zoo veel als een Lid overtuigt zyn, van haar ſentiment zyn afgegaan en in de derde Augmentatie hebben geconſenteert.

Dat de Heere hare Principalen verder hare deference wel hebben willen betoonen voor 't ſentiment van de Leden, als dezelve hebben kunnen goedvinden by meerderheid ter Concluſie te brengen de Ordres, aan eenige Troepen te geven, van zig marſchvaardig te houden, wanneer zy op 't verzoek van de Leeden, de Proteſtatie, die zy tegens de concluſie hadden laten doen, na zig hebben laten nemen.

Dat de Heeren hare Principalen zeer gaarn willen bekennen dat het aan haar gehapert heeft, dat de Petitie by de Raad van Staten in de Maand van September laaſtleden gedaan tot de behoeftens van een Veld-Leger niet ter concluſie is gebragt, niet dat dezelve zoo zeer zoude geweeſt zyn tegens het formeeren van een Campement als om dat zy geperſuadeert waren, dat de Troepen komende uit haar Guarnizoenen, en by gevolg aan geen fatigues gewoon, in zoo een verre geavanceerd faiſoen geen Campement konden betrekken, zonder zig zelve aan hare totale ruine bloot te ſtellen, 't

welk zy meenden, dat buiten noodzakelykheid diende vermyd te worden, en dat 't aan de Heeren Hare Principalen tot een singuliere satisfactie heeft verstrekt van onder de hand te horen (dewyl zy niet weten of zulks ter vergadering van haar Ed: Groot Mog: is gecommuniceert geworden) dat de Generaals Perzonen, wanneer die van de Raad van Staten daarop zyn gehoort, daar omtrent met haar van een en dezelve gedagten zyn geweest, 't geen ook 't sentiment schynt geweest te zyn van verre de meeste Bondgenooten, dewyl zoo veel men bewust is, geen der Provintien in de Petitie nog hebben geconsenteert, uitgezondert de Provintie van Zeeland, die egter daar omtrent een geclausuleert consent gedragen heeft.

Dat de Heeren hare Principalen, considererende hoe dat het zweerd des Oorlogs in Europa was woedende, waar door zoo veel onschuldig Christenbloed vergoten wierd, en vreezende, dat, indien 't zelve niet by tyds in de scheede gestooken wierd, daar uit veel onheilen voor de Republyk zouden ontstaan; van tyd tot tyd instantien hebben laten doen ten einde 't werk van de Vreede door den Staat eens by de hand genomen mogte worden, dog zonder dat dezelve 't gewenschte effect hebben gehad.

Dat de Heeren hare Principalen geinformeert wordende van de insinuatien die de Koning van Vrankryk, zoo door deszelfs Minister in s'Hage, als aan den Heer van Hoey in Vrankryk liet doen, van dat 't aan zyn Alder-Kristelykste Majesteit aangenaam zoude zyn, wanneer de Republyk haar goede Officien geliefde aantewenden om den Vrede in Europa te herstellen, in haar gedagten omtrent de bevordering van den Vrede zyn gesterkt geworden, om daar door occasie te hebben van te kunnen penetreeren, of 't Hof van Vrankryk, wel zoo sinceer, en op zulke favorabele conditien voor de Koninginne van Hongaryen en Bohemen den Vreede meende, als 't zelve kwam voor te geven.

Dat de Heeren hare principalen, ziende, hoe wel-

weinig zorg by de Præliminaire te Breslauw op den 11 July 1742. en by het Tractaat te Berlin op den 28 July daar aan volgende geslooten, gedragen was, voor de belangen van de Ingezetenen van den Staat, zoo zeer by Cessie van het Hertogdom van Silesien geintereseert, 't zelve dies te noodzakelyker geoordeelt hebben, en daarom door haar Heeren Gedeputeerden op den 2de November laastleden ter Vergadering van haar Ed: Gr: Mog: een Propositie (*) hebben laten doen, *ten einde in een besoigne mogte worden overgelegt, wat, en op wat wyze wegens den Staat behoorde te worden gedaan, tot bevordering van de Vrede, en 't voorkomen, dat by 't sluiten van dezelve, buiten en zonder kennisse van de Republyk, geen nadeel wierde toegebragt aan derzelfs Zeevaart, Koophandel en Bezittingen*; dog dat het ongeluk heeft gewilt, dat wanneer de Propositie in een Bezoigne is geëxamineert geworden dezelve al wederom geen ingressie by de Leeden gevonden heeft, maar dat op de 9de November daaraan volgende in een Raport (†) is uitgebragt, *dat alvorens eenige andere passen te doen, de Republyk moet declareeren hare Engagementen te zullen voldoen, en geresolveert zyn 't zelve dadelyk te præsteeren, en dat zy alsdan als Geallieerden van de Koninginne, in welkers belang zy intrest nemen, moet handelen*, enz. dat het daarby niet en is gebleven, maar dat op dien zelven dagh nog een ander Raport (*) is uitgebragt, waar by onder anderen gezegd word, *dat de goede trouwe en het belang van de Republyk vorderen, dat den Staat voldoe aan de engagementen, welke zy ten behoeve van 't Huis van Oostenryk op zig genomen heeft, en dat zig daarop resolut verklare*, en waarby men zou vast stellen een secours in Troepen, en dat wel ten minsten van 20.000 Man. Dat het bovengemelde Raport in alle zyne deelen niet zynde van de smaak van sommige Leeden, de Heeren van Amsterdam op den (†) 15de December

ber

(*) *Hier agter N°. 2.*
(†) *Hier agter N°. 3.*
(*) *Hier agter N°. 4.*
(†) *Hier agter N°. 5.*

ber hadden voorgeslagen een Conciliatoir, volgens 't welk men zoude vaststellen, *dat 't getal van Troepen door de Republyk tot secours te geven voor als nog niet hoger genomen of gevergd worde, als van 20 000 Man, en daar onder een vyfde in Cavallerie ofte Dragonders, en dat te gelyk worden in overleg genomen de middelen welke zullen konnen dienen, om zoo spoedig als geobtineert kan worden, de ruste te herstellen, en de conditien te heramen, welke daar toe bekwaam zullen wezen, en welke men zal moeten tragten te bekomen tot voldoening van de Engagementen, welke de Republyk heeft aangegaan.*

Dat de Heeren hare Principalen om te toonen dat zy in een zaak als deze, waar van 't behoud of verderf van 't Vaderland, met al wat in 't zelve dierbaar is, misschien kan afhangen met de uiterste circumspectie te werk gingen, de redenen die zy meenen te hebben waarom dezelve zig nog met de bovengemelde twee Raporten, nog met het voorgeslagene Conciliatoir konden conformeeren, in geschrift te hebben doen stellen, en dezelve by Resolutie (*) van den 21 December jongstleden geapprobeert en haar Heeren Gedeputeerden gelast, daar van ter Vergadering van haar Ed: Gr: Mog: opening te geven, zoo als zulks daags daar aan ook geschied is.

Dat gelyk de Heeren haar Principalen nooit getwyffelt hebben of daar kan voor de gehoudentheid van den Staat aan het Tractaat van Weenen veel gezegt worden, zy toen, en ook altyd, van opinie zyn geweest, dat daar tegens met geen minder fondament ook veel kan geallegeert worden, inzonderheid als men eens zal gelieven na te gaan 't gepasseerde sedert den jare 1732. want daar uit zal op 't evidenste consteeren, dat by wyle; Keizer Karel de Zesde niet gepræsteert is, 't geen zyne Keizerlyke Majesteit by 't zoo genoemde Tractaat van Weenen hadt belooft, en indien kan aangetoond worden, dat aan de zyde van zyn Keizerlyke Majesteit aan 't bovengemelde Tractaat niet en is voldaan, zoo vertrouwen de Hee-

(*) *Hier agter No. 6.*

Heeren haar Principalen, dat niet langer zal tegen gesprooken worden, dat 'er reden zyn om tehezitee- ren, of de Republyk ook gehouden is haar Guarantie by dat Tractaat gestipuleert, te præsteeren, de- wyl een Tractaat is een Contract *Ultro utroque* Obli- gatoir, en om zulks aan te toonen, zoo zal men eens dienen nategaan, wat de Republyk by dat Tractaat bedongen heeft, en wat aan dezelve door zyn Keizerlyke Majesteit is belooft, en 't zal bly- ken, dat 't zelve bestaan heeft: *Eerstelyk in de vernieting van de Vaart en Commercie op de Oost-Indien uit de Oostenrykse Nederlanden, en ten anderen de af- doening van de zaken van Oost-Vriesland*: Conform de Declaratie van Wyle zyn Keizerlyke Maje- steit, dewelke door d Accessie van deze Republyk aan dat Tractaat een gedeelte van 't zelve is ge- worden.

Dat nu aan geen van deze twee poincten door Wylen zyne Keizerlyke Majesteit voldoen is, zal consteeren, als men gelieft te considereren, dat, wat het eerste belangt, 't zeker is, dat zoo lang het Octroi by wylen de Keizer aan de Oostenrykse Compagnie verleent niet ingetrokken is (gelyk zulks op dezen huidigen dag nog niet geschied is) men niet kan zeggen, die Compagnie geaboleert ofte de Vaart en Commercie op de Oost-Indien uit de Oostenrykse Nederlanden, en niet de intrekking van het Octroi aan de Oost-Indische Compagnie verleent, zoo is dat evenwel zeker, dat ieder Schip, dat boven het getal van twee, by dat Trak- taat gestipuleert, door, of voor rekening van de Oost-Endische Compagnie, 't zy direct uit de Ne- derlanden, 't zy van andere plaatsen na de Oost- Indien gezonden, om te Cadix of in de andere Ha- vens geretourneert is, uitleevert een notoire con- traventie tegens het Tractaat, en of zulks is ge- schied zal blyken, wanneer men onder anderen zal gelieven natezien de Resolutie van haar Hoog Mog. in dato 3, en 19 November 1732. 13 April 1736. en van haar Ed. Groot Mog. in dato den 1 October 1732. 28 July 1733. 26 April 1736.

Dat, wat, 't twede betreft, te weten de afdoe-

ning van de zaaken van Ooft - Vriefland, vooraf te remarqueeren is, dat by haar Hoog Mog: zwarigheid gemaakt wordende, ten tyde van de acceffie van den Staat aan het Tractaat te Weenen op den 16 Maart 1731. geflooten om genoegen te nemen met zeker Declaratoir, door wyle den Grave Sinzendorf, Minifter Plenipotentiaris van zyn Keizerlyke en Katholyke Majefteit, aangeboden tot een expedient tot wederzyds genoegen gevonden is: namentlyk dat de gemelde Graaf van Zinzendorf een mondelinge verklaringe zoude geven mede brengende; *Dat de verleende Amneftie volkomen effect zoude forteeren, en dat alles het geen in pœnam renitententie gedecreteert zoude mogen zyn, herftelt zoude worden*, dat die fchriftelyke verklaring niet anders geaccepteert is, als onder de voorgemelde mondelyke verklaringe, waar door alle twyffelagtigheid en duifterheid in de fchriftelyke Declaratie aangemerkt word, zoo als breeder te zien is in haar Hoog Mog. Refolutie van den 18 February 1732. en welke ook wyle de Graaf van Zinzendorf, op den 20 February daar volgende, (zynde den dag dat van wegens de Republyk de acceffie aan 't Tractaat van Weenen getekent is) gedaan heeft.

Dat nu de Declaratie van wyle den Keizer, nopende de afdoening van de zaken van Ooft-vriefland by het aangaan van het Tractaat van Wenen gedaan ende daar op gevolgde mondelinge verklaring van wyle den Grave van Zinzendorf ten tyde van de Acceffie van den Staat aan dat Tractaat, komt uit te maaken een gedeelte van dat Tractaat, of wil men liever hebben, *een ingredient van dat Tractaat* geworden is, vertrouwen de Heeren hare Principalen dat geen breede adftructie nodig zal hebben, wanneer men maar na gelieft te zien de Refolutie van haar Hoog Mog: van den 5 September 1740 waarby haar Hoog Mog: met duidelyke woorden onder anderen zeggen, *Dat haar Hoog Mog. met leedwezen zien, dat de zaken in Ooftvriefland nog altyd in een verwarring blyven, en eerder te rug gaan als tot een afkomfte vorderen, dat tot nog toe niet gepreffeert is van*

't

't geene belooft is by de declaratie van wyle de Heere Graaf van Zinzendorf den 20 February 1732 ten tyde van haar Hoog Mog. accessi aan 't Tractaat van Weenen gedaan, welke NB. niet anders als een ingredient van 't voorsz. Tractaat, waar van zyne Majesteit van Groot Brittannien mede compacisfent is, geconsidereert kan worden en welke NB. een Conditie uitlevert die aan zyne Majesteit mede zoo wel als aan haar Hoog Mog. gepræsteert moet worden.

Dat nu door wylen de Keizer omtrent de afdoening van de zaken van Oost-vriesland niets gedaan is, 't geen by wyle zyne Keizelyke Majesteit is belooft, en by gevolg aan 't Tractaat van Weenen niet is voldaan, niet tegenstaande de menigvuldige instantien van wegens den Staat van tyd tot tyd gedaan, kan aan ieder Regent niet onbekent zyn, en komt verder te blyken zoo uit de aangehaalde Resolutien van haar Hoog Mog. in dato 5 September 1740 als van den 21 January, 12 Maart 1734. 25 Juny, 21 November 1736. 18 Juny 5 September 1737. en van haar Ed. Gr. Mog. van den 14 November 1736, en welke instantien zoo sterk en yverig zyn geweest, dat haar Hoog Mog. by haar Resolutie van den 11 de July 1738. *zoo zeer is afwyzende van 't geen by voorige Keyzerlyke Decreten is geresolveert en aan haar Hoog Mog. is belooft geweest.* Waar door die zaken niet alleen in denzelven Staat zyn gebleeven maar in veel erger geraakt zyn, als voor de meergemelde Declaratie, vermits de Keizerlyke Kroon nu uit 't huys van Oostenryk in dat van Beieren gebragt is, gelyk de Heeren Staten van Utrecht in haar Missive van den 9de January jongstleden, aan haar Hoog: Mog. geschreven, zeer solide hebben aangetoont.

Dat de Heeren hare Principaalen nagezien hebbende 't Tractaat van Weenen van den 16 Maart 1731. waar aan den Staat op den 20 February 1732. geaccedeert is, bevonden hebben dat 't eerste Articul van dat Tractaat onderanderen in zig behelst een verniewing van alle voorgaande alliantien en Tractaten, waar uit notoirlyk volgt, dat de contracteerende Partyen gehouden zyn om niet aan een

maar

maar aan alle de subsisteerende Tractaten, die zy met den anderen hebben, te voldoen, en dat van een der partyen met geen fondament den anderen kan urgeeren tot præstatie van 't eene Tractaat, zoo lang 'er Wettige klagten zyn, dat hy aan de andere subsisterende Tractaten niet heeft voldaan. Wanneer men nu eens wederom komt na te gaan 't gebeurde zedert 't Jaar 1732. zoo zal wederom komen te blyken, dat 'er genoegzaam geen een Tractaat is, tussen 't huis van Oostenryk en den Staat subsisteerende, of daar tegens zyn notoire contraventien gepleegt, zonder dat den Staat, wat moeite men dien opzigte gedaan heeft, en wat instantien 'er van tyd tot tyd geschied zyn daar omtrent eenige satisfactie heeft kunnen erlangen.

Dat de Heeren hare Principalen niet op zullen halen alle de menigvuldige contraventien, en daarom met stilzwygen zullen voorby gaan de belemmering van de Vaart en Commercie op en langs de Maze, als zynde genoeg bekend, 't houden van mindere Troupes in de Oostenrykse Nederlanden dan 18600 Man, directelyk strydig tegen 't Tractaat van Barriere, (zoo als haar Hoog. Mog. by haar resolutie van den 28 Juny 1734. zeggen) maar dat zy evenwel genecessiteert zyn haar geposeerde te probeeren; dat zy daarom verzoeken, dat men maar agt gelieft te geeven op 't Reglement van den 8 October 1736. in de Oostenrykse Nederlang geëmaneert, op 't subject van 't Transit in de Oostindische Waren en Koopmanschappen door die Nederlanden naar Duitsland onder een considerable vermindering van de inkomende Regten, als mede op 't Reglement van den 28 January 1737. in de zelve Nederlanden geëmaneert, waar by 't uitgaande Regt op 't Smeer vermindert word van veertig stuivers tot 10 stuivers; en daar by neder te leggen de Tractaten van Munster en van de Barriere, en dat boven dien 't eerste Reglement direct strydig is met den 15 Articul van 't Tractaat van Munster, nader gecorroboreert door 't 26 Articul van 't Tractaat van Bariere, gelyk als haar Hoog Mog. (na alvorens daar op ingenomen te hebben 't advys

van

van de respective Collegien ter Admiraliteit) 't zelve begrepen hebben by haar Resolutien van den 28 Maart en 28 Juny 1737. conform aan de Resolutie van haar Ed. Gr. Mog: van den 22 Maart en 20 Juny 1737. en waar tegens de Grave van Ulefeld, toen ter tyd extraordinaris Envoye en Plenipotentiaris van zyn Keizerlyke en Katholyke Majesteit op den 11 September 1737. wel een ampel Memorie heeft gepræsenteert, dog waar by haar Hoog Mog. (na alvorens wederom de consideratien en advys vande Respective Collegien ter Admiraliteit daar op ingenoomen te hebben) gepersisteert hebben, gelyk als blykt by haar Hoog Mog. Resolutie van den 21 Mey 1738. wederom conform aan die van haar Ed. Gr. Mog. van den 17 Mey van dat Jaar, en indien men nog meer gelieft te weten, wat al verder tegen 't contract van Barriere van 1715 en de andere Conventie van 1718 is gedaan, zoo heeft men maar na te zien de Resolutie van haar Hoog Mog. van den 10 July 1737 met de daar by gevoegde Memorie van den Raad van Staten.

Dat de Heeren hare Principalen zeer gaarne erkennen geconcurreert te hebben in de Resolutie van haar Ed. Gr. Mog. van den 3 November 1740. waarby men aan de Koninginne van Bohemen toezegginge zoude doen, dat de Republyk aan haar Engagementen zoude voldoen, gelyk ook in de Resolutie van 23 December van 't zelfde Jaar, waar by zulks aan de Koning van Pruissen zoude geinsinueert worden, als mede in de Resolutie van 11 February 1741. waar by men zulks nader aan Hoogstgedagte Koninginne zoude verzeekeren, alle nader in Generaliteits Resolutien geconverteert *sub datis* 4 November, 24 December 1740. en 20 April 1741. en dat by gevolg daar tegens zoude konnen geobjicieert worden, dat men gebruik van die contraventien had moeten maken voor 't nemen van die Resolutien; maar dat zy van gedagten zyn dat die objectien lichtelyk uit den weg zouden geruimt worden, als men in staat zal zyn om aan te toonen, na de dood van Keizer Karel VIde, ja zelfs na de aangehaalde Resolutien van haar

Ed. Gr. Mog. en van haar Hoog. Mog. twee notable Contraventien tegens de Tractaten door de Koninginne van Hongaryen en Bohemen zelfs zyn gepleegt, namentlyk de offerte van een gedeelte van de Nederlanden aan de Koning van Pruissen, en 't afstaan van geheel Silesien aan dien Koning, zonder daar van enige kennisse te geven aan de Republyk: Wat het eerste betreft, dat de Nederlanden volgens de Tractaten moeten blyven aan 't huis van Oostenryk, zal zoo men vertrouwt niet tegengesproken worden, om alzoo voor de Republyk te dienen tot een voormuur en Barriere. Indien nu de geheele Oostenrykse Nederlanden, zoo als 't huis van Oostenryk dezelve bezit, volgens de Tractaten aan dat huis verbonden en geëffectueert zyn, hoe kan dan Hoogstgedagte Koninginne een gedeelte daar van aan zyne Majesteit van Pruissen offereeren, zonder, te begaan eene notoire Contraventie tegens de Tractaten? Daar tegens in te willen brengen, dat die contraventie niet geschied is, om dat zyn majesteit van Pruissen niet behaagt heeft die offerte te accepteeren, zal lichtelyk op te lossen zyn, als men gelieft te considereeren, dat hoogstgedagte Koninginne haar bereidwilligheid getoont heeft om tegens dat Tractaat te contravenieren, dat het ook aan haar Majesteit niet gehapert heeft, dat zulks niet is geschied, en dat, zoo ooit, alhier, de wil voor de daad moet genomen worden.

Dat, wat de Cessie van Silesien betreft, 't eene zeekere waarheid is, dat wanneer Mogentheden met den anderen aangaan defensive Tractaten tot bescherming van wederzyts bezittingen, zekerlyk by yder der Cotractanten regard genomen word op de Forces en kragten van die gene, met welke zy een Defensive alliantie komen te sluiten. Dat dezelve derhalven haar bezittingen, waar door zy zouden verzwakt worden, en minder in staat gestelt, om haar eigen Land te kunnen defendeeren, of minder assistentien aan haar Geallieerden te kunnen geven, niet mogen verminderen ofte veralieneeren zonder te contravenieren tegens de Tractaten, ten ware de geintereseerde Partyen daar

in

in kwamen te consenteeren, en dat by gevolg de Koninginne van Hongaryen den afstand van Silesien, zynde een zoo notabel gedeelte van de nalatenschap van wyle den Keizer, aan den Koning van Pruissen niet heeft mogen doen, zonder daar toe de toestemming van den Staat te hebben, te meer in een tydsgelegentheid, wanneer Hoogstgedagte Koninginne, door haar Minister de Republyk zoo sterk presseerde tot secours, en dat omnibus Viribus, en dat te noteeren is, dat deze Cessie van Silesien is geschied, zonder dat 'er iemant in de Republyk, zoo veel men weet, ten minste den Staat, daar van eenige kennisse heeft gehad; want indien by hare Majesteit van Hongaryen de nood zoo groot was, dat de zelve alt daar toe geconstringeerd wierd, zoo moet immers haar Majesteit daar van eerst kennis gegeeven hebben, en te gelyk laten insinueeren, dat indien de Republyk aan dezelve de noodige assistentie niet kwame te geven, haar Majesteit als dan genoodzaakt zoude zyn Silesien aan de Koning van Pruissen te cedeeren.

Dat de Heeren hare Principaalen hebben goedgedagt dit te moeten allegueren, niet zoo zeer om daar uit op te maken, de gehoudentheid of niet gehoudentheid van den Staat aan het Tractaat van Weenen, dewyl zy van opinie zyn, dat 't beste voor de Republyk, is, en was geweest, daar omtrent niet te defineeren, gelyk als zy dat daarna nader zullen tragten te demonstreeren, alleenelyk om te toonen, dat het een zaak is, niet buiten speculatie, en dat tegen de gehondentheid van de Republyk, aan dat Tractaat veel kan gezegt worden, gelyk als zy by haar Resolutie van den (*) 21 December jongstleeden hebben ter nedergestelt: Nog minder om daar uyt op te maken, dat vermits het huis van Oostenryk aan haar engagementen niet heeft voldaan, de Republyk het zelve ook abandonneeren moet, en daar mede een ieder na zyn goedvinden laten handelen. 't Tegendeel hebben zy betuigt by haar bovengemelde Resolutien van den 21 December, wanneer zy aldaar

 zeg-

(*) *Hier agter N. 6.*

zeggen, dat zy *van sentiment zyn, dat 't interest en 't belang van den Staat medebrengt (schoon 't bovengemelde Tractaat niet subsisteerde) 't huis van Oostenryk in haar possessien te helpen maintineeren, in zoo verre 't zelve, zonder den Staat in 't uiterste gevaar te brengen kan geschieden*, óf (om in gevolge de Resolutie van haar Hoog Mog. van den 20 Aptil 1741. conform aan die van haar Ed. Gr. Mog. van den 11 February bevorens te spreeken) *voor zoo verre 't doenlyk en voor de Koninginne dienstig zal worden bevonden.*

Dat de Heeren hare Principalen niet schroomen daar omtrent zig nader te verklaren, en om eenmaal tot den Wortel uit te roeyen de præjugés, die men tegens haar schynt opgevat te hebben, betuigen als Mannen van eer, om niets sterker te zeggen, dat het haar gantsch niet indifferent is, hoe 't met het huis van Oostenryk, en de Oostenrykse Nederlanden gaat, en dat zy tot soutien van het zelve, en om 't zelve by haar bezittingen te maintineeren, geerne en met zoo veel cordaatheid als een Lid, in alle maatregulen die de Leeden met malkanderen zullen goedvinden te nemen, willen treeden, *in zo verre 't zelve kan geschieden zonder den Staat in 't uitterste gevaar te brengen*; want al was men door nog zoo veel Tractaten verbonden, al had men nog zoo veel redenen om iemand by te staan, de DEFENSIO IPSIUS moet boven alles gaan, en men kan die niet verwaarlozen, zonder zig onverantwoordelyk aan God, de Wereld en zyn Onderdanen te stellen.

Dat nu de woorden van de Heeren hare Principalen overeenkomen met hare daden, zal blyken, als men zal gelieven na te gaan haar gehouden gedrag, zedert den dood van wyle Keizer Karel de VIde tot noch toe, waar uit haar geneigtheid, om by alle gelegentheid 't huis van Oostenryk na vermogen te secondeeren ten vollen consisteeren zal; want, wanneer het de Koning van Pruissen behaagt heeft een Invasie in Silesien te doen, zoo is het aan alle de Leeden bekent, dat zy daar op zig resoluit, en misschien resoluter als een Lid hebben verklaard: Dat in de besognes haar Heeren Gede-

teer-

puteerden de eerste zyn geweest die geadviseert hebben om een secours in geld aan hare Majesteit van Hongaryen te geven, dat, de Heeren hare Principalen ten eersten geconsenteert hebben in 't eerste secours in geld van 840.000 guldens dat zy niet alleen geen zwarigheid hebben gemaakt, om ook zulks te doen in 't tweede secours van 1600.000 guldens, maar toen ter tyd voor twee Millioenen hebben geadviseert, en daar en boven geconsenteert, dat de Hollandsche quote in 't eerste secours zoude worden betaalt zonder af te wagten de consenten van de andere Provintien, een zaak al van veel consequentie voor deze Provintie, dog welke men wel uit singuliere consideratie van het huis van Oostenryk over het hooft heeft willen zien.

Dat wanneer hoogstgedagte Koninginne door haar Minister aan haar Ed: Gr: Mog: heeft verzogt, om onder de betaling te mogen hebben dertig stukken metaal Canon, van de Calibre van 24 pond, met deszelfs toebehoren, de Heeren hare Gedeputeerden, wetende de aangebore inclinatie van de Heren haare Principalen voor 't Huis van Oostenryk hebben, geadvizeert dezelve aan haar Majesteit te willen vereeren, dog 't is een waarheid, dat zulks, niet zynde van de smaak van de andere leden, is verworpen.

Dat de Heeren hare Principalen vermeinen geen meerder blyken te kunnen geven, hoe zeer haar 't behoud van 't huis van Oostenryk ter herten gaat, als zy by haar (*) Resolutie van den 21 December laastleeden gedaan hebben, wanneer zy haar Heeren Gedeputeerden, zonder eenige limitatie, gequalificeert hebben om te mogen consenteren in zodanig secours van Geld, als de leden met den anderen, zouden goed vinden.

Dat de Heeren hare Principalen gepersuadeert zyn, dat hier uyt genoeg zal blyken, dat zy niet van intentie zyn, of oit geweest zyn, 't werk als onverschillig aan te zien, en alles op zyn beloop te

(*) *Hier agter No. 6.*

te laten, zonder zig daar mede te bemoeien, dog dat, wanneer zy zig komen te expliceeren, dat zy van sentiment zyn *dat 't interest en 't belang van den Staat mede brengt 't Huis van Oostenryk in hare possessien te helpen maintineren in zoo verre enz. 't zelve niet moet opgevat worden, als of dezelve van gedagten waren, dat de goede trouw en het belang van de Republyk vorderen dat den Staat voldoe aan de engagementen, welke zy ten behoeven van 't Huis van Oostenryk op zig genomen heeft, en dat zig daarop Rezolut verklaren; want hier* omtrent hebben zy 't ongeluk van niet in alles met hare mede Leden eens te zyn, en by gevolg daar omtrent met haar te discrepeeren.

Niet dat de Heeren haar Principalen willen tegen spreeken, dat de Republyk de Tractaten, met andere Mogentheden aangegaan, moet onderhouden, dewyl zy altyd van begrip geweest zyn, en nog zyn, dat 't zelve door de Republyk heiliglyk moet geschieden, zynde 't egter even wel aan de andere zyde niet min redelyk en zeer natuurlyk, zoo als de Heren Staten van Gelderland by haar Resolutie van den 21 December 1741. zeggen, dat men door eenige hulpe aan een ander toe te brengen zig zelfs aan een prezent en evident gevaar niet komt te exponeren, maar dat zy van gedagten zyn, dat nog de goede trouwe nog 't belang van de Republyk vorderen dat de Staat zig daar op resolut verklare.

Dat, wat de goede trouwe betreft, de Heeren hare Principalen vooraf moeten verklaren zoo zeer voor de goede trouwe te zyn, als een Lid, en zig zelfs ook vry kennen van door haar gehouden conduites occasie gegeven te hebben, van wegens ontrouw verdagt te zyn; dog dat zy evenwel (zonder daar van eenig gebruik te willen maken) eens in bedenking moeten geven, of den Staat van ontrouw zoude beschuldigt worden, wanneer zy na zoo veel Contraventien (gelyk als hier boven is aangetoont) door het Huis van Oostenryk tegens de Tractaten gepleegt, verklaarden aan haar engagementen ook niet te zullen voldoen, dewyl, gelyk als de Heeren Staten van Utrecht in haar meer-

ge-

gemelde Missive van den 8 January laatstleden (*) zeer wel zeggen, dat, *zoo wel als de Republyk verpligt is hare verbintenissen te bouden, zoo ook anderen Vorsten geoblieert zyn haar engagementen te voldoen, en wanneer die dan 't eerste aan manqueeren, schoon het in haar magt is 't gestipuleerde te præsteeren, zy daar toe dikwyls zyn aangemaant, men met geen reden de Republyk kan verpligten om 't geen zy op zig genomen heeft stiptelyk en exactelyk te voldoen;* dog dat zy vertrouwen en verwagten van de gewoone æquiteit van die Leden die zoo sterk urgneren op de goede trouwe omtrent de Koninginne van Hongaryen, dat dezelve zullen van gedagten zyn, dat de Republyk moet bezorgt zyn, dat de goede trouwe omtrent alle hare Geallieerden bewaard word, en zorgvuldig præcaveeren, dat den Staat van geen ontrouw kan verdagt zyn, of beschuldigt worden; dit zoo zynde, gelyk zy vertrouwen dat niet tegengesproken zal werden, dewyl men anderzints genoodzaakt zoude zyn te overwegen of de goede trouw meer dient geobserveert te worden omtrent de Kroon van Vrankryk, tegens, wien den Staat, wel is waar, hevige en bloedige Oorlogen heeft moeten voeren, dog waar door aan de Republyk sedert dertig Jaren, geen de minste reden van klagten is gegeven, maar in tegendeel veel redenen, om zig daar over te loueeren, dan omtrent het Huis van Oostenryk, in welkers faveur den Staat den laatste bloedige en ruineuze Oorlog welgevoert heeft, dog waar voor zy geen grooten beloonning heeft weggedragen) zoo zal men eens dienen na te gaan, wat Haar Hoog Mog. by haar Resolutie van den 19 December 1741 en 28 Maart 1742 beyde met concurrentie en conform voorgaande Resolutien van Haar Ed: Gr: Mog: genomen, aan de Kroon van Vrankryk belooft heeft, en of het secours van 20.000. Man aan de Koninginne van Hongaryen te geven by 't Rapport van den 9 November laatstleeden vastgesteld, te compasseeren is met het declaratoir, 't geen den Staat by de bovengemelde Resolutie van den 19 December 1741 aan die Kroon heeft gedaan, en

(*) *Hier vooren op pag. 3.*

men zal bevinden dat haar Hoog Mog: aldaar gezegt hebben: *dat de vermeerderinge van de Militie, en die zy meerder zouden kunnen doen, aan niemand, veel min aan Vrankryk eenige reden van Ombrage kan geven, als die alleen tot voorwerp heeft haar eige securiteit en veiligheit*; by welke Resolutie haar Hoog Mog: op den 28 Maart 1742 en haar Ed: Gr: Mog: en dat, na dat de derde augmentatie yb deze Provintie geresolveert was, hebben verklaart te blyven persisteeren.

Dat de Heeren hare Principalen nu wel eens willen vragen of men meent, dat met de goede trouwe kan bestaan, dat men de Troupes die men aan den Koning van Vrankryk verklaart heeft alleen vermeerdert te hebben voor eige securiteit of defensie, aan hoogstgedagte Koninginne tot secours zal geven, om dezelve of verre wegh in Duytsland te employeren, of om daarmeede die Kroon in zyn bezittingen te gaan attaqueeren, waar door een generalen Oorlog kan worden veroorzaakt, inzonderheid als men agt geeft, wat voor verzekering al meerder by die Resolutie aan de Kroon van Vrankryk is gegeven, wanneer daar gezegd word: dat Haar Hoog Mog: zeer verre geëloigneert zyn van eenige dispositie tot een *Generale Oorlog met Vrankryk, en niet bezeffen konnen, wat aanleiding zoude konnen gegeven hebben, om haar daar van te verdenken, immers dat zy verzekert zyn, door hare conduite geen aanleiding daar toe gegeven te hebben; daar by voegende, dat de opregte intentie van haar Hoog Mog. en hare hartige wenschen zyn, dat zy't geluk mogen hebben, dat de Vreede, Vriendschap, en Alliantie, tusschen zyn aller Christelykste Majesteit en haar Hoog Mog. langduurig, ja eeuwigdurig moge zyn, en dat zy van haar kant voornemens zyn, op allerlei wyze die haar doenlyk zal wezen, daar toe te contribueeren, en hopen dat zyn Majesteit insgelyks zyne affectie voor den Staat zal continueeren, en haar niet willen verdagt houden van zaken die ten eenemaal tegen hare intentie stryden, en tot welker verdenkinge zy door haar Conduiten geen aanleiding geven*, waar by het Haar Hoog Mog.

niet

niet gelaten hebben, maar by de meergemelde Resolutie van den 28 Maart 1742 aan den Heer Marquis de Fenelon Ambassadeur van Vrankryk hebben verklaart, by haar Resolutie van den 19 December te persisteeren, *zonder zig door eenige propositien of insinuatien daar van te laten aftrekken*, en insgelyks ook alzoo hebben geaccepteert de verzekeringe van wegens de Koning van Vrankryk gegeven, *en wel byzonderlyk ten opzigte van de Oostenrykze Nederlanden.*

Dat de Heeren hare Principalen betuigen, dat wanneer zy van gedagten waren, dat 't *belang van de Republyk, zynde 't welwezen van 't gemeen*, 't eenigste rigtsnoer, waarna alle cordate en eerlyke Regenten haar daden moeten rigten, vorderden, dat men zig omtrent de gehoudentheit van den Staat aan 't Tractaat van Weenen verklaarde, zy geen zwarigheid zouden maken zulks ten eersten Resolut te doen, maar nu van Opinie en ten volle gepersuadeert zynde, dat 't belang van de Republyk 't tegendeel komt te vorderen, 't zelve ook van haar niet moet gevergt worden, 't welk zal blyken, wanneer men maar zal gelieven agt te geven, dat zoo dra den Staat zig eens zal verklaart hebben, aan 't Tractaat van Weenen gehouden te zyn, van dezelve ten eerste kan gevergt worden een declaratie van Oorlog tegens de Vyanden van de Koninginne van Hongaryen, gelyk als zulks al een jaar geleden door de Ministers van hoogstgedagte Koninginne verzogt is, en dat 't dan zyn zwarigheid zal vinden om zulks te refuseeren.

Dat de Heere hare Principalen nu gaarne willen erkennen niet te kunnen bezeffen, hoe dat den Oorlog in deze tyds omstandigheid als men tegenwoordig beleeft, kan strekken tot welzyn van 't gemeen, maar in tegendeel moeten zeggen, dat zy, wanneer zy komen te considereeren de ware toestand van de Republyk, zoo ten opzigt van haar Geallieerden van buiten als ten reguarde van haar constitutie van binnen, niet alleen ten vollen geconvinceert zyn dat den Oorlog geen, dan per-

 nicieuse

nicieuse gevolgen hebben kan, maar ook tot totale ruine van den Staat moet strekken; en wie kan daar aan twyffelen, die maar eenigzints kennis heeft van de Constitutie van s'lands Finantien, en hoe dat men een Oorlog zoude moeten voeren zonder geld, zynde 't voornaamste dat daar toe gerequireerd word, en dat tegens magtige nabuuren van den Staat, en of 't met de Republyk, na den mensch gesprooken niet zoude gedaan zyn, wanneer iets diergelyk ('t geen God verhoede) mogte gebeuren als in 't Jaar 1672. Wanneer toen twee magten, waar van een zeer naauw aan den Staat geallieerd, zamen spanden om zig meester van de Republyk te maken, om alzoo den Staat van haar bezittingen te berooven, de dier gekogte Vryheid onder de voeten te treeden, en de dierbare Godsdienst uitteroeien, 't geen ook weinig heeft gescheeldt, of 't had aan die magten gelukt, dewyl bereids drie Provincien van 't lichaam van de Unie waren afgescheurt.

Daar en boven dat 't te dugten is dat de meergemelde verklaring van de gehoudentheid van den Staat aan 't Tractaat van Weenen de Vrede verder zal doen eloigneeren en by gevolg den Oorlog langer perpetueeren, dewyl daar door veroccasioneert zal worden, dat aan de eene kant den Staat minder favorabel gehoor by den Keizer en zyn Geallieerden zal hebben, en aan de andere kant de Koninginne van Hongaryen veel geretireerder en minder handelbaar zal worden, 't geen immers directelyk tegens 't welzyn van 't Kristenryk in 't gemeen en tegens het belang van de Republyk in 't byzonder komt aan te loopen. Men zal misschien daar tegens zeggen (gelyk als zaken van diergelyke natuur altyd zyn tegenspreeken kunnen vinden) dat de propositien van de Republyk by hoogstgedagte Koninginne dan minder ingressie zullen vinden, als wanneer den Staat zig daar omtrent resolut zal hebben verklaart. Waar omtrent te considereeren is, dat de Heeren hare Principalen nooit van gedagten zyn

geweest

geweest of nog zyn, dat de Republyk 't werk van de Vreede alleen by de hand moest vatten; maar dat men daar omtrent de concert diende te gaan met de Kroon van Engeland, en dat zy nooit getwyffelt hebben aan 't succes, wanneer zyn Majesteit van Groot Brittanjen mogte behagen, om mede tot dat Heilzaam oogmerk te helpen coopereren, en door deszelfs appui de Koninginne van Hongaryen tot het aangaan van een eerlyke en redelyke Vrede te disponeeren, waar toe ook de Koning van Pruisſen zoude kunnen verzogt worden, die daar toe nog onlangs occasie schynt gegeven te hebben, te meer als men in agt neemt, dat de strydende Mogentheden op den anderen nog geen conquesten van belang hebben gemaakt, en eindelyk dat de Heeren hare Principalen geen reden zien waarom 't belang van de Republyk na zoo een verklaring meerder komt te vorderen, of waarom 't vaststellen van 't secours, zonder dezelve verklaringen nu kwalyker by 't Hof van Vrankryk zoude genomen worden als by 't verleenen van de twee voorgaande Secoursen, waar omtrent zoodanige verklaring niet is geschied.

Dat de Heeren hare Principalen nu dus verre na haar gedagten aangetoont hebbende, wat 'er tegen de gehoudentheid van den Staat aan 't Tractaat van Weenen derzelver verklaring daar omtrent gezegd kan worden, en van wat gevolgen 't zelve zoude konnen zyn, nu eens zullen overgaan, om te demonstreeren de redenen, welke haar by haar meergemelte Resolutie van den 21 December jongstleden gepermoveert hebben en nog permoveeren om van opinie te zyn datschoon den Staat aan 't Tractaat van Weenen door haar accessie mogte gehouden zyn, men de Koninginne van Hongaryen behoorde af te vragen, voor en al eer men een secours van 20.000 Man vaststelde, de conditien waar op haar Majesteit genegen is zig met de Keizer en deszelfs Geallieerden te bevredigen, ten tweede, waarom dat men met het vaststellen van 't secours van 20.000 Man zoo preci-

precipitant niet diende te werk te gaan voor en al eer daar over met de Koning van Engeland en hoogstgedagte Koninginne nader geconvenieert te hebben; En laastelyk, waarom dat men een secours in geld en niet in manschap behoorde te geven.

Wat het eerste betreft dat de Heeren hare Principalen vermeinen zulks aan de uiterste noodzakelykheid te zyn, voor eerst, om dat indien de Koninginne van Hongaryen mogte goedvinden, haar te expliceeren van de Vredé te willen maken op conditie, dat dezelve zal blyven by haar Bezittingen, zoo als dezelve by haar Majesteits Vader den laast overleden Keizer bezeten zyn geweest, en dat daar omtrent aan haar Majesteit by Tractaten als andersints, de vereischte gerustsstelling gegeven word, zynde alleen, 't Casus fœderis (zoo men aan het Tractaat gehouden is) den Staat als dan in staat gesteld word, om haar best te doen om zulks by deu Keizer en desselfs Geallieerden, door middel van Negotiatien uit te werken, en daar omtrent zo by de Keizer als by de Kroon van Vrankryk, de nodige representatien te doen, met resolute verklaring van de verpligting die op den Staat legt om de meergemelde Koninginne by haar possessien te helpen mainteneeren en haar Guarantien te præsteeren, zynde zoo veel men weet een zaak buiten exempel, dat men een Oorlog zal beginnen, of een secours, waar uit zeer ligtelyk een ruineuse Oorlog kan volgen, vaststellen, voor en al eer dat men getenteert heeft, door minnelyke wegen 't werk te vinden, en alzoo de vrede te bevestigen, of indien zy gebroken is dezelve te herstellen; 't geen ook omtrent de Koning van Pruissen in het jaar 1741. anders gepractiseert is geworden, wanneer de Koning van Engeland en de Republyk goed gevonden hebben aan zyn Majesteit wegens de invasie van Silesien, dehortatorien te doen; en ten anderen, om dat, indien 't mogte komen te gebeuren, dat hoogstgedagte Koninginne niet geneegen was, om op de bovengemelde conditie Vrede te maken de Republyk zoude konnen

aantoo-

aantoonen, dat het Casus fœderis niet meerder existeerde, en alzoo zal prevenieren, dat 't Tractaat van Weenen een Defensif Tractaat zynde, niet verandert word in een Offensif Tractaat, 't geen dies te noodzakelyker is, om dat men daar door zoude konnen ontdekken, of 't een waarheid is 't geen wat ter zyde afgegeven word, als dat de Koninginne van Hongaryen niet geneegen is Vrede te maken, ten zy aan die Vorstinne een dedomagement voor Silesien word gegeven, waar uit alsdan middagklaar zal komen te consteeren hoe gevaarlyk 't voor den Staat zal zyn, een Oorlog te beginnen daar men naauwlyks een einde van te wagten heeft, en waar toe de Staat niet is verpligt, dewyl zulks nog uit het Tractaat van 1732. nog uit eenige andere Tractaten zal kunnen gedemonstreert worden en 't geen by de Cessie van Silesien aan hoogstgedagte Koninginne ook niet, zoo veel men weet, ten minste niet door den Staat is belooft, kunnende de Heeren haar Principalen zig niet conformeeren met het sentiment van de geenen die vermeinen dat de Republyk gehouden is aan de Koninginne van Hongaryen secours te geven om vergoeding te verkrygen van geledene schade.

Daarenboven dat wanneer het secours eerst vastgesteld is, voor en aleer dat de Koninginne van Hongaryen zig omtrent de Vrede zal hebben verklaart, het te vreezen is, dat de hoogstgedagte Koninginne zig dan minder als nu zal expliceeren, dewyl het wel meerder gebeurt is, dat de Hoven de Republyken cajoleeren, zoo lang, tot dat dezelve haar oogmerk bereikt hebben, maar het zelve eens verkregen hebbende, dat zy als dan niet veel na dezelve omzien.

Dat ook ligtelyk kan geschieden dat wanneer de Republyk zig eens zal hebben verklaart, dat dezelve aan het Tractaat gehouden is, die Princes als dan meerder zal willen bedingen, als den Staat aan haar, door haar hulp, kan bezorgen. Men zal misschien zeggen, dat al wat buiten het Tractaat gaat is men niet schuldig te doen; dat de Hee-

ren-

ten hare Principalen zulks ook wel willen erkennen, maar zeer twyffelen of die Leeden, die zoo veel menagement voor haar Majesteit van Hongaryen gebruiken, dat zy zwarigheid maken om, dewyl dezelve nu zeer om hulp presseert, af te vragen; op wat voet hoogstgedagte Koninginne genegen is de Vreede te doen herleeven, geen meerder inconvenienten zullen vinden, om de Troepen van de Republyk verder als den inhoud van het Tractaat medebrengt, gebruikt wordende, t'huis te roepen, waar door haar Majesteit buiten alle twyffel, als dan meerder offensie zoude worden gegeven. Dat wat het tweede betreft, dat namentlyk voor en aleer men 't Secours van 20.000 man kwam vast te stellen, men eerst daar over met de Koning van Engeland en de Koninginne van Hongaryen nader behoorde te convenieeren; de Heeren hare Principalen zeer gaarn willen bekennen, niet te kunnen begrypen hoe dat zulks tegengesprooken kan worden, dewyl zy vertrouwen dat die Leeden, die zoo sterk urgeren op de gehoudentheid van den Staat aan het Tractaat van Weenen, met haar van een en 't zelve begrip zullen zyn dat het meergemelde Tractaat subsisterende, het zelve als dan in alle zyn deelen moet nagekomen worden: Dat by gevolg by 't tweede Articul van de accessie van dezen Staat aan dat Tractaat gestipuleert zynde, dat indien 't eerste Secours van 5000 man, te weeten 4000 voetknegten en 1000 Ruiters niet genoeg was, de Contracterende Partyen zouden convenieeren over grooter secours, men eerst moet convenieren over de proportie van 't secours tusschen de Koning van Engeland en den Staat, (dewyl in het bovengemelde tweede Articul geen woord gevonden word, waar by zyn Majesteit van Groot Brittanien zig zoude hebben verpligt, om in gevalle 'er meer secours moet gegeeven worden, dezelve proportie te houden) en dus fixeeren, wat secours zyn Majesteit van Groot Britanien zal geeven, waar mede de Staat zal kunnen volstaan, en waar toe

't

't secours zal gebruikt worden, voor en aleer dat secours, by den Staat te geven, vastgesteld word.

Dat wat 't derde of laatste point betreft, te weten 't geven van secours in Geld, en niet in manschap, de Heeren hare Principalen verzoeken, dat men eens gelieft na te gaan, wanneer 't eerste secours in geld vastgesteld is, en men zal bevinden, dat zulks geschied is op den 24 Juny 1741, als wanneer nog tydig genoeg was om 't eerste secours van 5000 Man te laten marcheeren en dat haar Ed: Gr: Mog: niet tegenstaande op den 20 Juny van 't zelve Jaar ter vergadering van haar Ed: Gr: Mog: ingekomen was een Missive van haar Hoog Mog: met een Memorie van den Baron van Reyschach, waarby dezelve duidelyk komt te zeggen, *dat haar Majesteit niet te vreeden is met een secours in geld, maar troupes eischt volgens 't Tractaat*, by haar Resolutie van den 5 Augusti 1741. hebben gepersisteert by haar Resolutie, op den 24 Juny op dat subject genomen: en dat tweede secours in geld, by haar Ed: Gr: Mog: geresolveert is op den 28 Augusti van 't voorleden jaar, niet tegenstaande dezelve Minister van de Koninginne van Hongaryen bevorens in de Maand van February van dat jaar aan haar Hoog Mogende een Memorie had gepresenteert, waarby hy quam te verzoeken *een secours, volgens de accessie van den Staat aan 't Tractaat van Weenen, en om assistentie met alle magt, en om Declaratien van Oorlog tegens de vyanden van de Koninginne* waar uit men met regt mag besluiten, dat de Leden, die alle daarinne hebben geconsenteert, van begrip zyn geweest, dat zulks of met het Tractaat konde bestaan, of dat 'er redenen waren waarom, zonder den Staat in gevaar te brengen, men niet stiptelyk aan dat Tractaat konde voldoen; Dat de Heeren hare Principalen geen redenen konden zien, waarom men nu een andere weg zoude inslaan, als bevorens is geschied, en 't geen te noteeren is, door zyn Majesteit van Groot Brittanien ook is gepractizeert geworden, want is toen niet tegens

't

't Tractaat geweest, zoo is het immers nu daar ook niet tegens? waaren 'er toen redenen van staat, waarom men geen troepen konde geven, daar zyn nu geen minder redenen, zoo als in het vervolg zal aangetoond worden; heeft de Koninginne van Hongaryen toen geen zwarigheid gemaakt om 't geld aan te nemen, niet tegenstaande dezelve 't anders door haar Minister had laten declareeren, 't is niet te denken, of haar Majesteit zal nu ook wel met geld willen genoegen nemen, dog wat de zaak zelfs betreft, zoo willen zy gaarne toegeven, dat volgens 't Tractaat, indien 't zelve subsisteert, 't eerste secours absolut in Manschap zou moeten bestaan, maar daar wort ook bygevoegd dat indien dat secours niet genoeg mogt zyn, dat als dan de contracterende Partyen over grooter secours zouden *convenieëren* zonder dat daar by gezegt word, of 't zelve mede in manschap zoude moeten bestaan, zynde te noteeren, dat in 't Tractaat zelfs niet gezegt word, *Copiæ Auxiliares* ofte hulp troupen, maar *suppetiæ*, 't geen zoo wel hulp in geld als troepen te kennen geeft, waar uit by een wettig gevolg kan gehaalt worden, dat indien 't zelve in 't Tractaat zelfs niet word uit gedrukt, 't evident is, dat zulks staat ter keuze van die geene, die het secours præsteeren moet om zulks te doen na zyn convenientie, daar en boven al was by 't Tractaat al gestipuleerd trouppes en geen geld te geven, zoo is 't notoir, dat men niet altyd stiptelyk de woorden der Tractaaten moet en kan volgen, maar dat men voornamentlyk de omstandigheden en tyden moet inzien, gelyk Grotius, die in een materie als deze van zeer veel authoriteit is, *de jure belli & pacis*, ons leert, wanneer hy §. 26. van 't zestiende Capittel, van 't tweede boek zegt, *quia non credendus est quisquam ad maguum suum incommodum se voluisse obligare*, welk regel hy wel expresselyk confirmeert met een exempel in allen deelen applicabel op 't ces, waarinne men tegenwoordig verseert *bis verbis*, *sic qui auxilium fœderato promisit excusabitur*, *quandiu ipse Domi periclitatur in quantum copiis opus habet*, de reden daar van zynde klaar, om

om dat die geenen, welke zoodanig een tractaat tot het zenden van hulptroepen hebben aangegaan, geteekent moeten worden *ex natura rei*, deze exceptio daar te hebben bygedaan, voor zoo verre zodanig een engagement niet ſtrydig is met de welſtant van de Republyk, welke exceptie zyn gronſtſlag heeft in de *natura conſtituti regeminis*. Dat voor zo verre 't geven van ſecours in geld een bezwaring voor 's Lands Financie zoude zyn, en een dubbelde laſt voor den Staat uitleveren, nadien de Republyk boven en behalven 't geldt, aan de Koninginne van Hongaryen te geven, nog haar troepen zouden onderhouden, zoo willen de Heeren hare Principalen zeer gaarne avouëeren, dat 't pryſſelyk is te zorgen voor s'lands financie, daar dezelve in zoo een ſlegte ſtaat is, en welke men niet genoeg, vooral in deze tyds omſtandigheid kan menageeren, maar dat zy evenwel twyffelen, of hier in wel de regte menage te vinden is, vooral als men eens conſidereert, gelyk als de Heeren van den Brielle by hare Reſolutie van den 25 December des voorleden jaars, zeer wel hebben gezegt, wat een zoodanig Corps Troupen van 20.000 Man, alvorens 't in ſtaat zoude zyn, om ten dienſte van de Koninginne, te ageeren, voornamentlyk als 't geëmployeerd wierd, gelyk de intentie ſchynt te zyn, geëloigneert van de frontieren van den Staat, een conſiderabele ſomme van penningen boven haar gewone ſoldye extraordinaris zoude koſten, om 't zelve in vreemde landen te onderhouden, men laat ſtaan, wanneer 't zelve ongelukkig genoeg was, om door de gewone gevolgen van den Oorlog te worden geruïneert, wat onkoſten 't niet zoude zyn, om 't zelve weder in ſtaat te brengen, te meer daar zoo een Corps zoude gegeven worden aan een Vorſtinne, en na plaatzen, daar gelyk men weet, van alles gebrek is.

Dat de Heeren hare Principaalen wyders meenen dat 't ſecours in gelt en niet in troupes aan hoogſtgedagte Koninginne behoort te worden gegeven, om dat zy van begrip zyn, dat een Republyk alle redenen om offenſie aan magtige Mogentheden te-

geven moet vermyden, en dat 't zeker is, dat het geeven van een secours in geld geen offensie aan de Kroon van Vrankryk gegeven heeft, en 't onzeker is of zulks zal geschieden, wanneer men troepen geeft, dewyl men daar door de zaak van de Koninginne als eigen maakt, ten minste dat het notoir is, dat 't zelve dan offensie aan die Kroon zal geven, wanneer de Troepen van den Staat, met die van andere Mogentheden geconjungeert, gebruikt wierden om Vrankryk of uit de Nederlanden te attacqueren, of uit het Luxemburgsche om Lottharingen te trachten te recupereeren, of om eenige andere Conquesten te doen tot dedomagement van de Koninginne van Hongarien, als waardoor niet defensif, maar offensif geageert zal worden, waar uit noodzakelyk een Oorlog voor de Republyk zal spruiten, en dezelve op de Frontieren van den Staat gebragt worden, als wanneer de Republyk aan 't uitterste gevaar zal geexponeert zyn, indien de troepen 't ongeluk hebben van tegen die van de Kroon van Vrankryk te succomberen.

Dat de Heeren haare Principalen zeer geerne willen bekennen, dat zy niet geinformeert zyn van 't sentiment van haar mede leden, of dezelve gezint zyn, daar toe de Troepen van den Staat te laten employeeren, maar dat zy niet konnen ontveinsen redenen van vrees daar omtrent te hebben, dewyl, wat instantien van tyd tot tyd ook door haar gedaan zyn, de leden zig daar omtrent niet hebben gelieven te expliceeren, nog de gerequireerde gerustheid te geven.

Dat de Heeren hare Principalen wel daar tegen hebben horen alleguеeren, dat de vrees voor een' Oorlog den Staat niet moet wederhouden van aan haar Engagementen te voldoen, als mede dat al zulke zwarigheden, voor dat de Engagementen gemaakt worden, in overweging moeten genomen worden, maar de engagementen gemaakt zynde, zonder schroom geëxecuteert, dat, wat 't eerste betreft, zy zulks wel willen admiteeren wanneer 't een ydele en tydvaardige vrees is, maar niet wanneer dezelve regtmatig is, en te dugten, dat uit

zoo

zoo een Oorlog den ondergang van de Republyk zoude kunnen ontstaan, gelyk als bevorens is aangetoond waarby nog met een woord gevoegt moet worden, of 't na alle menschelyke apparentie wel anders kan zyn, wanneer men eens komt na te gaan 't gepasseerde in de laatste Oorlog, wanneer de Kroon van Vrankryk alleen den Oorlog gevoert en uitgehouden heeft tegens den staat en deszelfs Geallieerden waar onder ook 't huis van Oostenryk toen zoo florisant, en nog met de Keizerlyke Kroon verciert, 't geen zoo veel influentie op de Duitschen Vorsten en 't Ryk heeft, waar van men geen ander effect heeft gehad, als dat men 's Lands financien geëpuiseert heeft zonder dat men die Kroon tot eenige laagheid heeft kunnen brengen, ja in tegendeel, dewyl de Commercie van de ingezetene van den Staat vermindert is, en die van Vrankryk zedert dien zoo vermeerdert, dat, daar toen ter tyd 50 of 60 schepen jaarlyks op Martinique, St. Domingo, en andere Fransche Colonien in de Westindien gewoon waren te varen, 'er nu misschien (om geen grooter getal te noemen) wel 1200 schepen van consideratie zulks komen te doen; waar door by gevolg de magt van de Republyk vermindert, en die van Vrankryk zeer vermeerdert is, en dat men nu den Oorlog wederom zoude moeten voeren tegen die Kroon, daar den Staat van 't principaalste dat tot den Oorlog dient, onvoorzien is, daar Engeland in een anderen Oorlog tegens Spanjen geengageert is, en dat daar 't Huis van Oostenryk tot die laagheid gebragt is.

En wat 't tweede aangaat, dat niet altyd doorgaat, dat gemaakte engagementen zonder schroom moeten geexecuteert worden, dat men daar omtrent eens is, dat voor 't aangaan van dezelve, alles nauwkeurig dient gewikt en gewogen te worden, maar dat evenwel naderhand zoo veel veranderingen in de wereldsche zaken (gelyk als t'ondermaansche een altoos durende verandering onderworpen is, ja de veranderinge zelve is) kunnen gebeuren, dat men onmogelyk zyn stipulatien na de letter kan voldoen, en dat men dan genoeg doet,

wanneer men, 't zy door 't geven van geld als anderfints, zoo naby aan de engagementen voldoet als 't immers mogelyk is, zonder dat men daar door beschuldigt kan worden van in een inactiveteit te vervallen, of zyn geallieerden te verlaten. Want als men eens blyft by 't Tractaat van Weenen, wat van veranderingen zyn'er zeder die tyd niet voorgevallen, die geen mensch ten tyde van 't aangaan van 't Tractaat heeft kunnen voorzien? heeft men kunnen denken, dat wylen de Keizer zig in een Oorlog, en dat, als 't gepermitteerd is te zeggen, zonder eenige noodzakelykheid voor de Koning van Polen, waar uit den Turkschen Oorlog voortgekomen is, zoude ingewikkelt hebben, en waar door de magt van zyn Huis, zoo veel vermindert is? zou men wel gedagt hebben, dat zoo vele Duitsche Vorsten als de Pragmatique geguarandeert hebben, 't Huis van Oostenryk zelfs zoude beoorloogt hebben, of, om niet meerder te zeggen, stil zoude hebben blyven zitten, heeft men konnen voorzien, dat de Koning van Spanjen in 't Jaar 1725. geworden zynde guarandeur van de Pragmatique Sanctie, de Koninginne van Hongaryen in haar Italiaansche Staten zoude attaqueeren? heeft men kunnen gissen, dat de Keizerinne van Rusland, 't zy door den Oorlog met Zweeden, 't zy door andere toevallen, zou verhindert worden haar guarantie te præsteren?

Dat eindelyk de Heeren hare Principalen zeer twyfelen, of 't wel van de voorzigtigheid is, zoo een considerabel corps Troupes tot secours te geven, waar uit, of een ruïneuze Oorlog voor den Staat kan ontstaan, of die na Duitsland tot assistentie van de Koninginne van Hongaryen zullende moeten marcheeren, zeer verre van de Frontieren van den Staat zullen geélogneert, zyn. Vooral, zoo men eens considereert, hoe zeeker magtig nabuur, schoon in vollen vrede zynde, zoo groot een aantal van Militie op de been komt te houden, en waar omtrent, daarom nu meer reden van vrees is, als ten tyde van de derde Augmentatie, als wanneer men eens agtgeeft, wat van

Oos-

Oostenrykſche Nederlanden zynde de voormuur en Barrierre van den Staat, zal worden, indien dezelve zonder Troupes *primo occupantie* gelaten worden, en of 'er niet al Mogentheden in Europa zyn, die in dezelve zin hebben, en die onder deze of geene prætexten van die occaſie zouden tragten te profiteren. 't Is bekend dat de Troupes van Hooggedagte Koninginne uit de Nederlanden reeds gemarcheert zyn, of actuel in marſch zyn na het Luxenburgſche, 't is mede bekend dat de Koning van Engeland de paſſage voor zyne Troepen uit de Nederlanden na 't Duitſche Ryk, door de Steden Namen en Maſtricht heeft laten verzoeken, en dat ſchoon dien marſch voor eenigen tyd ſchynt opgeſchort te zyn geweeſt, niet te twyffelen is, of dezelve zal nu zyn' voortgang hebben, datmen nu wel eens vragen wil, of het niet onverantwoordelyk zoude zyn, indien de Troepen van den Staat de Ooſtenrykſe Nederlanden niet kwamen te bezetten?

Dat de Heeren hare Principalen, zig zouden beroepen op de kundigheid van alle de Generaals perſonen, of men zulks kan doen, met de tegenwoordige Troepen van den Staat, zonder zyne eige bezettingen te negligeeren, wanneer daar eerſt een ſecours van 20.000 Man zal moeten afgaan, indien zy daar voor niet hadden 't getuigeniſſe van Haar Hoog Mog. zelfs, wanneer zy by haar Miſſive van den 22 December 1741. aan de bondgenoten by occaſie van 't zenden van de Petitie van de Raad van Staten, tot 't doen van een derde augmentatie van de Militie geſchreven, en dat dat te noteeren is, wanneer de Republyk zoo veel Militie op de been had, als zy nu zullen hebben, wanneer 't ſecours van 20.000 man daar af zal moeten gaan, zeggen, dat de Heeren onze Gedeputeerdens met en beneven NB. eenige Heeren Gecommitteerden van den Raad van Staten, dit ſtuk in aandagtige overweging genomen hebbende, hebben aan ons geraporteert, dat zy Heeren Gedeputeerden, en NB. Gecommitteerden van de Raad van Staten eenparig van advys waren, dat gekomen behoort te

 wor-

worden tot een derde augmentatie van de Militie, aangezien 't getal van Troepen in Staaten dienste zynde, niet genoeg is, om in cas van nood een magtig leger in 't veld te brengen, van wegen de meenigvuldige plaatsen, die bezettingen noodig hebben, en zonder een magtig leger 't Land in 't uitterste gevaar zoude kunnen worden gebragt, en dat geconsidereert de tegenwoordige omstandigheden van tyden en zaken, geen tyd met die augmentatie behoort te worden verzuimt.

Dat de Heeren hare Principalen wyders niet kunnen verbergen de surprize, waarmede zy aangedaan zyn geweest, wanneer aan haar geraporteert is geworden, hoe dat zoo dra haar meergemelde Resolutie van den (*) 21 December jongstleden ter Vergadering van haar Ed. Groot Mo: was voorgeleezen, zonder dat op dezelve de vereyschte attentie wierd gemaakt, dat zy evenwel meenden, dat dezelve in zig behelsde zaken, haar reflexie meriteerende, haar Ed: Gr: Mog: ofte wel Zeventien Leeden van die, hebben konnen goedvinden, met zo veel precipitantie aan haar en de Stad van Brielle een bezending te decerneeren, zynde een middel, wel voorheen onder een even gelukkige regeering als deze gebruikt, maar evenwel in de tyd van veertig Jaren, dat deze regering gesubsisteert heeft, niet gepractizeert geworden, en dat meer is, nooit (voor zoo veel men heeft kunnen nagaan) over een zaak van diergelyke natuur als deze, en dat dezelve niet tegenstaande de oppositie van de Heeren van den Brielle, en van de Heeren hare Principalen, zoo omtrent haar, als inzonderheit omtrent de Heeren van den Brille, niet tegenstaande dezelve by Resolutie van den (†) 29 December des voorleeden Jaars hadden verklaart: *uit toegeventheit te zullen aanzien, dat de gemelde twee Raporten volgens 't Conciliatoir van Amsterdam door de verdere Leden word gebragt tot conclusie*, zynde een zaak buiten exempel, en waarvan geen weergaa in de

(*) *Hier agter No. 6.*
(†) *Hier agter No. 8.*

de Registers te vinden is) zyn voortgang heeft moeten hebben; gelyk als de Heeren haar Principalen dan ook geen zwarigheid hebben gemaakt de Heeren Haar Ed: Groot Mog: Gecommitteerdens in haar Vergadering de verzogte Audientie te geven, en 't geen welgemelde Heeren aldaar hebben gelieven te proponeeren, in geschrifte over te nemen, om daar over nader te kunnen delibereren, gelyk als zy ook het zelve met de uiterste exactitude, zoo als delicatesse van de zaak ook komt te vereischen, zonder eenige drift of passie, die in een onderzoek van diergelyke natuur als deze, diend vermeidt te worden, en by gevolg ongepræoccupeert hebben geëxamineert maar dat zy tot haar Leed wezen zeggen moeten, dat het zelve haar niet heeft kunnen persuaderen, en dat zy daarom 't ligt van hare Conscientie (zoo als het eerlyke Regenten betaamt) hebben moeten volgen, geneceffiteert zyn geweest, (hoewel ongeerne) by haar Resolutie van den (*) 21 December van 't voorleeden Jaar te persisteeren, gelyk als zy ook de redenen die haar daar toe permoveeren, ter Vergadering van haar Ed: Groot Mog: op den 17 January van dit loopende Jaar antwoort hebben laten voorleezen.

Dat de Heeren hare Principalen alzoo zeer gepersuadeert zyn als een Lid, van de nootzakelykheid, die'er is by een Regeering als deze, de goede harmonie en eenigheid worden geconserveert, waartoe zy bereid zyn niet alleen alles te contribueëren, maar ook door haar gedrag aan andere exempel te geven, om 't zelve na te volgen en dezelve daar toe optewekken, maar dat zy evenwel verzoeken, dat in een zaak als deze, waar van na haar gedagten 't behoud of 't bederf van ons zoo waardig Vaderland, met al wat in 't zelve dierbaar is, afhangt, 't gepermitteert mag zyn te discrepeeren, dat zy wel weeten, dat de præjuges tegen haar sentiment moeten zyn, om dat zeventien Leeden geen minder yver voor 't welzyn van 't Va-

(*) *Hier agter N°. 6.*

Vaderland hebbende als zy, zulks anders begrypen, *schoon deze Stad met relatie tot alle Bontgenooten, niet absoluit kan worden gezegt tot singulariteit gebragt te zyn*, (gelyk als de Heeren van Amsterdam zig op den 8 November 1683 te vinden in de Registers onder de Notulen van den 24 daar aanvolgende, hebbende gelieven te expliceeren) maar dat het evenwel meerder gebeurt is, dat een Lid 't beter begrepen heeft dan alle de andere Leeden, gelyk daar van notabele voorbeelden in de Registers te vinden zyn, en gaarne willen bekennen, dat daar uit komt te blyken, dat men onder anderen eens de behoudenis van de Vryheid, en eens de conservatie van de Vreede, aan de stantvastigheid van de regeering van Amsterdam verschuldigt is.

Dat om die redenen, de Heeren hare Principalen hare gedagten hebben laten gaan, om uit te vinden een Conciliatior, waar door aan wederzydschen intentien, namentlyk de behoudenis van 't Huis van Oostenryk, zonder zig in een gevaarlyken oorlog in te wikkelen, voldaan wierd, en 't zelve op den gemelde 17 January ter Vergadering van haar Ed. Groot Mog. hebben laten communiceeren, hierinne bestaande:

Dat zonder zig te determineeren over de gehoudentheid of ongehoudentheid van den Staat aan 't Tractaat van Weenen van 1732. men zal vaststellen dat aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen zal worden gegeven, een Corps Troepes van 20.000 Man, om daar mede, nadien de Engelsche, Hessische en Hanoversche Troepen met die van hoogstgedagte Koninginne uit de Nederlanden staan te trekken, dezelve Nederlanden te bezetten en te bewaren, zonder dat die Troepes, 't zy alleen, of geconjungeert met andere vreemde Troepes, zullen mogen gebruikt worden, om den Koning van Vrankryk, ofte andere Geallieerden van den Staat in haar landen of op een ander manier offensif te ageeren. Dat men daar en boven een Corps Vreemde Troepen van 6 à 7000 Man, zynde 't defekt van de laatste Augmentatie,

in

in Duitfland voor haar Majefteit zal negotieren, omme in het Duitfche Ryk tot deszelfs hulp te werden gebruikt en om de menage te betragten dat men als dan zal afzien van de laatft gearrefteerde recrutering, en indien die troepen niet te bekomen mogte zyn, dat men als dan een équivalent in geld zal geven.

Dat haar Ed. Groot Mog. goed gevonden hebben, dat 'er een nadere mondelinge conferentie, tusfchen de Heeren haar Ed. Mog. Gecommitteerdens met en benevens de Heer Raad Penfionaris dezer Provintie, en de Heeren dezer Stads Gedeputeerden zoude werden aangelegt, de Heeren hare Principalen geen zwarigheid hebben gemaakt aan haar Heeren Gedeputeerden de nodige authorifatie daar toe te geven.

Dat in die Conferentie, door de Heeren haar Ed. Groot. Mog. Gecommitteerden, geen genoegen neemende, met 't bovenftaande Conciliatoir, op approbatie van de Heeren hare Gecommitteerden onder andere voorgeflagen is dat in 't meergemelde Raport van 9 November laaftleeden, achter de woorden, *dat de goede trouwe en't belang van de Republyk vorderen*, in plaats van de woorden, *dat den Staat voldoe aan de Engamenten, welke zy ten behoeve van 't Huis van Oostenryk op zig heeft genomen*, zoude geftelt worden, *dat de Staat Resoluit verklare, dat zy bereid en geresolveert is, Dadelyk te præsteeren de verzekering by haar Hoog Mog. Missive van den* 24 *April* 1741 *aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen gedaan van haar Engagementen te zullen agtervolgen, en van haar goede wille, om daar aan te voldoen, zoo verre 't doenelyk, en voor haar Majesteit dienstig zal worden bevonden.* Dat wyders in 't Conciliatoir van Amfterdam agter de woorden, *om de Oorlog van de frontieren van de* Republyk te eloigneeren, gevoegt zoude worden: *en dat voor al worde bezorgt dat de Oostenrykse Nederlanden welke tot een voormuur en Barriere voor de Republyk by de Tractaten geschikt zyn, met behoorlyke bezettingen worden voorzien, en gehouden, ten minsten met 't getal tot de ordinaire bezettingen, by 't Tractaat van Barriere gefixeert*, en agter de woorden

in Cavallerye of Dragonders: en dat om aan den Staat op dit point, welke haar eige zeekerheid zoo wel als die der Oostenrykse Nederlanden betreft, meer gerustheid te geven agt of tien duizene Man uit 't Corps door den Staat tot hulp van de Koninginne te leveren tot die bezettingen worden geëmploieert.

Dat de Heeren haar Gedeputeerden geconvenieert zynde van de genegentheid van de Heeren hare Principalen om tot wederzeits genoegen, een einde van dit werk, 't welk zoo door de bezending als anderfints zoo een groot éclat binnen als buiten's Lands had gemaakt, zig op derzelve approbatie met dat Conciliatoir hadden geconformeert, met die limitatie nogtans, dat uit het meergemelde Rapport insgelyks zoude gelaten worden de woorden, dat de *goede trouwe en 't belang van de Republyk vorderen*, en om de zin aan te vullen gestelt, *dat men nogmaals resolut behoord te verklare dat de Republyk bereid, &c.* en dat de periode agter de woorden, in *Cavallerie of Dragonders*, by 't Conciliatoir door de Heeren haar Ed. Groot Mog. Gecommitteerden overgegeeven, ter nedergesteld, in dier voegen zoude verandert worden; *en dat de Republyk van deze troepen zal geven tien duizent man tot bezetting en bewaring van de Oostenrykse Nederlanden, boven en behalven de twaalf duizent man, die dezelve volgens 't Tractaat van Barriere verpligt is, daarinne te houden, en dat de resteerende tien duizent Man met overleg van de geallieerden zullen worden gebruikt, daar men zal oordeelen dezelve tot bescherming van de possessien van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen te zullen konnen dienen, of 't equivalent van dien in Geld, ter keuze van opgemelde Koninginne*, dog met welke veranderingen de Heeren haar Ed. Groot Mog. Gecommiteerden verklaart hebben zig niet te kunnen conformeeren.

Dat wanneer aan de Heeren hare Principalen van dit alles is rapport gedaan, zy niet willen ontveinzen, dat zy van haar Heeren Gedeputeerden niet hadden verwagt, dat dezelve zoo verre zouden gegaan zyn, als by dat Conciliatoir geschied is, dog

dat

dat zy, zoo uyt de particuliere consideratien, die zy voor die Heeren hadden, als om te prevenieeren alle Odieuze illatien, die somtyds zouden gemaakt zyn geworden als met het zelve had komen te disapproberen, het zelven by hare Resolutie van den 28 January laatstleden, wel hebben willen approbeeren.

Dat, wanneer de Heeren haare Principalen die twee Consiliatoiren van wederzyden voorgeslagen, geëxamineert hebben, zy bevonden hebben, dat men niet eens was, dat de woorden, *dat de goede trouwe, en 't belang van de Republyk vorderen*, uit dat Rapport zoude gelaten worden, waar toe zy evenwel meenen justificatoire redenen te hebben, gelyk als bevorens is aangetoont; en, om redites te vermeiden, daar toe word gerefereert, en ten anderen dat zy (voorby gaande de differentie die 'er was wegens de acht of tien duizent man, die van dat secours tot bezetting der Oostenrykische Nederlanden geëmployeert zouden worden, dewyl dat een zaak is van weinig importantie, en niet zoude belet hebben het werk te schikken) niet zonder ontroering gezien hebben, dat men weigerde voor 't bestellen, *dat de resterende tien duizent Man, met overleg van de Geallieerden zullen worden gebruikt, daar men zal oordeelen dezelve tot bescherming van de possessien van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen te zullen kunnen dienen*, waardoor zy verstonden dat men zou vaststellen, dat door dat Corps Troepen niet tegens de Kroon van Vrankryk, zynde de eenigste Geallieerden van den Staat, waar omtrent deze præcautie zoude te pas komen, offensif zoude geageert worden, en by gevolg dat die Kroon door dezelve niet in hare bezettingen zoude worden geattaqueert, dewyl zy vreesden dat de Leeden, vermits dezelve de nodige verzeekering daar omtrent niet geliefden te geven, nog zig te expliceeren, wel van gedachten mogten zyn de Troupen van de Republyk verder als 't tweede Articul van de accessie van den Staat aan 't Tractaat Weenen mede brengt te laten employëeren, schoon dezelve de Republyk niet verbind offensief te ageeren

-ren, maar alleen spreekt *de repetenda vi bestili*, en alzoo occasie te geven aan Vrankryk om den Oorlog tegens den Staat, dewelke niet als pernicieuze gevolgen voor de Republyk kan hebben, te declareeren, 't welk evenwel zou stryden met 't geen de Leeden zoo dikwils zedert eenigen tyd hebben getuigt dat dezelve voor 't behoud van de Vrede, en tegens 't beginnen van een Oorlog waren, en op welke betuiging zy zig tot nog toe hadden verlaaten. Dat wat de laaste woorden van 't meergemelde Conciliatoir betreft, *ofte 't æquivalent van dien in geld ter keuze van opgmelte Koninginne*, de Heeren hare Principalen niet hebben kunnen zien, hoe dat daar omtrent swarigheid heeft konnen gevonden worden, dewyl de keuze van geld of Troupen by 't meergemelde tweede Articul aan hoogstgedagte Koninginne gelaten is.

Dat wyders de Heeren haare Principalen, niet om dat zy van gedagten waren, dat daar door de beste partye voor de Republyk verkooren wierd, van welkers tegendeel zy by haar zelfs overtuigt waren, maar enkel en alleen, om te gemoet te komen aan de discrepeerende Leeden van haar Ed: Groot Mog: Vergadering, by haar Resolutie van den 30 January (*) jongstleden de Heeren hare Gedeputeerden hebben gelast haar voorslagen Conciliatoir als nog aan de Leeden te offereeren, en dat ook zy hadden verwagt, dat dezelve daar mede zouden genoegen hebben genomen, indien zy met dezelve geest van toegeventheid waren aangedaan geweest, dog dat zy, indien in haar verwagting mogten te leur gestelt worden, haar Heeren Gedeputeerden ook wel expressetyk hebben gelast te persisteeren, by haar Resolutie van den 21 December (†) laastleeden, gelyk als zy nu ook (dewyl Zeventien Leeden hebben konnen goedvinden op den 2 February (§) jongstleden 't meergemelde Rapport van den 9 November 1742. met 't Conçiliatoir van

(*) *Hier agter No.* 11.
(†) *Hier agter No.* 6.
(§) *Hier agter No.* 2.

van Amsterdam by overeenstemming ter conclusie te brengen) op nieuw verklaren, by haar Resolutie van den 21 December (*) te persisteeren, protesteerende aan geen Conciliatoir, hoe genaamt gehouden te zyn, maar dezelve te houden even als of dezelve niet gedaan waren.

Dat de Heeren hare Principalen genoodzaakt zyn geweest dit te præmitteeren om dat aan de posteriteit zoude kunnen blyken, waarom zy in een point van die delicatesse als deze, van haar mede Leeden hebben gedissentieert, wel mogende lyden, dat aan 't examen van yder een gesteld word, of haar gedrag seedert eenige tyd gehouden, zoo hatelyk is geweest, als men 't zelve heeft zoeken af te malen, en of zy zodanige sensible reflexien gemeriteert hebben, als zommige Leeden van tyd tot tyd hebben gelieven te maken, dog welke zy wel uit haar gedagten willen bannen, als altyd bereid zynde haar particulier ressentiment te sacrifieeren tot 't welzyn van 't gemeen, en tot conservatie van de eenigheid tusschen hare mede-Leeden.

Dat zy in 't breede niet zullen aantoonen, van wat gevolgen de overstemmingen, altyd zyn geconsidireert geworden, zoo dat dezelve niet alleen in zaken van veel minder gewigt geen plaats hebben gehad, maar dat ook schoon de Raad Pensionarissen *Catz*, op den 9 December 1637. *Hoornbeek* op den 25 November 1721. en van *Slingeland* op den 28 July 1731. ter Vergadering propositien hebben gedaan, ten einde geëlucideert mogten zyn, in welke zaken overstemming notoirlyk plaats had, om de importantie van de zaak, zulks by haar Ed: Gr: Mog: nog niet gedecideert is geworden, niet tegenstaande 't meerder als een Eeuw geleden is, dat de eerste Propositie is geschied, om niet te spreeken van andere Deliberatien, die wegens de Resolutie van den 17 Maart 1581. nopende het point van overstemming aangelegt zyn, dog waar van insgelyks tot nog toe geen afkomst is gemaakt. Dat zy ook

(*) *Hier agter No. 6.*

ook geen reflexien zullen maken, hoe dat een zaak van importantie als deze *per plura* geconcludeert is geworden, niet tegenstaande de absentie van een Lid, daar in gevolge de Resolutie van haar Ed: Gr: Mog: in dato 23 November 1675. in een zaak van veel minder gewigt, als is 't verleenen van Remissien van des gemeene Lands schulden excedeerende de somme van twee duizent guldens eens, niet anders mogt Gedisponeert worden, dan in volle vergaderinge, ende ter præsentie van alle de Leeden: nog dat zy in een diep onderzoek zullen treeden, of 't met de ordre, en met het constant gebruik van de Vergadering kan bestaan, dat dat absente Lid by Missive zyn toestemming komt te geeven, dat een conclusie over een zaak als deze *per plura* zal opgemaakt werden, te meer, dewyl zoo een Lid niet heeft kunnen horen, veel min pondereeren de argumenten, die de Leeden voor en tegens 't concludeeren by overstemming hebben gemaakt, en waar omtrent men meerder zoude kunnen zeggen, indien men niet alle occasie om eenig aigreur te geven wilde vermeiden, maar dat de Heeren hare Principalen alleen nu zullen overgaan, om aan te toonen, dat deze conclusie genomen is tegens de Reglementen van de Vergaderinge, en by gevolge tegens de gebruikelyke, behoorelyke, en wettige ordre, en de forme van de Regeeringe, ende om reedenen vooren verhaalt, laboreerende van notoire nulliteit, (gelyk als haar Ed: Gr: Mog: by zeekere gelegentheid zig op den 19 December 1654. hebben gelieven uit te drukken, 't welk in meer als in een opzigt zal komen te consteeren, als men eens in overweeging zal gelieven te nemen, wat 't Reglement op 't beleid van de Vergaderinge van haar Ed: Gr: Mog: op den 17 Maart 1581. by onderlinge overeenkomst van alle de Leeden vastgesteld, is disponeerende, en men zal bevinden dat aldaar gezegt word, dat 't eene Lidmaat, of 't andere van 't Collegie, 't zy Edelen, ofte Steeden, niet en zal worden tegens zyn wille of advys overstemt, of met de meeste stemmen overwonnen,

in

in matiere van consent te dragen tot beden ofte subventien ofte van eenige partien, ofte gedeelten van contributien onder malkanderen te maken, op Tractaten van Vrede, Oorlog ofte veranderinge van regeeringe als voren, &c. Waar by op den 19 February 1585. nog is gevoegt, en andere diergelyke zwaarwigtige zaken concerneerende de Staat van den landen, en waar op schynt te reflecteeren de instructie van de Heer Raad Pensionaris Art. 3. en 10. inzonderheid de woorden, blyvende niet te min generalyk gehouden volgens de pluraliteit van opinien, en niet anders als op zaken, daarinne notoirlyk overstemminge plaats heeft, te concludeeren, Voor eerst: om dat dat secours van 2000 Man, by gemelte Resolutie van de 2 February vastgesteld, niet kan worden mobil gemaakt, nog geëmployeert ten dienste van de Koninginne van Hongaryen, ten zy 't zelve extraordinaris, boven de gewone soldye van de Militie, een groote somme van penningen zal komen te kosten, en waar toe de Raad van Staat de gewoonelyke Petitien zal moeten doen, 't welk notoir een groote belasting komt uit te leveren, te meer als men daar by considereert, dat die penningen nog uit de gewoone ordinaire nog uit de gewoone Extraordinaire lasten te vinden zyn, en daar toe nieuwe lasten zullen moeten geintroduceert worden, ten zy men liever wilde recours nemen tot 't gewoonlyke middel van negotiatie, al 't welk niet kan, nog heeft kunnen per plura geconcludeert worden zonder aan te gaan, niet alleen directelyk tegens de constante practyk, tot nog toe ter Vergadering van haar Ed. Gr. Mog. gebruikelyk, maar ook tegens 't reglement, wanneer dat gezegd word, dat men niet zal mogen worden overstemt in materie van consent te dragen, tot beden ofte subventien, ofte van eenige partyen, ofte gedeelten van contributien onder malkanderen; zynde het point van belasting, by de Heeren van Amsterdam van die importantie geoordeelt, dat zy by de aanteekening, die dezelve hebben laten doen, wanneer men goedgevonden heeft die berugte werving van

1600

16000 Man op den 31 January 1684. tegens haar zin en in haar weerwil ter concluzie, te brengen (om de woorden van wel gemelde Heeren te gebruiken, zeggen, *dat zy de overstemming, in Materie van belasting, zelfs in de allergevaarlykste tyden van de Republyk niet alleen niet hebben willen admitteeren, maar zelfs ook niet gedisponeert hebben konnen worden, wat moeite en middelen van inductie men daar toe heeft geemployeert, om zig 't oordeel van iemand, zelfs als tweederde* parten van de Leden van de vergadering moggen concurreren, te onderwerpen; *Ja zelve verklaart hebben geen sessie meer te konnen nemen in hoogstgemelde Vergadering, in dien men haar niet ongemoeit liet in het genot van de voorschreve overeenkomst, en dies van de volkome liberteit van hare consenteen in materie van belasting &c.* 't geen ook volgens de Unie omtrent de Bondgenooten niet kan geschieden, gelyk als haar Ed. Gr Mog. zig op den 14 Augusti 1681 hebben geëxpliceert: wanneer tegens 't advis van deze Provintie ter Generaliteit genomen was een Resolutie op de continuatie, en discontinuatie van de ordinaris en extraordinaris middelen ter Zee.

Ten tweede, dat, indien volgens 't Reglement niet als met gemeene bewilliging een Oorlog mag aangegaan worden, 't zeeker is dat geen secours van 20.000 Man, dan met eenparigheid mag vastgesteld worden, waar uit zoo ligtelyk een ruineuze Oorlog voor den Staat kan volgen, zoo als men vertrouwt bereids ten overvloede is aangetoont.

Ten derden, wanneer men eens stelde (schoon egter 't tegendeel is gebleeken, dat de meergemelte Resolutie van den 2 Februery niet kwam aan te lopen tegen de twee bovengemelde poincten, 't egter zeeker is, dat het vaststellen van 't bewuste secours met de gevolgen die dezelve kan hebben, een zaak is van 't grootste gewicht, en van de uiterste importantie, als waar van 't welzyn of 't verderf van 't Vaderland, met de dierbare panden van Vrede, Vryheid en Godsdienst kan afhangen, en dewelke daarom met regt getelt kan worden onder de andere diergelyke zwaarwigtige zaken con-

concerneerende de Staten van den Landen en waar in haar Ed. Groot Mog. by haar Resolutie, te vinden onder die van den 15 October tot den 15 November 1689. zeggen, dat met gemeen advis, raad en assistentie behoord te worden voorzien, zynde 't immers zeker, en indien men 't uit de Registers wilde bewyzen, zoo zou ieder jaar daar toe genoegzame voorbeelden aan de hand geven, dat veel en verscheide exempels van minder importantie als 't point in quæstie, geallegeert zoude kunnen worden, daar inne met de uitterste delicatesse geprocedeert is, om niet te concluderen, by pluraliteit van stemmen, in zaken die een eenparige bewilliging van alle de Leden vereischten, ja dat meer is, dat 'er exempels in de Registers gevonden worden dat 'er zaaken, die volgens ordre van Vergadering by meerderheid konden geconcludeert worden, goedgevonden zyn te concludeeren door twee derde deelen van de advyzen, gelyk als omtrent zeeker point van menage blykt, by Resolutie van 8 September 1649; gelyk als ook dat door de oppositie van een ofte meer Leeden dezelve opgehouden zyn; waar van tot een voorbeeld kan verstrekken (om 'er geen van jonger datum op te halen) dat myn Heeren van de Ridderschap op de 4 en 5 December 1637. hebben verklaart, van niet te kunnen lyden dat in een zaak van justitie, zynde een Mandement van Complainꝫe by den Hoogen Raad verleent met pluraliteit van stemmen zoude worden geconcludeert.

Dat de Heeren hare Principalen geinformeert zyn geworden, dat by de Leeden, om haar conclusie per plura staande te houden, voornamentlyk zyn gemaakt deze twee Argumenten.

Eerstelyk, *dat de Resolutie alleen inhoud mesures te nemen uit hoofden van een Tractaat ofte engagement, met eenparigheit van stemmen gecontracteert, en omtrent welkers præstatie geen overstemming plaats kan hebben.*

En ten tweede, *dat 't aan de Pluraliteit, van de*

Leden staat te decideren, of iets by overstemming kan of mag geresolveert worden.

Dat wat 't eerste betreft, men daarop zoude konnen antwoorden, dat omtrent dit Tractaat veel gezegt kan worden, waar uit men zoude kunnen sustineeren, dat den Staat aan 't zelve niet gehouden is, als mede dat zyn eige bescherming boven alles gaat, en wat dies meer is, maar dat men oordeelt, 't beste te zullen doen van 't zelve te wederleggen met 't geen in 't jaar 1722. gebeurt is in een geval van dezelve natuur als dit, namentlyk weegens 't verleenen van secours, ingevolge de Tractaaten, uitgezondert dat 't zelve van zulke dangereuze gevolgen niet konde zyn, en dat het maar in 3000 man bestond, daar dit secours 20.000 man zou uitmaken, welk geval zig alzoo heeft toegedragen.

De Heer Horatio Walpole Minister van zyn Majesteit van Groot Brittanien, op den 27 Mey 1722 aan haar Hoog Mog. hebbende een Memorie gepresenteert, waarby dezelve wegens zeekere geprojecteerde rebéllité kwam te verzoeken, dat van de 6000 man by 't Tractaat gestipuleert, by provisie 3000 Man in gereedheid zoude gebragt worden, zoo hebben vier Provintien en by concurrentie van de andere, ook die van Zeeland op den 29 daar aan volgende, tegen de oppositie van deze Provintie en Utrecht, daarop willen neemen een Resolutie *sustineerende dat daar in met meerderheit zoude kunnen worden geconcludeert, aangezien hier niet wierd gedelibereert over 't maken van Tractaten, maar over de executie van de gemaakte Tractaten*, zynde 't zelve dat nu door de seventien Leeden gesustineerd word. *Waar op de Heeren Gedeputeerden van deze Provintie daar tegens hadden gereprezenteert de informaliteit, die zoude resideeren in 't concludeeren by overstemminge van deze Provintie, vermits de kortheid van den tyd, nog niet gelast wezende, en NB. op 't raisonnement, van in dezen allen wierd gehandelt over de executie van gemaakte Tractaaten, hadden geantwoord, dat 'er in zaaken van die natuur redenen van onmagt en andere konnen te passe koomen dewelke wel onmogelyk zouden konnen maaken,*

ken, dat haar Ed. Gr. Mog. niet alleen de Conduites by de Heeren Gedeputeerden ter Generaliteit gehouden, hebben geapprobeert, maar ook dezelve by nemen van de conclusie by overstemming gelast, daar tegen te protesteeren en aanteekening te doen, 't welk ook van dat gevolg is geweest, dat de andere Provintien daar van hebben afgezien, en dat deze zaak na genoegen van deze Provintie, welkers Resolutie in veel Generaalder termen was gecoucheert, dan 't rapport ter Generaliteit uitgebragt, op den 2 Juny daar aan volgende is afgedaan geworden.

Dat de Heeren hare Principalen nu gaarn willen bekennen niet te kunnen begrypen, hoe dat zeventien leden kunnen goedvinden een zaak *per plura* te concludeeren op die zelve gronden, op welke gronden, en dat in een zaak van een en dezelve natuur, haar Ed. Groot Mog. twintig jaar geleden eenpariglyk van andere gedagten zyn geweest en 't zelve dien conform ter Generaliteit hebben tegengesprooken, en waaraan toen is gedefereert geworden, als mede hoe dat de hoogheid van deze Provintie by andere Bontgenooten kan worden bewaard, als dezelve zien dat nu 17 Leden, tegens twee van haar mede Leeden dat geene komen te doen het geen haar Ed. Gr. Mog. nog zoo onlangs, in een zaak van een en dezelve natuur gesustineert hebben, dat ten haren opzigten door de andere Provintien niet konden geschieden, en waarin die Provintien hebben geacquiesceert.

Dat, wat 't tweede Argument betreft, dat 't aan de pluraliteit van de *Leeden Staat te decideeren of iets by overstemming kan of mag geresolveert worden*, daar op eerstelyk te remarqueeren is, dat haar Ed. Gr. Mog. by 't aangehaalde geval van 't jaar 1722. het geheel anders begreepen hebben, maar ten anderen, dat dit argument directelyk aanloopt tegens 't geen haar Ed. Gr. Mog op zekere aanteekeningen, wegens de korting van vyf ten honderd op de renten, en interessen op den 2 en 3. October 1671. hebben gelieven te verklaren, *dat*

van verstand zyn dat in de faculteit van de meeste stemmen niet en is, voor regt te verklaren, dat in een zake, op dewelke naar de nature van dien, ende volgens de ordre van de Regeeringe geen overstemminge plaats heeft, by pluraliteit van stemmen geconcludeert zoude worden, en wel te regt: want indien 't aan de meerderheit zoude staan zulks te verklaren, zoo zouden'er byna geen zaken zyn, of men zoude die niet alleen *per plura* kunnen concludeeren maar ook met tien stemmen op 't prætext van 't een of 't ander Tractaat, ofte ander engagement, vrede ofte Oorlog maken, en dewyl Oorlog zonder geld niet kan gevoerd worden, lastingen invoeren of de Finantien van 't Land met Negotiatien bezwaren, men zou dan wel haast sustineren dat tien stemmen dispensatien van Reglementen en Instructien konden geeven, men zou dan wel haast zien een volkome overstemming zelfs in zaken van 't uitterste gewigt geintroduceert, en alzoo zou de ordre van de Vergadering, die zoo langen tyd zoo gelukkig gesubsisteert heeft, gerenverseert worden.

Ten vierden, dat deze Resolutie nie *per plura* heeft kunnen geconcludeert worden, om dat in de meergemelde Resolutie van 2 February vastgesteld word, dat men met de *Ministers van die Mogentheden zal treeden in overleg; welke andere Mogentheden meerder tot hulpe van Hooggemelte Koninginne aangezogt behooren te worden*, en *welke mesures en middelen, om dezelve daar toe te permoveeren, meest oorbaar en bequaam zullen zyn*; 't welk in zig behelst 't aangaan van Alliantien en Tractaten met Vreemde Mogentheden, 't geen om niet te spreeken van d'Unie, directelyk strydig is, tegens het Reglement, als wanneer daar gezegt word, *Tractaten van Vrede*, en van *Oorlog*, dewyl die Alliantien in zig niet anders zoude behelzen, als hoe den Oorlog in faveur van de Koninginne van Hongaryen te voeren, men zwyge, dat zulke Alliantien gemeenlyk niet kunnen aangegaan worden, als met beswaar van de finantien, zynde 't notabel, dat deze vier aangehaalde poincten, *Beden en Subventien, ofte partyen ofte ge-*

deel-

deelten van Contributien, Tractaten van Vrede, Oorlog ofte andere diergelyke zwaarwigtige zaken. By de Heeren van Amsterdam van die essentie zyn geoordeelt geworden, dat dezelve geen zwarigheid hebben gemaakt van op den 12 Maart 1785 te verklaren van genootzaakt te zullen worden voortaan niet ter Vergadering te compareeren, indien uit de Ordonnantie van de Vergadering niet gelaten wierd, dat die zaken en anderen aldaar geënumeert, by overstemming zouden geconcludeert, ofte aan 't oordeel van anderen onderworpen worden, by welkers sentiment niet alleen de Heeren van Amsterdam, maar ook de andere Leeden tot nog toe gepersisteert hebben, 't welk hier uit op 't evidentste komt te consteeren, als dat, wanneer op den 30 July 1728 ter vergadering van haar Ed. Gr. Mog. een project was gecommuniceert geworden, om *Vrede en Oorlog, Tractaten, Consenten en andere poincten van belastinge,* met vyftien consonante stemmen te concludeeren, en op den 23 July daar aanvolgende een rapport was uitgebragt, daar onder andere, in *materie over Vrede en Oorlog* (waar by de Heeren Edelen op den 29 October van dat zelve Jaar by haar advis gevoegt hebben, *offensive en defensive alliantien*) *geen overstemming ofte submissie plaats zoude hebben, maar dat in alle andere zwaarwigtige zaken van Staat of finantien, en daar onder ook Consenten en andere poincten van belastingen &c.* (Waar by in dit advis van de Heeren van de Ridderschap deze uitzondering gemaakt is geworden: *uitgezondert nieuwe Middelen, die in geen tien jaar geconsenteert of geheeven zyn,* schoon te voren in practyk geweest zynde) met 15 consonante stemmen zoude geconcludeert worden, dat rapport op dezen huidigen dag nog niet ter conclusie is gebragt geworden.

En eindelyk dat het schynt, dat de Leeden zelfs van begrip zyn geweest, dat 'er eenparig consent tot 't meergemelde rapport van den 9 November wierd gerequireert, als dezelve hebben kunnen goedvinden een bezending te decerneeren, dewyl men vertrouwt, dat het niet aangetoont zal worden, dat dezelve is geschied, dan over zaken waar

 omtrent

omtrent een eenparige Resolutie volgens de ordre wierd gerequireert.

Dat derhalven, om alle deze geallegeerde redenen de Heeren hare Principalen meergemelde Conclusie op den 2 February genoomen, niet anders kunnen aanzien, dan voor nul en van onwaarden, en dat zy by gevolge dezelve nimmermeer zullen konnen respecteeren en voor een wettige Resolutie, van Haar Ed: Gr: Mog; maar alleen voor een conclusie, gelyk dezelve waarlyk is, van de Heeren van de Ridderschap, en zestien andere Leeden van hoogstgemelde Vergaderinge, betuigende onschuldig te zullen zyn, en te willen blyven, van alle onheilen en rampen, die daar uit noodwendig aan de Republyk zullen moeten overkomen.

Advysen

Advysen der Quartieren Nymeegen, het Graafschap Zutphen, en Veluwen, over de Missive van de Staten van Holland, en het verzogte secours voor de Koninginne van Hongaryen en Bohemen.

Advys van 't Quartier van Nimegen.

IS ter Vergadering voorgebragt en verlezen eene Missive van de Gecommitteerden dezer Provintie ter Vergadering van H. H. M. daar by overzendende een Affchrift van de Resolutie van de Heeren Staten van Holland, den 2. February dezes Jaars ter Hooggtte, vergadering ingebragt, waar by verklaren van advys te wezen, dat aan de Koninginne van Hongarien en Bohemen voor dit lopende jaar, indien de zaken tot geen accommodement mogten komen, een secours, niet in gelde, maar in een Corps Troepen, voor als nog niet hoger te nemen als op 20.000. man, behoort gegeven te worden: Voorts ingekomen en verlezen eene daar op gevolgde Missive van Hooggtte: Heeren Staten, geschreven in s'Hage den 6. (*) der zelver maand February, houdende eene ample deductie van redenen en motiven tot adstructie van Haar Edele Mogende voor aangeroerde advys.

Nog gelezen het Affchrift eener memorie van den Heere Baron van Reischach Extraordinaris Envoye van Hare Majt: de Koninginne van Hongaryen en Bohemen, vervattende de gereitereerde instantien, dat niet alleen het nog manquerende Contingent van het Quartier van Veluwen in 840.000 guld. mede mogte worden voldaan; maar dat ook op het exempel van de Provintien van Holland en Zeeland mogte geconsenteert worden in de 1.600.000. daar en boven aan de Hooghstgedagte Koninginne te betalen, en boven dien dezelve te hulpe te komen met allen magt.

L 4 Ook

(*) *Hier voeren op pag.* 13.

Ook gelezen de Afschriften van eenige brieven door de Heeren Staten s'Lands van Utrecht, zo in den afgelopene, als in dezen Jaare op het zelve subject aan H. H. M. geschreven.

Voorts verlezen diverse andere stukken deze materie concernerende, en zedert eenige tydt uitgekomen, en alomme gedivulgeert.

Waar op gedelibereert zynde, hebben Haar Ed: Mog: goetgevonden de Gedep: van wegens deze Provintie ter vergaadering van H. H. Mog. te gelasten, om ter Hooggem. vergadering in te brengen en voor te dragen, dat Haar Ed: Mog: by lecture en examinatie van de voor aangehaalde stukken was voorgekomen, dat de Heeren Staten vau Holland nevens eenige andere der Bondgenoten van gedagten waren, dat van nu af aan en zonder vorder uitstel aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen voor dit lopende Jaar, indien de zaken tot geen accommodement mogten komen, van wegens dezen Staat geaccordeert behoorde te worden een secours, niet in gelde maar in een Corps troepen, voor als nog niet hoger te nemen als op 20.000. man;

Sustinerende Hooggem: Heeren Staten en andere Bondgenoten, van datzelve begrip zynde;

Dat dezen Staat tot het geven van dat gementioneerde secours zoude verpligt wezen volgens de Engagementen vervat in de Conventie in het Jaar 1732: aangegaan, by welke dezen Staat aan het Tractaat in 't voorige Jaar 1732. tusschen den Keizer en den Koning van Groot Brittannien te Weenen getekent, was geaccedeert, en zig als contracterende Parthye van het zelve gestelt hadden, dat mitsdien de goede trouwe vorderde de voldoeninge van de aangegane Engagementen, en dat die voldoeninge in aanzien van de Koninginne van Hongaryen en Bohemen te minder bedenking konde hebben, ter zaake Haar Hoog Mog: reeds by Resolutie van den 4. Novemb. 1740. zulks aan Haare Majt. hadden toegezegt, en nog nader verzeekert by hare Missive van den 24. April 1741.

Ja

Ja dat geene zwarigheid hadden gemaakt het zelve te insinueren aan zyne Majt: den Koning van Pruissen by Missive van den 24. Decemb. 1740. dienende tot antwoort op die van Hoogstged. zyne Majt: by welke kennisse hadde gegeven van zyne Resolutie om tot bekoming van zyne Majesteits prætensien in Silesien te marcheren, met byvoeginge, dat Haar Ed: Mog: hadden begrepen, dat wel de vreede zo ras doenlyk, moeste worden bevordert, maar dat de Republyk daar toe eerst in staat zoude wezen, als zy zig hadde bepaalt en gerezolveert; hoe zy de Koninginne dadelyk zoude helpen en secoureren;

Vermenende de Heeren Staten s' Landt van Utrecht en eenige andere der Bondgenoten daar en tegens, dat in deze omstandigheden van tyden en zaken geene beetere weg ingeslagen zoude konnen worden, dan door vriendelyke intercessie by wegen van negotiatie te tragten de algemeene ruste in Europa te herstellen, en, door middel van Tractaten de Koninginne van Hongaryen en Bohemen te doen behouden hare bezittingen; Immers dat dit het eerste moeste zyn, waar mede dezen Staat behoorde te beginnen, en wanneer onverhoopt de goede Officien die dezen Staat ter bereiking van dit heilzaam oogmerk zoude aanwenden, de gewenschte uitwerking niet mogten hebben, men dan in een gemeen overleg moeste nemen, wat vorders gedaan diende te worden tot Conservatie van het Huis van Oostenryk en tot herstelling van de gemeene rust.

Sustinerende Hoogglte. Heren Staten dat 'er in dezen zig eenige omstandigheden opdeden om niet buiten reden te mogen besluiten, dat aan de zyde van zyne Keizerlyke Majesteit Karel de zesde Glorienzer Gedagtenis aan het voorscr: Tractaat van reciproque guarantie van den Jaare 1731. en daar op gevolgde accessie van dezen Staat van den Jaare 1732. met de stipulatien te dier tydt vastgestelt, zo by rapport van de Vaart uit de Oostenrykze Nederlanden op Oost Indien, als by rapport van de

verschillen in Oostvriesland ontstaan, in allen deelen en pointen geenzints was voldaan;

En dat mitsdien dezen Staat tot adimpletie van derzelver accessie, aan dat gem: Tractaat aan hunne zyde na den aart van alle mutuele Tractaten, en dus na regt en billykheid niet zoude konnen of mogen worden gepresseert.

Dat ook daar en boven by deze Critique & intricate tyds omstandigheden dezen Staat, op eigen behoud zorgvuldig agt moetende geven, scrupuleus behoorde te wezen om buiten de uiterste noodzakelykheid een Oorlog aan te vangen, waar van de vooruitgezigten zo duister zyn, en waar van de gevolgen van eene zo onzekere uitkomst zouden konnen wezen.

Dat Haar Ed. Mog. uit dit aangehaalde bevindende de tegenstrydige begrippen en differentien tusschen de Bondgenoten in en over eene zaake, waar van niet minder als het behoud of verderf van den gehelen Staat zoude konnen dependeren, daar over met eene innerlyke droefheid zyn aangedaan; Dat Haar Ed. Mog. haar niet gedenkende te expliceren, wie der Bondgenoten na hun bezef zoude oordeelen de zaak in dezen het beste begrepen of niet begrepen te hebben, hun gepersuadeert houden, dat, hoe zeer die Bondgenoten ook in dezen van malkandereu zouden mogen dissentieren, die zelve egter alle geen ander oogmerk of vues hebben, als de behoudenisse eer en wel zyn van het lieve Vaderland te bevorderen na vermogen, of schoon in de wegen en middelen om die oogmerken te bereiken, komen te discreperen.

Dat Haar Ed. Mog. over zulks van gantscher harten wel wenschten iets van het hare te konnen Contribueren en bybrengen, om de Sentimenten van de respective Bondgenoten, in deze zo importante zaak, eeniger maaten te konnen concilieren: Dog dat daar toe weinige hoope zoude overig wezen, als ieder der Bondgenoten op hunne eigene Sentimenten zoude willen blyven staan, zonder wederzyds te willen toegeven.

Haar Ed: Mog: de zamentlyke Bondgenoten zo

lief

lief als de behoudenisse van het Vaderland hun moet wezen, willen verzogt ja gebeden hebben, om ieder van hunne zyde te willen toegeven en bybrengen, wat eenigzins tot vereeniging van de nu discreperende Sentimenten der Bondgenoten in deze zo halyke zaken zal konnen strekken en dienstig wezen;

Mogende Haar Ed: Mog: niet verbergen, dat deze zo hooggaande oneenigheeden altoos voor dezen Staat gevaarlyker geapprehendeert hebben, als de zaake zelve waar over die dissentien ontstaan zyn.

Dat Haar Ed: Mog: om van hun zelve te beginnen, en om te tonen hoe zeer de eenigheid in dezen onder de Bondgenoten van het uitterste gewigt oordeelen, rondborstig verklaarden ter bevordering van die eenigheid in de behandeling dezer zaak te zullen amplecteren dat geene, het welke de Zes, zelfs de vyf overige Provintien ten meesten dienste van den Staat eenstemmig zullen vermeenen te strekken, of schoon daar omtrent al eenige remarques mogten vinden, en welke ter bekoming van die eensgezindheid tusschen de Bondgenoten gaarne zouden toegeven;

Dat om uit deze generale stellinge nader tot de zaken zelfs te komen, Haar Ed: Mog: die voor het eerste Jaar subsidie mede geconsenteert, en hunne quota betaalt hadden in eene somme van 840.000. guld. ook bereit waren te Consenteren in het twede of afgelopen Jaar subsidie ad 1.600.000. guld. oblatie om daar inne hunne quota in gelykheid van andere daar inne mede geconsenteert hebbende Bondgenoten, te voldoen.

Dat ook voor dit derde of lopende Jaar willig waren te consenteren in een zodanig groter subsidie, als by de Bondgenoten zal worden vastgestelt, en daar inne mede nevens andere consenterende Bondgenoten hunne quota aanbetalen;

Dat Haar Ed. Mog, met dit alles betonende hun aan de adimpletie van de accessie van den Staat aan het Tractaat van guarantie niet te willen onttrekken, ook vermeenden, dat voor en al eer in dezen

vor-

verder te gaan, en om aan eenige der Bondgenoten zo veel mogelyk en redelyk te gemoet te komen, zonder vorder tyd verzuim aan zyn Koninklyke Majt: van Groot Brittannien van wegens dezen Staat behoorde voorgeslagen en Hoogstged: zyne Majt: instantlyk verzogt te worden, met Haar Hoog Mog: in overleg te willen treden, om tot vermyding van eenen vorderen Oorlog by eene negotiatie de algemeene rust en vreede in Europa tusschen de strydende Mogenheden zo doenlyk, op vaste en solide gronden te herstellen, en dus langs dien weg aan de Koninginne van Hongaryen en Bohemen te doen recuperen en behouden die Koninkryken, Landen en Staten, hare Majt: by Keiser Karel de zesden stervende nagelaten, voor zo verre Hoogstged: Hare Majt: van eenige dier Ryken, Landen of Staten na doode van meer Hoogstged: Keizerlyke Majt: geen afstand gedaan mogte hebben;

Dat vervolgens door de Kroon van Groot Brittannien en den Staat deze wegh van onderhandeling behoorde voorgeslagen te worden om de Koninginne van Hongaryen en Bohemen daar toe te induçeeren, en daar by vernomen, op wat Conditien eene Vreede met hare strydende Parthyen zoude gelieven in te gaan;

Dat gelyke propositie van Vreede by zyne Keizerlyke Majt: behoorde gedaan, en by dezelve insgelyks vernomen te worden op wat Conditien eene algemeene Vreede wel zoude gelieven in te gaan en te sluiten.

Dat van deze te doene Vredens Propositien mede opening behoorde gegeven te worden aan het Hoff van Vrankryk, met verzoek om tot herstelling van die algemeene Vreede alle faciliteit te willen bybrengen;

Om dus na verhoor van wederzyds eisschen en antwoort alle devoiren tot een accommodement en eene generale pacificatie te konnen aanwenden.

Dat Haar Ed. Mog. wel begrepen, dat het van hun departement niet was wederzyds eischen van de in Oorlog zynde Mogendheden te bepalen;

Maa

Maar dat zy te gelyk ook bezeffen, dat de accessie van dezen Staat aan het meer aangehaalde Tractaat van Guarantie in den Jare 1731. tot Weenen gesloten, dezen Staat ook niet verder zoude konnen verpligten, als om de Koninginne van Hongaryen en Bohemen na inhoud van dat Tractaat te te assisteren om te hebben en te behouden de volle bezittingen van de Koninkryken, Landen en Staten van Hare Majts. Heer Vader Keizer Karel de zesde Glorieuser gedagtenis, voor zo verre Hoogstged. Coninginne van eenige dier Ryken, Landen en Staten geen afstand gedaan mogte hebben.

Dat by die onderhandeling zo als gehoopt word, bevonden wordende, dat de Koninginne van Hongaryen en Bohemen uit eene zugt tot de herstelling van den Vreede en tot bevordering van het welzyn haarer eigene onderdanen, hare eisschen als boven aangeroert, bepalende;

Van wegens de Kroon van Groot Brittannien en dezen Staat te gelyk met die Vorsten die hun in dat zo heilzame oogmerk zouden gelieven te assisteren, by zyne Keizerlyke Majt. alle kragtdadige instantien behoorden gedaan en Hoogstged: zyne Keizerlyke Majt: met vertoning van de Calamiteiten, die uit den voortgang van dezen brandenden oorlog te vreezen stonden, verzogt te worden, in de eisschen van de Koninginne te willen consenteren, met verklaringe des noods, wanneer Hoogstged: zyne Keizerlyke Majt: daar inne onverhoopenlyk mogte difficulteren;

De Kroon van Groot Brittannien en dezen Staat tot adimpletie van hare ingegane Engagementen met Keizer Karel de zesde Glorieuser Geds: en die aan geheel Europa bekent waren, genootzaakt zouden wezen, ook geresolveert waren de Koninginne van Hongaryen en Bohemen met alle hare magt na vermogen tot nakoming harer Engagementen te assisteren, en om die zelve Koninginne uit dien hoofde te brengen en te securereren in het bezit van die Koninkryken, Landen en Staten, hare Majt: door Keizer Karel de zesde Glorieuser gedagtenis

ster-

ſtervende nagelaten, voor zo verre Hoogſtged: hare Majt: van eenige dier Ryken, Landen en Staten geen afſtand mogte gedaan hebben.

Verklarende Haar Ed: Mog: by dezen, dat hun na voorgaande Convocatie gebleken zullende wezen, dat zyne Keizerlyke Majeſteit, of andere op die te doene propoſitien mogten verweigeren, aan de Koninginne te reſtitueren zulke Landen, als van dezelve uit de nalatenſchap van Keizer Karel de Zesde, glorieuſer gedagtenis mogten hebben geoccupeert, voor zo verre Hoogſtged: Koninginne van die Landen geen afſtand gedaan mogte hebben.

Haar Ed: Mog: alsdan bereid zullen wezen met de andere Bondgenoten, ſchoon niet eenparig, dat egter willen hopen, de Koninginne van Hongaryen en Bohemen met het voorgeſlagene Secours van 20.000. Man zelfs zo nodig 't is met alle kragten en na vermogen tot bekoming harer Landen en Staten, voor zo verre van eenige derzelve geen afſtand gedaan heeft, na inhoud harer Engagementen te aſſiſteren;

Dat Haar Ed: Mog: vertrouwen, dat den Staat langs dezen weg zal voldoen aan de ingegane Engagementen, by geheel Europa als vermelt bekent, zonder dat eenige Mogendheid gevonden zal konnen worden, die met reden zoude mogen voorwenden door den Staat, die weg volgende, geoffenſeert te worden.

Dat insgelyks vertrouwden, dat door het middel van deze præallable negotiatie het woedende Oorlogs-vuur gebluſt, de Vrede in Europa herſtelt, en de Koninginne van Hongaryen en Boheemen in Haare Wettige bezittinge zal geſecureert worden.

Verzoekende Haar Ed: Mog: nogmaals de Bondgenoten, om dit zo ſalutaire oogmerk van Haar Ed: Mog: met hunne toeſtemminge te willen appuieren, en gedurende die onderhandelinge ieder in den haaren de nodige voorzieninge te willen doen, om, de nood zulks vereiſchende in ſtaat te wezen aan hun woord en Engagementen na te behoren

ren

ren te kunnen voldoen: altoos gedagtig het gerecipieerde spreekwoort, *Si pacem velis para bellum.*

Advys van het Graafschap Zutphen.

HEt Graafschap Zutphen geleezen en geëxamineert hebbende eene secreete Resolutie van de Heeren Staten van Holland van den (*) 2 Febr. dezes Jaars 1743. en in de notulen van haar Hoog Mog: onder dato van den zesden der zelver Maant geinsereert, concerneerende de assistentie welke Hoog Gelte: Staten vermeinen, dat volgens de engagementen en het belang van de Republyk aan de Koningin van Hongaryen behoorde te worden gepræsteert, heeft goed gevonden aan 's Landtschaps Tafel te openen van advys te wezen.

Dat een Provintiaal consent in eene somme van 840.000 gl: voor het eerste Jaar subsidie in gelde ten behoeve van de Koninginne van Hongaryen en Boheemen behoorde gedragen, en het geene daar op nog onbetaalt is, werkelyk gefourneert te worden.

Dat van 's gelyken naamens deze Provintie behoorde geconsenteert te worden voor het tweede Jaar subsidie in gelde by de Heeren Staten van Holland ter somma van 1.600.000. gl: voorgeslagen met verklaring, dat Haar Ed: Mog: bereitwillig zyn om daar in haar Quota te voldoen, zo ras de Consenten der Bondgenooten zullen zyn ingekomen.

Dat voor zo verre de verdere contenué van de Resolutie van Hooglte: Heeren Staten van Holland betreft, het Graafschap Zutphen in geenen deele alliëen is van de voorslagen daar by gedaan. Edog, dat het Graafschap Zutphen tot haar leetwezen bespeurende de groote discrepantie der sentimenten tusschen de Heeren Staten der respective Provintien en de Leeden van dien over dit inportante point subsisteerende, van gevoelen is, dat om de eenig-

(*) *Hier voren pag.* 11.

eenigheid in deze hachelyke tydt omstandigheden tusschen de Bondgenoten zo veel mogelyk te bevorderen, aan de Koningingin van Hongaryen en Boheemen voor dit lopende Jaar zoude konnen worden geoffereert een subsidie in geld genomen op 20.000. Man volgens de evaluatie by het Tractaat van den Jaare 1731. en de accessie van den Staat in den Jaare 1732. gedefinieert.

Dat de Gecommitteerdens ter Gen: behoorde gerecommendeert te worden, om door alle meest mindelyke en inductive middelen van persuasie deze aanbieding smakelyk te maken.

Dat ingeval onvermoedelyk de Koningin van Hongaryen declareert met deze offerte geen genoegen te konnen nemen, als dan aanstonds en zonder eenige verdere Deliberatie de Koningin van Hongaryen met effective Troepen, volgens den voorslag by de Resolutie van de Heeren Staten van Holland gedaan, behoort te worden geassisteert, zo nogtans, dat die Troepen niet anders als auxiliair zullen konnen worden geconsidereert, en over zulks den Staat niet zal kunnen worden genoodzaakt aan eenige Mogendheid den Oorlog te declareren, of die Troepen te laten employeren, om de Kroon van Vrankryk in zyne Staten t'attacqueren, dat op die voet over het emploi der Troepen met de Koningin van Hongaryen en den Koning van Gr: Brittannien behoorde geconcerteert te worden, en in die besoignes alle mogelyke voorzorge en voorzigtigheid gebruikt om de Vrede voor de Koningin van Hongaryen, met behoud van hare Staten te faciliteren en te bevorderen, en inmiddels, zo lange dit Salutair oogmerk nog niet is bereikt, het daar henen dirigeren, dat den stoel des Oorlogs, zo verre doenlyk, van de Frontieren van den Staat werde geëloigneert:

Dat het Graafschap eindelyk hier byvoegt, dat in de Marsch van gene Troepen consenteert als onder die expresse mits, dat by dezelve geen van de Vreemde Generaals by de promotie van den 19 Sept: 1742. aangestelt en uit vreemden dienst overgenomen, zullen worden geëmployeert.

Advys

Advys van het Quartier van Veluwen.

HEt Quartier van Veluwen aan d'eene kant in agting genomen hebbende, of wel op deze Republyk, uit hoofde van het Tractaat tot Weenen gesloten in den Jaare 1731, en waar aan den Staat in den Jaare 1732. onder veele Limitatien is geaccedeert, eenige verpligting leggende was, en aan d'andere zyde de intricate en epineuse Constitutie, waar in de zaken van Europa in 't generaal, en en met betrekkinge tot den Staat in 't byzonder zig zyn bevindende.

Zouden van Advys zyn.

Dat schoon men niet zonder fondament kan souteneeren, dat niet alleen door het gedrag van Keizer Karel de VIde Glorieuser Ged: maar zelfs van hare Majesteit, de Koninginne van Hongaryen en Boheemen, waar over men zig alhier onnodig agt in het breede te extenderen, alle verpligtinge die op den Staat komt te leggen, is wechgenomen, zonder dat den Staat iets zoude verobligeert zyn aan Hoogstged: Koninginne, uit hoofde van dat Tractaat te præsteeren.

En gevolglyk, dat al 't geene, tot nog toe, tot voordeel en assistentie van meer gedagte Koninginne door eenige Provintien of Leeden van dien is gedaan, niet anders geconsidereert kan worden, als uit vrywillige beweegingen, zonder eenige obligatie, geschiet te zyn.

Dat zeit men egter eens voor een moment, buiten præjuditie, gestelt zynde, dat de Republyk in den Jare 1741. en gedurende een gedeelte van 1742. uit kragt van dat Tractaat verpligt was geweest aan Gemelte Koninginne in haar Staten geattaqueert wordende, te moeten geven, die hulpe welke daar by versprooken zoude zyn.

Men vermeent, dat, zeedert een gedeelte van den voorn: Jaar 1742. en nog in dezen Jaar 1743.

de situatie van voorsch: Koninginne zodaanig van gedaante is verandert, dat men veiliglyk kan en mag avanceeren, dat zo het geval waar in meergemelte Koninginne in den beginne zig bevont een Casus Fæderis was, 't geen men evenwel nog niet gestendigt, nogtans zeedert, en principaalyk als nu niet meerder als zodaanig kan gehouden worden, terwyl haar Majesteit wederom is getreeden, op weinig na, in de possessie van alle de Landen en Staten haar, door wylen haar Heer Vader Keizer Karel de VI. Glori. Ged: nagelaaten, except alleen de Staten van Silesien die haar Majesteit by tractaat buiten kennisse en toestemming van den Staat, en op welke eigen willige Cessie al eenige reflectien zouden konnen worden gemaakt, aan zyn Majesteit den Koning van Pruissen heeft afgestaan.

Behalven dat haar Majesteit om niet te Spreeken van de Considerable vrywillige subsidien die dezelve zo van de Kroon van Groot Britanien als van eenige Provintien en Leeden van deze Republyk heeft genooten, in compensatie van die weinige nog manqueerende Leeden, werkelyk zig heeft meester gemaakt, en als nog possedeert een grootste gedeelte van het Keurvorstendom Beieren.

Zulks dat den Oorlog nu verder gevoert zullende worden, die niet meer met eenige schyn zelfs geconsidereert zoude konnen worden als defensief, waar van het gemelte Tractaat alleen is spreekende, en op het welke in alle gevallen 't zelve alleen aplicabel zoude zyn maar notorie als offensif waar toe dat Tractaat eigentlyk geen relatie is hebbende.

Dat mitsdien Haar Ed: Mog: vermeenen in geenerhande manier tot het geven van secours in Troepen, waar over thans de quæstie is, en die Resolutie van de Staten van Holland komt te melden, verpligt te wezen, maar in tegendeel van gevoelen zyn dat daar in behoort te worden gedifficulteert.

Met autorisatie op de Gecommitteerdens dezer Provintie ter Gen: om hier van ter Vergadering van

van Haar Hoog Mog: Opening te doen, en door de bekwaamste middelen en weegen te beletten, dat het voorn: secours in Troepen by den Staat niet worde gegeeven; Contradicerende by voorvallende geleegentheeden, 't geene tot bevordering van dien, en 't werkelyk doen maarscheeren der Troepen, met alles dat daar toe eenige betrekkinge mogt hebben onvermoedelyk by eenige Provintie of Provintien, 't zy uit hoofde van d'Executie van het gepraetendeerde Tractaat, als andersints, zoude mogen worden ondernoomen.

Dat dien onverminderd Haar Ed: Mog: zig verpligt vinden by deze Occasie voor te draagen.

Dat zy al zeedert voorleeden Jaar en inzonderheit geduurende deze Winter zig geflatteert hebben gehad met die hoope, dat de Republyk nevens de Kroon van Groot Brittanien, die tot nog toe het geluk hebben gehad de Vreede te behouden, met haar, haar devoiren zoude hebben aangewent, om de rust van Europa allezins zo noozaakelyk te herstellen, en het brandende Vuur des Oorlogs te doen uitblussen en te veranderen in een æquitable Vreede op solide gronden gebouwt.

Maar dat Haar Ed: Mog: tot haar leetwezen moeten zeggen dat haar tot nog toe, immers met eenige zekerheit, daar van niets is voorgekoomen.

Dat derhalven vermeinen, dat aan de andere Bontgenooten in serieuse overweeging behoort gegeven te worden, of het niet meer als tyd is, dat men daar aan met alle ernst kome te werken, en diensvolgens by de Kroon van Groot Brittanien als in dezen zo veel als den Staat Geinteresseert, te onderstaan of dezelve niet geneegen zoude zyn, daar aan, nevens de Republyk te arbeiden.

En terwyl men niet wel kan twyffelen of zulks zal aan zyn Majesteit van Groot Brittanien volkomen aangenaam moeten zyn, dat men vervolgens gezamentlyk de strydende Moogentheeden en in 't particulier de Koninginne van Hongaryen en Boheemen tot het ingaan van een Vreede, door alle bekwaame middelen en wegen, trachte te disponeeren, in vertrouwen dat haar Majesteit

uit liefde voor het welwezen van Europa in 't gemeen, en van haar onderdaanen in 't byzonder, zig daar toe wel zal laaten beweegen.

Dat hoe wel Haar Ed: Mog: zig imagineeren dat deze pogingen wanneer die met regte ernst werden by de hand gevat van het gewenste effect zullen zyn.

Egter om te toonen dat niet ongeneegen zyn de belangens van de voorss: Koninginne op een regtmaatige wyze te behertigen zonder nogtans dat zulks zal konnen geconsidereert worden als een gevolg of verpligting van het voorss: Tractaat gelyk hier vooren gemelt, wel willen verklaaren, dat wanneer aan haar volkomen zal zyn gebleeken, dat alle de Officien van beide de Zeemogentheden tot herstelling van de ruste en vreede onverhoopelyk vrugteloos mogten zyn en alle hoop tot een gewenscht succes verdwenen, d'andere Bontgenooten Haar Ed: Mog: bereitwillig zullen vinden, om als dan met dezelve te overleggen, en vervolgens met een eenpaarig Consent, van alle de Provintien te resolveeren en tot bewaaring en bezetting, (dog verder niet) van de Oostenryksche Neederlanden te zenden een Corps Troepen van 18.000. man, daar onder gereekent de 4000. man die den Staat aldaar thans meerder als by 't Tractaat van Barriere gestipuleert is, is hebbende.

Met die byvoeging wyders dat meede in zodaanige onverhoopentlyke cas, aan meer Hoogged: Koninginne van Hongaryen en Boheemen, zoude konnen worden gedeclareert, dat den Staat consenteert, dat zo lange de Staatsche Troepen in voorss: plaatzen der Oostenrykse Neederlanden zullen blyven, haar Majesteit van daar kan trekken en tot hare particuliere defensie elders employeeren de 18.000. man welke haar Majesteit anders verpligt zoude zyn volgens gem. Tractaat aldaar te houden.

BRIEF

BRIEF

Van H. H. M. de S. G. der Vereenigde Provintien aan de S. van Groeningen en Ommelande.

EDELMOGENDE HEEREN.

WY en twyffelen niet, of de Heeren Uwe Gedeputeerden in onze Vergadering, hebben UEds. van tyd tot tyd bericht wegens het geene in onze Conferentien van tyd tot tyd met den Heer Trevor Extraord. Envoye van zyne Gr. Br. Mai. verhandelt is, ten aanzien van het Secours, dat de Koningin van Hongaryen en Bohemen vordert, zoo van gezegde zyne Gr. Br. Maj.[t], als van Ons, ten aanzien van de ondernemingen des Konings van Pruissen op Silesien, als mede dat in die conferentien de zaken zoo verre gebragt zyn geworden, dat de Heren Gedeputeerden met den Heer Trevor ontrent overeen gekomen zynde 'er Raport van gedaan hebben.

Wy hadden niet verwacht zoo veele zwarigheden van de kant van sommige Provintien te ontmoeten, en wy hadden ten minsten gehoopt, dat ingevalle 'er eenig verschil mogte ontmoet worden, het zelve door ophelderingen van wederkanten zoude kunnen uit den wegh geruimt worden, en dat in eene deliberarie van dat gewight, welke onwedersprekelyk allen spoed vereischt, men wel haast eenparig tot besluit zoude kunnen komen.

Maar gezien hebbende, tot ons groot leetwezen, uit het advys van Uw Edelmogende, en uit dat van verscheide andere Provintien, dat uwe en hunne gevoelens niet overeenkomen met het geene verhandelt is, volgens het Rapport, en dat Gy en Zylieden eenen anderen wegh schynen in te willen,

zoo hebben wy gedagt van onzen pligt te zyn Uw Edelmogende, en de Heren Staten der anderen differende Provintien te informeren van de Redenen welke den grond der Conferentien met den Heer Trevor gehouden, en van het Rapoet en advys van de Heere Onze Gedeputeerden geweest zyn, redenen die ons deeden oordelen dat wy 'er ons mede moesten conformeren.

Uw Edelmogende kunnen niet onkundig zyn, dat op de Notificatie, welke wy ontfingen van de dood van Keizer Karel de VI. roemrugter gedagtenis, wy twee zake deden, eerst, dat wy in een antwoort aan de Koningin van Hongaryen en Bohemen, verzekeringen gaven van geneigtheit, die wy hadden om met Haar Maj. in goed verstand en vrindschap te leven, en heiligtyk aan de Tractaten welken tusschen Haar Majesteit en den Staat in wezen zyn te voldoen; en onder anderen dat wy aan de Heren Staten der respective Provintien vertoonden de vreeze welke deeze dood veroorzaakten, gemerkt de droevige gevolgen en onlusten welken daar uit zoude kunnen ontstaan. Uw Edelmogende zyn insgelyks kundig dat wy hen verzochten, om spoedig op al het geene agt te willen geven dat nodig zoude kunnen zyn, tot bescherming of verdediging van den Staat, als mede om aan onze algemeene verbinteniffen te veldoen. Indien tyd kon men weinig denken of voorzien, dat de Koning van Pruissen, de Koningin van Hongaryen zoude attaqueeren, met gewapender hant in Silesien te vallen, om zich Meester te maken van dat Hartogdom. Nochtans is dat gebeurt, en de Koningin is daar door in groote verlegenheit gesteld geworden, 't welk haar deed omzien na haar verdediging, zoo door haar eigene kragten, als door den bystant van haare Geallieerden, en ten aanzien van die, vervoegde zy haar by den Koning van Gr: Bt: en by Ons: vragende het bedongene Secours vastgesteld by het Wener Tractaat, eerst gesloten in 1731. en bevestigt in 1732 door het intreden van den Staat als mede contracterende partye.

Toen

Toen dat verzoek aan ons gedaan wierd, onderzochten wy rypelyk de verplichtingen in het gezegde Tractaat ten onzen laſten vervat; en wy vonden, dat het eerſte Art. een wederzydſche defenſive Alliantie inhoud, door een onderlinge Guarantie van al de Staten, Koninkryken en Landen, van welken de Hooge Contractanten als toen in poſſeſſie waren; en dat het tweede inhoud een Guarantie van de zoo bekende *Pragmatique Sanctie*, zoo dat als men al eenige tegenwerping, tegens dat tweede Artykel zoude willen maken, het eerſte des niet te minder wezentlyk zoude zyn, en toepaſſelyk op de tegenswoordige Omſtandigheden, zoo dat tot noch ons niet toegeſchenen heeft dat eenige uitzondering dien aangaande plaats kan hebben.

Echter hebben wy aangemerkt, dat de Koning van Engeland niet alleen een der voornaame Contractanten is, maar dat buiten en behalven het algemeene Welzyn, dien Vorſt met den Staat in een gemeene Verbintenis is tot uitvoering van het Tractaat. Daarom hebben wy gedagt dat over die zaak met zyne Gr: Br: Maj: de goedheid wel heeft willen hebben om ons in het allergrootſt vertrouwen zyne gedachten mede te doen delen, door deszelfs Ex. Envoye den Heer Trevor, zoo zyn daar uit de punten voortgekomen, over welke na verſcheide Conferentien met den Heere Trevor eens geworden is, en welke gevonden worden in het Raport 't welk de Heren onze Gedeputeerden deswegens op den eerſten deze ontworpen hebben.

Wanneer na dat alles het Uw Edelmogende gelieven zal met oplettenheit te overwegen het geenen in het gemelde Raport vervat is, en waar in het eigentlyk beſtaat 't geen onze Gedeputeerde daar uit geformeert hebben, zoo zullen zy vinden, dat alles met de grootſte circumſpectie behandelt is geworden; dat 'er geen nieuwe verplichtingen in aangegaan zyn, en dat men 'er ſlechts in overwogen heeft waar toe men zoude gehouden zyn om aan de verbinteniſſen te voldoen,

doen, welke de Gr. Br. Maj. en dezen Staat, als een defensive Alliantie aangegaan hebben, en omtrent welken, zoo zy daar omtrent aangemaant wierden, gelyk zy aangemaant zyn, zy niet in gebreken kunnen blyven zonder hun woord en verpligting te verbreken.

Nochtans, om in order en met alle mogelyke gematigtheit te handelen, oordeelde men, dat men beginnen moest, aan de eene zyde met den Koning van Pruissen op de allervriendelykste wyze te verzoeken, van zyne onderneming af te zien, de dadelykheden te staken, en zyne Troepen uit Silesien thuis te ontbieden, en met de goede diensten van zyn Maj. van Gr. Br. en van dezen Staat aan te bieden; om de verschillen tusschen Hunne Majesteiten de Koning van Pruissen, en de Koningin van Hongaryen, by te leggen; en de andere om de Koningin van Hongaryen aan te manen, om alle mogelyke toegeeflykheit te gebruiken, om tot dat vergelyk te komen.

Men kwam ook over een om niet verder te gaan, en zelf om geen verklaring altoos aan den Koning van Pruissen te doen, *wegens de nootzakelykheit waar in men zich bevond, door de aanhoudenheid zyner feitelykheden, om te voldoen aan de verbintenissen met het Oostenrykscbe Huis aangegaan*, voor aleer men antwoort van zyne Pruissische Majesteit zoude bekomen hebben, en inmiddels aan de Koningin van Hongaryen te betuigen, *de dispositie waar in men is om aan de Verbinteniſſen te voldoen, by gebrek van een verdrag*, en te zamen te advizeren over de wyze om de zelve te voldoen, en ten dien einde de ophelderingen en verklaringen in gemelde Raport vermeld te vragen. Die Negotiatie tot daar tot tusschen Engelant en dezen Staat voort gezet zynde, zoo kunnen wy niet begrypen, dat 'er met meerder omzichtigheit noch rechtmatigheit zoude hebben kunnen worden te werk gegaan, veronderstellende dat de Bontgenoten, alle in 't algemeen, en ieder voor zich in't byzonder, genegen zyn, om ter goede trouwen aan de met hun volgenoegen aangegaane geslootene en uitgewisselde Tractaten te voldoen,

doen,

doen, gelyk zy gehouden zyn, en gelyk het belang van den Staat, het in't byzonder vordert ten aanzien van de defensive Alliantie, uit kragte van welke Groot Brittanjen en den Staat door de Koningin aangemaant zyn geworden tot het geven van Secours, te meer dewyl wy gelooven, dat die verpligting klaarblykelyk genoeg uit dat Traktaat voortvloeit en dat het belang van den Staat op een ontwyffelbaare wyze vordert, dan de Erflanden en Staten door den Keizer roemwaarder gedagten is nagelaten, vereenigt en in hun geheel blyven, om zoo veel mogelyk zyn zal, het evenwigt in Europa te bewaren: de Oostenrykſche Nederlanden, in welken de Republyk zulk een groot en byzonder belang heeft ten aanzien van haar Barriere, onder anderen in die Nalatenſchap begrepen zynde, behalven dat het ons toeſchynt, dat in dit Critique geval in welke een ieder het oog heeft op de Rezolutie die hier in die zaak zal genomen worden, het meer dan ooit nodig is om kragtdadig en Cordiaal te doen zien, dat den Staat die noch een goede naam van goede trouwe in het nakomen van zyne verbinteniſſen heeft, niets doen wil het geene hem dien roem doe verliezen, in een zoo gewigtige omſtandigheit die zoo na deszelfs eigen belang influit, en waar uit zoude kunnen komen te volgen dat zoo men gebrekkig was in 't nakomen van zyn Verbinteniſſen, men van byſtand zou kunnen verſteken worden, indien het kwaame te gebeuren dat men dezelve benodigt ware, 't geen Godt verhoede, maar 't geen ondertuſſchen gemerkt de onweders die aan alle kanten ontſtaan eerder zoude komen te gebeuren als men ligh wel denkt.

Wy hadden gehoopt, dat die redenen die ons taſtbaar voorkomen, en by 't geene der Staten van de reſpective Vereenden Provintien onbekent zyn, ingevalle, zy niets wezentlyks 'er tegen in te brengen hadden, hen zoude gebragt hebben om te concurreren in de concluſie van het geene ontworpen is geworden, is overeenkomſt met het Raport. Nochtans volgens de advyzen der Provintien Zee-

lant Utrecht, Vriesland en Groeningen in onze Vergadering ingebragt, is het klaarlyk gebleeken dat wy in onze hoop ons bedrogen hebben. De voorvoornaamste der difficulteiten schynt te zyn dat men Oordeelde dat voor en aleer men verder ging, men eerst kennis moest geven aan het Fransche Hof van den Staat dier zaken en van het geene ons van wegens de Koningin gevergt werd. Maar Edelmogende Heren, wy begrypen dat indien wy alleen dien stap deden, zonder Engelant, na zoo veele gehoudene conferenten met den Heer Trevor en onze Gedeputeerden, het te vrezen zoude zyn dat de Koning van Gr. Br. daar door rede tot ongenoegen mogte gegeven worden, die, op ons verzoek, ons wel in het uiterste vertrouwen, en geheim, zyne gedagten over die zaak heeft willen mededelen, kwalyk zoude kunnen duiden dat men de conclusie van dat gezegde Consert zou willen opschorten om eene vooraf te gaanene bekentmaking aan Vrankryk, die niet in het Tractaat begreepen is, welkers uitvoering het onderwerp der Deliberatien is. Of dat van wegens den Staat de maatregelen die te samen met Engelant moeten genomen worden tot uitvoering van een Tractaat dat Vrankryk niet aangaat, afhankelyk gemaakt zoude worden, van een diergelyke communicatie, die voor zoude moeten gaan, en na dewelke de uitvoering tot men antwoort ontfangen had zoude moeten blyven opgeschort. Dat zoude, na onze gedachten, te ver gegaan zyn, en het schynt met de waardigheit en onafhankelykheit van den Staat weinig overeen te komen om zyne Deliberatien te willen doen afhangen van de toestemming van Vrankryk, gelyk zulks geavanceert is in eene der gezegde advyzen van de Provintien. Daarenboven kan het geene tusschen den Staat en Engelant ontworpen is, Vrankryk tot geen nadeel strekken; dat Hof self niet kwalyk gevonden hebbende dat den Staat, met Engelant verbonden zynde door een en 't zelve Tractaat, met het zelve overlegt wegens de uitvoering van het geene daar men zich tot verpligt heeft, gelyk zulks

zulks blykt uit een relatie van den Heer van Hoei van den 3 dezer. Dus twyffelen wy niet of de Provintien die hunne *Considerâtien* opgegeen hebben over die voor af te gaane communicatie aan Vrankryk zullen daar van wel willen Resisteren. Niet dat dat wy niet van advys zouden zyn, dat men voor die Kroon alle soorten van Agting moet hebben, zynde het zeker dat men niet te veel menagement voor dezelve kan hebben, om haare Vrintschap te bewaren en te versterken. Doch zulks moet op geen andere dan betamelyke wyze geschieden; en daar toe is ook in het Raport onder anderen opgesteld geworden det indien het geconcerteerde kwam besloten te worden, men aan Vrankryk de representatien zoude doen die in het gezegde Raport vervat zyn. En dat door dat middel, wy denken provisioneel genoeg te doen, en dat Vrankryk redelyker wy zekerlyk zich insgelyks 'er mede genoegen zal.

Daarom bidden wy Uw Edelmogende om wel hun laatste deliberatie te willen nemen over het Raport van 1 dezer, en in aanmerking van de bygebragte redenen 'er u na te conformeren, op dat het tot een algemeene Conclusie gebragt werde. En ingevalle 'er noch eenige onzekerheden mogten overblyven, dat Uw E. M. dan Uwe Gedeputeerden in onze Vergadering gelieft te belasten om op de gevoeglykste wyze ten dienste van den Staat de strydigheden welken in de advyzen eeniger Provintien mogten gevonden worden te helpen vereffenen.

Wy bidden U ter zelver tyt ons te willen over zenden Uwe Rezolutien over dit alles zoo spoedig zulks mogelyk is, dewyl de zaaken het vereisschen zynde reets met die uitstellen veel tyts verloren, waar op wy ons verlaten de God bidden, enz.

Hage 10 Maart 1741.

ANT.

ANTWOORT
VAN DE
STATEN VAN GRONINGEN
EN
OMMELANDEN
AAN DE
STATEN GENERAAL.

HOOG MOG. HEEREN.

DEwyl onze Staten noch vergadert waren toen Uw H. M ons met hunne Missive van den 10 dezer vereerden, zoo hebben wy de zaken daar in vervat kunnen leezen en overwegen, met meerder spoed, als de gesteltenis van de Regering onzer Provintie gemeenlyk wel toelaat, nochtans met die stille en geruste overweging welke den tegenswoordigen staat der zaken nootzakelyk vordert, en Uwe H. M. met rede van ons vorderen in deeze omstandigheden.

Wy betuigen met vermaak ontfangen te hebben, het omstandige Verhaal 't geen Uw H. M. ons hebben gelieven medetedelen van het geene verhandelt is geworden met den Heere Trevor, Ext. Envoye van den Koning van Gr: Br: op de voorslagen die hy gedaan heeft ter gelegentheit van de ondernemingen des Konings van Pruissen in Silesien, als mede de Mesures, welken 'er zouden moeten genomen worden, overeenkomstig met het geene beraamt is geworden, met den gezegden Heere Trevor en met de Heeren Gedeputeerden Uwer H. M. alles wydlopiger vervat in het Raport van den 1 dezer lopende Maant: en eindelyk het verschillen

't

't geen 'er is gevonden in de Sentimenten van verscheide Provintien, in de eene meer in de andere min, aangaande het verhandelde, als mede betreffende het gezegde raport.

Doch wy kunnen ter zelver tyd voor Uw H. M. niet verbergen, dat het ons eenigzints vreemt gedagt heeft, of ten minsten weinig gebruikelyk, dat Uw H. M. goedgevonden hebben ontrent vier Provintien, alleen den wegh van exhortantie te gebruiken, om hen te doen afstaan van gevoelens waar ontrent zy haar zelven reets verklaart hadden, en om zich te schikken naar het advys der drie andere Provintien zonder dat tot hier toe, voor zoo verre wy weten kunnen, Uw H. M. eenig diergelyke offitie ontrent de drie andere Provintien werkstellig gemaakt hebben, met hen de Advyzen der drie andere Provintien medetedelen, welke Provintien men *discorderende* noemt, met de redenen die 'er verder by zyn: wel verre dat die drie Provintien genodigt zouden zyn om tot het sentiment der vier anderen overtekomen. Het geene ons te meer verwondert dewyl Uw H. M. ons zelf wel willen te kennen geven dat de Provintien Zeland, Utrecht, Vrieslant, en Groningen het eens zyn over het hooftzakelyke der voornaamste punten, betreffende de voorafte gevene Communicatie aan Vrankryk van de voorgeslagene schikkingen en maatregulen, hoewel die alle noch niet met de zelve juistheit verklaart en bepaalt zyn, in eenige min zakelyke omstandigheden; en dat dus in dat punt, het gewigtigste van alle, en het eenige, ontrent het welke in 't voorbygaan gezegt, het Uw H. M. behaagt heeft zich te verklaren in hunne Missive; die vier Provintien behoorden als Eenstemmig aangezien te worden.

Dit heeft echter ons niet belet H. M. H. om de redenen en de motiven, door Uw H. M. bygebragt te onderzoeken, om het Raport van den 1 dezer lopende Maant, en van dezelve te overwegen met al de nodige oplettenheit welke de gewichtigheit van de zaak vereischt, en welke wy op Uwe Hooge aanbeveling gehouden, zyn 'er ontrent

omtrent te hebben. Maar met hoe meerder yver wy tot dat onderzoek overgegaan zyn tot welzyn van ons dierbaar Vaderlant, met alle vooroordeelen afteleggen, en die zaak wel te overwegen hoe meer wy in ons voorige gevoelen door onze Gedeputeerden aan Uw H. M. medegedeeld op den 6 dezer, versterkt worden. Want hoewel wy erkennen dat volgens het Tractaat van Weenen van 't Jaar 1731. en volgens deszelfs eerste Artykel, den Staat gehouden is en een algemeene en wederzydsche Guarantien, zoo wel als tot handhaving van de ondeelbaarheit der Nalatenschap der Erfstaten van de Koningin van Hongaryen; en hoewel wy veronderstellen beneffens Uw H. M. dat het belang van den Staat vordert, dat de Landen door den overleden Keizer nagelaten vereent moeten blyven tot behoud van het evenwigt van Europa, en tot de zekerheit van de Republyk ten aanzien van de Barriere; en dat wy met Uw H. M. als een vaste en eeuwigduurende waarheit vaststellen, dat de goede trouwe, en het nakomen der Verbintenissen een zaak is niet alleen billyk, maar tot welke de aanmerking van onze eigene behoudenis ons verplicht, als zynde het zekerste middel om ons de agting en het vertrouwen van al onze gebuuren te verkrygen, zoo vertrouwen wy niet te min, dat dat alles noch geene genoegzaame rede uitlevert om ons te doen besluiten tot het geene met den Heere Trevor beraamt is geworden in de punten waar ontrent het Raport verschillende is met ons bovengezegde Advys en Resolutie.

Want wat het eerste point aangaat, alwaar men zegt, dat de Staat gehouden is in al het geene vervat is in het Raport, en dat het alleen is de volbrenging van het Weener Tractaat; dat zulks zoo zy. Doch het is niet min waar dat het onnodig is nieuwe verbintenissen aantegaan in zaken waar toe de Hooge Contractanten zich reets verbonden hebben gehadt, voor 't overige schynt dit Consert ons geheel nieuwe Verbintenissen in te houden, welke zich niet bepalen aan de bepalingen van het

Wee-

Weener Tractaat. De Guarantie en het beloofde secours door dat Tractaat zyn alleen betrekkelyk op de Staten en de Domeinen van Hare Majt. als Koning van Groot Brittanjen, ten aanzien van de welken 'er weinig te vrezen is, gemerkt dezelve rondsom van water omringt zynde niet lichtelyk door andere Mogentheeden kunnen aangevallen worden: en nochtans vinden wy dat men in het Raport, dezelve Guarantie uitgestrekt heeft tot de Domeinen en Staten van syne Maj. als Keurvorst van Hanover: en dat tegens alle en een iegelyk die ter oorzaake van die Overeenkomst dezelve zoude mogen komen aan te vallen; ondertusschen is 'er vry meer te vrezen ten aanzien van de Staten van Hanover, zynde meest omringt van Magtige Vorsten, van welken deeze zich reets verklaart hebben als zeer weinig genegen voor de Koningin van Hongaryen, en de anderen zich des wegens noch niet by dezen Staat geuit hebben.

Dit word echter by ons niet aangemerkt als eene rede om in die nieuwe conventie niet te treden; zulks moet slegts geschieden zonder andere Mogenheden te beledigen. Wy willen ook niet Staande houden dat den Staat zich moest ontrekken van zyne Verbintenissen met te insisteren op eene voorafgegaane Communicatie aan Vrankryk, en op eene uitnodiging aan zyne Majesteit om met ons gemeenzamerhant te werk te gaan, op dat de dus beraamde maatregelen, in gevalle van nootzakelykheit door de vereende Magt der drie Mogenheeden konden uitgevoert worden, want zoo het een rechtmatige zaak is, om wezenlyk het beloofde Secours te verschaffen: zoo is het niet min eene voorzichtige, en een pryslyke Staatkunde, dat men op de behoorlykste wyze naar vereisch van zaken te werk gaat. En hoe zou men kragtdadiger de Koningin van Hongaryen kunnen byspringen, dan met de beide Koningen over te halen om zulks gezamenderhant met den Staat te doen? en wat kan voor die Vorstinnen nadeliger zyn, dan met verhaaste en met

by-

byzondere Negotiatien redenen van ongenoegen te geve aan eene zoo Magtige Mogenheit als Vrankryk, welke de Balans zoo sterk kan doen hellen in deeze tyts gesteltenis, en dat men zyn A. K. M. verpligtte eene andere party en mezures tegens de onze strydende te kiezen.

Daar en boven zou de Communicatie die men aan Vrankryk geven moet niet alleen zeer voordeelig zyn tot het groot oogmerk van de behouding en de ondeelbaarheit der Oostenrykshe Staten; maar zy vloeit zelfs nootzakelyk voort uit de onderhandelde Materie der gemelde conferentien, welke uit kragte van de gegevene Guarantie tot handhaving der *Pragmatique Sanctie* de gemeene zaak van al de Guarandeurs geworden is, in welke de Kroon van Vrankryk, door een Solemneel Tractaat, met den overleden Keizer aangegaan, dezelve Verbintenisse op zich genomen heeft die met Vrankryk en den Staat aangegaan zyn schoon op onderscheidene tyden. Zoo dat, volgens onze gedachten, men niet wel tot een Finaale conclusie kan komen, met eene der Hooge Guarandeurs, ontrent het volbrengen van gemeene verbintenissen, zonder dat men ten minsten daar mede doe blyken dat men den anderen wegens zyne goede geneigtheit mistrouwt; waar toe wy niet weten dat zyne A. K. M. tot heden toe reden gegeven heeft. En dewyl wy met groot leetwezen, dien aangaande, uit verscheide Relatien van den Heer Ambassadeur van Hoei en noch laast in die van den 3 en van den 10 dezer zien dat de agterhoudentheit waar mede dezen Staat ontrent die Kroon te werk gaat, reets begint agterdogt te geven en als beledigend aangezien te worden, zoo zoude die Kroon zich zekerlyk veel meer beledigt houden over die welke den Staat in deeze zaak zoude komen te plegen; op welke Uwe H. M. zelve zeggen dat gantsch Europa thans het oog heeft. Wy bidden en bezweren dan Uwe H. M. ter liefde welke zy hebben voor den rust en den Welstand van den Staat hunne deliberatien zodanig te willen schikken dat zulke redenen van verwydering en mitstrouwen zorg-

vul-

vuldig vermyd mogen worden.

Wy en begrypen niet H. M. Heeren dat de Republyk daar door iets verrigten zoude dat strydig zoude zyn met haare vryheit en waardigheit, of dat daar door uwe deliberatien afhankelyk van Vrankryk zouden worden, wy zyn gantsch niet geneigt onze Rezolutien om een derde opteschorten, veel min om de nakoming onzer verbintenissen 'er om natelaten: maar wy kunnen ook niet goedvinden dat terwyl men ongemene toegeventheit en agting aan dezen betoont, men verzuimt en nalaat 't geen men aan den anderen schuldig is. En wy kunnen niet overeenbrengen met het groote denkbeeld 't geen wy hebben van de billikheit van zynen Gr. Br. Maj. dat Hy zoude kunnen kwalyk duiden dat den Staat in den tegenswoordigen toestant van zaken kennis geeve aan Z. A. K. M. der maatregelen die men zoude nodig oordelen te moeten nemen, of de nodiging om wel te willen toebrengen tot het byleggen der onlusten, en in onze Mezures in te treden eer men dezelven besloot en te werk stelde. Zyne Gr: Br: Maj: kan zich over zulk een wys gedrag te minder belgen, dewyl, volgens zyne Hooge Wysheit, hy overtuigt moet zyn, dat 'er noch zorg, noch pligt is welke de Republyk meer ter harte moet gaan, als het aankweeken van de Vrintschappen van het Vertrouwen der twee Kroonen. Zoo van Vrankryk als van Engelant, door alle mogelyke betoning van agting en goede wille.

Maar als wy, op merkende op den tegenswoordigen Staat der zaken in Europa, overwegen, dat dat vuur van Mistrouwen en oneenigheit 't geen noch onder de assche smeult, lichtelyk zoude kunnen komen in brandt te geraken, en eenen vollen brand van Oorlog te verwekken; waar toe den byzonderen Oorlog tusschen Engelant en Spanjen, en de ondernemingen van den Koning van Pruissen reets zoo verre voortgezet, het Tooneel schynen geopent te hebben, en dat het openstaan der Keizerlyke Kroon wel verder zoude kun-

hen komen te voeren, als, zeggen wy, wy al die hachlyke omstandigheden overwegen zyn wy van advys dat thans, meer dan ooit, den Staat zich te wachten hebbe, om een gebuur als Vrankryk niet in agt te nemen. Dat in de tegenswoordige omstandigheden eene Ruptuure met die Kroon ten uiterste gevaarlyk zoude zyn, dewyl de Republyk op haar zelve niet zeer in Staat is, om eene Kroon die zoo magtig is door Haar zelve, als door haare Allianties het hoofd te kunnen bieden. Dat 'er schier geen de minste hoop is op hulp van buiten; 't zy van de Noordsche Kroonen welken zelve op het punt zyn van elkander aantevallen, 't zy van Gr. Br. 't welk zich reets elders zoodanig bezet vind, 't zy van het Huis van Oostenryk, 't welk zyn voornaamsten steun verloren heeft, en daaren boven geheel uitgeput is geworden. Zoo dat de Republyk zich als dan ontbloot vindende van allen nodigen bystant, deszelfs Barriere, welke niet te behouden zyn zonder meerder Troepen zoo eigene als Auxiliaire, niet zoo gaauw zoude verovert zyn of men zoude den Oorlog tot in het hart zyner Provintien gebragt zien. En konde dat zelfs belet en voorgekomen worden, zoude zy doch haare Frontieren door verscheide Magtige Mogentheeden aangetast zien, en zich tusschen verscheide waren te gelyk bevinden. Het is waar dat men hopen moet dat Godt ons voor diergelyke ongevallen behoede, en zulke groote kwaden van ons afwenden.

Egter bidden wy Uw H. M. al die gewigtige aanmerkingen die wy Uw H. M. komen te geven wel ernstig te willen overwegen; en dezelve zoo het doenlyk is aan de drie Provintien die discorderen, Gelderlant, Hollant, en Overeyssel, mede te delen, welkers Rezolutien ons tot noch niet medegedeelt zyn, op dat de zeven Provintien eenstemmig mogen besluiten geene Finaale conclusie met Gr. Br. aantegaan zonder Vrankryk: maar in tegendeel met die Kroon zoo als men de andere te

bera-

beramen, al wat nuttig zoude kunnen zyn, 't zy om de Verbintenissen te vervullen, of om door eenig ander middel de rust en vreede van Europa te bewaren, als zynde zaken in welken volgens het gevoelen van Uw H. M en van derzelver Gedep. in hun Raport, Vrankryk grooten invloed hebben kan. En zulk een gedrag is nodig om te verhoeden dat niet eenige rede tot ongenoegen gegeven worde aan eene Mogentheit, van welken zedert de Utrechtsche Vreede tot nu toe, den Staat nooit het minste ongenoegen ontfangen heeft, hebbende met dezelve in eene stantvaste en geduurige Vrintschap geleeft.

Daarom, en om al die redenen boven vermeld is het dat wy ons verpligt agten onveranderlyk te Persisteren in ons advis en Rosolutie en in de Instructien en orders hier vorens aan onze Gedep. afgezonden en op de Tafel van H. H. M. opgebragt op den 6 dezer wy bidden Godt, &c.

Groningen den 20 May 1741.

E Y N D E.

BYLAGEN
VAN
STUKKEN
IN DE
VOORIGE VERMELT;
En dienende tot
OPHELDERING
DER
ZAKEN
Die in de zelve begrepen zyn.

N°. 1.

EXTRACT
UIT DE
PETITIE
VAN DEN
RAAD VAN STATEN
DER
VEREENIGDE PROVINTIEN
Voor 't Jaar 1743.

DE zeer tedere omstandigheden waar in de Republyk zich herwaarts eenige jaren bevind, verdiend de ernstigste oplettenheit van de Bontgenooten, en als men aanmerking maakt op al het geene getrouwe en wel geintentionneerde Regenten doen moeten, schynt het zeker dat schoon al den tyd die sedert de *Utrechtze Vreede* tot heden verlopen is, niet altoos in eve groote rust gesleten is, 'er echter nooit geen geweest is zoo vol onlusten, bekwaam om ongerustheden te geven, als den hedendaagschen, noch geene welke gevolgelyk meerder oplettenheit, en een grooter spoed vereist heeft om orders te geven, niet alleen ontrent het geene nodig is tot zekerheit, en in allen gevallen tot verdediging van dezen Staat, maar ook tot alles dat no-

nodig is om dezelve in staat te stellen tot het volbrengen van haare verbintenissen, by tractaten aangegaan.

De Raad van Staten der Republyk hoopt geduurig dat de goede Godt alle ongevallen die ons lieve Vaderlant schynen te bedrygen genadig van ons zal gelieven te weren; maar het zoude te wenschen zyn dat onze respective Souverynen zich met vereenigde harten en een onderling vertrouwen wilden schikken om de middelen te werk te stellen, die de menschelyke voorzichtigheit ingelyke gevallen vordert.

Dit beweegt ook den gezegden Raad om op nieuw de Bontgenoten aan te manen dat zy, zonder eenige uitstel, gezamentlyk willen arbeiden om de Republyk in een staat van verdediging te stellen, die genoegzaam is, om met eenen aan haare Bontgenoten te kunnen verschaffen alles wat het uit kragte der Tractaten komende is.

Welk zoude het middel kunnen zyn om zich te regtvaardigen, zoo in omstandigheden, wanneer het Oorlogsvuur alom ontstoken is, en in welke de meeste Mogenheden op zoo een meer als gewoone wyze ten Oorlog toegerust zyn, den Staat de Gemeene zaak zoude willen aanzien als of ze 'er geen belang in had, of als of zy 'er niet meer in te betrekken waare? Want de ondervinding heeft doen zien dat het tegendeel gebeurt is, schoon men al de mogelyke omzichtigheden aangewend had om onlusten voor te komen, en geen de minste rede van ongenoegen, aan wie ook, te geven; zonder by te brengen dat het belang van den Staat dikmaals gedwongen heeft om niet bedryveloos te zyn, en geen onverschilligheit te betoonen in het geene het Evenwigt van Europa betreft.

Het is verscheide malen bewezen, dat het getal der Troupen welke sedert de drie laaste Augmentatien vastgesteld zyn niet te groot is tot de zekerheit en bescherming van de Republyk;

voor

voornamentlyk als men 'er ter zelver tyt gebruik van zoude willen maken tot nakoming van de aangegaane verbinteniſſen, en dat het dus van de uiterſte nootzakelykheit zoude zyn, dat de gezamentlyke Bontgenoten hunne Troepen voltallig maakten, ieder voor zich in 't byzonder, zonder de een den ander nadeel toe te brengen.

Het is ook met groot leetwezen dat den Raad zich gehouden vind om by geduurzaamheid te klagen, dat drie der zeven Provintien, de Troepen van hunne Repartitie, zoo weinig voltallig houden: als meede over eenige nieuwe gebrekkigheden in de drie Augmentatien, en voor al van wegens de Provintie Groeningen, die (men kan 'er niet zonder ſmerte aangedenken) noch geen begin gemaakt heeft om haar aandeel van de derde Augmentatie op de been te brengen: hoewel zy in de zelve formeelyk geſtemt heeft: de zaak in dezelve toeſtant blyvende, ongezien de Vertogen, en de Bezending die aan dezelve van wegens H. H. M. gedaan zyn, aan welke Bezending, zy, tegens het gewoone gebruik onzer Regering, geen Audientie heeft willen geven.

En gelyk het niet genoeg is een goed aantal Troepen op de been te hebben maar dat men zich insgelyks in ſtaat moet ſtellen om hen by gelegenheid te kunnen doen te werk gaan, 't zy tot eige verdediging, of ten onderſtant van Mogenheden die het Regt hebben, om de geſtipuleerde Secoursſen te vorderen, zoo verzoekt gezegden Raad Uwe Hoogmogende om hunne inſtantien by de Bontgenoten te willen verdubbelen om derzelver finaal conſent te bekomen in de *Petitie* van 840,000. gemaakt 3 September laaſtleden, ten behoeve van een Leger te veld, en dat zy ten dien einde ieder hunne aandeelen ingevolge van de gezegde Petitie voldoen, te meer dewyl de benodigtheden in welken voorzien moet worden veel tyd vereiſſchen.

Eer wy van het Artykel Troepen, affcheiden, vind den gezegden Raad zich gehouden om de Provintien van Zeeland en Vreisland te verzoeken, dat zy zich gelieven te verklaren over het onderwerp vervat in den Misſive van gezegde Raad in dato 24 Juny laatſtleden om dus te kunnen weten, of zy genegen zyn, of te niet, om de laſten der Troepen, welke volgens de Reſolutie van H. H. M. in Soldy der Republyk moeten genomen worden, te helpen dragen; en welken volgens dezelve Reſolutie op de Repartie dier twee Provintien komen: hebbende de Provintie van Holland, aan welke ten zelven dage geſchreven is geworden, zich reets gunſtig dien aangaande verklaart.

Het tweede punt, waar voor onvermydelyk diend zorge gedragen te worden, is, dat der Fortificatien en der Magazynen verzorgt worden: doch het is onnodig nogmaals te herhalen het geene reets zoo veel malen bygebracht is geworden, om het ongemeene gevaar aan te toonen waar in zich den Staat bevind, by gebrek van de nodige voorzorgen dien aangaande.

De redenen hebben dikmaals aanleiding gegeven om klagten wegens de gezegde Pointen intebrengen; en zoo het niet het groot getal vreemde Troepen geweeſt ware, welke Legersgewyze op onze Fontieren byeengebragt zyn geworden, zoo was er te vrezen geweeſt dat men altoos in die zelve ſtaat van onachtzaamheid zoude hebben gebleven, hebbende de vreeze van de aannadering dier Troepen, en den Oorlog die tuſſchen nabuurige Mogenheden ontſteken is dat ten nutte van ons uitgewerkt, dat den Raad eindelyk genoegzaame ſommen in handen gekomen zyn, niet alleen om de vervallene Fortificatien te doen herſtellen maar zelf om nieuwe werken aanteleggen daar ze nodig zyn. enz.

VOOR-

N°. 2.

VOORSLAG *van de Heren* Gedeputeerden *van* DORDRECHT, *om de nodige middelen te beramen tot behouding van den* VREEDE, *gedaan in naam, en van wegens hunne* HOOGE PRINCIPALEN *in de* Vergadering van H. E. G. M. *de* STATEN *van* HOLLANT EN WESTVRIESLANT.

Vrydag 2 November 1742.

DE Heeren Gedeputeerden van den Stad Dordregt hebben van wegens de Heren Hunne Principalen vertoont. Dat den tegenswoordigen Staat van Europa wel overwogen hebbende, zy hunne verwondering niet genoeg kunnen betuigen, dat van wegens de Republyk geene moeitens aangewend worden om de Vreede te herstellen in een tyd in welken de strydende Partyen, na zoo veel uitgestaan te hebben, noch niets gedaan hebben, de eene noch de andere, 't geen een wezentlyke verandering maakt in de zaken van Europa. Dat men gevolgelyk de gelegenheid niet moest laten verlooren gaan om geduurende den Winter, in welken de strydende partyen van zelfs gehouden zullen zyn om de Krygs-bedryven op te schorten, alle zachte wegen, en goede offitien en middelen te werk te stellen, om het vergieten van zoo veel bloet en de uiterste ruïne van zoo veel Staten en Landen voortekomen. Dat zy vreezen, en met reden dat zoo

het vuur des Oorlogs niet bytyts gedempt word, het zelve wel tot de Republyk zoude kunnen overslaan, en dezelve aan de grootste gevaren blootstellen, waarom zy de andere van de Hollandsche Provintie verzoeken, eene Conferentie over die zaak te willen openen, om gezamentlyk te beramen, 't geen de Republyk tot bevordering van den Vreede zoude kunnen en moeten doen, als mede om voortekomen, en te verhoeden dat dezelve buiten kennis van de Republyk, en zonder deszelfs mediatie, gesloten worde, uit vreeze dat niet licht in het Tractaat het welk de stryden de partyen zouden mogen aangaan, eenige artykelen insloopen, die nadelig zouden kunnen zyn aan de Scheepvaart, Koophandel, en Bezittingen der Republyk.

Waar ontrent in gezegde Vergadering van H. E. G. M. *de Staten van Hollandt* gedelibereert zynde, is goed gevonden en gearresteert: dat de voorzegde Voorslag van de Heren Gedeputeerden van Dordrecht zal geëxamineert worden door de Ed. Heren Commissarissen van H. E. G. M. wegens de Buitenlandsche zaken; welke Raport zullen doen aan de Vergadering van het geene zy dien aangaande denken; verzellende hun Raport ter-velver tyd van hun advys.

No. 3.

Uit het Regifter der Refolutien *van* H. H. M. *inhoudende het* Raport *van de* Commisfarisfen *der* geheime Befognes, *over den* Voorflag *van* Dordrecht, *om de middelen te beramen tot bewerking van den Vrede.*

Vrydag 9 November 1742.

DE Heer Raad Penfionaris heeft aan de Vergadering Raport gedaan, dat hun E. E, de Edele en andere Commisfarisfen van H. H. M, in de geheime befognes, in Conformité van hunne refolutie Commisforial van den 2 dezer, den Voorflag onderzocht hebben, welke dien zelven dagh gedaan was, door de Heeren Gedeputeerden van Dordrecht, in naam en van wegens hunne Principalen, gelyk zulks uitgebreider te zien is in het Regifter van dien dagh. „ Om te ontwerpen het geene zoude kunnen en moeten „ aangewend worden van wegens de Republyk tot „ bevordering van den Vreede, en om de fchade „ voor te komen die men zoude kunnen toebrengen aan deszelfs Navigatie aan deszelfs Commercie, of Bezittingen, ingevallen men een „ Tractaat kwaame te fluiten zonder haare Mediatie.

Gemelde Commisfarisfen zyn van advys: dat, om tot dat groot en wenfchelyk einde, den Vreede, te geraken, op voorwaarde welke niet ftrydende zyn met de belangen van de Republyk, zonder tyt verzuim, en eer men eenigen anderen ftap kwaame te doen, de Republyk moeft

„ ver-

„ verklaren, dat zy aan haare verbintenissen
„ wil voldoen, en daar toe gereet is, op dat zy
„ als dan als Geallieerde van de Koningin van
„ Hongaryen, in welkers belangen zy deel moet
„ nemen, konde handelen, en met de andere
„ Geallieerden van de Vorstinne, ontwerpen, en
„ gezamenderhand te werk stellen, zulke midde-
„ len als zullen geoordeeld worden de bekwaam-
„ ste te zyn, om volstrektelyk de algemeene
„ rust te weeg te brengen, en dus door de
„ goedheid Godts te verkrygen de Openbaare rust,
„ en de zoo dierbaare en hooglyk gewenschtte
„ Vreede te genieten ".

Waar over gedelibereert zynde, hebben de Heren Gedeputeerde van Dordrecht, en andere Leden Copye verzocht van het tegenwoordige Raport, om het zelve mede te delen aan hunne hooge Principalen, om daar ontrent derzelver intentie te vernemen; en is goedgevonden de Resolutie te differeren tot nader deliberatie.

Uit

N°. 4.

Uit de Register der Resolutien van H. H. M. *inhoudende het* Raport van het geene men doen moet tot *Secours van* Haare Maj. de Koningin van Hongaryen. Boven *en behalven* het geene reets besloten is geworden 28 *Augustus* 1742.

DE Heer Raad Pensionaris heeft aan de Vergadering Raport gedaan van het geene de E. E. Ridderschap en verdere Commisfarissen van H. H. M. voor de Buitenlandsche zaken ingevolgen en in overeenkomst met haare Resolutie Commissorial van 24 Aug. laastleden hebben besloten, en overwogen wat nodig was te doen, buiten en en behalven het geene reets in gezegde resolutie vervat is, tot de hulp en 't secours van de Koningin van Hongaryen en Bohemen, om aan de verbintenissen van de Republyk te voldoen.

En dat alles rypelyk overwogen zynde de gemelde Heeren Commissarissen van advys zyn. „ Dat de goede trouwe, en het belang van de „ Republyk vorderen dat zy voldoe aan de ver- „ bintenissen die zy ten voordeele van het Huis „ van Oostenryk aangegaan heeft en zich vry- „ moediglyk daar ontrent verklaare. En dat „ men na die verklaring met de gezegde Konin- „ gin, en met den Koning van Engelant, die de- „ zelve Engagementen met de overlede Keizer „ heeft aangegaan als de Republyk. handele over „ het geene kragtdadigst nuttigst zyn zal voor de „ Republyk, om aan haare verbintenissen te vol- „ doen. En dat men op die wyze den aangeweezen

„ wegh

„ wegh weder inslaan zal, die vervat is in de Re-
„ solutie van 26 Jann. 1741. ten tyd toen het
„ Oostenryksche Huis eerst aangevallen is ge-
„ worden, welke Resolutie nader is goetgekeurt
„ geworden door een Resolutie van H. H. M.
„ in dato 11 February daar aan, als mede " vol-
gende dat de Heren Commissarissen boven ge-
noemt op dien voet onderzocht hebben het
Weener Tractaat van 1731. en daar in hebben ge-
vonden, „ dat van de Republyk gevordert wierd,
„ aanstonts een secours van Vyfduizend man,
„ vervolgens een grooter, waar over men zoude
„ moeten overeenkomen, en eindelyk een derde,
„ waar in al de magt van de Republyk zoude ge-
„ bruikt worden.

„ Dat aan de andere zyde H. H. M reets ge-
„ consenteert hebben gehad in een secours van
„ vyfduizend Mannen te reduceren in eene geld-
„ somme, voor een Jaar tegens 840.000. gl. vol-
„ gens de verdeling begrepen in het Tractaat, 't
„ welk nochtans in die gelegenheid die vryheid
„ noch keuze niet en laat aan de Secourerende
„ party, of gelt of Troepen te verschaffen, maar
„ alleen aan de te helpene party, welke secours
„ nodig heeft. Zy hebben insgelyks gevonden,
„ dat het contingent van deeze Provintie van de
„ bovengenoemde somme van 840.000. reets
„ over eenige maanden betaalt en voldaan is ge-
„ worden.

„ Dat H. H. M. noch laatstelyk op den 28.
„ Aug. besloten hebben een subsidie somme van
„ 1.600.000. waar van zy kennis gegeven heb-
„ ben door hunne Propositie van den 30 dezer
„ Maant, aan de respective Provintien, welke
„ verzogt zyn om hunne consenten insgelyks tot
„ dezelve te geven, en dezelve nuttig te maken,
„ niet op 't spoedigste dat secours te verschaffen.
„ Waar ontrent Zeelant tot noch alleen gecon-
„ senteert heeft.

„ Verders dat de zaken in de Republyk zoda-

„ nig

„ nig geschikt zyn, dat men alle mogelyke in-
„ stantien met ernst en aanhoudentheid aan moet
„ wenden op dat men niet alleen in alle de Pro-
„ vintien consenteren en reëel voldoen die gezeg-
„ de sommen van 840.000. en 1.600.000. als me-
„ de dat eerste, en de andere voor dat van het
„ lopende jaar; maar zelf indien voor het aan-
„ staande jaar de strydende partyen niet verdra-
„ gen zyn, de Koningin te Secoureren, niet met
„ geld, maar dadelyk met Troepen, welker getal
„ men met de belang hebbende Mogenheden re-
„ gelen zal, en dat des wegens kennisse zal gege-
„ ven worden aan de Koningin van Hongaryen,
„ en aan den Koning van Engelant, die aan H. H.
„ M. heeft doen verklaren, besloten te hebben
„ om zyne verbintenissen te voldoen, en gezeg-
„ de Koningin met al zyn magt by te staan; maat-
„ regelen te nemen met de Ministers van andere
„ Mogentheden, die verzogt moeten worden om
„ noch grooter Secoursen aan haare Majesteit te
„ geven, en de kragtdadigste middelen te gebrui-
„ ken die hen daar toe kunnen overhalen en ver-
„ pligten; en dat men ter zelver tyd goede voor-
„ zorg gebruike voor het gebruik dier Troepen
„ op dat zy niet te ver van de Frontieren ver-
„ wydert worden;

„ En verder, dat om de genegenheid van H. H.
„ M. tot Secoureren en handhavenen van de Ko-
„ ningin van Hongaryen te toonen, en aangezien
„ een onderstand, hoe gering die ook zy, altoos
„ van eenig nut kan zyn om de zaken te bevor-
„ deren, en het verder verwarren derzelven te
„ beletten, en dat zulks bytydts meerder dienst
„ doet als eene grooter somme op een' anderen tyd,
„ zoo moest men zonder verzuim in het Kan-
„ toor van den Tresorier Generaal der Repu-
„ blyk het aandeel van wegens Hollandt
„ laten brengen, niet van de gezegde somme van
„ 1.600.000. die noch niet besloten is, dewyl
„ de andere Provintien die 'er noch niet in ge-

„ con-

„ consenteert hebben, zouden kunnen zeggen
„ dat het te veel of te weinig was voor de
„ Republyk, en dat Hollandt hen in voorraat
„ deed betalen eene somme die noch niet
„ vastgesteld is, zelfs niet door het minder ge-
„ tal; maar het aandeel van de 140.000. voor de
„ subsidie van het tweede jaar, die men kan aan-
„ merken als door de Republyk vastgesteld, na
„ dat de men de betaling van het eerste jaar ge-
„ daan heeft, op de Requisitie van H. H. M.
„ eene het jaar reets verscheenen zynde, en het
„ andere zeer naby ten einde lopende.

„ Dat het zeer nodig is van dit alles kennis
„ te geven aan de respective Provintien. En
„ terzelver tyd om eene schielyke en kragtda-
„ dige Resolutie ten aanzien van de reets gedaa-
„ ne Propositie van 30 Aug, aantebrengen, op
„ dat de zaken terwyl men delibereert niet mo-
„ gelyk verergeren, zoo, dat ze niet te helpen
„ zyn, en dat dan de fout op den hals der Re-
„ publyk geschoven worde.

Waar over gedelibereert zynde, en de Hee-
ren Gedeputeerde van Dordregt, en andere Le-
den, copy gevraagt hebbende van het tegens-
woordig Raport, om het zelve aan hunne re-
spective Principalen mede te delen, en derzelver
intentien dien aangaande te weten, zoo is goedge-
vonden om de Resolutie tot nader deliberatie uit
te stellen.

Tent-

N°. 5.

Temprement Conciliator *van de* Heren Gedupteerden *van* Amsterdam *gepresenteert aan de* Vergadering *van* H. H. M. *op den* 15 *Decemb.* 1742.

ZYn zy Heren Gedeputeerden van gedagten dat in het boven gezegde Raport van 9 November het artykel, beginnende „ daar en „ boven dat de zaken in de Republyk daar he„ nen gestiert worden ". enz. op dezer voegen moest veranderd worden.

„ Te meer, dat de zaken in de Republyk op „ zoo een wyze bestiert worde, en dat men „ alle mogelyke instantien, ernstig, en zonder „ ophouden doe, op dat niet alleen in al de „ Provintien geconsenteert worde, in de gezeg„ de somme van 840.000. guldens en van 1.600.000. „ guldens die dadelyk betaalt en overhandigt „ worden, als mede dat men die 840.000. hou„ de als het Secours van het lopende jaar. Maar „ zelf dat 'er voor het aanstaande jaar, ingevalle „ de partyen tot geen verdrag komen, een „ dadelyk secours geve niet in geld maar in Troe„ pen, welke getal men met de belang hebbende „ Mogentheden regelen zal: en dat deswegens „ berigt gegeven werde aan de Koningin van „ Hongaryen, en aan den Koning van Gr. Brit„ tanien; die aan H. H. M. heeft doen verkla„ ren zyne resolutie om zyne verbintenissen te „ voldoen, en de gezegde Koningin met al zyne „ magt by te springen ". Maatregulen te nemen met de Ministers der andere Mogentheden, die verzogt moeten worden om noch groter secours aan de Koningin te geven, en de kragtdadigste en eigentlykste middelen aan te wenden om

om 'er hen toe over te halen, en dat men terzelver tyd naauw acht neme op het gebruik dat van die Troepen gemaakt zal worden om te trachten voortekomen dat den Oorlog niet op de Grenzen van de Republyk gebragt werde met alle mogelyke zorge, zoo veel zulks zal kunnen zyn,

(Hier begint nu de verandering) „ dat men zorge drage als men de maatregelen met de Geallieerden ontwerpen zal, om de zaken daar henen te bestieren dat de Republyk niet boven zyn vermogen belast worde,, en dat het getal der Troepen die zy zal moeten fourneren voor het tegenswoordige de 20.000. Man niet te boven gaa, een vyfde Cavallery of Dragonders 'er onder begrepen. En dat men ter zelver tyd in deliberatie neeme de middelen die zouden kunnen dienen om de openbaare rust te herstellen, zoo spoedig als zulks nodig zal zyn, en de maatregulen te beramen die 'er toe zullen kunnen dienen, en die men moet trachten te doen aanwenden om aan de verbintenissen te voldoen die de Republyk aangegaan heeft.

No. 6.

EXTRACT

Uit de Registers der Edel Groot Achtbaare Heeren, Oudt Raden der Stadt Dordrecht Presiderende in hunne Vergadering.

In dato Vrydag 21 December 1742.

GEdelibereert zynde over het Raport, 't welk de Secretaris Karsseboom opgesteld had, in naame van de Heren Commissarissen van der Edel-Achtbaren Groten Raad dezer Stad, en hebbende ingevolge om aan de Commissoriale resolutie van den 20 dezer te voldoen, geexamineert het Raport (*a*), gemaakt op de propositie van Dordrecht strekkende om te doen overwegen en onderzoeken, wat nodig zoude kunnen zyn tot verzekering van den Vrede (*b*): als mede het Rapport (*c*) gedresseert wegens het geene convenieeren zoude om de Koninginnen van Hongaryen te assisteren na het genen gerezolveert is geworden tot Haar Secours op den 28 Aug. 1741; als mede hebbende geexamineert de Brieven van de Heeren Gedeputeerden dezer Stad van den 5. 15 en 19. dezer Maant, eenen deszelven verzeld van een Temperament Conciliatoir (*d*) ingelevert door de Stad Amsterdam op de twee genoemde Raporten.

Is gearresteert geworden, om de Heren Gedeputeerden dezer Stad in de Vergadering van Hun Ed. Grootm. de Staten van Hollant te bevelen, uit naam

(*a*) *Zie hier agter No.* 3.
(*b*) *Zie hier agter No.* 2.
(*c*) *Zie hier agter No.* 4.
(*d*) *Zie hier agter No.* 5.

naam van deeze Stad te advizeren, het geene volgt.

Te weten: dat den Edel Groot Achtbaren Raad met leetwezen gehoort heeft, hoe weinig oplettenheit de andere Leden der Provintie gehad hebben voor de bovengenoemde propositie, van te arbeiden aan de herstelling van den Vreede, uit hunnen naame, en door hunne Gedep. ingelevert, schoon dezelve geen ander oogmerk had als om de hant aan 't werk te doen slaan, om te trachten na het herstellen der algemeene rust in Europa, by wege van Negotiatien, en aan de Koningin van Hongaryen Haare Saten, door Tractaten te verzekeren. Dat de Achtbaren Raad weinig gedachten had gehad, dat zulks zoo gebeuren zoude, te meer wyl dezelven zich wel te binnen bragt, de zoo menigmaal herhaalde verzekeringen van wegens de genoemde Leden, van toen tot heden gegeven, *van alle zeer verre te zyn van den Oorlog te willen en in het tegendeel alles te willen toebrengen tot de zekerheit en vast stelling van de algemeene Rust.* (e) Te minder kon den gezegden Raad zulks verwachten, als hy zich de Rezolutien te binnen bragt door welken de Republyk zich meer dan eens in deeze vreedzame denkbeelden heeft verklaart ontrent de Kroon van Vrankryk, (f) En dat hoewel den gezegden Achtbaren Raad

(e) Alzoo men onder de hant zekere antwoorden of aanmerkingen op de pointen in deeze Rezolutie vervat gezien heeft die men zegt dat van goeder hant komen, zoo voegen wy de Vertaaling derzelve hier onder aan, by wyze van Notulen.

„ De Leden hebben noch de Vreede tot hun doelwit, „ en doen dezelve verklaring van die te willen en te wenschen, alleen wenschten zy wel dat die niet op losse „ voeten stond, en dat aan Vrankryk de Vryheit niet „ gelaten wierd om eerst de Koningin van Hongaryen „ t'onder te brengen, en dan te zien wat het ontrent ons „ beliefde te besluiten.

„ (f) Men is noch in dat zelve voornemen en het „ denkbeeld is niet om met Vrankryk in Oorlog te komen? ook zyn de verzekeringen van Vrintschap voor „ die Kroon opregt; maar dat sluit niet in dat men daarom aan die Kroon zoude belooft hebben, om onze

Tracta-

Raad volstandig blyft by zyn gevoelen, en niet twyffeld aan een goed succes, zoo men slechts de zaak

„ Tractaten, met anderen aangegaan, te breken; in tegendeel, deeze verzekeringen aan Vrankryk gedaan, zyn wel duidelyk geschiet onder voorbehoudenis van onze aangegaane verbintenissen, in de Missive van den 21 April 1741. Als men aan Bontgenoten een secours geeft dat men aan dezelven, door Tractaten die over lang gemaakt zyn gehouden is, zoo sluit zulk immers geen Verklaren van Oorlog aan andren in: het dadelyk gedrag van Vrankryk ontrent de Koningin is 'er een klaar bewys van, dewyl Vrankryk niet als Vyand van de Koningin te werk gaat, maar als Vrient van den Keurvorst van Beieren, en dat wel, onaangezien Vrankryk zich tot de Guarantie van de *Pragmatique Sanctie* verbonden heeft gehad, in het zelve Tractaat, waar in die Kroon Lotharingen heeft gekregen: en zelf is 'er noch een groot verschil, of men, gelyk Vrankryk, Troepen geeft om zyn Bontgenoot van 't zyne te ontzetten, dan of men hem te hulp komt om zyne Landen en Staten te behouden, gelyk ze alleen daar toe van de Republyk gegeven worden. Men kan zelf denken, dat Vrankryk, om zyn eigen belang, en volgens deszelfs gehouden conduite, tot noch toe, het geven van secours aan de Koningin voor geene Oorlogs verklaring houden zal, want dus zou de Republyk als een medehooft in 't verschil party moeten worden, en zich geheel tegens Vrankryk verklaren, dat na allen schyn niet gezocht word.

„ De Leden van de Regering, die ingevolge van het wezentlyk belang, en van de verbintenissen van den Staat de Koningin met wezentlyke secoursen willen bystaan, vertrouwen, dat daar door aan de Koningin gelegentheit en magt gegeven zal worden, om den val van het Oostenrykſche Huis voortekomen, zoo dat den Oorlog te eerder eindigen zal als Vrankryk verstoken zal zyn van zyn doelwit, en het onderbrengen of verminderen of liever veroveren van 't Oostenrykſche Huis onmogelyk vinden zal.

„ Als men aanmerkt dat Vrankryk nooit eenige Communicatie gegeven heeft van deszelfs Tractaat met den Keizer, zoo komt het niet onwaarschynelyk te voren dat Vrankryk het bovengezegde bedoelen, moet, zoo dan den Oorlog dus ten einde gebragt word zoo zal de Republyk ver-

zaak in 't werk wil stellen, voornamentlyk zoo de Koning van Engelant met den Staat wil mede werken, tot een zoo heilzaam oogmerk (g), nochtans den gezegden Achtbaren Raad ziende dat 'er wei-

„ vervolgens geen gevaar lopen om weder aangevallen te „ worden; dewyl het vermogen en den nayver der Ko- „ ningin als dan groot genoeg zullen zyn om te beletten „ dat Vrankryk zyn Magt niet uitbreide noch vergroote, „ ten kosten van de Nederlanden, of van den Staat.

„ Men kan het gezegde te meerder denken als men eens „ nagaat het declaratoor van den 20 December 1730. door „ den Marquis de Fenelon aan H. H. M. wegens den „ Oorlog met den Keizer, gedaan, en in 't welke onder an- „ deren door hem gezegt wierd, " *Sans que le Roi mon Maitre veuille rien retenir pour lui; sous quelque pretexte que ce soit, de tout ce que le succes de Guerre sera tomber au pouvoir de nos armes communs. C'est ici Messieurs un declaratoir solemnel & invariable, qui j'ai ordre de faire pour qu'elle demeure dans vos Regiſtres, & qu'il y soit nn monument eternel du desintereſſement de sa Majeſté.* Dat is, zonder dat de Koning myn Meester iets voor hem wil behouden, onder welk voorwendzel het ook zoude mogen zyn, van al het geene de Oorlogskans door onze Vereende Magt zal brengen in ons vermogen. Dit is Myn Heren een Solemneele en onveranderlyke Verklaring die my bevolen is te doen op dat zy in Uwe Regisfters ingelyft worde, tot een eeuwigduurend gedenkteken, van de onbaatzuchtigheit zyner Majesteit. „ Als men zig deeze verklaring te binnen „ brengt, als mede de Declaratoiren van den 24 No- „ vember 1733. van den 15 January 1734. van den 24 en „ 25 May 1734. 17 Aug, 1734. en van den 21 October „ 1734. en dat men dan overdenkt, dat men niet tegen- „ staande dat alles, gezien heeft dat Vrankryk Lotharin- „ gen bedongen en verkregen heeft, zoo heeft men te „ meer regt om uit het voorgaande het toekomende te „ voorzien.

(*g*) Het is een verkeert concept om met Engelant, dat nevens den Staat verbonden is, en getrouwelyk zyne verbintenis nakomt, en met de Koningin te willen concerteren zoo lang als men zich niet insgelyk in overeenkomst van zyne verbintenis verklaart heeft: zou dit niet wel schynen als gevonden om den tydt te rekken? en zou men van de Protestatie aan de Nakomelingschap niet kunnen zegge *Vanq Verba.*

weinig schyns is, van 'er toe te zullen komen zoo lang de gezegde Leden volharden in hun gevoelen, om die reden zy voor het tegenswoordige niet anders doen kan, als, zich gedwongen vindende hen te genoegen, met aan de geheele Wereld, en aan de aller verste Nakomelingsschap te toonen, door het bewys der Actens, in de Regifters van Dordrecht ingelyft, dat het geenzins aan die Stad te wyten is, dat men aan den Vreede niet heeft willen arbeiden.

Dat, wat aanbelangt het andere Raport betreffende het Secours dat behoorlyk zoude zyn om aan de Koningin te geven; de Edele Groot Achtbare Raad thans niet in overweging zal nemen *de kwestie, of dezen Staat verpligt is om de Guarantie in het Wener Tractaat bepaalt te voldoen, of niet?* (*b*) Dat gelyk 'er veele redenen voor de affirmative kunnen Geallígeert worden men 'er insgelyks veele die niet min kragtige zyn, voor de Negative zou kunnen bybrengen, voornamentlyk zoo men eenigzins van naby wil beschouwen, het geene zedert 1732. gebeurt is. Niet tegenstaande dit alles, is den Edelen

(*b*) Het is vreemt dat men na twee jaren tyts noch niet weeten zou of de beloofde Guarantie aan de Koningin van Hongaryen ftant moet grypen of niet: en noch vreemder is het, zulks te horen van een Lit dat meer dan eenmaal medegestemt heeft, om de Koningin van Hongaryen te laten verzekeren van onze intentie, om het gezegde Tractaat natekomen, uit welken hoofde het zelve Lit mede meer dan eenmaal tot het geven van groote zommen tot onderstand heeft toegestemt; zoo ongemeen schynt het als men uit de *algemeene betuigingen* van Vrientschap aan Vrankryk gedaan, een verbintenis wil opmaken om de Koningin van Hongaryen niet te helpen, terwyl men de *Positive Verzekeringen* aan die Koningin voor niet met al wil rekenen. Zie wegens die verzekeringen de Rezolutie van H. H. M. van den 24 Novemb. 1740. de Missive van den 24 November 1740. aan den Koning van Pruissen die van den 24 April 1741. en wel voornamentlyk die van den Staat geschreven aan den laast overledene Keizer om deszelfs hulp te vorderen tegens den Koning van Pruissen in 1733.

len Groot Achtbaren Raad van Advys dat het belang van de Republyk vordert, dat als schoon dat Tractaat niet in wezen was, zy echter gehouden zoude zyn om het Oostenrykſche Huis in zyne bezittingen te handhavenen (i); maar allen zoo ver zulks

(i) Dewyl 'er toegestaan word dat den Staat zelfs buiten verbintenis, uit eigen belang, gehouden zoude zyn om de Koningin te handhaven in de Oostenrykſche nalatenschap, zoo is 'er slechts verschil op wat wyze zulks geschieden zal.

Als nu Zeventien Leden meinen dat het geconcludeerde in de twee Raporten van den 9 en 15 November het beste middel daar toe is, en dat twee, (nu maar een) Leden, van andere gedagten zyn, ten minsten ontrent het secours in Troepen, zoo vraagt men wat voeglyker is, of dat de twee Leden (of het eene lit) zich referere aan de Zeventien, of dat de Zeventien zich moeten refereren aan twee of een. Daar men verzekert is dat die alle niet meer dan de twee anderen *den Staat in 't uiterste gevaar zoeken te brengen*, woorden die in haar zelf niet met al betekenen; Zeventien Leden begrypen dat de goede trouwe vereischt dat men aan zyne Tractaten voldoed, te meer, daar het intrest van den Staat daar mede overeenkomt; dat de Koningin in vermogen blyve, en gehandhaaft worde, wyl anders den Staat eene magtige Geallieerde zoude komen te verliezen. Voornamentlyk ten aanzien van de Nederlanden, die gewigtige Voormuur van de Republyk, die een harsenschimming beschutzel worden zouden zoo dra de Nederlanden van de overige Domeinen, of liever van de magt van dat Huis afgescheiden wierden; Men kan over het gewigt van het behouden der Nederlanden, en wegens het belang dat den Staat in dezelven als mede in de Barriere heeft, nalezen. De *Recherches Modestes des causes de la presente guere par du Mont* 1703. Het Tractaat van Barriere zelf, en de Brief van H. H. M. by gelegentheit van een Commissoriale besogne met den Raad van Staten geschreven den 31 Mai 1715. waar in onder anderen gezegt word,

„ Wy zullen hier voor besluit byvoegen, dat den Staat de
„ Spaansche Nederlanden nooit anders aangezien heeft, als
„ een lastig pak; maar dat den Staat niet altoos geoordeelt
„ heeft dat zyne zekerheit onafscheidelyk is van die der
„ Spaansche Nederlanden, waar van de conduite van den
„ Staat

zulks geschieden kan zonder zich zelven aan zulke ste gevaren bloot te stellen. En dat zelfs wanneer men veronderstelden dat de Republyk verpligt is, uit kragt der Tractaten, de gezegde Groot Achtbaren Raad nochtans van advys is, dat zy haar Secours niet bepalen moet veel min 20.000. Man 'er voor vast stellen, (als waar uit lichtelyk eenen Oorlog zoude kunnen ontstaan, tegens de Republyk

„ Staat in Oorlog en in Vreede al voor het Tractaat van
„ Munster, en de voornaamste Tractaten zedert dien tyd
„ gesloten, onwedersprekelyke getuigen zyn, en wel by-
„ zonderlyk de conduites die den Staat gehouden en de
„ Tractaten die gesloten zyn, zedert het overlyden van
„ Philippus de IV tot het Jaar 1672. Dat is in een Co-
„ niunctuure wanneer den Staat zonder Kapitein Generaal
„ en de meeste Provintien zonder Stadhouder zynde, de
„ Regering zekerlyk niets minder zogt als Oorlog; en
„ wanneer de Maximes die onder de meeste Regenten in
„ de meeste Provintien boven dreven, de Vrintschap van
„ Vrankryk deden aanzien, als important, voor de con-
„ servatie van het Gouvernement, en van de binnelant-
„ sche rust.

Men zou hier noch als waarschynlyk kunnen aanmerken, dat men met hier te convenieren dat het belang van den Staat vordert de Koningin te helpen, en elders niet te willen toestemmen noch ontkennen of de Guarantie van het Wener Tractaat stand moet grypen, dat is of het *casus fœderis existeert*, mogelyk geschiet om vervolgens telkens by nieuwe deliberatien de zaak te kunnen ophouden, of stremmen, doch dat slechts als waarschynlyk daar latende, zoo zullen wy alleen by wyze van aanmerking zeggen dat het loflyker en voordeliger voor den Staat is, om veele redenen, de Koningin te helpen tot staving van de goede trouwe, en om de gehoudenheit aan de Verbintenissen, als enkelyk uit een oogmerk van eigen belang en Convenientie; dewyl het daarenboven veel onvrindelyker zou zyn, ten reguarde van Vrankryk, en dus toeschynen zoude, of wy uit agterdogt wegens deszelfs oogmerken te werk gingen alleen om onze belangen te bevorderen, en niet uit hoofde van eene Alliantie die reets over elf Jaren gesloten, en by Vrankryk bekent geweest is, lang voor men heeft kunnen denken, dat het tegenswoordige geval gebeuren zoude.

blyk) (*k*); voor men wel berigt is, op wat voet de Koningin van Hongaryen haar met den Keizer en zyne Geallieerden zouden willen verzoenen; (*l*) dat die voorzog vry ſtaat en gegront is, niet alleen op het geene den Oorlog van de groote Alliantie voorgegaan heeft, en op andere voorbeelden die niet min aanmerkelyk zyn (*m*); maar zelfs op

(*k*) Vrankryk kan geen wettige rede opnemen om ons den Oorlog aan te doen als wy de Koningin met 20.000. Man aſſiſteren; zie hier voor letter (*g*.). Ook komt het zoo voor als of men daar voor niet zeer behoeft te dugten, wyl Vrankryk den Oorlog al moede ſchynt.

Met meerder gront mogen wy dugten dat als de Koningin van Hongaryen t'ondergebragt was, men de handen ruim zoude hebben om ons met zoo veel *beſcheidenheit* en goede trouw te handelen, als zy nu gehandeld word.

(*l*) Is zulks te vergen? of is het te denken dat de Koningin onnozel genoeg zoude zyn om zulks te doen, voor wy ons verklaart hadden ten haren voordele: eerſt moet men zich opentlyk verklaren of men zyne verbinteniſſen wil voldoen, en dan is het tyt om met de Koningin, en met Engelant te overleggen, hoe men beſt tot een ſchielyke en vaſte Vreede zal geraken. Men heeft telkens wel voorgegeven dat de Vreede tuſſchen den Keizer en de Koningin van Hongaryen lichtelyk zoude te bewerken zyn, en dat wel op eene wyze dat elk zyn Patrimonien zouden kunnen behouden, doch van dien kant is niets dien aangaande ontrent de wyze hoe aan het ligt gekomen, alleenlyk het berugte Haſlanger Tractaat dat de geene daar het van afkomſtig is niet eens als autentyk willen aangezien hebben. Men kan uit zoo een ſtaaltie opmaken wat men denken moet van allerhande voorgevens, uitſtrooizels, en tydingen die men langs allerlei Kanalen den Regenten alhier laat toekomen.

(*m*) Het voorbeeld van de Groote Alliantie is hier niet op zyn plaats, die wierd geſloten om een' Offenſiven Oorlog te beginnen, en dus was het zeer natuurlyk, dat vooraf wierd beſloten, hoe elk zich te gedragen, en waar mede ieder zich te genoegen zoude hebben, om tot een vaſtgeſteld oogmerk te komen; maar eens dit exempel toegeſtaan, zoo is de vraag of men na het ſluiten van die Alliantie twee volle jaren gedelibereert heeft om te weten of

op de goede rede die zegt, dat als imant hulp verzoekt, hy gehouden is om te verklaren, en den verzogten gewettigt, om te mogen weten, waar toe dien bystand gebruikt zal worden; (*n*) en dat wanneer Geallieerden eenig Vorst beginnen den Oorlog aan te doen, zy te zamen moeten overeenkomen welk het oogwit des zelven zyn zal, en te zamen over een te stemmen, op wat voorwaardens zy den vreede zullen aangaan (*o*).

Dat ingevolge van het bovenstaande, de gezegde Raad van advys is, dat 'er de Republyk oneindig aan gelegen legt in de tegenswoordige omstandigheden de Koningin van Hongaryen voor af te verzoeken, dat zy zich op deeze punten verklaare (*p*).

1. Om

of men aan zyne verbintenissen zoude voldoen of niet? verre daar van daan, men heeft toen aanstonts handen aan 't werk geslagen, en na de voorvallen waren heeft men beraamd, wat verder te doen stont, doch altoos in 't zelve oogmerk en naar den inhoud van de groote Alliantie: Waarom zou men nu niet insgelyks handelen? het Traktaat is over lang gesloten, het *Casus Fœderis* is daar, de Koningin is in eendringende nood; als men dan eens begonnen zal hebben om haar daar uit te redden zal men nader het nodige wel beramen.

(*n*) Als iemant om hulp roept doed hy zulks wel anders als uit nood? wat voor verklaring verlangt men hier? of is men noch niet verzekert dat de Koningin hulp nodig heeft.

(*o*) Men vrage zulks aan den Keizer of aan Vrankryk, zoo men zonder vragen derzelver intentie niet klaarblykelyk genoeg zien kan; daar zyn 'er weinige die niet zeer waarschynelyk zien, dat het t'onderbrengen der Koningin, en het verder verscheuren van het reets verdeelde Ryk, door allerlei kunstenaryen, valsche beloften van voordelen en acquisitien aan de des benodigden, en door omkoop van de Ministers der zulke die voor een prysie al veeltyts klaar zyn, bedoelt en gezogt word. Dat bereikt zynde zullen de Nederlanden, en wy blootstaan; hoe wy ons dan in staat van tegenweer zullen stellen, is na de tegenwoordige manier van delibereren niet wel af te nemen; hoe wy dan geret worden is Godt alleen bekent.

(*p*) Al dat confereren vragen en overleggen, is vorens beantwoort (letter g. en m.) dat te doen voor het gestand doen zyner verbintenissen, is maar water gedorst.

1. Om dat, als men bewyzen kon dat haare Majesteit genegen was de Vreede te tekenen, onder voorwaarde van het behouden alle harer Staten en Landen, nagelaten door den Overleden Keizer, haren geroemden Vader, en dat men hen by Traktaten de zekerheit daar voor verzorgde, zoo zoude de Republyk daar door in staat gesteld zyn, om by den Keizer, en by Vrankryk de nodige vertogen te doen, zoo hier over, als over de verpligtingen waar in de Republyk zich bevind om de Koningin in haare Bezittingen te handhaven.

En 2. Om dat, zoo bevonden wierd dat de Koningin niet inclineerden om den Vrede op dien voet aan te gaan, maar dat zy een equivalent voor Silesien mogten begeren (q) gelyk men reets elkander als in 't byzonder begint te zeggen) zoo zouden een ieder middag klaar kunnen zien, de groote gevaren welke 'er voor de Republyk in zouden steken, om zich in eenen Oorlog in te wikkelen (r), welken, by gebrek van die nodige voor-

af-

(q) Over dit equivalent voor Silesien, is nooit eene deliberatie *in Hollant gevallen*, en daar kan 'er vervolgens geen over vallen, dewyl *Silesien* reets door het Breslauer Tractaat, van de Koningin afgestaan is geworden: welken afstand op het aanraden van Engeland geschied is, en door het Tractaat te West-Munster getekent op den 18 November 1712. aan de Koning van Pruissen geguarandeert is geworden, in welk Tractaat, en gevolgelyk guarantie men den Staat reets genodigt heeft. Zoo dat al die praties en byzonderen giffingen voor Rekening zyn, van dieze aangaan.

Dat egter het Traktaat van een vergoeding in 't algemeen spreekt, is zeker, en het is niet minder zeker, dat als als wy erkennen, dat ons eigen belang vordert, dat wy de Koningin van Hongaryen mainteneren, dat daar door niet anders kan verstaan worden, dan dat zy moet blyven in den Staat, en 't vermogen om de Republyk te kunnen byspringen; dat is de regte zin van het belang, dat wy in de Koningin hebben.

(r) 'T is of men den Oorlog beslooten had, zoo verzekert wort 'er van gesprooken, dat dit echter het oogmerk niet en is, is reets genoegzaam gezegt op (f). Alleen kan

men

afgaande Verklaring, van niemant kan voorzien worden, hoe, of wanneer dezelve eindigen zal. Zoo dat den gezegden Groot Achtbaren Raad zich niet conformeren kan met het sentiment der genen die zeggen, dat de Republyk gehouden zoude zyn, om Secours te geven tot volkome vergoeding der schadens by de Koningin geleden geschiet ware, en gemelde Raad steld vast dat die verplichting nooit goet te maken is, noch uit het Traktaat van 1732. noch uit eenige andere Alliantie (s).

Ten twede, komt het den gezegden Achtbaren Raad voor dat het te voorbarig te werk is gegaan (t) een Secours van 20.000 Man vast te stellen eer de

men 'er hier noch by voegen, dat zoo de vrees voor een Oorlog zoo ver gaat, als ze hier schynt te gaan, dat den Staat dan nooit geen defensif Traktaat meer moet aangaan; want nooit zal iemant die een ander den Oorlog aan doed gaarne zien, dat men den geenen die hy zoekt t'onder te brengen in Staat houd. Zelfs zoo die Vreede zoo licht gesteurt zoude worden, dat men zelf niet moediglyk zoude mogen te werk gaan, zonder den Staat te brengen, in het uiterste gevaar, en dat die *de geheele ruïne van den Staat zoude inneten na zich slepen*, gelyk de Heren van Utrecht, hen dus uitdrukken in hunne Missive van den 9 January 1743. zoo moet men volkomen besluiten, dat de geheele ruïne van den Staat, van de Vryheid, en van den Godtsdienst, afhangt van een eersten vyand, die goed zal vinden, den Staat te attaqueren. Dusdanig een voorgegevene Onmagt wort wel ernstig ontkent: en genomen dat men zoo onvermogende was, zoo kan immers het bekent maken derzelve alleen maar dienen, om heerszuchtigen aan te moedigen, om ons aan te vallen; wat zoude men dan moeten besluiten, van de zulken die de hulpmiddelen en resources der Republyk zoo armhartig afschilderen.

(s) Hier is alleen op te antwoorden *ad Pœnam Libri*. Doch met dit te stellen, vald men in een tegenstrydigheit wegens het belang, dat den Staat moet stellen, in het behoud van den Koningin van Hongaryen.

(t) Het verwyt van voorbarigheit had men hier gantsch niet verwagt, en wat het Secours van 20.000 Man aanbelangt, het Rapport zegt dien aangaande dat den Staat zich daar mede moet bepalen, en vervolgens met zyne Geallieer-

de Republyk daar over met Engelant en met de Koningin van Hongaryen beramingen gemaakt heeft. Dat bovengenoemden Achtbaren Raad veronderſteld, dat de andere Leden van de Provintie die tans zoo ſterk aandringen, op de verpligting waar in zich de Republyk bevind uit kragte van het Wener Tractaat, noehtans met de Stad Dordrecht het eens zyn, dat zoo dat Tractaat beſtaan moet, het in al zyne punten moet nagekomen worden; en dat het II. Art. van de Acceſſie der Republyk inhoudende *dat zoo het eerſte Secours niet genoeg was, de contracterende partyen als dan over een groter zouden overeenkomen*, men moet dan gevolgegelyk vooraf met Engelant concerteren over de Proportie die tuſſchen die Kroon en de Republyk moet waargenomen worden, ten aanzien van het Secours, en vervolgens de Secourſen vaſtſtelſtellen, (*u*) welke die Kroon geven zal, en die met

lieerden beramen, wat 'er verder te doen is; die de manier van delibereren weet zal klaar begrypen, dat dit wel begrepen is.

(*u*) Naar allen ſchyn heeft men hier niet in acht genomen hoe ver Englant in de gegevene Secourſſen zoo te Water als te Lant, in troepen en in geld, reets voor uit is, anders zou men mogen denken, dat het niet te paſſe kwam om van Proportie te willen ſpreken, ten minſten niet voor als noch.

Men kan gemakkelyk een optelling van die Secourſen maken, en zien dat dezelve geen geen kleinigheden zyn gelyk ze wel van ſommige daar voor gehouden worden.

„ Het verydelen van den aanſlag op Italien, is een
„ gevolg van de Neutraliteit die men zyn Siciliaanſche
„ Majeſteit heeft doen aangaan.

„ Het beletten van de Tranſporten tot Secours van
„ de Spaanſchen in Italien.

„ Het bezet houden van de Franſche en Spaanſche
„ Vloten in de Haven van Toulon.

„ De groote Geldſommen aan ieder een bekent.

„ Een Leger van 38.000. gewapende, zoo Nationale
„ als auxiliaire Troepen, in Soldye van Gr. Br. thans
„ in de Nederlanden.

„ En noch de laatſte conſenten van 't Parlement die in
„ drie

met welke de Republyk ingevolge haare verbintenis zal kunnen voldoen; als mede dat men daar op aanhouden moet dat men zich vooraf conformere na de bovengenoemde tegenwerpen en aanmerkingen (*w*).

Dat de bovengenoemde Heren Gedeputeerden insgelyks zullen gemagtigt worden, om inde Conferentien die men houden zal met de Ministers des Konings van Engelant, van de Koningen van Hongaryen, en van de Republyk, over de Secoursse die gegeven moeten worden, de Republyk alleen gehouden zal zyn in Secoursen in geld, dewyl deeze Stad van advys is, dat dat, met rede, het beste voor onze Republyk zoude zyn (1).

En dat onder anderen om I. dat zulks het Fransche Hof tot minder belediging zyn zal, en dat men minder gelegentheit zal geven tot een rupture met die Kroon, 't geen men zoo veel mogelyk is vermyden moet (2).

II. Om dat de Koningin mogelyk de Troepen van den Staat wel zoude kunnen gebruiken, om Vrankryk 'er mede aan te vallen in de Oostenrykfche Nederlanden; waar door den Oorlog op de Frontieren van den Staat over gebragt zoude worden, en dezelve aan groote gevaren bloot gesteld, ingevalle de Troepen van de Koningin ongelukkiglyk den nederlaag hadden.

III. Om dat ingevalle de Koningin de Troepen

van

„ drie termynen 1.300.000. Liv. Ster. uitmaken. Als mede
„ noch 8 Bataillons die over staan te komen.

(*w*) „ Al die zaken zyn *posterions curæ*, en zullen te pas
„ komen, als men gereet is om zyn woort te houden.

(1) Omtrent den inhoud van het volgende kan men zich gedragen, ten opzicht van het Secours in gelt, aan 't geene daar over meer als eens is gezegt geworden, als mede tot het Traktaat zelve, echter is het zeker dat dien wegh in te slaan, ten dubbelen last voor den Staat zoude strekken.

(2) De vrees van in Oorlog te komen met Vrankryk is, boven beantwoort, en zoo men daar niet altoos mede bezet wil blyven, is 'er geen korter wegh, als zich hoe eer hoe liever, aan de wil van Vrankryk te onderwerpen.

van den Staat in Duitslant mogte willen doen trekken, daar door te vrezen zouden zyn, dat dezelve door zoo grooten Marsch afgemat en verniels zouden worden (3), en dus buiten staat gesteld, om aan Haare Maj. dienst te doen, en dat men dus de Republyk van een groot deel Harer kragten zoude ontblooten, zonder de zaken van de Koningin veel verbetert tehebben (4).

En IV. om dat de Stad Dordrecht zeer twyffelt of het voorzichtig gehandeld is om zoo groot een Corps Troepen zoo ver van de Frontieren te laten trekken, als men aanmerkt dat zy ontzachlyke Gebuuren heeft (5), welkers genegenheid haarwaarts onbekent is, ten minsten aan dezen Groot Achtbaren Raad.

Daarom twyffelt men niet, of zoo de Heren Gedeputeerden behoorlyk al die dingen aan de andere Leden der Provintie voordragen, of deeze zullen gaarne met hen toestemmen, dat het volstrektelyk het belang der Republyk is een secours in

(3) Het is pryslelyk dat men de Troepen niet nodeloos vermast; echter heeft men ze niet enkelyk om de Parade, waar derzelver dienst vereischt zal worden, zal blyken uit het geene met de Geallieerdens geconcerteert zal worden. Waar ontrent men als dan zyn zeggen kan hebben.

(4) Toen men de Troepen vermeerderen zoude, wierd zulks weder gesproken en opgehouden als onnodig. Nu zegt men zou het onvoorzichtig zyn, de Frontieren van Troepen te ontblooten, en den Staat te verzwakken met het uitzenden van 20.000. dit is niet wel overeentebrengen. Of was het Leger van Maillebois ons toen ter tyt, tot een evengroote securiteit, en bystand als na onze Troepen.

(5) Zyn Pr. Maj. is zekerlyk een Gebuur die ons oplettenheit moet doen hebben, en den Staat diende wel altoos 80.000. op de been te hebben en te houden, of dezelve moet zich door Defensive Alliantien sterken, en ze aangaan met zulke Mogentheden, wiens belang het vordert, en welkers vermogen het toelaat, dat zy de Republyk in tyd van noot byspringen, en welke zouden dat anders zyn, als de Koning van Engelant, en de Koningin van Hongaryen, mits dat men Haare Hong. Maj. tans in Staat houde om *Casu quo* zulks te kunnen doen.

in gelt te geven, en niet in Troepen; ten ware de Koningin konde goedvinden om haare Guarnisoenen uit de Nederlanden te trekken, en dezelven ter bewaring aan de Troepen van den Staat toe te vertrouwen. (6).

Voor

(6) Wat het vorengezegde aangaat; te weten. De Nederlanden door Troepen van den Staat te laten bewaren: dit behoort weder tot het geene met Engelant en de Koningin zal beraamt worden, men heeft verscheidemalen reets gezegt, dat de goede trouwe vordert, dat men aan zyne Verbintenissen voldoe als mede Geallieerde, het overige is hier voren reets beantwoort.

Aanmerkingen op zich zelven.

Het is uit verscheide berigten en onder anderen uit de Brieven van Heer B..... en wel uit die van den 15 November 1742. waarschynlyk gebleken. Dat Vrankryk in deezen geheelen Oorlog het verkrygen van de Nederlanden in 't geheel, of ten deele bedoeld heeft. Verondersteld nu dat de Koningin ziende dat zy van haare Bontgenoten verlaten wierd, eindelyk besloot om den Vreede van Vrankryk te kopen, zou het dan verwonderlyk zyn dat zy 'er de Nederlanden toegebruikte, dewyl het belang der Zeemogenheden in dezelve niet bekwaam geweest was om Engelant en den Staat haare belangen te doen omhelzen, en voor het behouden van dezelve en van haare andere bezittingen te doen zorgen. Zoo de Band van Bontgenootschap tusschen de Koningin en de Zeemogenheden niet in agt genomen word, zoo is het denkelyk dat zy eindelyk de zekerheit van Haare Duitsche Staten boven de Nederlanden schatten zal.

Letter (k) is het gewigt van het behoud der Nederlanden wydlopig aangewezen.

II. Vermits na alle waarschynelykheit de tegenswoordige Oorlogs onlusten, wel haast door Vredens Traktaten zullen moeten beslist worden. Zoo is de Vrage, welk een houding de Republyk zal kunnen aannemen; en wat zy voor voordelen te wagten heeft, uit Vredens Traktaten die zonder Haar zullen gesloten worden, door Mogentheden die alle even zeer tegens haar zullen verontwaardigt zyn. Deeze om dat zy aan ons, volgens ons voorbeeld niet gehouden is, en geene om dat 'er geen Staat te maken noch hulp te verwagten is, als men schlelyk zich in nood bevind.

Voor 't overige denkt de gezegde Achtbaren Raad dat de andere Leden van de Provintie zich te eerder tot deeze Redenen zullen laten overhalen gemerkt de genen onder hen die zoo ſterk op de derde Augmentatie aangedrongen hebben, hoewel alleen (zeiden zy toen) om den Staat in beter ſtaat van Defenſie te ſtellen, ingevalle zy aangevallen wierd, wel zullen willen overwegen, dat 'er noch 7.000. Man aan die Augmentatie ontbreekt, en dat zoo op den gehelen Staat der Kragten van de Republyk, met aftrekt, na rato, 't geen in de reſpective Provintien ontbreekt, men aanſtonts zien zal, dat zy in 't geheel niet veel boven de 60.000. Man in dienſt heeft; zoo dat indien het ſecours voor de Koningin op 20.000. Man geſteld wierd, zy voor haar zelven niet meer als 40.000. zoude overhouden: een getal dat indien zy (dat Godt verhoede) mogte worden aangevallen naaulyks toereiken zoude kunnen om de Frontierplaatzen te bezetten. Verre dat 'er een Leger uit zoude kunnen by een gebragt worden, en een Camp tegens een magtig Nabuur opgeſlagen worden.

Eindelyk om te tonen dat de Intentie van den bovengenoemden Groot Achtbaren Raad is de Koningin wezentlyk te aſſiſteren, en haar kragtdadiger als met woorden byteſpringen, zoo zullen de gezegde Gedeputeerde gemagtigt worden, om in zulk een geld ſecours toeteſtaan als de Leden van de Provintie goed zullen vinden om gezamentlyk te beſluiten.

Ook zal men een Extract dezer Rezolutie zenden na den Haag aan de Heren Gedeputeerden van deeze Stad in de Vergadering van H. H. M. de Staten van Hollant en Weſtvrieſlant, om hen te dienen tot inſtructie.

No. 7.

N°. 7.

Protestatie van Dordrecht tegens de Rezolutie van den 9 November.

DE Heer Gedep. van de Stad Dordrecht verklaren dat zy niet geconzenteert hebben in de Conclusie, genomen by meerderheit van stemmen op het Raport van den 9 November laatstleeden, en op het Consiliatoir van Amsterdam, volgende aan de gezegde Conclusie: als zyn opgemaakt geworden op een wyze die geheel strydende is met de order der Vergadering van Hun Edelmogende, en strydende met de Forme der Regering; dezelve houdende voor nietig en van gener waarde, en daaromme behoudende aan de Heeren Hunne Principalen het regt en den tyd om in 't vervolg zodanige andere Protestatie te doen als hen goeddunken zal.

N°. 8.

Protestatie van den Briel van den zelven 9 November.

DE Heren Gedeputeerden van den Briel hebben verklaart door expresse orders van de Heren Hunne Principalen, dat het alleen is geweest op de sterke Persuasie der andere Leden, dat zy de toegeeflykheit gehad hebben om te consenteren daar inne dat de twee secreete Resolutien den 9 November in de Vergadering gemaakt, opgesteld werden. Maar dat zy Gedeputeerden niet verwagt hadden, dat de andere Leden ooit zouden goedgevonden hebben om dingen van dat gewicht en gevolge met meerderheit van stemmen te behandelen.

Te meer dewyl de Republyk zich zoude kunnen ingewikkeld vinden in eenen kostbaren Oorlog, en in andere gevaren, welken de genoemde Heren,

Hunne Principalen, in 't breede genomineert hebben, in hunne Rezolutie van den 25 December laatstleden, ingebragt in de Vergadering van H. H. M. zy Gedeputeerden zich verpligt vindende om te Protesteren, en hunne tegenswoordige Protestatie te doen inserreren in de Registers, als hebbende niet geconsenteert dat de bovengenoemde Rezolutie met meerderheit van stemmen zoude genomen worden: maar dat zy in tegendeel 'er zich plegtelyk tegens gesteld hebben, en 'er tegens hebben geprotesteert: Reserverende aan de gezegde Heren hunne Principalen om in 't vervolg zodanige andere Protestatie te doen als hen behoorlyk en passelyk dunken zal.

N°. 9.

Tegen Protest der Edelen en andere Zeventien Leden der Provintie.

Waar op de E. E. Ridderschap en andere Leden de Heren Gedeputeerden der Steden Dordrecht en den Briel verzocht hebben de Vorenstaande Protestatien uit de Registers wech te nemen; by gebreke van 't welke zy hen reserveren het regt om vervolgens zodanigen tegen Protest te maken als zy behoorlyk zullen oordelen.

N°. 10.

Raport ingebragt in de Vergadering van Hun Edelmoogende de Staten van Hollant en West Vrislant, op den 9 November 1742. wegens het Secours dat aan de Koningin van Hongaryen en Bohemen moest toegestaan worden, inhoudende het Contiliatoir van de Heren Gedeputteerde van Amsterdam, in dato 15. December 1742. en het Conciliatoir van de Heren Gedeputeerden van Dordrecht voorgesteld, aan de Heeren Commissarissen van H. E. M. den 24. Jnuaray 1743.

De Heer Raad-Pensionaris heeft aan de Vergadering Raport gedaan, dat de Heeren Edelen, en verdere Commissarissen van H: E: M: voor de Buitenlantsche Zaken in overeenkomst van hunne Commissoriale Rezolutie van den 28 Augustus laatsleden hebben onderzogt en overwogen, 't geene zoude dienen te geschieden, boven het geene door gezegde Rezolutie reets vast gesteld is, om de Koningin van Hongaryen en Bohemen te helpen en by te staan, en te voldoen, aan de Verbintenissen van de Republyk.

En dat alles wel overwogen zynde, de gezegde Heeren Commissarissen, van advys zyn: „Dat
„ men opentlyk te verklaren hebbe, dat de Repu-
„ blyk besloten heeft, en gereed is om uit te voe-
„ ren, de verzekeringen die H: H: M: aan de Ko-
„ ningin van Hongaryen en Bohemen gegeven
„ heeft in hunne Missive van den 24 April 1741,
„ van aan hunne Verbintenissen te zullen voldoen,
„ en preuven te zullen geven van hunne bereid-
„ willigheid, zoo veel mogelyk zyn zal, en zoo
„ verre nuttig voor den dienst van Haare Majesteit
„ zal gevonden worden, en gevolgelyk, om, zoo
„ met genoemde Koningin van Hongaryen en Bo-
„ hemen, als met den Koning van Groot Britta-
„ nien, die dezelve Verbintenissen aangegaan heeft

„ als de Republyk met den Overleden Keizer;
„ en dat men dus den wegh weder zoude moe-
„ ten inslaan die aangewezen is geworden ten ty-
„ de toen men het Huis van Oostenryk begon aan
„ te vallen, en aangetoont in het Raport aan de
„ Vergadering den 26 January 1741. en vervolgens
„ goedgekeurt door H: E: M: in hunne Resolutie
„ van den 11 February daar aan volgende.

Dat de bovengenoemde Heeren Commissarissen op dien grond onderzogt hebbende het Tractaat in 1732. aangegaan, bevonden hebben, dat het van de Republyk vordert, eerst een Secours van 5.000. Man; vervolgens een Grooter, waar over de Geallieërden overeenkomen zouden, en eindelyk een bystand met al het Vermogen. Aan de andere zyde hebben hunne E: M: reets geconsenteert den 24 Juny 1741. in een Secours van 5.000. Man, te reduceeren in geld voor een Jaar ter somme van 840.000. volgens de evenredigheid in het gemelte Tractaat bekent, het welke nochtans aan iden helper de vryheid niet laat om gelt, of Troepen te geven, maar alleen aan den Aangevallenen, die hulp nodig heeft. Dat zy insgelyks gevonden hebben dat het aandeel van deze Provintie in gezegde somme is betaalt geworden over eenige Maanden.

Dat den 28 Aug. laatsleden H: E: M: laastelyk hebben geconsenteert in een andere somme van 1.600.000. waar van kennisse is gegeven aan H: H: M: door hunne Propositie van den 30 derzelve Maant; gelyk mede dat de andere respective Provintien verzocht zyn geworden om een diergelyk consent te geven, ondersteunt van een reële en effective voldoening van hunne Contingenten; maar dat tot noch toe alleen het consent van Zeeland is ingekomen.

Ingevolge van 't welke gezegde Commissarissen van Advys zyn: „ Dat de zaken in de Vergadering
„ van H: H: M: zoodanig moesten geschikt wor-
„ den, dat alle Officien, en alle mogelyke, ern-
„ stige en aanhoudende instantien gebruikt wier-
„ den, op dat niet alleen al de Provintien con-
„ senteerden en fourneerde zonder uitstel, de
„ bo-

,, bovengenoemde Contingenten in de gezegde
,, fomme van 840.000. Guld. en 1.600.000. welke
,, 840.000. als geschikt zyn voor de subsidie van
,, het voorledene Jaar, en de 1.600.000. voor die
,, van het lopende Jaar; maar daar en boven dat,
,, ingevalle de Strydende Partyen niet tot een Ver-
,, drag mogte komen, 'er voor het aanstaande
,, Jaar een Secours toegestaan worde, niet in
,, gelt, maar in Troepen, welker getal moest be-
,, raamt worden met de daarin belang hebbende
,, Partyen. En dat daar van kennis moet gege-
,, ven worden, zoo aan Haare Maj. de Koninginne
,, van Hongaryen en Bohemen, als den Koning
,, van Groot Brittanien, die aan H: H: M: heeft
,, doen verklaren, dat hy bereid was om aan zy-
,, ne Verbintenissen te voldoen, en de Koningin
,, met al Zyne kragten by te staan, en dat men in
,, onderhandeling getreden was met de Ministers
,, der belang hebbende Mogenheden, welken op
,, nieuw moeten aangezogt en aangemaant wor-
,, den, om de gezegde Koningin te helpen, en
,, om hen daar toe overtehalen, moetende de be-
,, kwaamste en de kragtdadigste middelen aange-
,, wend worden: de Heeren bovengenoemde Com-
,, missarissen zyn mede van advys, dat men ter-
,, zelver tyd zodanige maatregelen en schikkingen
,, beramen moet aangaande het gebruik der Troe-
,, pen, dat alle mogelyke zorge worde gedragen
,, om den Oorlog van de Frontieren der Republyk
,, te verwyderen, en dat vooral geregeld worde,
,, dat de Oostenryksche Nederlanden, die, uit
,, kragte der Tractaten moeten dienen tot een be-
,, schutzel voor de Republyk, wel voorzien wor-
,, den met Garnisoenen en Krygsbehoeftens na be-
,, horen, en dat het getal dier Troepen niet min-
,, der zy als by het Traktaat van Barriere is vast-
,, gesteld voor die gewoonlyke Garnisoenen."
Als mede, dat in 't geene men met de Geallieerde
beramen zal, men de Negotiatie alzoo zal beleg-
gen dat de Republyk niet boven haare kragten be-
zwaart worde, en dat het getal der Troepen wel-
ke zy zal moeten leveren, tegenwoordig niet ga,

en niet gevergt worde boven de 20.000. Man, waar van het vyfde deel zal zyn Kavallery of Dragonders. En dat van dat Lichaam Troepen de Republyk 10.000. Man geeft om de gezegde Oostenryksche Nederlanden te bewaren, boven het getal van 12.000. Man welke zy volgens het Traktaat aldaar gehouden is te hebben: „ En dat de andere 10.000.
„ Man gebruikt worden daar het de Geallieerden
„ zullen denken nut en nodig te zyn tot verdediging
„ ging der Bezittingen van gezegde Koningin van
„ Hongaryen en Bohemen: of dat zoo haare Ma-
„ jesteit liever een equivalent in gelt mogte wen-
„ schen, dat men het Haar dan zoude geven.
„ Nochtans dat men terzelver tyd bedagt zy en
„ overweege wat middelen tot herstelling van de
„ gemeene Rust zouden kunnen dienen, zoo spoe-
„ dig als het mogelyk zyn zal, en dat men de maat-
„ regelen ontwerpe die daar toe dienstig zyn, en
„ die men moet trachten te verkrygen, om aan
„ de Verbinteniffen te voldoen, die de Republyk
„ aangegaan heeft.".

N°. 11.

Resolutien van de Edele Groot Achtbare Heeren Oudt Raden van Dordrecht, gecommuniceert in de Vergadering van Hun Edelmogende de Staten van Holland en Westvrieslandt, voor de Resolutie van den 2 Feb. 1743. tot het secoureeren der Koningin met meerderheid van stemme, en van Zeventien Leden genomen is geworden.

Uittrekzel uit de Registers van Dordrecht van Woensdag den 30 January 1743.

GEdelibereert zynde over het raport gemaakt en opgesteld door den Heer Pensionaris *van Halewyn*, in naam, en van wegen de Heeren Commissarissen van de Edele Groot Achtbare Heeren van de Oudt Raad van Dordregt, ingevolge en in-

over-

overeenkomst van de Rezolutie Commissoriaal van den 28 dezer lopende Maant; en na onderzoek der *Conciliatoren*, voorgesteld wegens de twee geheime Raporten van den 9 November des voorledenen Jaars, voortgebragt in de Vergadering van Hun Edelmogende, en verder in 't breede in de Registers van onze Stadt geraporteert, zoo is goed gevonden, en besloten, om onze Gedeputeerden op de gezegde Vergadering van H: E: M: te belasten 'er te raporteren, en te adviseren, van wegens dezen Achtbaren Oudt Raadt: Dat het wel waar is dat zy dienaangaande door bovengenoemde Hoven hunne Gedeputeerden te horen, zyn gekomen tot het advys van de Heeren Commissarissen van H: E: M: de Staten van Holland, maar niet van de Vergadering zelfs, van welke nochtans dien Achtbaren Raadt had moeten berigt worden: om dat zoo lange hen het gevoelen der andere Leden daar omtrent onbewust zal zyn, zoo wegens het ingeleverde *Conciliatoor* in gemelde Vergadering overgelevert, en begrepen in de Propositie van gezegden Achtbaren Raad, dat op het geene door de Gedeputeerden van Dordrecht, in eene conferentie aangeboden is, dezelve zich over die zaak niet gaarne verder zoude verklaren, en zelf van gedachten is dat het met geen grondt kan gevergt worden.

De bovengenoemde Heren Gedeputeerden zyn insgelyks gelast, dat ingevalle de bovengenoemde Leden van de Vergadering van H. E. M. geraden vonden om de genoemde *Consiliatooren* in conclusie te brengen, of op eenige andere manier omtrent die gewigtige zaak te deliberen, als dan de gezegde Heren Gedeputeerden van dezen Achtbaren Oudt Raadt moeten persisteren by het *Consiliatoor* 't welk zy in de conferentien hebben overgelevert, en dat in die Rezolutie vervat is. En daar en boven zeggen zullen dat die Edel Groot Achtbaare, het bovengezegde *Consiliatoor* niet heeft kunnen goed keuren, om dat het aangenoemden Raadt niet voorkomt dat de beste Party voor de Republyk 'er ingekozen word; bekennende dat zy 'er alleen

 op-